

Милиони безтелесни твари
бродят по земята незрими
и кога сме будни, и когато спим...

Джон Милтън, „Изгубеният рай“

ДЕМОНОЛОГЪТ

— Мистъри трилър —

АНДРЮ ПАЙПЪР

БАРД

АНДРЮ ПАЙПЪР ДЕМОНОЛОГЪТ

Превод: Любомир Николов

chitanka.info

Професор Дейвид Улман е световноизвестен експерт по митологичната литература за демони, специалист по „Изгубеният рай“ на Милтън. Но Дейвид е учен, не вярващ, докато не става свидетел на едно тъй потресаващо злодеяние, че е принуден да преразгледа всичко, което е смятал за реално.

По време на консултантско пътуване до Венеция, за да наблюдава някакво тайнствено явление, внезапно целият негов свят рухва, когато се отваря врата, позволяваща на един демоничен дух да вземе малката му дъщеря за заложник.

Дейвид е тласнат главоломно в едно отчаяно откривателско пътешествие, което го принуждава да прекрачи границите между човешко добро и нечовешко зло. Воден от тайнствени символи и загадки по страниците на „Изгубеният рай“, той влиза в задгробния свят на сенките, съществуващ навсякъде около нас, за да спаси дъщеря си от Безименния — демонично същество, което го е избрало за свой глашатай. Невъзможно начинание, предприето В името на обичта — начинание, което означава, че ако Дейвид се провали, мракът завинаги ще обсеби дъщеря му...

Андрю Пайпър е канадски автор на бестселъри, носител на наградата „Артър Елис“ и многократно номиниран от „Ню Йорк Таймс“ за най-добър роман.

Робърт Земекис и студио „Юнивърсъл“ подготвят филм по романа „Демонологът“.

На Мод

Милиони безтелесни твари
бродят по земята
незрими и кога сме будни, и
когато спим...

Джон
Милтън,
„Изгубен
ият рай“

Снощи пак сънувах същия сън. Само че не е сън. Знам го, защото, когато идва, аз все още съм будна.

Виждам бюрото си. Картата на стената. Плюшените животни, с които вече не си играя, но не искам да обидя татко, като ги пъкна в гардероба. Може да съм в леглото. Може просто да стоя и да търся къде ми е чорапът. После изчезвам.

Сънят не просто ми показва нещо. Пренася ме от тук — ТАМ.

Стоя на брега на огнена река. С хиляди оси в главата. Бият се и умират в черепа ми, а телата им се трупат зад очите ми. Жият и жият.

Татковият глас. Неяде отвъд реката. Вика ме.

Никога не съм го чувала такъв. Толкова е изплашен, че не може да го прикрие, макар да се опитва (а той ВИНАГИ се опитва).

Мъртвото момче се носи по течението.

С лицето надолу. Затова чакам главата му да изплува, да разкрие дупките на мястото на очите, да изрече нещо с посинели устни. Едно от страшните неща, които могат да го накарат да стори. Но то просто отминава като парче дърво.

Никога не съм била тук, но знам, че е истина.

Реката е границата между това място и Другото място. И аз съм на погрешния бряг.

Зад мен има мрачна гора, но всъщност не е гора.

Опитвам се да стигна до мястото, където е татко. Пръстите на краката ми докосват реката и тя пее от болка.

После нечии ръце ме дърпат назад. Влачат ме към дърветата. Приличат на човешки ръце, но не човек бърка с пръсти в устата ми. Ноктите дращят гърлото ми. Кожата има вкус на кал.

Но точно преди това, точно преди да се озова в стаята си с липсващия чорап в ръка, аз осъзнавам, че съм викала татко, също както той вика мен. Казвала съм му едно и също през цялото време. Не думи от устата през въздуха, а от сърцето през земята, тъй че само ние двамата да ги чуем.

НАМЕРИ МЕ!

I
НЕСЪТВОРЕНА НОЩ

1.

Редици лица. По-млади и по-млади с всяка учебна година. Естествено, просто аз остарявам сред потоците от първокурсници — илюзия, също като да гледаш през задното стъкло на кола и да виждаш как пейзажът бяга от теб, докато всъщност ти бягаш от него.

Толкова отдавна вода тия лекции, че мога спокойно да се унасям в подобни мисли, докато говоря пред двеста студенти. Време е за обобщение. Един последен опит да отворя очите поне на неколцина от младото компютърно поколение за великолепието на поемата, на която съм посветил едва ли не целия си живот.

— И тъй, стигаме до края — казвам.

Замълчавам. Чакам ги да откъснат пръсти от клавиатурите на лаптопите си. Да вдъхнат дълбоко застоялия въздух на аудиторията и да почувстват като мен убийствената печал в заключителните редове на поемата.

*И сълзи те пророниха, но скоро ги изтриха —
пред тях светът лежеше цял, сами да си избират
приют, а Провидението беше им водач;
и двамата ръка в ръка, със стъпки колебливи
поеха бавно през Едем самотния си път.*

При тези думи усещам дъщеря си до мен. Откакто се роди — а дори и преди това, още като самата идея за детето, което исках да имам някой ден, — винаги неизменно съм си представял как излизам от градината ръка за ръка с Тес.

— Самота — продължавам. — Всъщност до това се свежда цялото произведение. Не добро срещу зло, не кампания, за да „оправдае подхода на Бог към хората“. Това е най-убедителният пример — по-убедителен от който и да било в Библията, — че адът съществува. Не като огнена бездна, не като място над нас или под нас, а вътре в нас, място в ума ни. Да се опознаем и да устоим на вечното

напомняне за нашата самота. Да бъдем изгнаници. Да бродим сами. Какъв е истинският плод на първородния грях? Самотата! С това остават нашите клетки младоженци, но то е самота на себеосъзнаването. Накъде могат да тръгнат сега? „Навсякъде! — казва змията. — Целият свят е техен!“ И все пак те са осъдени да избират своя „самотен път“. Това е страховито, дори ужасяващо пътешествие. Но всички ние трябва да тръгнем по него, както тогава, така и днес.

Тук правя нова, по-дълга пауза. Толкова дълга, че има риск да решат, че съм свършил, и някой да стане, да затвори лаптопа или да се изкашля. Но това никога не се случва.

— Запитайте се — казвам аз, стискайки мислено ръката на Тес. — Къде ще отидете, след като Едем е зад гърба ви?

Почти веднага се вдига ръка. Едно хлапе в дъното, което не съм забелязвал досега.

— Да?

— Този въпрос ще го има ли на изпита?

Името ми е Дейвид Улман. Преподавам в катедрата по английска литература към Колумбийския университет в Манхатън като специалист по митология и юдео-християнски религиозни повествования, макар че истинската ми сила, текстът, чието критично изследване ми е донесло преподавателско място в елитен университет и членство в разни научни дружества по цял свят, е „Изгубеният рай“ на Милтън. Паднали ангели, изкушението на змията, Адам, Ева и първородният грях. Епична поема от седемнайсети век, преразказваща библейски събития, но с умело изменена перспектива на съчувствие към Сатаната, водача на бунтовните ангели, който не изтърпял властта на един свадлив и авторитарен Бог, и се захванал със собствена кариера — да внесе беди в живота на хората.

Странен (набожните дори биха казали двуличен) начин да си изкарвам хляба: цял живот преподавам неща, в които не вярвам. Атеист, изучаващ Библията. Експерт по демоните, който смята, че злото е чисто човешко изобретение. Писал съм есета за чудесата — изцеляване на прокажени, превръщане на вода във вино, екзорсизъм, — но никога не съм виждал магически трик, който да не мога да разоблича. Оправданието ми за това привидно противоречие е, че

някои неща имат културен смисъл, без реално да съществуват. Дяволът, ангелите, раят, адът. Те са част от живота ни, макар че никога няма да можем да ги видим, да ги докоснем, да докажем, че са реални. Неща, които се подмятат из мозъка.

*Умът е място в себе си и в себе си той може
от рая да направи ад или от ада — рай.*

Това са думи на Джон Милтън, изречени през устата на Сатаната, неговото най-гениално творение. И аз вярвам, че старецът — както и другият старец — има право.

Въздухът над студентското градче Морнингсайд е напоен с предизпитно напрежение и влага от лекия нюйоркски дъждец. Току-що съм приключил последната си лекция за пролетния семестър, което винаги ми носи горчиво-сладкото облекчение на разбирането, че съм се справил с поредната година (консултациите и оценките почти са приключили), но и че си отива още една година (а заедно с нея броячът на моя живот е прещракал още веднъж). Все пак, за разлика от мнозина мърморковци, с които непрестанно се сблъсквам във факултета и споря за безброй точки от дневния ред на факултетските заседания, аз все още обичам да преподавам, все още обичам студентите, срещащи за пръв път истинската литература. Да, повечето от тях идват тук само като встъпителна крачка към нещото, което ще донесе големите пари — медицина, право, богат съпруг, — но в по-голямата си част все още не са напълно изгубени. Ако не за мен, то поне за поезията.

Часът е малко след три. Време да тръгна през вътрешния двор към кабинета си във Философския факултет, да трупна виновно пред катедрата купчината закъснели курсови работи, после да се отправя към Централна гара, за да посрещна Илейн О'Брайън за ежегодното пийване в „Ойстър бар“ по случай края на семестъра.

Макар че Илейн преподава във Факултета по психология, аз я чувствам по-близка, отколкото когото и да било от преподавателите по английска литература. Тя е на моята възраст — четиридесет и три

годишна, стройна, любителка на тениса и маратона, — но е вдовица, ненадеен инфаркт покоси съпруга ѝ преди четири години, точно когато пристигнах в Колумбийския. Харесах я от пръв поглед. Според мен притежава сериозно чувство за хумор: рядко подхвърля шеги, но наблюдава абсурдите на света с остроумие, което някак успява да бъде едновременно обнадеждаващо и убийствено. Бих казал също, че е надарена с ненатраплива прелест, макар че съм женен — поне засега, — и признанието за подобно възхищение към колежка може да се сметне за „неуместно“ според университетския кодекс за поведение.

Но между мен и О'Брайън няма и помен от нещо неуместно. Нито някоя открадната целувка, преди тя да се качи на влака си по линията за Ню Хейвън, нито фриволни предположения какво би станало, ако поне веднъж си наемем хотелска стая, за да видим как ли ще потръгне. Въздържаме се не заради страха от санкции — поне така си мисля, — нито защото толкова държим на брачните задължения (след като и двамата знаем, че преди година жена ми пощуря по оня мазен теоретик от Факултета по физика Уил Йънгър). Мисля, че двамата с О'Брайън (тя става „Илейн“ едва след третото мартини) не сме задвижили нещата в тази посока, защото се боим, че така само ще омърсим каквото имаме. А какво имаме? Дълбока, макар и безполова близост, каквато лично аз не съм изпитвал с когото и да било още от детските си години, а може би дори и тогава.

И все пак допускам, че между нас има някаква своеобразна любовна връзка. Когато сме заедно, разговаряме за неща, които отдавна не обсъждам с Даян. За О'Брайън това е дилемата на нейното бъдеще — страхът от перспективата да остарее сама, макар да признава, че вече е свикнала със самотата и свободата да не се съобразява с никого. „Все по-неподходяща за брак“, както казва самата тя.

За мен това е мрачният облак на депресията. Или по-скоро онова, което неохотно се чувствам длъжен да наричам „депресия“, каквато изпитва едва ли не половината свят, макар че моят случай не изглежда точно такъв. През целия ми живот ме преследват псетата на необяснимо мрачно настроение въпреки успехите в кариерата, първоначално щастливия брак и най-голямото щастие: едничката ми, умна и сърдечна дъщеря, родена след бременност, за която всички лекари казваха, че няма да завърши успешно — единственото чудо,

което съм готов да приема за истинско. След раждането на Тес черните псета се оттеглиха за известно време.

Но когато бебето поотрасна и се превърна в бърливо първолаче, псетата се завърнаха още по-настъргвени. Дори обичта ми към Тес, дори нейният шепот, преди да заспи „Тате, недей да тъгуваш“, не можеше да ги пропъди.

Винаги съм усещал, че нещо с мен не е съвсем наред. Не че личи отвън — аз съм абсолютно „излъскан“, както гордо ме определи Даян, когато започнахме да излизаме заедно, а днес използва същата дума с доста по-осъдителен тон. Дори и отвътре съм сравнително свободен от самосъжаление или болни амбиции, нетипично състояние за един хоноруван преподавател. Не, моите сенки идват от далеч по-неопределен източник, отколкото пише в наръчниците по психология. Колкото до симптомите, не знам дали изобщо ги има в профилактичните въпросници, раздавани от здравните служби. Раздразнение или агресивност? Само когато гледам новините. Загуба на апетит? Ни най-малко. Още откакто завърших колежа, се мъча да сваля пет килограма и все не успявам. Затруднения със съсредоточаването? Та аз си изкарвам хляба с литература и студентски курсови работи.

Моята болест е по-скоро някакво неопределено присъствие, отколкото липса на радост. Чувство, че по цял ден ме следва невидим спътник, чакащ възможността за по-плътна сближаване, отколкото досега. В детството си напразно се мъчех да му припиша самоличност, да го възприема като „въображаем приятел“, какъвто бях чувал, че имат някои деца. Но моят последовател само ме следваше — не играеше с мен, не ме защитаваше или утешаваше. Единственият му интерес бе — и все още е — да осигурява своето мрачно, зловещо и безмълвно присъствие.

Може да е преподавателска семантика, но това ми прилича по-скоро на меланхолия, отколкото на нещо тъй клинично като химическата неуравновесеност на депресията. В своята „Анатомия на меланхолията“ (издадена преди четиристотин години, когато Милтън все още обмислял образа на Сатаната) Робърт Бъртън нарича това „раздразнение на духа“. Сякаш над самия ми живот е надвиснала мрачна сянка.

О'Брайън вече почти се е отказала от намеците, че трябва да ида на психоаналитик. Знае наизуст отговора ми: „Защо, след като имам теб?“

При тази мисъл си позволявам усмивка, но тя мигновено изчезва, когато виждам Уил Йънгър да слиза по каменните стъпала на библиотеката. Размахва ръка към мен, сякаш сме приятели. Сякаш напълно му е изхвъркнало от ума, че вече десет месеца чука жена ми.

— Дейвид! Имаш ли минутка?

Как изглежда този човек? Като нещо лукаво и изненадващо хищно. С остри нокти и зъби.

— Още една година — казва той, щом застава пред мен, леко задъхан.

Оглежда ме с присвити очи и оголва зъби. Навярно това изражение се е водело за „чаровно“ при първите срещи на кафе с жена ми след заниманията по йога. Тази дума чух в отговор, когато зададох неизменния пръв и безполезен въпрос на рогоносеца: „Защо той?“. Тя се позамисли, сякаш нямаше нужда от обяснение и се учудваше, че търся такова. Накрая отвърна: „Той е чаровен“, кацайки върху думата като пеперуда, избираща едно цвете измежду многото.

— Слушай, не искам да усложнявам нещата — започва Уил Йънгър. — Само съжалявам, че така се получи.

— И как точно?

— Моля?

— Как се получи?

Той подвива обидено долната си устна. Теория на струните. Това преподава, навярно за това говори и с Даян, след като се смъкне от нея. Че ако разголиш материята от всичко излишно, откриваш как тя е обвързана с невероятно тънки струни. Аз не разбирам от тия неща, но мога да повярвам, че Уил Йънгър е устроен точно така. Невидими нишки, които повдигат веждите и тъгълчетата на устните му като по команда на опитен кукловод.

— Просто опитвам да се държа като зрял човек — казва той.

— Имаш ли деца, Уил?

— Деца? Не.

— Нямаш, разбира се. И никога няма да имаш, защото ти самият си егоистично дете — казвам и вдъхвам дълбоко влажния въздух. — Просто опитваш да се държиш като зрял човек? Майната ти. Мислиш

си, че това е сцена от индийските филми, на които водиш жена ми и за които в „Таймс“ пишат, че били страшно реалистични. Но в истинския живот? Ние сме слаби актьори. Мърлячи, които страдат наистина. Ти не го усещаш, не би и могъл, но болката, която ни причиняваш — на цялото ми семейство, — унищожаваш общия ни живот. Поне доколкото го имахме.

— Слушай, Дейвид, аз...

— Имам дъщеря — продължавам да мачкам аз. — Момиченце, което усеща, че нещо не е наред, и попада към онова мрачно място, откъдето не знам как да я измъкна. Знаеш ли какво е да гледаш как детето ти се разпада? Не знаеш, разбира се. Ти си кух. Типичен социопат, който си изкарва хляба, говорейки за нищото в буквалния смисъл на думата. Невидими струни! Ти си специалист по нищото. Говорещо празно място.

— „Ирония на съдбата“ никога не е по-точният израз.

Не очаквах да изрека всичко това, но се радвам, че го сторих. По-късно ще съжалявам, че няма как да се върна назад във времето, за да добавя още по-изискани оскърбления. Но засега се чувствам чудесно.

— Странно, че ми говориш така — казва той.

— Странно ли?

— Ирония на съдбата. Може би това е по-точният израз.

— Между другото, идеята бе на Даян. Да си поговорим.

— Лъжеш. Тя знае какво мисля за теб.

— А ти знаеш ли какво мисли тя за теб?

Нишките на кукловода се размърдват. По устните на Уил Йънгър грейва ненадейна победоносна усмивка.

— Ти не си тук — продължава той. — Така казва тя. „Дейвид ли? Откъде да знам какво чувства Дейвид? Той не е тук.“

Нямам отговор на това. Защото е вярно. То бе смъртната присъда на нашия брак и аз нямах сили да поправам бедата. Не става дума за работохолизъм, нито за любовна връзка, заробващо хоби или онази отдалеченост, която се появява у мъжете на средна възраст. Една част от мен — онази част, от която се нуждае Даян — просто вече не съществува. Напоследък, можем да бъдем в една стая, в едно легло и тя да посяга към мен, но сякаш се опитва да докосне луната. Ако вярвах, че молитвата може да помогне, бих се молил да разбере къде е изчезнало липсващото. Какво съм изгубил? Какво ми е липсвало от

самото начало? Какво име да дам на паразита, който неусетно се е хранил от мен?

Слънцето грейва и изведнъж градът се обгръща в пара, стъпалата на библиотеката блестят. Уил Йънгър сбръчква нос. Той е котарак. Разбирам го чак сега, твърде късно. Черен котарак, който пресича пътя ми.

— Денят ще е горещ — казва той и се отдалечава.

Минавам покрай бронзовото юзпие на Мислителя на Роден („Сякаш страда от зъбобол“, каза веднъж Тес за него) и влизам във Философския факултет. Кабинетът ми е на третия етаж и докато се изкачвам нагоре, аз вкопчвам пръсти в перилата. Внезапната жега ме е изтощила.

Когато достигам етажа и завивам зад ъгъла, внезапно ми се завива свят тъй силно, че залитам и се подпирам на тухлената стена. От време на време ми се случват подобни пристъпи, които за момент ме оставят без дъх — майка ми ги наричаше „шемет“. Но сега е съвсем различно. Отчетливо усещане за пропадане. Не от височина, а надолу в някакво безгранично пространство. Бездна, която поглъща мен, сградата, целия свят на една-единствена безмилостна глътка.

После чувството отминава. Радвам се, че никой не ме е видял как се притискам към стената.

Никой, освен жената на стола пред вратата на кабинета ми.

Твърде възрастна, за да е студентка. Твърде добре облечена, за да е преподавателка. Отначало ѝ давам около трийсет и пет години, но отблизо изглежда по-възрастна, с ясно очертани кости — преждевременното стареене на човек с храносмилателни проблеми. Всъщност изглежда направо изпосталяла от глад. Добре ушитото костюмче и боядисаната черна коса не могат да прикрият това.

— Професор Улман?

Акцентът е европейски, но наследен. Може да е американка от френско, немско или чешко потекло. Такъв акцент по-скоро прикрива произхода.

— Днес нямам приеман час.

— Разбира се. Погледнах картичката на вратата.

— Заради някой студент ли идвате?

Свикнал съм на подобни сцени: родители, които са направили трета ипотека, за да настанят любимото чадо в скъп колеж, и сега идват да молят за оценки. Но още преди да довърша въпроса, разбирам, че не е така. Дошла е заради мен.

— Не, не — казва тя и отмята кичур коса от устните си. — Дошла съм, за да предам покана.

— Пощенската ми кутия е долу. Можете да я пуснете там или да я оставите на портиера.

— Устна покана.

Тя се изправя. Оказва се по-висока, отколкото предполагах. И макар да е все тъй ужасяващо мършава, фигурата ѝ не излъчва слабост. Стои с гордо разперени плещи, а острата ѝ брадичка сочи към тавана.

— Имам среща в града — казвам аз, макар че вече посягам да отворя вратата. А тя вече пристъпва да ме последва.

— Само минутка, професоре — успокоява ме тя. — Обещавам да не ви бавя.

Кабинетът ми не е голям, а претъпканите библиотечни рафтове и купищата документи го смаяват още повече. Винаги съм смятал, че това го превръща в уютно гнездо на учен. Днес обаче, дори след като се отпускам на стола зад бюрото, а Мършавата жена сяда на старинната пейка, където студентите идват да молят за отлагане на изпити или по-високи оценки, теснотията ме задушавя. Въздухът е разреден, като че сме се пренесли нейде високо в планините.

Жената приглажда полата си. Пръстите ѝ са твърде дълги. Единственото ѝ украшение е златна халка на палеца. Стои толкова хлабаво, че се върти при всяко помръдване на ръката.

— Редно е да се запознаем — подемам аз, изненадан от подчертаната враждебност в гласа си. Осъзнавам, че тя не идва от усещане за сила, а напротив, като опит за самозащита. Както дребните животинки се надуват, за да сплашат опасен хищник.

— За съжаление истинското ми име е информация, която не мога да споделя — казва тя. — Разбира се, мога да ви излъжа, но лъжите ме притесняват. Дори дребните, безобидни лъжи на всекидневието.

— Това ви дава предимство.

— Предимство? Но това не е състезание, професоре. Ние сме на една и съща страна.

— И каква е тя?

Жената се размива. Звукът напомня неудържима, болнава кашлица. Двете длани литват нагоре да прикрият устата ѝ.

— Акцентът ви. Не мога да го определя точно — казвам аз, когато кашлицата стихва и пръстенът на палеца престава да се върти.

— Живяла съм на много места.

— Пътешественичка.

— Скитничка. Може би това е по-точната дума.

— Скитането означава липса на цел.

— Тъй ли? Не може да бъде. То ме доведе тук.

Тя се плъзва към ръба на пейката — само няколко сантиметра напред. Но имам чувството, че се е прехвърлила върху бюрото, неприлично близо до мен. Сега усещам нейния мирис. Лек селски дъх на слама и добитък. За секунда ми се струва, че не мога да си поема дъх без погнуса. После тя почва да говори. Гласът ѝ не прикрива напълно акцента, но някак го усмирява.

— Представявам клиент, който държи преди всичко на дискретността. А в конкретния случай, както несъмнено ще разберете, това изискване ме принуждава да се огранича само с най-необходимата информация.

— Задължителната основа.

— Да — потвърждава тя и привежда глава настрани, сякаш за пръв път чува тези думи. — Само каквото трябва да знаете.

— И какво е то?

— Моят клиент се нуждае от вашия опит, за да разбере един изключително важен случай. Затова съм тук. За да ви поканя да помогнете като консултант с професионална оценка, наблюдения и изобщо, с каквото сметнете за необходимо при изясняването на... — Тук тя млъква, сякаш подбира най-подходящата дума от някакъв мислен списък, и накрая довършва: — Явлението.

— Явлението?

— Ако ме извините за неяснотата.

— Звучи много тайнствено.

— Налага се. Както казах.

Тя продължава да ме гледа. Сякаш аз съм дошъл при нея с въпроси. И сякаш очаква аз да продължа разговора. Е, добре.

— Споменахте за „случай“. Какво точно представлява той?

— Точно? Не съм в състояние да отговоря.

— Защото е тайна? Или защото и вие не го разбирате?

— Добър въпрос. Но ако отговоря, ще разкрия неща, които не бива да разгласявам.

— Не ми давайте много.

— С риск да наруша наложените ми ограничения, бих казала, че нямам много за даване. Вие сте експертът, професоре, не аз. Дойдох при вас да търся отговори и преценки. Аз самата не разполагам с такива.

— Вие лично виждали ли сте това явление?

Тя преглъща с усилие. Кожата на шията ѝ е тъй обтегната, че забелязвам как гръклянът мърда отдолу като мишка под чаршаф.

— Да, виждала съм го.

— И какво е мнението ви?

— Мнението ми?

— Как бихте го описали? Не професионално, не като експерт, а от своя гледна точка. Какво смятате, че е?

— О, не мога да кажа — отвърща тя и поклаща глава с наведени очи, сякаш съм я притеснил с неуместна закачка.

— Защо не?

Тя вдига очи към мен.

— Защото няма дума, с която да го назова.

Би трябвало да я помоля да си върви. Любопитството, което изпитах, когато я видях пред кабинета, вече е изчезнало. Разговорът вече може да води само към разкриването на още по-странни неща. Усещам, че не става дума за смахнато предложение на някаква изкуфяла старица, което впоследствие да разказвам със смях на колегите. Защото тя не е луда. Защото обичайният защитен воал, който усещаме при кратките срещи с безвредните смахнати, вече е вдигнат и аз се чувствам разголен.

— Защо ви трябва? — питам неволно аз. — Тук има много преподаватели по английска литература.

— Но малцина са демонолози.

— Не бих се нарекъл така.

— Нима? — Тя се усмихва. Демонстрация на веселие, целяща да прикрие очевидната ѝ сериозност. — Вие сте прочут експерт по религиозни текстове, митове и тъй нататък, нали? Особено по библейските текстове, споменаващи появите на Врага. Апокрифни документи за демонична дейност в древния свят. Сбъркала ли съм в търсенето?

— Всичко това е вярно. Но извън тези текстове не знам нищо за демоните, били те реални или измислени.

— Разбира се! Не сме и очаквали да имате личен опит.

— Та кой би имал?

— Да, наистина, кой? Не, професоре, търсим само академичните ви способности.

— Мисля, че не разбирате. Аз не вярвам.

Тя само се намръщва лекичко пред тази явна липса на разбиране.

— Не съм духовно лице. Нито пък теолог. Вярвам в демони толкова, колкото и в Дядо Коледа. — Продължавам аз. — Не ходя на църква. Не смятам събитията от Библията и другите свещени документи за реални, особено когато става дума за свръхестественото. Търсите демонолог. Съветвам ви да се свържете с Ватикана. Може би там има хора, които още вземат такива неща на сериозно.

— Да. — Тя пак се усмихва. — Уверявам ви, че ги има.

— За църквата ли работите?

— Работя за агенция, разполагаща със солиден бюджет и големи отговорности.

— Приемам го за потвърждение.

Тя се привежда напред. Чувам как лактите ѝ тропват върху коленете.

— Знам, че имате среща. Все още разполагате с време да се доберете до гарата. Затова може ли да ви предам предложението на моя клиент?

— Чакайте. Не съм ви казал, че отивам на гарата.

— Да. Не сте ми казали.

Тя не помръдва. И тази неподвижност подчертава казаното.

— Може ли? — повтаря тя, след като е отминала цяла минута.

Облягам се назад и с жест я подканвам да продължи. Вече не се преструваме, че имам избор. През последните мигове нейното

присъствие в кабинета се е разраснало дотолкова, че ми прегражда пътя към вратата.

— Ще ви изпратим във Венеция с първия удобен за вас полет. Желателно утре. Ще бъдете настанен в един от най-хубавите хотели в стария град — в моя любим хотел, бих добавила. Там ще чакате да ви отведат на адрес. Няма да искаме какъвто и да било писмен отчет. Дори може да ви помолим да не разкривате наблюденията си пред когото и да било, освен присъстващите на място. Това е всичко. Разбира се, поемаме всички разноски. Билет в бизнес класа. Плюс консултантски хонорар, който се надяваме да ви задоволи.

С тези думи тя става. Прави единствената крачка, която я дели от бюрото, взема химикалка от чашата и надрасква число върху бележника до телефона. Сумата надхвърля една трета от годишната ми заплата.

— Ще ми платите толкова, за да отлетя до Венеция и да посетя нечия къща? После обръщам гръб и се прибирам? Нищо повече?

— В общи линии, да.

— Невероятна история.

— Съмнявате ли се в искреността ми?

— Не исках да ви обидя.

— Не се обиждам. Понякога забравям, че хората искат доказателства.

Тя бръква във вътрешния джоб на жакета си. Слага върху бюрото ми бял плик. Без адрес.

— Какво е това?

— Самолетен билет. Предплатена хотелска резервация. Чек за една четвърт от хонорара ви, останалото ще получите след завръщането. И адресът, където трябва да отидете.

Задържам ръка над плика, сякаш докосването би означавало капитулация.

— Разбира се, можете да вземете и близките си — добавя тя. — Имате ли съпруга? Дъщеря?

— Да, дъщеря. За съпругата не съм съвсем сигурен.

Тя поглежда към тавана и затваря очи. После произнася:

Привет, съпругеска любов, велико тайнство, извор

*на целия човешки род, едничко притежание
сред Рая, където всичко друго е всеобщ имот.*

— И вие ли изучавате Милтън? — питам аз, когато тя отново отваря очи.

— Не чак като вас, професоре. Аз съм само почитателка.

— Малцина почитатели го знаят наизуст.

— Имам добра памет. Макар че така и не изпитах описаното от поета. „Извор на целия човешки род...“ Аз съм бездетна.

Това последно признание ме изненадва. След цялата досегашна тайнственост тя споделя почти печално този интимен факт.

— Милтън е прав за радостта от потомството — казвам аз. — Но повярвайте ми, много грешки, като сравнява брака с райска градина.

Тя кимва, но сякаш не на моите думи. Потвърдил съм нещо друго. Или може би вече е казала необходимото и сега чака отговор. Добре, отговарям.

— Не. За каквото и да става дума, звучи интригуващо, но е извън кръга на моите интереси. Няма начин да приема.

— Разбирате ме погрешно. Не съм дошла да изслушам отговора ви, професоре. Дойдох само да доставя поканата.

— Чудесно. Но се боя, че клиентът ви ще бъде разочарован.

— Това рядко се случва.

Жената се обръща. Излиза от кабинета. Очаквам някакво любезно сбогуване или поне помахване на костеливата ѝ ръка, но тя решително се отдалечава по коридора към стълбището.

Когато най-сетне се надигам от стола и надниквам навън, жената е изчезнала.

2.

Слагам в чантата няколко писмени работи и тръгвам в жегата към метрото. Въздухът там е задушен и херметизиран, с лек сладникав дъх на боклук. Плюс миризмите на пътниците, носещи своите малки трагедии на робство или осуетени желания.

По пътя към центъра опитвам да си припомня физическите черти на Мършавата жена, които ми се налагаха тъй властно само преди броени минути. Но дали заради днешните неприятности, или защото част от краткосрочната ми памет е блокирала, тя се връща само като идея, а не като личност. А идеята е по-неестествена, по-страшна, отколкото ми изглеждаше на живо. Мисълта за нея сега е като разликата между това да сънуваш кошмар и да го разказваш някому в спокойното ярко утро.

На гарата се изкачвам с ескалатора и тръгвам по тунелите към централната зала. Час пик. Прилича по-скоро на паника, отколкото на целенасочено пътуване. И никой не изглежда по-объркан от туристите, които са дошли да видят вълнуващата нюйоркская суматоха, но сега стоят поразени, стискайки здраво жените и децата си.

О'Брайън стои на традиционното ни място за срещи — до гишето за информация под големия златен часовник. Изглежда бледа. Може би справедливо раздражена от закъснението ми.

Докато гледа настрани, аз заставам до нея. Потупвам я по рамото и тя подскача.

— Не знаех, че си ти — извинява се тя. — А трябваше, нали? Това е нашето място.

Идеята за „наше място“ ми допада — може би повече, отколкото трябва, — но се преструвам, че е случайно съчетание на думи.

— Извинявай, че закъснях.

— Извинен си.

— Напомни ми пак — казвам аз. — Защо тук е нашето място? Дали заради Хичкок? „Север-северозапад“?

— И ти да си моят Кари Грант? Голямо самочувствие имаш. Добре де, недей да се цупиш, ставаш за ролята. Но истината е, че

обичам да се срещаме тук, защото е страшно нецивилизовано. Блъсканицата. Маските на алчност и отчаяние. Суматохата. Организираният хаос.

— Пандемониум — промълвявам неволно, но толкова тихо, че О'Брайън не успява да ме чуе сред глъчката.

— Какво каза?

— Така Сатаната нарекъл чертога, който изградил за себе си и своите последователи, след като бил низвергнат от небесата.

— Не само ти си чел Милтън, Дейвид.

— Разбира се. Ти винаги си ме изпреварвала.

О'Брайън пристъпва напред и ме поглежда втренчено.

— Какво става? Виждаш ми се объркан.

Иска ми се да ѝ кажа за Мършавата жена и странното предложение в кабинета. Но имам чувството, че така ще разкрия тайна, която са ми поверили — дори е нещо повече от „чувство“: гърдите ми се стягат, гърлото ми се свива сякаш под натиска на невидими пръсти. Промърморвам нещо за жегата и че ми трябва едно питие.

— Затова сме тук, нали? — отвърща О'Брайън, после ме хваща под ръка и ме повежда през тълпата. Пръстите ѝ върху лакътя ми разливат прохладата по пламналата ми кожа.

„Ойстър бар“ е под земята. Пещера без прозорци под гарата, която по незнайни причини се е специализирала в поднасянето на сурови морски дарове и студена водка. С О'Брайън неведнъж сме сядали тук да обсъждаме състоянието на кариерите си (моята вече достигнала върха на „водец световен експерт“, а тази на О'Брайън все още пъпли нагоре със статии за психологическите целебни сили на вярата). Най-често обаче си бърбим за общи неща като стари, макар и необичайни приятели.

Какво ни прави необичайни? Първо, тя е жена. Неомъжена. Къса черна коса, сини очи, пламтящи върху мургаво ирландско лице. За разлика от мен, тя е родена в богато семейство, макар и забогатяло по не най-почтения начин. Младост по тенискортовете в Кънектикът, после привидно безпроблемно следване в елитни колежи, частна практика в Бостън, а сега „Колумбия“, където едва миналата година се оттегли от ръководството на Психологическия факултет, за да отдели

повече време за изследванията си. Чаровна биография, не ще и дума. Но не и за приятелка по чашка на един семеен мъж.

Даян никога не се е оплаквала пряко от нашето приятелство. Всъщност дори го насърчаваше. Не че това ѝ пречи да ревнува от нашите срещи в „Ойстър бар“, гледането на хокей в средата на седмицата (сега и двамата сме фенове на „Рейнджърс“, макар че по-рано тя харесваше „Бруинс“, а аз „Лийфс“). Даян няма друг избор, освен да приеме О’Брайън, защото отричането на нашето приятелство би означавало да признае, че Илейн ми дава нещо повече от нея. Всъщност и тримата знаем, че наистина е така, и това понякога прави домашните ми вечери след среща с О’Брайън особено хладни.

Мисълта да прекъсна нашата дружба като жертвоприношение пред Даян ми е хрумвала неведнъж, както би хрумнала на всеки съпруг в нестабилен брак, все още желаещ нещата да потръгнат въпреки всичко. А аз наистина искам да потръгнат. Признавам, че много пъти съм се провалял — това е неясното сенчесто езеро в дъното на самата ми личност, — но нито веднъж не съм допускал провал, ако не е било неизбежно. Моите недостатъци не ми попречиха да сторя всичко възможно, за да бъда добър съпруг. Но там е работата — нуждая се от Илейн О’Брайън в живота си. Не като обект за хроничен флирт, не като непрестанна догадка какво би могло да стане, а като съветник, като мой по-разумен вътрешен глас.

Може да прозвучи странно — наистина е странно, — но тя заема мястото на брата, когото загубих, когато бях малък. Тогава нямаше как да предотвратя смъртта му, но сега не мога да се разделя с О’Брайън.

Не е толкова ясно какво получава тя от връзката ни. Понякога я питам защо си губи времето с един меланхоличен специалист по Милтън като мен. Тя винаги отговаря едно и също: „Създадена съм за теб“.

Намираме свободни табуретки пред дългия бар и си поръчваме за начало две мартинита и дузина стриди от Ню Брънсуик. Барът е претъпкан и шумен като стоковата борса, но ние мигновено се обгръщаме в пашкула на споделените си мисли. Най-напред разказвам за срещата си с Уил Йънгър, като добавям няколко новоизмислени остри реплики (и пропускам признанието, че се тревожа за Тес). О’Брайън се усмихва, макар че усеща добавките (а навярно и пропускайте). Друго не съм и очаквал.

— Наистина ли му каза всичко това?

— Почти — признавам аз. — Със сигурност ми се иска да го бях казал.

— Тогава да смятаме, че си го казал. Да пишем в протокола, че гнусният змей Уилям Йънгър Физикознайни в момента си ближе раните, нанесени от страховития Дейв Улман Старокнижний.

— Да, харесва ми — кимвам аз и отпивам от чашата. — Звучи като име на някакъв супергерой. Чудесно е да имаш приятел, който приема твоята представа за реалността.

— Няма друга реалност, освен нашата представа за нея.

— Кой го е казал?

— Аз, доколкото знам — отвърща тя и също отпива от чашата си.

Мартинито, приятната утеха да седя до нея, увереността, че засега нищо опасно не може да ни сполети — всичко това поражда усещането, че мога да рискувам и да разкажа на О'Брайън за срещата си с Мършавата жена. Тъкмо избързвам устните си със салфетка, когато тя ме изпреварва.

— Имам новина — казва и изсмуква една стрида. Встъпление тъкмо като за първокласна клюка, нещо изненадващо и непременно сексуално. Но след като преглъща, тя обявява: — Имам рак.

Ако имах нещо в гърлото, бих се задавил.

— Шегуваш ли се? Каж ми, че е някаква тъпа шега.

— Онколозите шегуват ли се?

— Илейн. Боже мой. Не. Не!

— Не са много сигурни откъде е започнал, но сега е в костите. Което би обяснило защо напоследък съм толкова зле на тенис.

— Ужасно съжалявам.

— Как го казваха дзенбудистите? Каквото — това.

— Сериозно ли е? Искам да кажа... разбира се, че е сериозно... но дали е напреднало?

— Така казват. Напреднал. Все едно, че говорим за факултативен курс или нещо подобно. Приемаме само раци с необходимата квалификация.

Бодростта ѝ е просто страхотна — усещам, че донякъде помага и моята компания плюс глътка кураж от мартинито, — но ъгълчето на устните ѝ трепери и сега разбирам, че едва удържа сълзите. И преди да

се усетя, заплаквам аз. Прегръщам я, събаряйки на пода две празни черупки от стриди.

— По-кратко, професоре — прошепва О'Брайън в ухото ми, макар и тя да се е вкопчила в мен. — Хората ще си направят погрешни изводи.

А какви ли трябва да са правилните изводи? Подобна прегръдка не може да се припише на страст или радост. Тя е знак на безнадежно отрицание. Дете, вкопчено на гарата в заминаващия любим родител; борба докрай с неизбежното вместо благовъзпитаната капитулация на възрастния.

— Ще търсим помощ — казвам аз. — Ще намерим най-добрите лекари.

— Минало му е времето, Дейвид.

— Няма просто да го приемеш, нали?

— Ще се опитам. И бих те помолила да ми помогнеш.

Тя ме отблъсква. Не от притеснение, а за да ме погледне в очите.

— Знам, че се страхуваш — казва тя.

— Естествено, че се страхувам. Това е убийствено...

— Не говоря за рака. Говоря за теб.

Тя си поема дъх. Има да каже нещо, изискващо енергия, каквато навярно ѝ липсва. Хващам я за ръцете и се привеждам по-близо.

— Така и не успях да разбера от какво се страхуваш, но в теб има нещо, което тъй здраво те е притиснало в ъгъла, че не смееш да го погледнеш — продължава тя. — Не си длъжен да ми казваш какво е. Обзалагам се, че и сам не знаеш. Но ето как стоят нещата: когато се сблъскаш с него, вече няма да ме има. Искане ми се да не е така, но няма какво да сторя. Ще ти трябва някой. Сам няма да се справиш. Знам кой може да бъде до теб.

— Тес.

— Точно така.

— Искаш да се грижа за Тес?

— Искам да помниш, че тя е изплашена като теб. Че и тя си мисли, че е сама.

— Не те разбирам...

— Твоята меланхолия. Или депресия. Заедно с девет десети от страданията, които съм проучвала, откривала и опитвала да лекувам.

Наричай ги както си щещ, но те са просто други названия на самотата. Тя отваря вратата на мрака. С нея трябва да се бориш.

Самотата. Сякаш О'Брайън си е водила записки на днешната ми лекция.

— Аз не съм сам.

— Но мислиш, че си сам. Мислиш го през целия си живот... и знам ли? Може наистина да е така. Това почти те е смазало. Ако нямаше книгите, работата и всички други душевни щитове, щеше да те смаже. Все още иска да го стори. Но не можеш да му позволиш, защото сега имаш Тес. Колкото и далече да се зарее тя, не бива да се предаваш. Тя е твое дете, Дейвид. Тя — това си ти. Трябва да й доказваш обичта си през всяка проклета минута на всеки проклет ден. Отстъпиш ли от това и на косъм, проваляш се в изпита за Човек. Отстъпиш ли и на косъм, значи наистина си сам.

Въпреки че в бара е топло, О'Брайън потръпва.

— Откъде ти дойде на ума всичко това? — питам аз. — Никога не си говорила така за Тес. Че тя е... като мен. Тоест, че страда от същото.

— Не само ръстът и цветът на очите се предават по наследство.

— Чакай малко. Кой говори сега? Психологът доктор О'Брайън или моята загрижена и грубовата приятелка О'Брайън?

Въпросът, целящ да разведри разговора, само я затруднява още повече. И докато се мъчи да открие отговор, болестта се изписва по лицето ѝ. Кожата се обтяга и избледнява. Преобразяването е невидимо за всекиго, освен мен, но тя изведнъж заприличва на Мършавата жена. Би трябвало да доловя тази прилика още когато видях старицата пред кабинета си, но я установявам едва сега, в нашия таен миг на скръб.

— Просто знам — отговаря накрая тя.

Продължаваме така още известно време. Поръчваме си нови напитки, споделяме порция омар както обикновено. През цялото време О'Брайън умело насочва разговора встрани от нейната диагноза и странното си прозрение за моето страдание. Вече е казала каквото искаше. А и двамата безмълвно разбираме, че дори тя не е съвсем сигурна в пълния смисъл на собствените си думи.

Когато свършваме, аз я изпращам до централната зала. Сега там е по-тихо, вместо пътници преобладават любопитни туристи с фотоапарати. Готов съм да чакам с О'Брайън пред изхода към нейната

платформа, докато дойде влакът за Гринуич, но тя спира под златния часовник.

— Ще се справя — казва ми с измъчена усмивка.

— Знам. Но няма смисъл да чакаш сама.

— Не съм сама. — Тя стиска ръката ми с благодарност. — А теб има кой да те чака.

— Едва ли. Напоследък Тес след вечеря се заключва в стаята си и сядна на компютъра. Все едно е сложила на вратата надпис: НЕ МЕ БЕЗПОКОЙТЕ.

— Понякога хората затварят вратата, защото се чудят как да те накарат да почукаш.

О'Брайън пуска ръката ми и се вмъква в група немски туристи. Бих се опитал да я последвам, но тя не иска. Затова се обръщам, тръгвам в обратната посока — към метрото, и с всяка крачка надолу въздухът става все по-топъл.

3.

Излизам от спирката на Осемдесет и шеста улица в Горен Уестсайд. Там живее малкото ми семейство сред други малки семейства. Вечер улицата често гъмжи от родители, които държат в едната ръка чаша капучино, а с другата бутат модерна детска количка. Идеална илюстрация на хората като нас — образовани професионалисти, мразещи предградията и уверени, че животът тук, на сравнително безопасно място, но и на две крачки от Сентрал Парк, Природонаучния музей и образцовите обществени училища, ще даде на децата ни всичко необходимо, за да станат един ден като нас.

Тук ми харесва, прилича на постоянен туристически лагер. Израснах в Торонто, град с по-скромни мащаби и по-скромен темперамент, сравнително лишен от митология. Да живея в Ню Йорк беше за мен един непрестанен напредък в изкуството на преструвката. Да се преструвам, че това наистина е мой дом, а не нещо сглобено от романи и филми. Да се преструвам, че някога ще изплатим ипотеката за нашия просторен апартамент с три спални в „престижна сграда“ на Осемдесет и четвърта улица. Често ме мъчи фактът, че всъщност не можем да си го позволим, но както обича да изтъква Даян, „никой не си позволява това или онова, Дейвид. Сега не е 1954 година“.

Отношенията ни не вървят, може би вече са непоправими. Но докато старият асансьор ме носи с трополене към нашия етаж, аз подготвям разказа за този странен ден, решавам кое да изтъкна, кое да скрия. Искам да разкажа на Даян за О'Брайън, за разговора си с Уил Йънгър, за Мършавата жена, защото няма с кого друг да споделя тези конкретни теми — всяка от тях твърде интимна посвоему, за да бъде изложена пред колега или сътрапезник. Но има и искрица надежда да стигна до нея. Да разкрия нещо, което би я накарало да се замисли, би събудило интереса или съчувствието ѝ. Отсрочка на неизбежното, само на това мога да залагам напоследък.

Отварям вратата и заварвам Даян да ме чака права, с почти празна чаша за вино в ръка. Какво говори лицето ѝ? Че каквото и да ѝ кажа, няма да има значение.

— Трябва да поговорим — казва тя.

— Трите най-страховити думи в историята на браковете.

— Говоря сериозно.

— Аз също.

Тя ме повежда към хола, където друга винена чаша (само че пълна) ме чака на масичката за кафе. Упойка за удара, който се кани да нанесе. Но аз не искам упойка. Това ѝ беше проблемът открай време, нали? Че рядко присъствам в настоящето. Е, не знам дали е от странните и ужасни събития през деня, или просто току-що съм стигнал до ново решение, но в момента се чувствам присъстващ, и още как!

— Напускам — заявява Даян. Говори с добре отработена предизвикателност, сякаш ѝ предстои да докаже чрез бягство своята смелост.

— Къде ще отидеш?

— До края на лятото — във вилата на нашите. Или поне докато си намеря апартамент в града.

— Два апартамента в Манхатън! Как ще ги плащаме? Да не си спечелила от лотарията?

— Предлагам да не говориш в множествено число, Дейвид. Говоря само за един апартамент. Моя.

— Значи не бива да се надявам, че е само пробна раздяла?

— Да, мисля, че не бива да се надяваш.

Тя отпива последната глътка от чашата си. Оказва се по-лесно, отколкото е очаквала. Вече е почти свободна и от мисълта за това ожаднява.

— Опитвам се, Даян.

— Знам, че се опитваш.

— Значи разбираш?

— Това не ти пречи да си човек, когото срещам и поздравявам всеки ден, но така и не съм опознала. Мислех си, че те познавам, но в крайна сметка се оказа, че греша.

— Какво мога да кажа?

— Не е важно какво казваш. А какво правиш. Или не правиш.

Нямам какво да възразя. Дори и да имах, никога не сме си падали по караниците. А може би трябваше. Още няколко грозни обвинения,

още няколко разпалени възражения и признания биха могли да помогнат. Но нямам представа как се вършат тия неща.

— С него ли ще живееш? — питам.

— Обсъждаме го.

— Значи, когато днес се видях с него, той просто е искал да ми натрие носа.

— Уил не е такъв.

Иска ми се да ѝ кажа: „Грешиш, Даян. Точно такъв е“.

— Ами Тес? — питам.

— Какво?

— Помисли ли за нея?

— Мисля да я оставя при теб — казва тя. — Справяш се по-добре с нея.

— Това не е състезание. Ние сме семейство.

— Вече не. Всичко свърши.

— Тя е и твоя дъщеря.

— Не мога да стигна до нея, Дейвид.

При тия думи Даян изненадващо избухва в кратки, но шумни ридания.

— Нещо не ѝ е наред — хлипа тя. — Не е като за лекар, не това имам предвид. Не е нещо, което би проличало при преглед. Просто нещо нередно, което не се вижда.

— Какво е според теб?

— Не знам. Може би това, че е на единайсет. Почти тийнейджърка. Смяната на настроенята. Но не е така. Тя е като теб — казва Даян, повтаряйки, без да знае, думите на О’Брайън. — Вие двамата сте се свили в някакъв ваш недосегаем, потаен клуб.

Самотна е, виждам го също тъй ясно, както петното от червило по ръба на чашата в ръката ѝ. Съпругът и дъщеря ѝ споделят нещо тревожно и мрачно, а тя остава отвън. Аз съм до нея — както винаги, — но тя е сама.

— Тес в стаята си ли е? — питам.

Даян кимва.

— Върви — казва тя.

Но аз вече съм тръгнал и без нейното разрешение.

Дори „Анатомия на меланхолията“ на Робърт Бъртън със своите 1400 страници не посочва дали страданието е наследствено или не. Вероятно ние с Тес сме добро доказателство. От около година тя проявява признаци на печална разсеяност, отбягва приятелите си, преминава от разнопосочни интереси към странни мании, поспециално воденето на дневник, в който никога не съм опитвал да надникна, отчасти от уважение към нейното право на тайни, но и защото се боя от онова, което мога да открия. Това плъзгане надолу навярно най-много тревожи Даян. Но истината е, че аз разпознах себе си в Тес много по-отдавна. С нея споделяме една обща отдалеченост от житейската суматоха, която непрестанно се мъчим да преодолеем, но само с частичен успех.

Почуквам на вратата ѝ. Чувам думата „Влез“ и прекрачвам вътре, виждам я как затваря дневника и сяда напрегнато на ръба на леглото. Дългата ѝ руса коса все още е на плитка, както я сплетох тази сутрин. Грижата за косата е територията, която си завоювах още от най-ранното детство на Тес, тъй като имам повече търпение от Даян да разресвам заплетени кичури или да изрязвам бучки засъхнала дъвка. Странна задача за един татко, може би. Но истината е, че сме провеждали някои от най-хубавите си разговори в банята преди осем сутринта, докато във въздуха се носят облаци пара, а ние подбираме дали да направим конска опашка, една плитка или две.

Моята Тес. Поглежда ме от долу нагоре и моментално разбира какво е станало в хола.

Отдръпва се. Прави ми място да седна до нея.

— Ще се върне ли? — пита Тес като част от безмълвната обмяна на мисли помежду ни.

— Не знам. Не ми се вярва. Не.

— Но аз оставам тук, нали? С теб?

— Не сме го обсъждали подробно. Но да, това и занапред ще е нашият дом. На двама ни. Защото никъде не отивам без теб.

Тес кимва, сякаш само това ѝ трябва да знае — че оставам при нея. Всъщност и на мен не ми трябва друго.

— Трябва да направим нещо — казвам след малко аз.

— От сорта на семейна терапия ли?

„Късно е за това — мисля си аз. — Твърде късно и за трима ни. Но все още оставаме ти и аз. Винаги ще си останем ти и аз.“

— Имам предвид нещо забавно.

— Забавно? — тя повтаря думата като нещо, изплувало от древен език, като забравен старонорвежки термин, който се нуждае от обяснение.

— Мислиш ли, че можеш да си приготвиш багажа до сутринта? Дрехи за три дни. Грабваме самолета и изчезваме. Първа класа. Четиризвезден хотел. Като рокзвезди.

— Дадено — казва тя. — Наистина ли?

— Абсолютно сериозно.

— Къде отиваме?

— Как ти звучи Венеция?

Тес се усмихва. Тъй отдавна не съм виждал дъщеря си спонтанно да прояви радост — и то за нещо, което аз съм направил, — че се опитвам да прикрия с кашлица внезапно надигналото се ридание.

— Небесната най-чиста светлина — произнасям.

— Пак ли старият Милтън?

— Да. Но се отнася най-вече до теб.

Пощипвам носа ѝ с палец и показалец. Не съм го правил от години, след като дребният жест почна да предизвиква раздразнени протести. Очаквам да се възмути и сега, но вместо това тя реагира също както в детството, когато това бе една от хилядите ни игри.

— Бибип!

Тя се смее. И аз се смея с нея. За момент сме си върнали някогашната щуротия. Дори не съм си представял, че от всички неща, които ще ми липсват, когато детето престане да бъде дете, на първо място ще стои възможността аз самият да се държа по детски.

Ставам и тръгвам към вратата.

— Къде отиваш? — пита тя.

— Да кажа на майка ти.

— Кажи ѝ след минута. Просто остани с мен още малко, бива ли?

И аз оставам още малко. Без да говоря, без да се мъча да изръся някоя утешителна баналност, без да се преструвам. Просто оставам.

Тази нощ сънувам Мършавата жена.

Тя седи сама в празна аудитория — същата, в която преподавам на първокурсниците, но променена, разширена до незначайни размери, тъй като стените отдясно и отляво чезнат в мрака. Стоя зад катедрата и я гледам с присвити очи. Единствената светлина идва от мътните лампички по стъпалата на централната пътека и двата пламтящо червени надписа ИЗХОД в дъното, далечни като градове в пустиня.

Тя стои по средата на един от средните редове. Вижда се само лицето ѝ. Болнаво и изпостаяло. Лице от черно-бял кинопреглед. Кожата е готова да се разкъса по ръба на носа ѝ, по скулите и крехката челюст. Очите ѝ са изпъкнали, сякаш се напрягат да изхвъркнат от орбитите.

Не проговаряме. Но мълчанието е пълно с усещането, че току-що е казано на глас нещо, което никога не бива да се изрича. Сквернословие. Проклятие.

Мигвам.

И тя се озовава пред мен.

Устата ѝ се отваря. Разкритото гърло е сухо и крехко като свалена змийска кожа. Зловонен дъх излита оттам, близва устните ми и ги запечатва.

Тя издиша. И преди да се събудя, от гърдите ѝ се отронва една безкрайна въздишка. Въздишка, прерастваща в дума, която набира сила и мощ, докато най-сетне бликва навън като някакво странно стихотворение.

*Приветствие. Ерес.
Пандемониум...*

4.

На девет километра над Атлантика аз съм единственият пътник с включена лампичка в салона на първа класа. Тес дреме неспокойно до мен със затворено списание в скута. За пръв път откакто видях Мършавата жена пред кабинета, мислите ми се насочват към онова, което може да ме очаква във Венеция.

Вчерашният ден ме отрупа с такова разнообразие от удари под пояса, че бе трудно да реша кои да отбия най-напред — неизлечимата болест на най-добрата ми приятелка, окончателния провал на брака ми или въпроса защо една пратеничка, вероятно на някаква църковна организация, ми предлага куп пари, за да посетя... всъщност какво? Единственият ми професионален опит, който изтъкна, бяха познанията ми върху творчеството на Милтън. Не, дори и това не. Нарече ме демонолог.

Дори и тук, в хотелския уют на летящия боинг, аз изпитвам тревога при тия мисли, колкото и да са абсурдни. Затова се връщам към четивото. Купчинка книги, спадащи към любимия ми жанр. Пътеводители.

Аз съм от онези книжни плъхове, които са чели за много повече места, отколкото са посетили. И най-често наистина предпочитам да чета за тях, вместо да ги посещавам. Не че не харесвам далечните краища, но там винаги се чувствам не на място, чужденец сред местните жители. Изпитвам го в една или друга степен, където и да се намирам.

И все пак нямам търпение да отида във Венеция. Никога не съм бил там, а нейната фантастична история и легендарната ѝ красота са нещо, което на драго сърце бих споделил с Тес. Надявам се прелестта на града да я изтръгне от сегашното душевно състояние. Може би спонтанността на това приключение и великолепието на крайната цел ще са достатъчни, за да възвърнат блясъка в очите ѝ.

И тъй, продължавам да чета напоените с кръв истории на паметниците в града, за войните за земя, търговия или религия. Попътно си отбелязвам ресторантите и местата, които имат най-голям

шанс да се харесат на Тес. Ще се постарая да ѝ бъде добре информиран личен екскурзовод.

Пътуването само по себе си е вълнуващо. Тази сутрин Тес каза на майка си за плановете ни (Даян зададе няколко въпроса, а в очите ѝ явно се виждаха сметките колко допълнително време с Уил Йънгър ще спечели), после трескаво си събрахме багажа, хукнахме до банката за евро (чекът на Мършавата жена бе прехвърлен по моята сметка без проблеми) и потеглихме с лимузина към летище „Кенеди“, кикотейки се на задната седалка като приятели, кръшнари от училище.

Тъй като нямах време да се обадя по телефона, пратих на О'Брайън есемес от летището. Колебаех се какво точно да ѝ разкажа. Да опиша Мършавата жена чрез телефонната клавиатура в чакалнята за първа класа се оказа невъзможно, както и подробностите около уговорената „консултация“ по „случай“, за който не ми бе разкрито нищо, освен прекомерното възнаграждение. В крайна сметка написах само:

Отскачам с Тес до Венеция (италианската, не калифорнийската). Връщам се след няколко дни.
Обяснение следва.

Нейният отговор дойде почти мигновено.

К'вооо?

Ставам да се поразтъпча. Самолетът меко бучи и свисти, уютен като механична утроба. Това и заспалите пътници от двете страни създават странното впечатление, че съм трансатлантически призрак, летящ стремглаво в пространството — единственият буден дух в тази нощ.

Но има и друг. Един възрастен мъж стои между вратите на тоалетните в края на пътеката и гледа обувките си с изражение на любезна досада. Когато се приближавам, той вдига очи към мен и се усмихва, сякаш е разпознал неочакван спътник.

— Не съм сам — казва приветливо човекът. Говори с чаровен италиански акцент. Има меки и приятни черти като актьор от рекламните.

— Бях се зачел.

— Така ли? Аз също обичам книгите — казва той — Великите книги. Мъдростта на човечеството.

— В моя случай само пътеводители.

Той се размива.

— И те са важни! Не бива да се загубите във Венеция. Трябва да си намерите пътя.

— Всички книги твърдят, че най-големият чар на Венеция е да се загубиш в нея.

— Да поскитате — да. Но да се загубите? Има разлика.

Докато размишлявам над това, старецът слага ръка на рамото ми. Хватката му е силна.

— Какво ви води във Венеция? — пита той.

— Работа.

— Работа! А, вие сте крадец.

— Защо смятате така?

— Всичко във Венеция е откраднато. Камъкът, мощите, иконите, златните кръстове във всяка църква. Всичко идва отнякъде другаде.

— Защо?

— Защото там няма нищо. Нито гори, нито кариери, нито ферми. Този град е оскърбление към Бога, изградено единствено върху човешката гордост. Та той се крепи на вода! Може ли подобно магическо деяние да се понара на Небесния отец?

Въпреки благочестивия смисъл на думите му, тонът някак излъчва точно обратното, нещо като завоалирана шега. Той ни най-малко не се тревожи от престъпната „човешка гордост“ или гнева на Небесния отец. Напротив, тези неща го възбуждат.

Човекът поглежда през рамото ми към дремещите пътници.

— Благословената невинност на съня — отбелязва. — Уви, той вече не ме посещава със своята утешителна забрава.

После очите му откриват Тес.

— Дъщеря ви ли е? — пита той.

Изведнъж ме обзема твърда увереност, че съм оценил погрешно този човек. Той не е застаряващ чаровник, търсец разговор със събрат

по безсъние. Преструва се. Крие истинските си цели. Както и причината да стои сега тук, до мен.

Обмислям различни отговори — „Не е твоя работа, по дяволите“, или „Не смей да я гледаш“, — но вместо това просто се обръщам и тръгвам право към мястото си. Докато вървя, чувам го как влиза в тоалетната и затваря вратата. Все още е там, когато се отпускам на седалката.

Преструвам се, че чета, но държа под око вратата на кабинката. И макар да оставам буден около час, не го забелязвам да излиза.

Накрая ставам и почуквам на вратата, но тя е отключена. Когато отварям, вътре няма никого.

Венеция мирише.

На какво? Трудно е да се каже изпървом, тъй като това е по-скоро миризма на идеи, отколкото полъх от някакъв конкретен източник. Не е на готвено, на добитък или промишленост, а воня на империя, на припокриващи се истории, неизтриваемото петно на корупцията. В Новия свят, когато един град има миризма, можеш да кажеш каква е. Сладникавият мирис на фабрика за хартия в индустриалната зона. Печени кестени и лъх на канализация в Манхатън. Но във Венеция нашите северноамерикански ноздри се изпълват с непознатата смрад на великите абстракции. Красота. Изкуство. Смърт.

— Гледай!

Тес сочи корабчето, което идва да ни откара по Канале Гранде до хотела. Само това повтаря, откакто се приземихме — „Гледай!“. И е права: има толкова много за гледане, толкова много подробности по всяка фасада, че непрестанно я застрашава опасността да пропусне нещо ново и изумително. Аз съм повече от щастлив да гледам накъдето сочи с пръст; дъщеря ми е до мен и споделя възторга от пробуждането в един различен свят.

Качваме се на корабчето и то с пухтене поема напред през гъмжилото от други корабчета и гондоли. Почти веднага преставаме да виждаме каквито и да било признаци на съвременната епоха.

— Това е като Дисни Уърлд — отбелязва Тес. — Само че истински.

Соча ѝ някои от истинските неща, опознати благодарение на интензивното четене в самолета. Ето го сивия дворец Фондако дей Турки с впечатляващите прозорци, изцъклени като мъртви очи. Ето Ла Пескерия с нейната неоготическа зала, използвана за рибен пазар още от 14-и век („Както мирише, май някои риби от онова време още не са продадени“, отбелязва Тес). Ето Палацо дей Камерленги, в чиято подземна тъмница някога хвърляли укривателите на данъци.

Сякаш само след броени минути Канале Гранде се стеснява и минава под моста Риалто, тъй отрупан с туристи от край до край, че се боя да не рухне над нас като лавина от цифрови фотоапарати, слънчеви очила и дялан камък. После каналът завива и отново се разширява. Минаваме под не чак толкова отрупания Понте дел Академия и каналът се влива в залива Сан Марко, отвъд който блести синята шир на лагуната.

Корабчето забавя и се насочва към кея на нашия хотел „Бауер ил Палацо“. Прислужници в ливреи с бронзови копчета закрепват нашето корабче, пренасят багажа ни вътре и един от тях протяга към Тес ръка с бяла ръкавица. Само час след кацането сме се пренесли от безличната анонимност на международното летище до почти невъобразимата индивидуалност на един от най-добрите хотели във Венеция, и дори в цяла Европа.

Тес стои на кея и мислено фотографира гондолите, лагуната, часовниковата кула на „Сан Марко“ и собствената ми смаяна физиономия.

— Радваш ли се, че дойдохме? — питам аз.

— Не ставай глупав — отговаря тя и обвива ръка около моята.

Мършавата жена не се шегуваше.

— Това място е хубаво — потвърждава Тес, загледана в полирания под от кафяв мрамор във фойето на „Бауер“ и великолепните драперии пред прозорците. — Кой плаща?

— Не съм съвсем сигурен — признавам аз.

След регистрацията се качваме в нашата стая да се освежим. Почти в стаите — две спални, две бани и елегантен хол с триметрови стъклени врати към терасата с изглед към Канале Гранде.

Вземаме си душ, преобличаме се и тръгваме към салона на покрива за обяд. От нашата маса се вижда откъм едната страна лагуната, откъм другата — целият площад „Сан Марко“. Както твърди пътеводителят, това е най-добрата наблюдателна точка в цяла Венеция. И най-високата.

— Знаеш ли как наричат този ресторант? — питам аз. — Il Settimo Cielo. Познай какво значи.

— Не говоря италиански, татко.

— Седмото небе.

— Защото е на седмия етаж?

— Браво, получаваш тиквен медал.

— Какво е тиквен медал?

— Няма значение.

Обядът пристига. Пъстърва на скара за мен, spaghetti alla limone за Тес. Ядем лакомо, сякаш самото гледане наоколо през последните няколко часа ни е докарало свиреп апетит.

— Какво е това? — пита Тес и сочи отвъд канала към белия купол и изящните колони на Chiesa Della Salute.

— Катедрала — отговарям аз. — Всъщност чумна църква, една от многото, построени през 17-и век.

— Чумна църква?

— Изградили я, за да се защитят, когато ужасната болест — Черната смърт — стигнала до Венеция. Погубила почти половината население. По онова време нямали медицинските знания, за да се борят с нея, затова можели само да построят църква и да се надяват, че Бог ще ги спаси.

— И спасил ли ги е?

— Чумата в крайна сметка отминала. Независимо дали някой е построил църква или не.

Тес навива спагети около вилицата си.

— Мисля, че Бог го е сторил. Макар ти да не вярваш — казва решително тя. Лапва спагетите и издува бузи. Дъвче и се усмихва едновременно.

Същата вечер, уморени, но развълнувани, излизаме на кратка разходка по лабиринта от улички около хотела, преди да си легнем. Аз

имам доста добро усещане за посоките (особено след консултация с картата в пътеводителя) и съвсем ясно си представям маршрута: трите леко наръбени страни на един квадрат и после обратно. Но скоро след като тръгваме, завоите стават неочаквани, улицата се разделя на две по-малки улички покрай каналите и сме принудени да вземем решение — наляво? надясно? — каквото не съм очаквал. Все пак държа на идеята да обиколим площада и да се върнем към Канале Гранде, дори ако това ни отнеме малко повече време.

След около половин час сме напълно загубени.

Но няма страшно. Тес е тук. Държа ме за ръка, без да усеща как пресмятам наум и се мъча да отгатна къде е север и къде юг. Старецът от самолета грешеше. Да се загубиш във Венеция е точно толкова чаровно, колкото пише в пътеводителите. Важното е кой крачи до теб. С Тес мога да остана загубен завинаги. После с тръпка на възмущение осъзнавам, че докато тя е до мен, никога няма да бъда загубен наистина.

Тъкмо се каня да зарежа мъжката си гордост и да попитам някого за посоката, когато внезапно излизаме пред вратата на бар „Хари“. Хемингуей е имал собствена маса тук през зимата на 1950 година. Пътеводителят ми разкрива този факт, заедно с по-полезното сведение къде се намираме според картата. Не сме много далеч от целта. Вероятно изобщо не сме се отдалечавали. Хотел „Бауер“ е точно зад ъгъла.

— Прибрахме се — казвам аз на Тес.

— Бяхме се позагубили, нали?

— Може би мъничко.

— Познах по лицето ти. Така правиш понякога — тя сбръчква чело, — когато си се замислил.

— И ти го правиш.

— Разбира се. Аз съм като теб и ти си като мен.

Простата истина в нейното наблюдение ме кара да спра за миг, но Тес продължава напред. Тя е моят водач, води ме към вратите на хотела.

За следващия ден планирам да направим малка обиколка на някои забележителности, следобед да посетя адреса, който ми даде

Мършавата жена, после да приключи с официалната работа и двамата с Тес спокойно да се насладим на вечерта и третия ден. Но докато пътуваме с частна гондола и Тес се възхищава на плавното ѝ движение по вълничките из канала, аз започвам да подозирам, че плановете ми са грешни. Трябваше първо да отметна работата (каквато и да е тя), защото въпросите какво точно ми бе поръчано да наблюдавам тук, прераснаха в лека тревога още на масата за закуска. През последните двайсет и четири часа вълнуващата странност на задачата донякъде отклоняваше вниманието ми от нежеланата реалност. Можех да си представя целия епизод като нещо, което да преразкажа в аудиторията или да опиша едва ли не като популярен анекдот на коктейла след някоя конференция. Сега обаче, в златистата мараня на венецианското утро, тревожните тръпки в стомаха ми почват да жият като рояк настървени оси.

Как го бе нарекла Мършавата жена? Случай. Явление. Не анализ на новооткрит текст или тълкуване на стихове (единствената работа на терен, за която бих могъл да допринеса с опита си). Тя дойде при мен заради моите познания за Врага, едно от многото библейски имена на дявола. Апокрифна документация за демонична дейност в древния свят.

Разбира се, не мога да обсъдя това с Тес. Затова се преструвам на весел екскурзовод, доколкото мога. През цялото време си повтарям, че този ден е само малко необичаен, че не трябва да се страхувам от необичайното само защото ме е откъснало от познатата територия — библиотеката, кабинета и залата за семинари. Всъщност може би повече подобни дни биха ме направили малко „по-присъстващ“, както желае Даян. Вълнението вдъхва живот.

Факт е обаче, че докато утринното слънце се издига, за да прогони сенките от стария град, вълнението ми малко по-малко прераста в страх.

Започваме от Палата на Дожите. Хотелът е на две крачки от „Сан Марко“ и след като излизаме на широкия площад, виждаме отдалече огромното здание. Вярно казва един от пътеводителите: дългата аркада от колони в долната част на сградата създава илюзията, че горните етажи се реят из въздуха. Ала не бях очаквал потресаващите размери,

тоновете камъни, макар и безкрайно изящно сглобени, нашепващи отдавна забравени повести за тежък труд, травми и смърт.

Сред мъртъвците, казвам аз на Тес, са били и осъдените на смърт, довеждани тук, за да получат последен шанс за спасение.

— За какво са били осъдени? — пита тя.

— Задето са вършили лоши неща. И трябвало да бъдат наказани.

— Но първо ги довеждали тук?

— Така твърди легендата.

— Каква е легендата?

Разказвам ѝ за колоната. Според пътеводителя тя се намира на откритото място срещу залива Сан Марко и остров Сан Джорджо. Отброяваш три колони навътре и ето я — мраморната ѝ основа е протрита от всички онези затворници, а през следващите векове и от любопитни туристи, опитващи да извършат невъзможното. Предизвикателството е да събереш ръце зад гърба си (тъй като ръцете на затворниците са били вързани), и обърнат с лице навън, да обиколиш стъпка по стъпка цялата колона. За осъдените това жестоко изпитание предлагало шанса да се освободят, но легендата твърди, че никой не е успял.

Тес смята, че трябва аз да опитам пръв. Пъхвам пръсти под колана си и се качвам върху ръба на основата. Приплъзвам крак, правя една стъпка и съм долу.

— Не мога да го направя — казвам аз.

— Мой ред е!

Тес прилепва гръб към мрамора, изпъва ръце назад и ми се усмихва широко. После започва. Бавно измества ходила и пъпли около колоната. Не спира. Аз стоя с насочен обектив на телефона, готов да запечатам падането ѝ, но вместо това тя изчезва зад колоната. Миг покъсно се появява отново, все още върху основата. Само че вече усмивката е изчезнала. Останал е само безизразен поглед, който навярно издава пълно съсредоточаване. Прибирам телефона в джоба си.

Когато изминава целия път до отправната точка, тя спира и се заглежда над водата, сякаш слуша как плясъкът на вълните ѝ нашепва нещо.

— Тес! — Викът ми цели колкото да я изтръгне от унеса, толкова и да изрази възторг от нейното постижение. — Ти успя!

Тя слиза. Спомня си кой съм аз, къде се намира и усмивката ѝ се връща.

— Какво печеля? — пита тя.

— Място в историята. Твърди се, че досега никой не е успявал.

— А свободата? Спечелих ли я?

— И нея. Хайде — подканям и я хващам за ръката. — Да се махаме от това слънце.

Вървим през вече препълнения площад към базиликата. Слънцето, все още ниско, но жарко, превръща кратката разходка в истинско изпитание. Или може би ранното ставане след дългия полет ме е изтощило повече, отколкото предполагах. Във всеки случай, когато навлизаме в прохладата на катедралата, аз се чувствам наклонен, сякаш стоя на палубата на яхта.

Донякъде, за да си възвърна равновесието, спирам и посочвам мозайката, украсяваща купола над нас. Изображенията разказват историята на Сътворението: появата на светлината по Божия воля, Адам в райската градина, змията и изкушението на Ева, грехопадението. Картините притежават удивителна простота, особено в съчетание с внушителната византийска архитектура на сградата. Сякаш строителите са искали да разсеят зрителя от истинските догми на вярата, а не да ги изобразяват. И все пак тук, в тази огромна кухня над главите ни, виждаме познатото библейско повествование, изложено едва ли не с илюстрации като за детска книжка, и впечатлението от това спира дъха ми.

Отначало го приемам за естетическа реакция — човешко страхопочитание пред върховно художествено постижение. Но не красивото ме затрогва, а възвишеното. Тревожното присъствие на змията и неговото значение не само за иконописната „Ева“, но за двете реални човешки същества, изобразени на мозайката — мъж и жена, докоснати не от символ, а от физически въплътено зло. Дългото тяло, покрито със зелени люспи. Раздвоеният език.

После, сред гробовната тишина на църквата, чувам шепот до ухото си. Очите на змията се съсредоточават не върху момичето, протегнало ръка към ябълката, а върху мен.

— Татко?

Тес е притиснала длани към кръста ми.

— Какво ти е?

— На мен ли? — възкликва тя. — Какво става с теб? Подпирам те.

— Извинявай. Замах се за секунда.

Тя присвива очи. Знае, че не ѝ казвам всички подробности, и се опитва да прецени дали трябва да ги чуе сега или не.

— Да се върнем в хотела — предлага тя. — Можем да си починем преди срещата ти.

„Тя е твое дете — изрича в главата ми въображаемата О’Брайън, докато Тес ме води навън към суматохата на площада. — Тя знае повече, отколкото изобщо можеш да скриеш.“

5.

Следобед се чувствам много по-силен.

Детегледачката, която ми уреди портиерът, идва в нашата стая да се погрижи за Тес през няколкото часа, докато отсъствам. Набита, с властен майчински вид, „официално регистрирана“, както ме увериха от хотела. От пръв поглед ѝ се доверявам. Тес също. Още преди да изляза, двете подхващат урок по италиански.

— Ще се върна скоро — подвиквам към Тес, която се втурва да ме целуне за сбогом.

— Arrivederci, татко!

Тя затваря вратата зад мен. И вече съм сам. Едва след като се озовавам долу, сред деловитото оживление на фойето, събирам кураж да извадя листа с адреса, който ми даде Мършавата жена.

Санта Кроче 3627.

Типично венециански адрес. Нито име на улица, нито номер на апартамент, нито пощенски код. Дори и най-едромащабната карта в интернет ме насочва към площ от няколкостотин квадратни метра, където може да се намира целта. За да открия на коя врата да почукам, ще трябва да търся на място.

Хващам корабчето от кея на хотела и потеглям обратно по Канале Гранде до спирката Риалто. И днес мостът е все тъй отрупан както вчера, и докато си пробивам път по него, за да стигна до квартал Санта Кроче от другата страна, тревогите, какво ме очаква на номер 3627, се разсейват и аз ставам просто един турист от множеството, което обикаля сергиите и пита „Колко?“ на всички световни езици.

После тръгвам по сравнително лесния маршрут, подчертан в разпечатката, която вадя от джоба си. Тук също има хора, взиращи се в картите си като мен, но постепенно броят им намалява. Не след дълго остават само местните жители, вървящи към домовете си с покупки от бакалията. Хлапета ритат футболни топки срещу древните стени.

Трябва да съм наблизко. Но как да разбера? Само до някои от вратите има номера. И в тия номера няма и помен от ред. След 3688 идва 3720. Затова поемам назад, очаквайки номерата да намаляват, но

откривам, че след 3720 идва 3732. През повечето време просто се опитвам да запомня ориентири, към които да се придържам: саксии с провиснали цветя на онзи прозорец на втория етаж; група старци със сурови лица, седнали да пият еспресо пред някакво кафене. И все пак, когато тръгвам назад уж по същия път, от кафенето няма и помен, а вместо саксиите с цветя на прозореца е простряна да съхне жилетка.

Едва когато тръгвам назад към Риалто (или поне така се надявам), ненадейно откривам целта.

Върху дървена врата, по-малка от тези наоколо, е изписано с олющена златна боя: 3–6–2–7. Трябва да е оригинална, запазена още от времето, когато са я направили за по-дребните венецианци от 17-и век. Размерът на вратата и ситно изписаните цифри създават впечатление за адрес, който отдавна полага усилия да стане напълно незабележим.

До бутона на звънеца примигва сигнална лампичка дори и сега, посред бял ден. Натискам го два пъти. Няма начин да разбере дали вътре се чува звук или не.

След малко вратата се отваря. От сенките зад нея изниква мъж на средна възраст, облечен в сив фланелен костюм, твърде топъл за днешните температури. Очите му примигват зад омазаните стъкла на очила с телени рамки, единственият признак на немарливост в иначе твърде официалната му външност.

— Професор Улман — казва той. Не пита, а констатира.

— Щом знаете името ми, трябва да съм на течното място — отговарям аз с усмивка, подканваща да се включи в насмешливата преценка на нашата странна среща, но нищо в изражението му не издава готовност да реагира на каквото и да било, освен на моето присъствие на вратата.

— Закъсняхте — казва той с акцент, но на напълно коректен английски. Отваря широко вратата и ми прави нетърпелив знак да вляза.

— Доколкото знам, нямаше определен час за идването ми.

— Късно е — повтаря той с нотка на умора в гласа, което подсказва, че има предвид нещо съвсем различно от точен час.

Прекрачвам в нещо като чакалня. Дървени столове покрай стените. Холна масичка с италиански новинарски списания отпреди няколко години, ако се съди по снимките на терористични актове и хитови филми, отпечатани на кориците. Ако наистина е чакалня, никой

друг не чака в нея. И нищо — нито табели, нито рецепция или плакати по стените — не издава каква услуга може да се предлага тук.

— Аз съм лекар — казва човекът с костюма.

— Това вашият кабинет ли е?

— Не, не. — Той поклаща глава. — Повикаха ме. От друго място.

— Откъде?

Той махва с ръка. Отказ или може би невъзможност да отговори.

— Само ние ли сме тук? — питам.

— За момента.

— Има ли и други хора? По друго време?

— Да.

— Значи трябва да ги изчакаме?

— Не е необходимо.

Той тръгва към една от трите затворени врати. Завърта дръжката.

— Чакайте — спирам го аз.

Той се прави, че не чува, и отваря вратата. Зад нея се разкрива тясно стълбище, водещо към горния етаж.

— Чакайте!

Лекарят се обръща. На лицето му е изписана неприкрита тревога. Ясно е, че има задача за изпълнение — да ме отведе нагоре по това стълбище, — и усещам личния му стремеж да я изпълни по най-бързия начин.

— Да?

— Какво става горе?

— Не разбирам.

— Каните се да ми покажете нещо, нали? Какво е то?

Почти разчитам в очите му различните отговори, които би могъл да даде. Процесът изглежда болезнен за него.

— То е за вас — казва накрая той.

Преди да успее да го попитам нещо друго, той тръгва нагоре по стълбището. Излъсканите му кожени обувки блъскат по дървените стъпала с излишна сила — може би, за да му попречат да чуе по-нататъшните ми коментари или да уведомят някого за моето идване.

Следвам го.

На стълбището е топло и сумрачно, издигащата се топлина става все по-гъста с всяка крачка нагоре, мазилката по стените лъщи от влага. Сякаш влизаме в някакво огромно гърло. С появата на това

впечатление чувам и звук — приглушеното дишане на друго живо същество, освен мен и лекаря. Или по-точно два звука, които се наслаждат ритмично един върху друг. Единият дъх е висок и слаб, като в сетна борба на смъртен одър. Другият е басов трепет, който не толкова се чува, колкото се усеща.

Когато стигам на втория етаж, там е тъмно като в рог. Дори поглед назад към пътя, по който дойдох, разкрива само блед отблясък от светлината в чакалнята.

— Докторе?

Гласът ми сякаш съживява лекаря, който включва мощно фенерче и ме заслепява.

— Le mie scuse^[1] — казва той и навежда лъча към пода.

— Не работи ли осветлението?

— Няма ток. Изключен е в цялата сграда.

— Защо?

— Не съм питал. Мисля, че... — Той търси най-точния израз. — ... че е откачена от мрежата.

За пръв път се вглеждам внимателно в лицето на човека. Фенерчето го осветява отдолу, така че паническото му изражение става почти карикатурно.

— Защо правите това? — питам. Този въпрос също предизвиква тръпка на притеснение.

— Не мога да кажа.

— Принуждава ли ви някой?

— Няма действие без избор — изрича той с леко променен акцент, сякаш цитира нечий чужд отговор на същия въпрос.

— В безопасност ли сме тук?

Жалната напрегнатост на въпроса ми изненадва самия мен, но не и лекаря, който за миг притваря очи, като че го е споходил спомен, изпълнен с непоправима скръб.

После рязко посяга към нещо на масата зад себе си, а фенерчето се прехвърля в другата му ръка и разкрива, че сме на площадка с достъп до поне три затворени врати. Няма никаква украса. Само лек блясък на влага по белите стени.

Лекарят отново насочва фенерчето към мен и задържа лъча върху гърдите ми. Сега виждам, че ми поднася чисто нова дигитална видеокамера.

— За вас — казва той.

— Не я искам.

— За вас е.

Той пуска камерата в ръката ми.

— Какво да правя с нея?

— Не ми казаха какво да правите. Само да ви я дам.

— Уговорката не беше такава.

— Няма уговорка — казва той и трепва, сякаш се мъчи да не избухне в груб смях. — Сам ще решите какво да правите с нея, професоре.

Лекарят се раздвижва. Отначало предполагам, че ще ме придружи до една от стайте, чиято врата ще отвори, или може би ще ме поведе към по-горния етаж. Но той минава покрай мен — лъхва ме кисела миризма на пот — и виждам, че се кани да слезе надолу по стълбището.

— Къде отивате?

Човекът спира. Насочва лъча към най-далечната врата.

— Per favore^[2] — казва той.

— Ще ме чакате ли? На долния етаж? Ще бъдете ли наблизо, ако ми потрѣбвате?

— Per favore — повтаря той. Лицето му е прежълтѣло като на човек, полагащ отчаяни усилия да не повърне, преди да стигне до най-близката тоалетна.

„Една минута.“

Само това си мисля, докато правя крачка към вратата.

„Една минута, за да видя каквото има за гледане, после докладвам на онзи човек или на някого друг долу, а след това си тръгвам. Вземам безплатната екскурзия и парите, и бягам. Изпълнил съм обещанието си.“

А истината? Отварям вратата и прекрачвам вътре не заради парите на Мършавата жената или за да изпълня своята част от сделката с нея. Всичко е много по-просто.

Искам да видя.

Един мъж седи на стол.

Изглежда заспал. Главата му е клюмнала напред и брадичката докосва гърдите. Макар че не мога да видя лицето му, имам възможност добре да огледам оредяващите и прошарени рижави къдрици, розовото плешиво петно на темето — типичен знак на мъжката средна възраст. Облечен е с официален панталон, риза на тънко райе и кожени мокасини. Брачна халка. Слаба фигура с леко заоблен корем на човек, който цени добрата храна, но все пак е достатъчно суетен, за да се бори с нейните последици чрез упорити физически упражнения. От пръв поглед всичко в него издава човек с добър вкус, макар и без страст към авантюрите, професионалист, баща. Човек като мен.

Но само след още една крачка напред се разкриват други подробности, незабележими преди секунда.

Той е подгизнал от пот. Ризата лепне по гърба му, под мишниците се разливат тъмни полукръгове.

Дишането му. Дрезгаво хъркане, тъй дълбоко, сякаш засмуква въздуха не към дробовете, а много по-надалече.

После виждам стола: всеки крак е завинтен за дюшемето с дебели болтове. Груби кожени ремъци, каквито се използват за конска сбруя, обгръщат гърдите му и го удържат на място.

„Отвличане. Хванали са този човек и го държат за откуп.“

Тогава защо ме доведоха тук? От мен не се искаше нищо друго, освен да присъствам.

„И теб ще затворят тук. Или още по-лошо. Дадох ти камерата, за да заснемеш нещо ужасно. Изтезания. Убийство. Нещо, което ще сторят на този човек.“

Но защо да водят свидетел — ако наистина съм свидетел — чак от Ню Йорк?

„Ще отвлекат и теб.“

С каква цел? Не за пари. Не съм толкова богат, че да си струва. И ако искат да ме затворят, защо чакаха толкова дълго?

„Като във филма на Хичкок «Север-северозапад». Сбъркали са човека.“

Но Мършавата жена знаеше точно кой съм. Знаеше и касиерката на летището, и служителят в „Бауер“, и всички, които провериха паспорта ми. Искане Дейвид Улман да дойде. И ето ме тук.

Осъзнавам, че вода този вътрешен спор с въображаемата О'Брайън. Гърдите ми се свиват болезнено от желанието тя да е с мен сега. Тя би намерила отговорите, с които не разполага въображаемата О'Брайън.

Включвам камерата.

Не се опитвам да бягам, не се опитвам да потърся полицията. По някаква причина съм сигурен, че не ме заплашва непосредствена физическа опасност, че не съм доведен тук, за да бъда завързан на стол.

Тук съм заради човека пред мен. Той е „случаят“. Явлението.

Натискам бутона за запис, поглеждам през визьора на камерата и я насочвам към мъжа на стола. В ъгъла на рамката трептят цифрите на брояча. Автофокусът за момент замъглява фигурата му, после я очертава съвсем ясно на екрана. Той продължава да спи.

Пробвам бутона за увеличение. Стеснявам кадъра, за да изключи пода и стените.

01:24.

После още по-близо, така че само горната част на тялото и главата изпълват кадъра.

01:32.

Изведнъж главата му рязко се вдига, отмятайки мокрите кичури от челото. Очите се разтварят широко, напрегнати и изцъклени от изтощение. Изобщо не са били затворени, докато главата му клюмаше. Изобщо не е бил заспал.

Той гледа право в обектива на камерата. А аз я държа насочена срещу него. Записвам как изражението му преминава от неясни опасения към разпознаване. Не на стаята, а на мен. Усмивката плъзва по лицето му, сякаш е срещнал стар приятел.

Но усмивката става твърде широка, устата му се разтваря чак до ъглите, разкъсва засъхналите корички от предишния път, когато е изпълнил същия трик. Той оголва всичките си зъби.

Ръмжи.

Бори се с ремъците, които го държат на място. Мята тяло на една страна, после на друга, изпробвайки закрепването на стола за пода. Винтовете държат здраво, но от усилията му цялата стая започва да пука, лампата се люлее над главата ми. За да не падне върху мен, правя крачка напред. Крачка към него.

След миг колебание той стрелва глава срещу мен. Изпъва врата и раменете си доколкото му позволяват ремъците. И дори повече. Тялото му е станало еластично, разтяга се с десетина сантиметра по-напред, отколкото бих предположил, че позволява естествената дължина на гръбнака му.

Отдръпвам се на безопасно разстояние. Записвам минута подир минута от пристъпа. Той лае. Плюе бяла пяна. От утробата му изригват гласове, ръмжене и съскане.

Той е луд. Буйно луд в момент на пристъп.

Или поне се опитвам да повярвам, че е така. Но не успявам.

Всичко, което върши, е твърде целенасочено, за да бъде душевна болест. Действията му изглеждат случайни, безсмислени страдания от някакво напреднало неврологично увреждане, но не е така. Всъщност това е разкриване на самоличност, макар и безкрайно чужда. Тя има свои схеми, свои върхове, драматични паузи, идващи от някакво вътрешно съзнание. Предназначено да бъде записано с камерата. Предназначено за мен.

А още по-обезпокоителни от най-буйните му изблици — женски кикот, страдалческо хленчене, извъртане на очите назад, тъй че се разкрива кървясалото бяло, напомнящо малка карта на болката — са моментите, когато той изведнъж сяда неподвижно и ме поглежда. Без думи, без гримаси. Неговата личност е „нормална“, или поне онова, което смятам за остатък от предишното му нормално аз — един мъж приблизително на моята възраст, който не знае къде се намира и се опитва да съобрази кой съм аз, как би могъл да промени положението си и да намери пътя към дома. Един интелигентен мъж.

И всеки път изражението му се променя. Той си спомня кой е, от какво точно страда, и цял водопад от усещания — образи? чувства? спомени? — се завръща трескаво в него.

Тогава започва да крещи.

С чисто свой глас. Нотата се надига в гърлото му, после се пречупва в нещо като ридание. Ужасът е тъй мигновен и кристалночист, че го лишава от човешки облик по начин, който дори и най-нелепите му буйства не могат да постигнат.

Той ме поглежда и протяга ръка.

Напомня ми как двегодишната Тес се учеше да плува през лятната ни почивка в Лонг Айлънд. Правеше крачка напред от

плиткото, усещаше как пясъчното дъно се изплъзва под нея и в същото време вълната я заливаше. Всеки път изплюваше глътка морска вода и ръката ѝ се стрелваше нагоре към мен, за да я спася. Можеше да повтори това предсмъртно преживяване по десетина пъти за един следобед. И макар че всеки път се озоваваше в ръцете ми само след четвърт секунда, отчаянието ѝ си оставаше същото.

Разликата между Тес и този човек е, че докато дъщеря ми знаеше какво я плаши — водата, дълбокото, — той няма никаква представа. Това не е болест. Това е присъствие. Воля, хилядократно по-силна от неговата. Няма начин да се бори. Остава само разбирането, че е прокълнат, идващо пак и пак.

Накрая той спира. Отпуска се в сън, който не е сън.

04:43.

Едва сега ръцете ми започват да се треперят. В предходните мигове държах камерата тъй здраво, сякаш стоеше на статив. Сега, когато изведнъж осъзнавам какво съм видял, кадърът почва да се люшка главозамайващо, като че едновременно с отпускането на мъжа самата камера е оживяла.

05:24.

Глас.

Звукът успокоява ръцете ми. Кадърът отново обхваща стабилно човека на стола. И все пак той не помръдва. Гласът идва от него — трябва да идва от него, — но нищо в тялото му не потвърждава това.

— Професор Улман.

Трябва ми малко време, за да разбера, че гласът се обръща пряко към мен. И че езикът не е английски, а латински.

— Lorem Sumus.

Чакахме.

Гласът е мъжки, но само по тембър, не по характер. Всъщност, макар че по всичко напомня човешко слово, той е странно безполов. Безжизнен посредник, също както дори и най-съвършеният компютърно генериран глас не може да замени истинското човешко присъствие.

Чакам гласът да продължи. Но чувам само ужасното дишане, вече по-силно.

06:12.

— Кой си ти?

Моят глас. Метален и стържещ като от старинна грамофонна плоча.

Главата му се надига отново. Този път изражението не е нито на ръмжация луд, нито на неговото ужасено, „нормално“ аз, а на нещо ново. Спотаено. По лицето му се изписва многозначителната усмивка на свещеник или пътуващ търговец. И все пак с прикрита ярост. Омраза, излъчвана от кожата, но не и от очите.

— Ние нямаме имена.

Трябва да оспоря това, което казва. Защото точно сега ще се реши всичко. Някак си го разбирам. Изключително важно е да не му позволя да долови, че според мен това може да бъде нещо друго, освен симптом на психично заболяване. „Това не е истина.“ Утехата, предлагана на дете, което е чело приказка за вещици или великани. „Няма такова нещо.“ Не бива да позволим на невъзможното да вкопчи нокти във възможното. Борим се със страха, като го отричаме.

— Ние — започвам аз, полагайки усилия да не позволя на гласа си да трепери. — Да не би да искаш да кажеш, че името ти е легион, защото сте много?

— Наистина сме много. Въпреки че ти ще срещнеш само един.

— Не се ли срещаме сега?

— Не и със същината на онзи, когото ще опознаеш.

— Дяволът?

— Не господарят. Онзи, който седи до него.

— Очаквам го с нетърпение.

Той не отговаря. Мълчанието подчертава наивността на лъжата ми.

— Значи можеш да ми предскажеш бъдещето? — продължавам аз. — Това е често срещана заблуда, както и вярата, че някой е обладан от духове.

Съществува си поема дъх. Тъй дълбоко, че за момент напълно изпразва стаята от кислород. Това ме оставя във вакуум. Безтегловност и задушаване.

— Опитите ти за съмнение са неубедителни, професоре — казва то.

— Моето съмнение е реално — отвърщам аз, макар че тонът ми говори друго. „Ти печелиш — казва той. — Ти вече спечели.“

— Трябва да се подготвиш за обучение в онова, което те плаши.

— Защо да не започнем още сега?

Съществуването се усмихва.

— Скоро ще бъдеш сред нас — казва то.

В този момент част от мен се понася нагоре, извън тялото. Поглеждам надолу към себе си и виждам как устата ми изрича въпроса, който вече веднъж е задала.

— Кой си ти?

— Хората са ни дали имена, макар че нямаме такива.

— Не. Няма да ми кажеш кой си, защото който знае името на врага, придобива власт над него.

— Ние с теб не сме врагове.

— А какви сме?

— Съзаклятници.

— Съзаклятници ли? Каква е нашата кауза?

Той се смее. Нисък, доволен тътен, който сякаш извира от основите на къщата, от земята под нея.

— Ню Йорк 1 259 537. Токио 996 314. Торонто 1 389 257. Франкфурт 540 553. Лондон 590 643.

Когато млъква, очите му пак се извъртат назад, разкриват кървясалото бяло. Поема си невероятно дълбок дъх. Задържа го. Изпуска го с думи, носещи острата смрад на овъглена плът.

— На двайсет и седмия ден от месец април... светът ще бъде белязан с нашите числа.

Главата клюмва. Тялото на човека отново застива. Само тихото дишане го държи отсам границата на смъртта.

08:22.

Три минути. Толкова съм разговарял с него. С тях. Три минути, които вече усещам като цяла глава от живота си, период като юношеството или бащинството, когато условията на самоосъзнаването се преосмислят из основи. Времето от 5:24 до 8:22 ще бъде Периодът, когато говорих с човека във Венеция. И това ще бъде период, белязан от съжаление. Загуба, чиято същина все още не мога да отгатна.

Време е да си вървя.

Ако са ме довели тук, за да видя симптомите на този душевноболен човек, значи съм видял достатъчно. Всъщност желанието никога да не бях влизал в тази стая е толкова силно, че неусетно отстъпвам назад към вратата, увеличавайки сантиметър по сантиметър разстоянието между себе си и спящия мъж. Опитвам се да повярвам, че мога да пренавия последния четвърт час и да го изтрия от паметта си също тъй лесно, както бих изтрил от камерата записа на отстъплението си.

Но няма да има забрава. Камерата ще съхрани думите на мъжа със същата яснота, както и паметта ми.

И тогава той прави нещо, което ще бъде още по-невъзможно да се изтрие.

Събужда се и повдига глава. Този път бавно.

Това е лицето на мъжа, макар и променено по начин, който може би само аз мога да забележа. Поредица от плавни, недоловими промени на чертите му, които, събрани заедно, го преобразяват от онзи, който някога е бил, в другия, когото познавам. Очите са малко по-сближени, носът е по-дълъг, устните са изтънели. Лицето на баща ми.

Опитвам се да изкрещя. Но не издавам нито звук. Чува се само гласът, с който говори човекът, гласът на баща ми, извиращ отвътре. Неговите парещи обвинения, неговото огорчение. Гласът на един човек, умрял преди повече от трийсет години.

— Трябваше да си ти — казва той.

---

[1] Извинявам се (ит.). — Б.пр. ↑

[2] Моля ви (ит.). — Б.пр. ↑

6.

Препъвайки се, напускам стаята и слизам по стълбището. Намирам опора, залитам през празната чакалня — от лекаря няма и помен — и се добирам до тясната уличка. Побягвам от номер 3627, без да поглеждам назад, макар че част от мен иска да го направи — една част, която знае, че ако се озърна, човекът ще стои на прозореца на втория етаж, освободен от ремъците, и ще ме гледа ухилен отгоре.

Едва след като пламналите ми дробове ме принуждават да се подпра на сянка до една стена, аз осъзнавам, че все още държа камерата. И че тя все още е включена на запис.

11:53.

Палецът ми натиска бутона „стоп“. Екранът почернява.

Изведнъж се превивам надве и повръщам върху тухлите. Усещам болка в костите, яростна и непредвидена. Прилича на всеки друг грип, който съм преболедувал, но освен неговата внезапност има и нещо друго, далеч по-конкретно. Доколкото мога да го опиша, то не е физиологично, всъщност изобщо не е заболяване, а мисъл. Заразата на една болестотворна идея.

Избърсвам устни в рамото на сакото си и продължавам напред.

Тес.

Трябва да се върна при нея. Да се уверя, че е добре, после да хванем следващия полет за Ню Йорк — за където и да било — независимо дали имам малария или нещо по-лошо. Трябва да се махнем от тук.

Най-напред обаче трябва да се добера до Канале Гранде. Всяка спирка на корабчето ще ми свърши работа. Едва ли ще е много трудно. Не че имам представа къде съм. Но ако вървя напред и не спирам, рано или късно ще стигна до водата.

Не се получава.

Изгубвам се още по-зле, отколкото при снощната разходка с Тес около хотела. И вместо очарование, сега изпитвам смазваща паника, тъй мощна, че стискам зъби, за да не се разплача. Потребността да се върна при Тес се смесва с тревогата да не знам къде съм и с треска,

която усуква уличката пред мен в лъкатушен тунел. Мъчи ме и усещането, че съм преследван. От нещо тромаво и близко, само на няколко крачки зад мен.

Отново побягвам. Завивам зад ъгъла. И още преди да видя какво има там, аз го подушвам. Същата миризма на обор, която лепнеше по Мършавата жена.

Но не тя стои на уличката пред мен, а стадо прасета.

Десетина или повече. Всички обърнати към мен, с разширени ноздри. Невероятно, но факт. Виждам ги с твърде много подробности, за да са страничен ефект от онова, което ме кара да се чувствам отровен. И твърде ясно разбират кой съм.

Животните идват към мен. Квичат като попарени. Копитата им трополят по калдъръма.

Отскачам обратно зад ъгъла, откъдето току-що дойдох. Очаквам зъбите им да срещнат кожата ми. Да я разкъсат и да захаят.

Но те не идват. Надниквам зад ъгъла. Уличката е пуста.

„Не губи време да разсъждаваш. Може никога да не разбереш това.“

Отново гласът на моята вътрешна О’Брайън. „Просто върви и не спирай.“

И аз тръгвам, без да спирам.

А в края на следващата улица, по която завивам — и съм сигурен, че вече съм минавал по нея поне веднъж, ако не и три пъти, — виждам Канале Гранде. Появил се е от нищото, сякаш съм отгърнал нова страница.

„Не спирай.“

Нещо става.

„Но тя е в безопасност.“

Вече няма такова нещо.

„Откъде знаеш?“

Защото то знае коя е тя.

7.

Седя в задния край на корабчето и жадно гълтам въздух. Опитвам се да мисля само за Тес, за връщане при Тес, за бягство с Тес. Да освободя детегледачката, да се обадя на авиокомпанията, да поръчам водно такси. Да оставя този потъващ град зад гърба си.

Но си пробиват път и други мисли. Моят професорски мозък осигурява бележки под линия, тълкувания. Текущият текст е последният час от живота ми. И тълкуването — безсмислено, неудържимо — е, че моето преживяване съвпада с написаното за предишни срещи между човек и демон.

Опитвам се да повикам в мислите си лицето на Тес. Вместо него се появява това на мъжа върху стола. Кожата му се отдръпва, за да разкрие истинското лице на нещото в него.

Оттук мислите ми се люшват към още нещо.

Гадаринският демон. На два пъти споменат в евангелията от Лука и Марк. Според повествованието Исус срещнал гол, бездомен мъж, живеещ в гробищата — човек, „който имаше бесове от дълго време“. Виждайки Христос, демонът помолил да не бъде измъчван. Исус попитал за името му и той отговорил „легион“, защото не един демон, а мнозина били обладали човека. И Спасителят ги прокудил, като ги прехвърлил в пасящото наблизо стадо прасета.

Като излязоха бесовете от човека, влязоха в свинете;
и сурна се стадото низ стръмнината в езерото и се излави.
(Лука 8:33)

Човекът, завързан за стола в къщата на Санта Кроче 3627 — окован както обладаният от Гадарина бил многократно и безуспешно окован, — също твърдеше, че е безименен, макар и съставен от множество същества. А после онова стадо свине, което се втурна към мен в лабиринта от улички. Или беше халюцинация, или е съвпадение, надхвърлящо случайността.

„Престани!“ — вика гласът на О’Брайън в главата ми. Но не мога да престана.

Друг древен текст, този път апокрифен. Compendium Maleficarum, създаден от брат Франческо Мария Гуацо през 1608 година, е приет от Ватикана и други богословски организации като основен наръчник в областта на демоничното обсебване и екзорсизма. Гуацо предлага петдесет начина да се разбере дали обсебването е реално, сред които са усещане за мравки под кожата, точно предсказване на бъдещи събития и гласове в главата, които говорят невъобразими, но все пак верни неща.

При мен тези три знака са налице, тъй като симптомите на обземания ме грип включват толкова подлудяващ сърбеж по цялото тяло, че се чудя дали да не скоча от корабчето, за да се разхладя във водите на Канале Гранде. А какво да мисля за списъка от градове и числа, които избъбри онова същество вътре в човека? Дали е някакъв код? Адреси? Телефонни номера? Каквото и да представляват, те са свързани с дата, до която остават само няколко дни — 27 април. Когато „светът ще бъде белязан с нашите числа“.

И след това гласът на баща ми. Който каза, че трябваше да съм аз.

„Казах ти да не мислиш“, повтаря О’Брайън.

Докато корабчето приближава хотела, край мен се плъзгат всички забележителности, за които съм чел в пътеводителя, но сега не мога да си спомня дори имената им, камо ли научените подробности за тяхната история. Те са само стари, красиви сгради. Лишени от почитанието, което изпитвах към тях вчера, днес фасадите излъчват само лъжа — изящни декори, създадени, за да прикрият похотта и алчността на някогашните си собственици. Как е възможно да виждам това? Сякаш заедно с грипа, който не е грип, получавам и нещо като рентгеново зрение, способно да прозира в сградите — в хората, които са ги създали — и да вижда неизменните им мотиви. Гледна точка, носеща ужасяващо отчаяние. Клаустрофобията да бъдеш човек.

Това е чувство, предшествашо завръщането на паметта. Нещо, което усърдно съм пренебрегвал през времето на учението и семейния живот чрез хилядите дребни трикове, които умът постепенно се научава да изпълнява всеки ден. Но сега споменът се завръща тъй ярко, че съм безсилен да го замъгля.

Брат ми се дави.

Ръцете му се мятат из водите на реката зад нашата вила, главата му е потънала и не се показва. После ръцете също спират. Той се носи надолу по реката. По-бавно от течението, сякаш краката му се влачат по дъното, оказват съпротива дори след смъртта.

Бях на шест години.

— Господин Улман?

Някой стои над мен. Мъж с черен костюм протяга ръка надолу.

— Да?

— Добре дошли отново в „Бауер“. Приятен ли беше следобедът?

Хуквам нагоре към нашия апартамент. Това отнема само минута-две, но ми се струва мъчително дълго. Времето се разтегля от новите ужасяващи видения за онова, което ще заваря в стаята, след като отворя вратата.

Тес наранена.

Тес ръмжаща и беснееща като онзи мъж, а детегледачката е безсилна да я удържи.

Тес изчезнала.

Аз я предадох. Бях подмамен, изпратен до къщата в Санта Кроче. Целта не е била да заснема явлението, а да ме откъснат от дъщеря ми в чужд град, за да може да бъде отвлечена.

И все пак, когато ритам вратата на апартамента, тя е там. Стъклените врати на хола са широко отворени, отвъд тях блести Канале Гранде. Тес седи на дивана и пише в дневника си, детегледачката гледа сапунка по телевизора с намален звук.

— Татко!

Тес се втурва към мен. Награждава ме с прегръдка, почти способна да пропъди болестта.

— Много си горещ — казва тя, докосвайки ръцете и бузите ми.

— Ще ми мине.

— Очите ти.

— Какво им е?

— Целите са някак... сериозно кървясали.

— Само лек грип. Не се тревожи, скъпа.

Детегледачката стои зад Тес, опитва се да запази усмивката си. Но тя също намира външния ми вид за обезпокоителен. Един поглед към огледалото в антрето ми стига, за да разбере защо.

— Благодаря ви. Grazie.

Подавам ѝ шепа евро, горе-долу два пъти повече от договореното, но тя поема банкнотите с известно нежелание, сякаш болезката ми може да се прехвърли чрез хартията към нея.

Когато жената излиза, казвам на Тес, че трябва да тръгваме.

— Защото си болен?

— Не, скъпа. Защото... Не ми харесва тук.

— А на мен ми харесва.

— Не е заради града. Искам да кажа... — започвам аз и чак сега се опитвам да измисля някаква правдоподобна лъжа. Накрая избирам истината. — Искам да кажа... не съм сигурен, че сме в безопасност.

Нямам намерение да я плаша. И тя не се плаши. Лицето ѝ изразява нещо друго, което не мога да разгада напълно. Нещо като решителност. Примаса, демонстрираща готовност да приеме борбата.

Каквото и да е то, вината е моя. Какво си въобразявах, по дяволите, като изрекох тези думи?

Отговорът е, че не ги изрекох аз. А нещото, което ме проследи дотук. В стаята не сме само двамата с Тес.

— Събирай си нещата — казвам. — Трябва да завъртя няколко телефона.

Може би се дължи на необходимото съсредоточаване, за да набирам номерата на авиокомпаниите, да намеря полет за тази вечер (изваждам късмет с „Алиталия“ до Лондон, после с „Бритиш Еървейз“ до Ню Йорк). Или може би е просто защото се отдалечих от човека на номер 3627. Така или иначе, почти мигновено ми става по-добре. Вятърът откъм отворените врати охлажда потта по врата ми, стомахът ми се успокоява. И още по-хубаво — мрачните мисли, които ме преследваха на връщане с корабчето, сега се оттеглят и ме оставят пободър, отколкото съм се чувствал през последните няколко седмици. Дали денят беше смахнат? Разбира се. Съзаклятие, замислено в подземния свят? Не особено вероятно, по дяволите.

И тъй, какво да правя с видеокамерата? Когато приключвам с телефона, аз я забелязвам на масичката за кафе. Окото на обектива ме гледа. Вътре в машината е човекът от стаята. Неговото ръмжене и беснее. Но също така градовете и номерата. Безжизненият глас. Баща ми.

Колебая се дали да не оставя камерата тук, но вместо това бързо я пъхвам в куфара под чорапите си, сякаш укриването може да обезсили нейното съдържание. В момента съм твърде объркан, за да кажа откъде знам това, но сведенията в нея може да бъдат важни. Не че някога ще погледна отново записа. Ала академичният учен в мен — любителят на архиви, просветеният противник на унищожаването на исторически сведения — не харесва идеята записът да изчезне. Също като всеки друг текст, той може да има нещо важно за казване, незабележимо при пръв прочит.

Дръпвам ципа на куфара. Сресвам с пръсти влажната си коса.

Сбогом, мой величаво скъп хотелски апартамент. Сбогом, великолепна Киеза дела Салуте, очертана като пощенска картичка в рамката на прозореца. Сбогом, Венеция. Няма да се върна. А когато пак дойде чумата, постарай се да изградиш нова църква. Независимо дали лекуват болните или не, църквите ти със сигурност са красиви.

— Тес? Време е да тръгваме, скъпа.

Помъквам куфара към хола, очаквайки да намеря Тес там. Заварвам само чантата ѝ. Дръжката е изтеглена, но самата чанта лежи настрани, сякаш захвърлена.

— Тес?

Проверявам в нейната стая. И в двете бани. Отварям вратата на апартамента, излизам навън и заставам в празния коридор.

— Тес!

Прозорецът на всекидневната. Вратите са широко отворени, топлият вятър полюшва завесите.

Изтичвам към балкона и се надвесвам през парапета. Долу царува обичайното оживление на пристигащите и заминаващите. Но няма суматоха. Няма Тес.

Да се обадя на рецепцията. Това трябва да направя. Да заръчам на хотелския персонал да я търси навсякъде. И на полицията. Ако е излязла от хотела, за нула време ще се загуби в лабиринта на града.

Недей да се юркаш. Мисли! Трябва да подреда следващите си стъпки в нужния ред. Каквото предприема сега, ще реши всичко...

„Тя е на покрива.“

Пак се намесва гласът на О’Брайън. Само че този път не е моята въображаема О’Брайън, а по някакъв странен начин самата тя. Моята приятелка е тук с мен.

„Седмото небе“. „Върви, Дейвид. Иди там веднага.“

Още докато изтичвам през вратата и хуквам нагоре по стълбището към седмия етаж, аз се питам дали мога да вярвам точно на този глас сред всички останали от днешния ден. Това може да е лъжа. Може би всичко, което чух в стаята на номер 3627, е било лъжа.

Но се оказва истина.

Втурвам се в открития ресторант на покрива на хотела и тя е там. Дъщеря ми стои на ръба на покрива. Среща погледа ми през тълпата от паникьосани клиенти и сервитьори.

— Тес!

Има нещо властно в крясъка ми — аз знам нейното име, — което разпръсква тълпата, усмирява виковете да дойде полиция, някой да направи нещо. Това ми позволява да се приближа с успокояваща крачка, или поне така се надявам. Стъпвам уверено, доколкото мога.

През цялото време Тес не откъсва очи от мен. Но когато я доближавам, виждам, че съм сгрешил. Очите са нейните, сини като моите. И все пак не Тес гледа през тях. Не моята дъщеря стои на ръба с отпуснати ръце и разперени пръсти, за да усети как вятърът минава през тях. Вдървената ѝ стойка издава липса на опит, изпробване на равновесието и силата. Позата е като на пленник в живия затвор от кости и кожа. Тялото е нейно, но нея я няма.

Когато съм толкова близо, че почти мога да я докосна, тя се отдръпва. Протяга крак назад, така че остава да балансира на единия крак, а другият увисва във въздуха.

Това цели да спре приближаването ми. И успява.

„Здравей, Дейвид.“

Този път гласът е съвсем различен. Мъжки, ритмичен, с изящно произношение, създаващо усещане за изтънченост. Глас, напомнящ онези, които чувам на университетски конференции или от богатите родители на студенти, даряващи пари, за да изпишат имената им върху сгради в колежа.

— Ти си онзи, когото ми казаха, че ще срещна — казвам аз.

„Ще бъдем много близки. Не приятели, може би. Не, със сигурност няма да сме приятели. Но безспорно ще бъдем близки.“

Съществото отпуска крака на Тес, така че тя отново застава на два крака. Но за да покаже, че това не е отстъпка пред мен, двата крака се отдръпват още малко назад. Петите ѝ докосват ръба.

— Остави я на мира.

То отговаря с глас, който звучи като този на Тес, но не е така. Същата фраза, същата интонация, както преди по-малко от час, когато казах, че искам да напусна Венеция. Блестяща имитация, но лишена от живот.

„Тук ми харесва.“

— Моля те. Ще направя всичко, което поискаш.

„Не става дума да искам нещо от теб — казва то, говорейки пак със собствения си глас. — Това е за теб, Дейвид. Пътуване, сътворено от теб самия. Скиталчество.“

Пак тази дума. Скиталчество.

Употребил я и старецът в самолета. И Мършавата жена каза нещо подобно за себе си, нали? Че не е пътешественичка, а скитничка. Дори тогава си помислих, че този термин има особено значение за Милтън. Сатаната и неговите подчинени се скитат по земята и в ада самостоятелно, но без посока. Повечето изследователи го тълкуват като алегория за бездомния характер на демоничното съществуване, за безцелното движение из чистилицето. Без основи и без любов.

И тогава, сякаш разчел мислите ми, гласът цитира „Изгубеният рай“:

*Из тази пустота и мрак, понеже моят друм
през вашите владения обширни преминава,
към светлината без водач се лутам сам...*

— Тогава кажи ми — изричам с пресекващ глас. — Какво търсиш? Обещавам, че ще ти помогна да го намериш.

„Вече намерих каквото търсех. Намерих теб.“

Краката на Тес плъзват още сантиметър назад. Отпуснала е цялото си тегло върху пръстите на ръба, като състезател по скокове във

вода.

„Има много неща за откриване, Дейвид. Но малко време.“

— Колко?

„Когато видиш цифрите, ще ти остане само до луната.“

— Защо? Какво ще стане тогава?

„Детето ще бъде мое.“

Хвърлям се напред. Сграбчвам ръката на Тес.

Макар че дърпам с все сила и тя е единайсетгодишно момиче, тежащо два пъти по-малко от мен, едва успявам да я удържа. Силата не е нейна, а на гласа. И това, което той ми показва чрез допира с ръката на Тес, също е негово творение. Колаж от болка, сблъсък и изгаряне.

Брат ми вдишва речна вода.

Тес крещи сама в тъмна гора.

Лицето на баща ми. Твърде близо, за да видя всичките му черти едновременно, и всяка негова част излъчва свой собствен знак на омраза.

Отрязан палец, от който шурти кръв.

Устните на Тес се разтварят. Казват нещо, което чувам, но не мога да осмисля веднага. Защото тя си отива, а аз се опитвам да я задържа. Не ми остава нищо друго, освен усилието да стискам. Пръстите ѝ се изпъват. Плъзгат се през моите.

— ТЕС!

И вече я няма.

Освободените ѝ ръце се разперват като крила. Тя не се отблъсква от ръба, а просто пада назад през съпротивата на развихрения въздух. Лицето ѝ е изкривено от ужас — вече пак нейното лице, нейните очи, — но тялото е отпуснато и спокойно, а плитката сочи право нагоре като примка.

Втурвам се към ръба и я гледам как се премията веднъж, преди да рухне в канала.

И заедно с удара идват думите, които тя ми прошепна преди падането. Прошепна ги не за да пази тайна, а защото бе вложила цялата си сила, за да изтласка настрани онова друго същество в нея. Кратък миг, в който тя овладя езика си достатъчно дълго, за да изрече една молба.

Едно момиче, моето момиче. Помоли ме да го върна у дома.

Намери ме, каза ми.

II

ГОРЯЩОТО ЕЗЕРО

8.

Скръбта има цвят.

Сега знам, че тя има и други характеристики, оформящи заедно нещо като личност. Враждебна фигура, която пристига в живота ти и отказва да си тръгне или да седне, където и да било, освен до теб, или да престане да шепне в ухото ти името на покойника. Но за мен, отвъд всичко това, скръбта се изразява най-вече като цветен нюанс. Същият отчайващ тюркоазен оттенък като кухненските стени на вилата, където прекарвахме летните си месеци, а след като се наложи да продадем градската къща, живяхме там, докато през една юлска неделя татко излезе в гората, носейки само снимка на брат ми и пушка, и повече не се върна.

Това е цветът на разплаканата ми майка, застанала до мивката с гръб към мен. Цветът на баща ми, който седеше по цяла нощ сам на масата в кухнята и ставаше само за да вдигне слушалката и да изрече „Ало?“ по мъртвата линия. Цветът на реката, където се удави брат ми.

А сега цял Ню Йорк се облива в тюркоаз. Виждам го навсякъде. Най-малките му пръски изскачат и настояват за вниманието ми като партизанска атака, като рекламна кампания, която не рекламира нищо. Кървящ тюркоаз, който пропива всичко като акварелна боя, разливаща се настрани от мястото, където четката докосва хартията. Виждам града през аквамаринов гел — сградата на „Крайслер“, профучаващите таксите, каньоните между небостъргачите в центъра, всичко това е обвито в подводен блясък. Дори клепачите ми са озарени с тъга. Това е цветът на стените в старческите домове, на тоалетните по автогарите. Цветът на Канале Гранде.

Вече два дни откакто се върнах от Венеция, пет откакто Тес скочи в канала от последния етаж на хотел „Бауер“. Щях да се върна по-рано, но полицията във Венеция през цялото време търсеше нейното тяло и не можех да си тръгна, преди да приключи издирването. Така и не я намериха. Доколкото разбрах, не било необичайно потъналите в каналите да изчезнат, повлечени извън града от коварните и изненадващо мощни течения — през лагуната, покрай

външните острови и навътре в Адриатическо море. А има и безброй подводни издатини, тунели и купища отпадъци от самия град, мрежа от невидими кухни, където тялото може да се заклепти. Пратиха леководолази да работят по случая (който заслужи кратко споменаване в новините и снимка на гмуркачите в канала с гондолиер в раирана риза на заден план), но не намериха нищо и това явно не ги изненада.

Никой нито за миг не предположи, че тя може да е още жива. Аз самият не вярвах. Но трябваше да задам въпроса, и го зададох. Всеки път срещах един и същ поглед. Поглед като към човек, който след мозъчна травма е загубил способността си да разсъждава и поради това не можем да му предложим нищо друго, освен състрадание.

Важното е, че така и не ми върнаха Тес, а когато прекратиха издирването (обещаха да продължат усилията и да ме държат в течение), полицаите ме посъветваха да се прибера у дома, тъй като нямало какво повече да правя във Венеция. Никога не съм се чувствал по-голям изменник, както когато се качих на самолета и оставих трупа на дъщеря си някъде във водата долу.

Разбира се, разговарях с Даян, както по телефона от Италия, така и няколко пъти лично тук, в Ню Йорк. А О'Брайън ми остави няколко съобщения с предложение да се нанесе при мен в апартамента, докато имам нужда от компания. Отказах ѝ с есемес. Вместо да приема поканата за утеха, аз по цял ден задръствах телефонния секретар на венецианската полиция със запитвания до всички отдели, имащи нещо общо с издирването на удавници. През останалото време скитах из тюркоазния град. И си спомнях за Тес.

Скитах.

Може би това имаше предвид гласът, когато каза какво ме очаква. Да бродиш така безцелно е начинът да стигнеш най-близо до мъртвите, доколкото е възможно за жив човек. Пеш от Уолстрийт до Харлем и обратно, избирайки улиците напосоки. Невидим и недосегаем като призрак.

И докато бродя, някакви затънтени улички на ума ми свързват несъвместими факти и понятия.

Това е началото на лудостта. Една тъй непоносима вина, че изопачава ума. Да се отдадеш на такива мисли е като да се откъснеш от света, а ако им повярваш дори наполовина, вече никога не ще се завърнеш.

Но това разбиране не ми пречи да мисля.

Може би гласът, който излезе от устата на Тес, беше независимо същество — дух, поел контрола над нея през последните двайсет минути от живота ѝ. Може би именно то изтръгна ръката ѝ от моята. Може би не самоубийство отне дъщеря ми (както неизбежно решиха съдебният лекар и властите, след като очевидците опровергаха подозренията към мен), а убийство, извършено отвътре. Може би гласът принадлежеше на демона, за когото човекът на стола каза, че ще ме посети.

Със сигурност няма да сме приятели. Но безспорно ще бъдем близки.

Може би онова същество ме възседна в стаята с мъжа на стола, за да стигне до хотела, а после се прехвърли в Тес. Това би обяснило някои неща. Защо тъй внезапно ми стана зле, след като избягах от Санта Кроче 3627 — и изведнъж пак ми олекна, след като се прибрах в хотелската стая. Защо видях квичащите прасета на улицата. Защо Тес се изкачи на покрива. Защо с последните си думи ме помоли да я намеря. Защо тялото ѝ не беше открито.

Ето колко дълбоко пропаднах.

Не. Не е вярно. Стигнах много по-далече.

Ами ако личностните черти, които споделяме с Тес, и най-вече незабележимото родилно петно на меланхолията, всъщност не са само темперамент, а знак, че сме били избрани от самото начало? Ако въпросът, който току-що си зададох, дойдеше от студент в аудиторията, знам кой прецедент бих рецитирал наизуст. Евангелие от Марк, глава 9. Друг случай, когато Исус прогонва демон от страдаща душа. Този път младо момче. Бащата моли Спасителя да отърве сина му от нечистия дух, които често го хвърля „в огън и във вода, за да го погуби“.

Вода.

Самоубийство. Подтикнато от демон.

„И попита Исус баща му: колко време има, откак му става това?“

А той отговори: от детинство.“ (Марк. 9:21)

Ето още една дефиниция за скитането: тъй силни емоции, че се нуждаем от суеверие, за да ги обясним. В края на краищата това е

ядрото на наблюденията в моята изследователска област. Страхът — от смърт, от загуба, от изоставяне — е началото на вярата в свръхестественото. За човек като мен внезапната проява на интерес към първобитните митове може да се разглежда като симптом за някакъв психически срив. Знам, че това е също тъй доказуемо, както и уличните номера, край които минавам в своите скитания. Смятам, че един демон отвлече дъщеря ми. Просто спри и го изречи на глас няколко пъти. Просто го чуй. Заради подобни теории хората с право биват пращани на дългосрочно наблюдение в психиатрията.

И аз продължавам напред. Обкръжен от синьо-зелени хора по синьо-зелените улици.

Не чувствам почти нищо.

Всъщност, липсва ми Тес, скърбя за нея, сърцето ми е разбито. Но „липса“, „скръб“, „разбито сърце“ — тия думи са толкова неадекватни, че граничат с гаврата. Не става дума да намериш начин да продължиш. Не става дума да се гневиш на Бога. Става дума за смърт. За желанието да бъдеш мъртъв.

Единственото нещо, което забелязвам, са децата. Винаги е било така. Вероятно няма родител, който може да гледа как си играят чужди деца, без да мисли за своето. Смехът, призивите за гоненица, мъката за ожуленото коляно или отмъкнатата играчка. Всички тези неща ни връщат към спомена как нашите деца са вършили същото, към особеностите, които едновременно ги сближават и отличават от всички други деца по света.

Ето. Едно момиче играе на криеница с майка си сред скалите и дърветата близо до езерото с костенурките в Сентрал Парк. Това ми напомня как играехме същата игра с Тес. Всеки път, когато тя се укриваше — дори в нашия собствен апартамент, — неизменно наставаше половин секунда на вцепеняващ ужас, докато я търсех на обичайните места и не я намирах. Ами ако този път наистина е изчезнала? Ами ако се е скрила тъй добре, че търсенето зад дърветата, под леглата или в коша за пране да не е достатъчно?

И тогава, точно когато тръпките на паника се надигат от дъното на гърлото ми, тя се появява. Изскача при първия ми вик на капитулация: „Добре, предавам се!“.

Този път Тес е скрита и няма да се върне.

Но тя ме помоли да не се отказвам.

„Намери ме“.

Спирам до желязна порта и гледам как майката стои и се озърта. Преструва се, че недоумява къде може да е дъщеря ѝ. Но когато пристъпва на пръсти към близкия клен и надниква зад него — „Хванах те!“ — момичето не е там. И веднага идва тревогата. Мисълта, че този път играта не е игра.

— Мамо!

Малката изскача от тръстиките по ръба на езерото и майката я грабва на ръце. После ме забелязва. Един мъж стои сам до портата. За пръв път откакто се върнах в Ню Йорк, някой ме забелязва истински.

Обръщам им гръб, засрамен от неволното си нахлуване в личния им живот. Но майката вече е понесла детето нанякъде. Защишава го от човека, комуто очевидно липсва някаква съществена част. От човека, които не е изцяло там, но това го прави още по-опасен.

Скитник.

Тюркоазният ден се превръща в тюркоазна нощ. Връщам се в апартамента и си препичам филийки. Намазвам отгоре масло и ги режа на ивици, както обичаше Тес. Поръсвам ги с канелена захар. После ги хвърлям, без да хапна.

Наливам си водка с лед. Крача из апартамента и забелязвам, че в стаята на Тес свети. Плакатът на „Цар Лъв“ над леглото (три пъти я водихме на представлението на „Бродуей“ като подарък за два рождени дни и Коледа). Карта на Северна Дакота на стената (част от училищен проект за задълбочено проучване на един от петдесетте щата). Рисунки с молив, които искрено похвалих и поръчах да ги монтират в рамка. Плюшени животни на пода до скрина, детски играчки, вече отдавна зарязани, но все още запазили мъничко обич, колкото да не бъдат натъпкани в гардероба. Стая на момиче в преход от детството към мътния хаос на следващия период.

Каня се да изляза, когато забелязвам дневника на Тес върху нощното шкафче. (Оставих го там, след като се прибрах от Венеция — върнах го на мястото, където често лежеше след поредните записки.) Докато беше жива, никога не съм мислил да го прочета; страхът, че може да открие предателството ми, многократно надхвърляше любопитството да узная нейните тайни мисли. Сега обаче

необходимостта да я чуя, да я върна обратно надделява над дискретността.

Използван билет за кино бележи записките от деня, в който заминахме за Венеция. Коего означава, че навярно е писала в самолета.

Татко не знае, че виждам колко се старее.

„Смешните“ усмивки, ентузиазмът за всички неща, които ще видим. Може би е донякъде развълнуван. Но продължава да носи Черната корона.

Днес виждам това по-ясно от когато и да било.

То сякаш се движи. Като че нещо живо в него си вие гнездо. Лази и се промушва.

Проблемът с мама е част от него. Но не изцяло. Нещо ни чака и той няма представа какво. Черната корона идва с нас. Той я носи, но не знае за нея (как може да НЕ ЗНАЕ, че я има?).

Може би нещото, което чака от другата страна, иска да се срещне и с татко.

Само в едно съм сигурна — то иска да се срещне с мен.

Следва около страница за полета, за пътуването с корабче до хотела. Сетне идва последният запис от дневника. С дата от деня, когато тя падна. Написан в хотелската ни стая, докато аз бях на адреса в Санта Кроче.

То е тук.

Вече и татко знае. Усещам го. Колко е уплашен.

Как говори с него ТОЧНО СЕГА.

То няма да го пусне. Харесва му, че сме тук То е почти щастливо.

Може би сбъркахме, че дойдохме. Но и да стоим далеч нямаше да помогне. То щеше да ни намери. Тук или

там. Рано или късно.

По-добре, че се случва сега. Защото сме заедно и може би има какво да направим. Ако ли не, по-добре да ни отнесе едновременно. Не бих искала аз да остана тук. Ако трябва да идем ТАМ, не искам да отида САМА.

Той идва сега.

Те идват.

Дневникът пада от ръцете ми с шепот на страници. Тя е отишла във Венеция, за да се изправи срещу незнайното.

Изключвам лампата и затварям вратата. Изтичвам в тоалетната, падам на колене и повръщам.

Отишла е да поеме Короната, за да не я нося аз.

Когато ми пооеква, връщам се в кухнята за още едно питие и забелязвам, че вратата на Тес е отворена. Лампата свети.

Апартаментът е стар, но никога не е имало чак толкова силно течение, че да отвори вратата. И никога не сме имали проблеми с електричеството. Значи не съм затворил вратата и не съм изгасил лампата.

Изключвам лампата. Дръпвам вратата. Тръгвам по коридора.

И спирам.

Само на няколко крачки от стаята на Тес чувам ясно как щраква дръжката на вратата. Скърцане на панти.

Обръщам се точно навреме, за да видя как лампата светва. Преди миг не светеше. Докато примигвам, за да проясня погледа си, стаята преминава от тъмно към жълто.

— Тес?

Нейното име излита от устните ми още преди да изпитам недоумение. Някак си знам, че това не е халюцинация, не е сън наяве. Това е Тес. В нейната стая. Може би единственото място, където тя може да бъде достатъчно силна, за да се добере до мен. Да ми каже, че все още е тук.

Втурвам се вътре. Заставам насред стаята с протегнати ръце, с опипващи пръсти.

— Тес!

Няма какво да усетя, освен климатизираната празнота на стаята. Макар че лампата свети, тя вече не е тук.

Както казват криминалните репортери за своите източници, аз съм „много надежден свидетел“. Имам докторска титла от „Корнел“, цял куп академични награди, преподавателска работа, публикации в най-уважаваните критични издания в моята област, никога не съм имал психични проблеми. Нещо повече, аз съм досадно разсъдлив и скептик по природа, когато става дума за фантастичното. Цялата ми кариера е изградена върху съмнението.

Но ето че сега виждам невидимото.

На сутринта се събуждам с четири съобщения на телефонния секретар. Едно от Даян, която настоява с повелителния тон на данъчен инспектор да ѝ се обадя час по-скоро, трябвало „да решим въпрос от изключителна важност“. Едно от следователя във Венеция, с когото поддържах връзка. Съобщава ми новината, че няма никакви новини. И две от О’Брайън. В първото казва, че иска да ме види, а във второто — че „окончателно ще се побъркаш там съвсем самичък, ако не поговориш с някого, и под «някого» имам предвид себе си“.

Тъй като е майка на Тес и тъй като тази сутрин мога да издържа само един разговор с друг човек, аз се подпирам на таблата на леглото и звъня на Даян. Едва когато чувам сигнала, осъзнавам, че съм спал в стаята на Тес.

— Ало?

— Обажда се Дейвид.

— Дейвид.

Тя изрича името на мъжа, с когото е живяла тринайсет години, сякаш изпробва непознатата подправка и се мъчи да си припомни дали я е опитвала и преди.

— В лош момент ли те заварих?

— Глупав въпрос.

— Да, така е. Извинявай.

Тя си поема дъх. Това не е колебанието на човек, желаещ да причини болка другиму, а просто пак мълчание на данъчен инспектор, вадещ подходящия формуляр за диалог със съответния нарушител.

— Исках да ти го съобщя официално — казва тя. — Че те напускам. И завеждам дело.

— Дело?

— Бракоразводно.

— Да, разбирам.

— Можеш да използваш Лиам, ако искаш — казва тя. Има предвид адвоката от Бруклин Хайтс, който ни състави завежданията. — Вече говорих с друг юрист.

— Някой тигър от Горен Истсайд, който ще направи Лиам на кайма.

— Можеш да избереш, когото си пожелаеш.

— Не исках да те обвинявам. Просто... знаеш ме какъв съм.

Тя издава звук, който може да мине за тих смях, но не е.

— Просто не разбирам какъде бързаш — казвам аз.

— Това се проточи много дълго, Дейвид.

— Знам. Не споря. Ще бъда най-услужливият и миролюбив рогоносец в историята на нюйоркските бракоразводни съдилища. Просто питам защо тази сутрин? По-малко от седмица след като Тес изчезна.

— Тес не е изчезнала.

— Все още я търсят.

— Не, не я търсят. Чакат.

— Аз все още я търся.

Мълчание. След това:

— Какво търсиш?

„Можеш да се побъркваш колкото си щеш — притича се на помощ моята вътрешна О’Брайън. — Но трябва ли да ѝ позволиш да разбере, че вече ти хлопа дъската?“

— Нищо — казвам. — Говоря безсмислици.

— Значи ще поговориш с Лиам? Или с друг? Ще придвижиш молбата?

— Ще я придвижа. Додето се усетиш, всичко ще е готово.

— Добре. Много добре.

Тя също страда. Не че ми го показва. Мога само да предполагам, че Уил Йънгър предлага утеха и поема част от товара, макар да не ми прилича на човек, който си пада по товарите, във всеки случай не и задълго. Така или иначе, Даян е майка на Тес, а сега дъщеря ѝ си отиде и това може само да я разкъсва на ситни, безполезни парченца, както става с мен.

Но там е работата: не мога да не се питам дали не греша в това отношение. В гласа ѝ звучи скръб и решителност. Но има и някакво ужасно задоволство. Не, не заради това, че Тес вече никога няма да се завърне, тя не е чак толкова чудовище. Но задоволство, че аз бях там, когато това се случи — че провалът е мой.

— Не ми пука дали ме обвиняваш. Дали ме мразиш. Не ми пука, че може никога повече да не си проговорим — казвам аз. — Но трябва да знаеш, че аз се опитах да я спася. Че не я пуснах. Че не бях прост наблюдател. Аз се борих за нея.

— Разбирам какво се опитваш да...

— Всеки родител казва — или поне си мисли, — че би се пожертвал за детето си. Не знам дали е вярно за всички, когато трябва да се докаже. Но е вярно за мен.

— Но ти не го стори!

Викът е тъй мощен и яростен, че неволно отдръпвам слушалката от ухото си.

— Ти не се жертва за нея — изтъква тя. — Защото още си тук. А нея я няма.

Иска ми се да ѝ кажа: „В едно не си права. Аз не съм тук“.

Но докато търся думи, за да се сбoguвам, да напомня за старите времена и единственото хубаво нещо, което създадохме, единственото, за което никога няма да съжаляваме, тя затваря телефона.

Кой седи в църквата през делничните следобеди? Пияници, бегълци, наркомани във всичките им разновидности. Изгубените, които могат да обвиняват единствено себе си. Знаем, защото седя сред тях. Моля се за пръв път откакто пораснах.

Или поне опитвам да се моля. Иконите, принудителната тишина, стъклописите — всичко това ми се струва пресилено. Да, това е

църква, тя трябва да изглежда така. Но тук аз не се чувствам по-близо до Бога, отколкото преди минути въвн, на Четиридесет и трета улица.

— Разпадна ли се връзката?

Обръщам се и виждам леко прошарен мъж на около петдесет и пет години. Измачкан костюм, косата му се нуждае от сериозни грижи. Вероятно е бизнесмен — или бивш бизнесмен — от пиянската категория.

— Моля?

— Вашата молитва. Към Големия шеф. На изчакване ли ви остави? С мен го прави непрекъснато. А после връзката задължително се разпада.

— Та аз дори никога не набирам номера.

— И по-добре. Ако успеете да се свържете, сигурно ще е нещо от сорта: за чудеса натиснете 1; за да познаете печелившия кон, натиснете 2; за „Съжалявам, че го направих... но не чак толкова, че да не го направя отново“ натиснете 3.

— По-добре да отида при моя психиатър.

— Така ли? А тя разбира ли от коне?

Тя. Дали повечето психиатри са жени? Или може би се познавам с този човек? Човек, който познава мен и О'Брайън?

— Тя не играе хазарт — отговарям аз.

— Не играе? Е, нали знаете какво казват. Който не играе, не печели.

Той подпира ръце върху облегалката на пейката. Усещам полъх на неотдавна сложен дезодорант. Грубоват парфюм, целящ да прикрие земните миризми.

— Не искам да любопитствам, но ми се виждате малко объркан, приятелю — казва той.

Гледа ме с истинска загриженост. И изведнъж проумявам: той е един от онези улични мисионери. Цивилен вербовчик на църквата, обикалящ скамейките.

— Тук ли работите?

— Тук? — Той се оглежда, сякаш едва сега забелязва къде се намира. — Та тук има ли работни места?

— Просто не съм клиент за спасение. Ако с това се занимавате.

Той поклаща глава.

— Знаете ли какво пише на тениските? „Бъркаш ме с някого, на когото му пука.“ Просто зърнах сродна душа да седи тук и рекох да кажа едно здрасти.

— Не се опитвам да бъда недружелюбен. Просто предпочитам да бъда сам.

— Сам. Добре звучи. Трудно е да останеш сам и за миг там, където живея. Същински пандемониум. Не можеш да си чуеш мислите. А повярвайте ми, приятелю, аз съм мислител.

Пак тази дума. Същата, с която О’Брайън описа Централната гара. Адът на Милтън.

Пандемониум.

— Аз съм Дейвид — казвам и протягам ръка. След кратко колебание мъжът я стиска.

— Приятно ми е, Дейвид.

Чакам да каже името си, но той просто пуска ръката ми.

— Мисля да си вървя — казвам аз и се изправям. — Влязох тук само да се скрия за малко от слънцето.

— Не те упреквам. Лично аз си падам домошар.

Измъквам се на пътеката, кимвам за сбогом и тръгвам към отворените врати. Към деня, пламнал отвъд тях.

Докато излизам, мъжът рецитира част от поема с благочестив молитвен шепот.

*О, слънце, за да чуеш колко мразя твоя зрак,
че той ми спомня от каква сияйна висота
пропаднах...*

Милтън. Думите на Сатаната.

Връщам се. Плъзгам се покрай пейката към мястото, където онзи седи с наведена глава и набожно събрани ръце. Хващам рамото му и го разтръсквам грубо.

— Погледни ме!

Той инстинктивно се дръпва. Примигва към мен в очакване на удар. Не е човекът, който седеше тук преди малко. Свещеник. Млад и гладко избръснат, изчервен от тревога.

— Много съжалявам — извинявам се и бързам да се отдръпна.
— Припознах се.

Докато пак вървя по пътеката, изражението на младия свещеник се променя. Изненадата му се превръща в усмивка.

— Готов съм да чуя изповедта ти — казва той.

Смехът му ме следва по целия път към улицата.

Беше пак същият глас. Сигурен съм в това, докато бягам, залитайки, от „Света Агнес“ към Лексингтън и се подпирам да си поема дъх до вратата на един ирландски бар. Същото присъствие, което се прехвърли от мен в Тес и с което разговарях на покрива на „Бауер“. Което цитира „Изгубеният рай“ също като човека в църквата преди малко. И Мършавата жена, макар вече да не съм толкова сигурен, че тя самата е възплъщение на гласа — на съществуването, което започвам да наричам в мислите си Безименния, — а не негов земен, човешки представител. По някаква причина е трябвало да пътувам до Венеция, до Санта Кроче 3627, за да може Безименния да се вмъкне в живота ми, и задачата на Мършавата жена е била да се погрижи аз да приема поканата. Което означава, че тя не работи за църквата или някоя нейна организация, както подозирах.

О, слънце, за да чуеш колко мразя твоя зрак...

В поемата на Милтън това са думи на Сатаната. Той проклина светлината на деня като болезнено напомняне за неговото падение, за всичко, което е загубил с доброволното си изгнание в мрака. Това ли е Безименния? Врагът? Човекът на стола — или множеството гласове, говорещо чрез него — каза, че скоро ще се срещна не с „господаря“, а с „един, който седи до него“. В „Изгубеният рай“, това би означавало някой от падналите ангели, които създали Стигийския съвет на властващите демони в ада, начело със Сатаната. Те са тринайсет на брой и поетът е дал всекиму характерен нрав и умения. Изглежда, че Безименния е един от тях. Първичен демон, низвергнат от небесата. Същество, способно на най-убедително преобразяване и мимикрия,

възприемащо човешки облик — на стареца в самолета, на пияницата в църквата.

Но пък може би те представляват взети назаем сенки на хора, които някога са живели и умрели. Може би Безименния е принуден да надява само кожата на онези в ада.

Вече е ясно. Загубил съм си ума.

Вместо отчаяно да скърбя за Тес, аз се разсейвам с готически видения, Милтънови загадки, демонични диалози — всичко друго, но не и да приема горчивата истина. Използвам ума си, за да защитя сърцето, и това е измама, оскърбление за паметта на Тес. Тя заслужава баща ѝ да я оплаква, а не да плете сложна мрежа от параноични безсмислици. Сигурен съм, че психиатрите имат термин за това. Но мога да го нарека и малодушие.

Когато се връщам в апартамента и проверявам телефона, има още няколко съобщения — съболезнователни обаждания от колеги в университета, както и две сериозни предупреждения от О'Брайън, че ако не се свържа с нея в най-скоро време, ще бъде принудена да вземе нещата в свои ръце.

Защо не се обаждам на О'Брайън? Честно казано, и аз не знам. Всеки път, когато пръстът ми увисва над бутона за бързо набиране, губя волята да го натисна. Искам да говоря с нея, да я видя. Но желанието ми се отхвърля от друга цел, от влияние, което усещам във вените си като призрачен товар, студен и тежък. Болнава тръпка, която категорично не иска О'Брайън да е близо до мен.

Освен това съм зает.

Отварям аптечката и изваждам шишенцето „Золпидем“, забравено от Даян. Наливам чаша вода и отивам в стаята на Тес. Сядам на ръба на леглото и поглъщам хапчетата едно по едно.

Самоубийство? И то с хапчета за сън? Глупаво и банално.

О'Брайън е с мен, но на разстояние. Лесно мога да я пренебрегна.

Ще те видя ли, Тес, когато всичко свърши?

„Да. Тя чака — казва нечий глас, нито моят, нито на О'Брайън. — Хайде, професоре. Отпий. Преглътни. Преглътни. Отпий.“

Не вярвам на думите му. Но не мога да устоя.

Отпий. Преглътни.

ТРЯС.

Една снимка в рамка пада на пода. Късчета стъкло осейват килима, стърчат от пукнатините в дюшемето. Пиронът все още е здраво забит в стената, телта на рамката също е непокътната.

Знам чия е снимката, но все пак отивам до нея. Навеждам се и я обръщам.

Аз и Тес. Двамата се смеем на плажа близо до Саутхемптън преди няколко лета. Под нас, извън кадъра, приливът руши пясъчния ни замък. Смешни са нашите безнадеждни усилия да го спасим, да укрепим стените със свеж пясък, да изгребваме двора с шепи. Снимката показва колко се радваме да бъдем заедно под слънчевите лъчи, във ваканция. Но показва и радостта да поемеш задача с човек, когото обичаш, дори ако тази задача е твърде голяма, за да бъде изпълнена.

— Тес?

Тя е тук. Не само в спомена, породен от снимката. Тя събори рамката от стената.

Пролазвам до тоалетната. Пъхвам пръст в гърлото си. Изхвърлям от стомаха си чешмяна вода, порозовяла от приспивателните. Когато пускам водата, тя сякаш отмива и тежестта в кръвта ми.

Известно време седя облегат на плочките, с изпружени крака. Ако не се движа, става по-лесно да се преструвам, че това не е моето тяло. Нямам власт да заповядам на която и да било негова част да се раздвижи.

„Намери ме“.

Отново съм предишният Дейвид, човекът на бездействието, когото Даян заряза и навярно бе права. Защото все още има какво да се направи. Невъзможна задача, разбира се: да намеря и върна едно мъртво — или полумъртво — момиче от мрака на забвението.

А изобщо нямам представа откъде да започна.

Заставам под душа както съм с дрехите. Усещам как книжните справки и поетични цитати се смъкват от мен като масло. Скоро не остава нищо от тях.

Освен чувството, че не съм сам.

Отварям очи под струите топла вода. Парата е изпълнила не само остъклената душкабина, но и цялата баня, тъй че навсякъде трепкат талази мъгла.

Там няма нищо. Но аз все пак се вирам.

И виждам Тес да излиза.

Разтреперана от глад, от страх. Кожата ѝ е посиняла от студ. Тя стига до мен, но стъклото я спира. Дланите ѝ са прорязани с тъмни линии като старинни карти.

— Тес!

Тя отваря уста да проговори, но в същия миг две ръце се обвиват около нея и я дръпват назад в мъглата.

Твърде дълги, твърде нелепо мускулести, за да бъдат човешки ръце. Почернели от гъста козина. Ноктите им са зацапани с пръст като на звяр.

9.

След като се преобличам в чисти дрехи и главата ми поне донякъде се избистря, аз вземам дигиталната камера, която ми даде лекарят във Венеция, и прехвърлям записа на лаптопа си. Осъзнавам причината да го направя едва след като свършвам.

Това е важно.

Все още не знам защо. Но това бе единственото, за което настоя лекарят. Значи онзи, който му дава нареждания, е искал да го имам. Да насоча обектива към човека на стола и да запиша какво казва, какво върши. Защо иначе да ми дава камерата?

И тъй, какво извърши и каза човекът?

Гледам записа на екрана на лаптопа. Неговата реалност нахлува в мен, както не ми се е случвало дори с най-ярките новини или документални филми. Сякаш реален удар в гърдите ме блъсва назад на дивана. И това не е само от тревожните звуци и образи. В ефекта на записа има нещо различно от неговото съдържание. Как да го кажа? То идва от някакъв ореол на болката. Подсъзнателен поглед към хаоса. Черна корона.

Има гласове, думи, мъчителни телесни гърчове. Но единственото, което записвам в бележника си, докато гледам, е списък на градове и числа, за които гласът каза, че ще бъдат изключително важни на 27 април. Вдругиден.

Ню Йорк 1 259 537

Токио 996 314

Торонто 1 389 257

Франкфурт 540 553

Лондон 590 643

Съществува ли представя за част от предстоящото. Моментална снимка на недоловимото бъдеще, която, ако е вярна, ще докаже неговите умения и мощ. Неговата реалност.

Записът продължава и аз затварям очи, когато лицето на мъжа се превръща в това на баща ми. Но и така чувам гласа на стареца.

„Трябваше да си ти.“

Колкото и ужасно да е тълкуването на думите му, не мога да се отърва от усещането, че те означават нещо далеч по-лошо от желанието да се бях удавил вместо брат си.

Превъртам назад. Отново. Този път с отворени очи.

Гледам образа му на екрана и твърдо знам, че именно баща ми говори оттам, където е отишъл, след като го погребяхме. И той разкрива тайна, която все още не мога да разбера напълно. Покана да го търся, също тъй неустоима като онази на Тес.

Когато записът свършва, аз затварям лаптопа и го връщам в кожената пътна чанта. След това увивам камерата в старата чантичка за бижута на Даян и прибирам двете чанти в куфарчето си. Мисля просто да го пхна на най-горния рафт на гардероба в спалнята, но нещо ми подсказва, че трябва да положи повече грижи. В апартамента няма достатъчно сигурно скривалище.

Вдигам куфарчето и излизам с абсурдната идея да купя чифт белезници от някоя заложна къща, за да прикова дръжката към китката си. Докато вървя обаче, ми хрумват по-добри идеи. Трябва да го скрия там, където дори и аз няма да имам достъп до него чак до 27-и, когато ще може да бъде доказано дали прогнозите са верни или не, без капка съмнение за моя намеса.

Дали има достатъчно големи сейфове, за да поберат куфарче? Ето нещо за банките, което ще науча през следващите три часа: разполагат със сейфове и за цял джип, стига да си готов да платиш.

И правят още какво ли не за пари. Например, независимо дали имаш сметка или не (аз избрах една банка в центъра, където никога не бях влизал), те поставят вещите ти в кутия, а кутията в сейф, който може да се отвори само с цифров код, измислен лично от теб. Довеждат достолепен старши партньор от известна адвокатска кантора да изготви документ, че банковите служители и управители не ще позволят на никого — включително и на мен — достъп до кутията чак до 27 април, после адвокатът подписва и заверява копия за банката, за кантората и лично за мен. Дават писмена гаранция, че кутията няма да бъде отваряна поне деветдесет и девет години от друг, освен от мен или човек, носещ мое писмено разрешение и цифровия код. Дори

предлагат чаша доста прилично кафе, докато чакаш да свършат всичко това.

На път към дома се обаждам на един познат от компютърния отдел на Колумбийския университет. След известно усукване и общи приказки аз му задавам няколко въпроса. По-специално, искам да знам дали е възможно да се променят датата и часът на видеозапис, след като е прехвърлен върху твърдия диск, или обратно — да се премахнат всякакви сведения, че такъв запис е съществувал.

Не отговаря веднага и аз си представям вътрешния диалог в ума му:

Въпрос: Защо един професор по литература иска да знае такива неща?

Отговор: Порно.

В крайна сметка той отговаря отрицателно. Би било „адски трудно“ записът да се изтрие изцяло или да се направи така, че записаното на 25-и да изглежда като от 28-и.

— Такива неща винаги оставят следи — казва той и в тона му прозвучава намигване, предупреждение за следващия път, когато искам да изтегля нещо гадно от интернет, без съпругата ми да разбере.

Не му казвам, че съпругата ми вече си е отишла. И не искам да изтривам записа. Искам гаранция, че датата и часът в прехвърления запис на лаптопа са същите както в оригиналните кадри; че документът отразява събития — и споменавания на градове и числа — отпреди 27 април.

Също като фокусник, който показва, че няма нищо в ръкава си, аз усещам, че съм сторил всичко, за да създавам условия за истинския фокус. Ако успея да разбера какво означават градовете и числата на 27-и, и ако те съответстват на доказуемата реалност, магията на записа е истинска.

И както би отбелязал Compendium Maleficarum на брат Гуацо, ако чудесата са един от начините на Спасителя да докаже своята самоличност, то пък магията е начинът на демоните да докажат своята.

По-късно, в друга църква. Този път нашата, макар и чисто формално, тъй като сме я посещавали само три пъти за Коледа през последните пет години и веднъж Даян направи годишно дарение от своята сметка. Църквата „Свети Павел и свети Андрей“ на Западна 86-а улица. Избрана от Даян заради прогресивните ѝ енорияши и уютно безобидната деноминация (Обединена методистка). Общност, която избрахме, но на практика не принадлежахме към нея.

Днес обаче тя ще ми свърши работа. Службата в памет на Тес. Даян я уреди набързо и ме уведоми едва вчера с имейл, изпъстрен с думички като „изцеление“, „делото“ и „приключване“. Дойдох заради нея, за да ни видят като единни родители. Така се прави в подобни случаи — не може да не се явиш.

Но след като вече стоя на тротоара срещу осмоъгълната кула на сградата, която почти не съм забелязвал преди, а днес ми изглежда зловещо венецианска; след като виждам как по стълбището неохотно се нижат приятелите, познатите и безбройните роднини на Даян, всички в черно и с букети в ръце, аз разбирам, че не мога да вляза. Това би било като да призная, че Тес е мъртва. Ако не е, това би могло да я откъсне от мен. А ако е мъртва, не ми трябва помощта на почти непознати, за да си спомня каква беше.

Гледам как последните прибират телефоните в джобовете си и влизат вътре. Но преди да си тръгна, Даян излиза в ясният ден. Сигурно е посрещала гостите на вратата, изчаквала е да я потупат по ръката и е отговаряла с уместни фрази, каквито умее да изрича страшно убедително. Сега, след встъпителните ноти на органа, тя излиза да хвърли бърз поглед наоколо. Да ме потърси за сетен път.

Чакам, докато ме забележи. Лицето ѝ не изразява нищо. И така е по-честно, отколкото с онези вътре. Усещам непоносимото ѝ чувство за пустота. Днешното богослужение е част от усилието да я запълни. С действия, с думи, със започване от тук и стигане до там.

Тя вдига длан, сякаш иска да ми покаже нещо написано върху нея и да ме покани да го изтълкувам.

Може би неохотно ме призовава или само разкършва ръка. Неволен или прекъснат наполовина жест. После отпуска ръка, отдръпва се в мрака и вратата се затваря отвътре.

Някой ме чака на улицата пред апартамента ми.

Тоест мъж на около трийсет и пет години стои до входа на сградата с ръце в джобовете и от време на време небрежно поглежда уличното движение, сякаш очаква такси, но когато някое такси приближава, той му обръща гръб, като че е размислил. Когато го забелязвам, след като съм завил зад ъгъла на Кълъмбъс Авеню, няма никакви признаци, че чака мен. Виждам го за пръв път в живота си. Поне отдалече изглежда почти идеално невзрачен: бяла памучна риза със запретнати ръкави, вехти дънки, късо подстригана тъмна коса. Не е висок, но има солидна фигура, предназначена за нанасяне и поемане на удари. Може да е бивш военен. И да се занимава с някоя от множеството незначителни професии, които Ню Йорк предлага на бившите военни. Шофьор на лимузина, телохранител, портиер, барман.

Е, с какво толкова бие на очи? Тъкмо с това, че не бие на очи. Със стойката, с грижливо загащената риза, с нарочно извитата си долна устна. Този човек е обучен да не се откроява. И като имам предвид посещенията през последната седмица, щом такъв човек стои пред вратата ми, значи чака мен.

И все пак, докато се приближавам, той сякаш изобщо не ме забелязва. Почти съм го отминал, когато човекът изрича зад гърба ми:

— Дейвид Улман?

— Кой сте вие?

— Моето име е Джордж Бароне.

— Не ми е познато.

— И не би трябвало.

Взира се в него за миг.

— *Es vos vir aut anima?* — питам го на латински. Човек ли сте или дух?

Той като че не разбира въпроса. Но и не изглежда изненадан, че се обръщам към него на древен език.

— Да ви черпя ли едно кафе? — предлага той. — Може би улицата не е най-доброто място за разговор.

— Кой казва, че разговаряме?

— Сигурно в квартала не липсват кафенета. Ще ви бъда благодарен, ако ме заведете в любимото си — казва той, пренебрегвайки въпроса ми, и застава до мен, така че рамото му се изравнява с моето. От двайсет метра навярно изглеждаме като стари

приятели, спрели да обсъдят дали да тръгнат на изток или на запад за едно питие.

— Защо трябва да разговарям с вас? — питам аз.

— Във ваш интерес е.

— Да ми помогнете ли дойдохте?

— Би било пресилено да се каже така.

При нормални обстоятелства бих избегнал подобен разговор с непознат. Но сега трябва да отворям всяка врата, да приемам всяка покана. Дори и да нямам чувството, че ще е за добро.

За да се доближа до Тес, ще трябва да приемам всичко.

Пътуване, сътворено от теб самия.

— Разбира се — казвам аз. — Ето, натам има хубаво заведение.

Вървим на запад до Амстердам Авеню и завиваме зад ъгъла към „Кафееното зърно“, където откриваме свободна маса до прозореца. Човекът, който се представи като Джордж Бароне, ми поръчва капучино, но за себе си не взема нищо.

— Язва — обяснява той, след като донася кафето и сяда срещу мен. Спокоен и дружелюбен, но само привидно. Не съм експерт в тази област, но нещо в този човек подсказва способност за насилие и изпълнение на невъобразими задачи. Издава го фактът, че се е съсредоточил изключително върху мен. Нито едно красиво момиче — или момче, — минаващо покрай нашата маса, не привлича погледа му дори за миг. Когато барманът изпуска поднос с чаши и те избухват на каменния под, той не трепва. Съсредоточил се е като граблива птица.

— Стрес — отбелязвам. — Язвите винаги са от него.

— Лекарят ми казва друго.

— Така ли? Какво казва?

— Кафе. Цигари. Пиячка. Препоръчва ми да избягвам удоволствията.

— Съчувствам ви.

— Не съчувствайте. Това ме поддържа във форма.

— Какво работите, господин Бароне? За какво толкова се поддържате във форма?

— На свободна практика съм.

— Пишете ли?

— Не.

— Значи се занимавате с по-практична професия?

— Да речем, че преследвам.

— Професионален преследвач. И сегашната ви задача е свързана с мен?

— Само косвено.

Той изчаква, сякаш би трябвало да му докладвам нещо. Отпивам от кафето. Разбърквам го. Добавям захар. Пак отпивам.

— Наемен убиец ли сте? — питам накрая.

— Жив ли сте още?

— Доколкото мога да преценя.

— Тогава нека не се тревожим за това.

— А за какво трябва да се тревожим?

— За нищо. Ако ми помогнете точно сега, за нищо.

Той докосва с пръст масата и повдига кристалче захар. Взира се в него, сякаш оценява диамант.

— Човекът, когото видяхте във Венеция — казва той. — Знаете ли кой беше?

— Какво знаете за това?

— Доста, в някои отношения. Но съм запознат само с фактите, които ще ми помогнат в изпълнението на задачата. Сигурен съм, че имате въпроси, на които не мога да отговоря.

— За кого работите?

— Ето, това е един от тях.

— За църквата ли? Знаете ли кой прати онази жена в кабинета ми?

— Не знам за никаква жена. Знам само за нас двамата. Тук и сега.

И това е вярно. Той знае само за нас двамата. Неговата спокойна съсредоточеност отхвърля целия свят със силата на хипнотизатор.

— Говорите като будист — отбелязвам.

— Така ли? Нямах представа. Аз съм просто едно момче от църковния хор със задача за изпълнение.

— Значи сте някакъв главорез на Ватикана? Така ли?

— Надявам се, че не ме нагрубявате.

— За кого иначе можете да работите? Дали дяволът наема мутри като вас... извинявайте, исках да кажа преследвачи? Така или иначе,

взеха ми билет за първа класа, нали знаете. Каквото и да ви плащат, за да ме тормозите, поискайте повече.

— Позволете ми да ви попитам отново — казва той, игнорирайки словесната ми атака. — Знаете ли кой беше човекът в къщата на Санта Кроче 3627?

— Беше ли? Какво стана с него?

— Самоубийство. Поне така твърдят властите. Хронична депресия, странно и нетипично поведение напоследък, после съвсем изперкал. Лесно се затварят такива досиета.

— Как е умрял?

— Болезнено.

— Кажете ми.

— Изпил отрова. По-точно акумулаторна киселина. Трудно се изпива цял литър, дори ако целиш да сложиш край на живота си. Повярвайте ми. Оная гадост изгаря.

— Може би някой му е помогнал.

— Ето. Сега вече набирате скорост, професоре.

— Мислите, че е бил убит.

— Не и в традиционния смисъл на думата.

— Какъв е нетрадиционният смисъл?

— Груба игра — казва той и се усмихва на израза. — Вероятно е имало много шибана груба игра.

— Вие сте го направили.

— Не, не бях аз. Нещо по-лошо.

Усещам как коленете ми с тихо тракване се събират под масата и едва след няколко секунди успявам да ги отделя.

— Вие не отговорихте на въпроса ми — продължава Преследвача.

— Бях забравил, че ме питате нещо.

— Знаете ли кой беше той?

— Не.

— Тогава нека ви кажа. Бяхте вие.

— Как така?

— Доктор Марко Яно.

— Чувал съм това име.

— Така и предполагам. Ваш академичен колега. Професор по християнски изследвания в „Сапиенца“ от няколко години. Женен, с

две деца. Много уважаван в родината си заради защитата на църквата, но интересното е, че лично не членува в самата църква. Неговите съчинения разглеждат необходимата връзка между човешкото въображение и вярата.

— Звучи като някоя от моите лекции.

— Ето пак. Неслучайно ви подбират такива.

— Защо ми казвате това? Да ме предупредите ли идвате?

— Не съм куриер.

— Тогава какво искате от мен?

Той натиска кристалчето захар с пръст върху масата и то тихичко изхрущява.

— Мисля, че имате документ — казва той.

— Имам много. Трябва да видите кабинета ми.

— Може да бъде ръкопис или снимка. Но се обзалагам, че е видео. Прав ли съм?

Не отговарям. Той леко свива рамене, сякаш е свикнал с подобна първоначална съпротива.

— Както и да е — продължава, — вие имате нещо, взето от онази стая във Венеция, и бих искал да ми го дадете.

— Чакайте да позная. Сега ще напишете на салфетката астрономическа сума.

— Не. Това е счетоводна дейност. Документация. Не бива да остават следи.

— Значи просто трябва да ви предам това нещо... този документ. Така ли?

— Да.

— Каква е моята мотивация?

— Възможността да избегнете участието на професор Яно. И мен, разбира се. Да избегнете мен.

— Вървете по дяволите.

Нещо се мярва по лицето му. Толкова бързо, че може само да ми се е привидяло. Потрепване в горната част на бузата му. Смяна на предавката.

— Не ти препоръчвам да играеш така, Дейвид.

— Не много отдавна бих се изплашил, ако човек като теб ми кажеше нещо подобно. Но вече не.

— Предлагам ти да размислиш.

— Защо?

— Защото аз трябва да те плаша. А ако не аз, има и други неща. Наистина забележителни неща.

— Нещата, които убиха Марко Яно.

— Да.

— И ти контролираш тези неща?

— Не. Никой не ги контролира. Но изглежда, че те се интересуват от теб.

Вдигам чашата, но едва не ми прилява от гледката на мътното кафе с плаващо островче мляко.

— Човекът в онази стая беше психично болен — казвам. — Беше уязвим към вярата в невъзможни неща.

— Всички сме уязвими. — Преследвача почти се усмихва. — Може би най-вече ти.

— Той се е самоубил.

— Точно така, както разправят, че станало и с детето ти. Както може някой ден да разправят и за теб.

— Заплашваш ли ме?

— Да. Категорично.

Ставам. Коленете ми блъскат ръба на масата и чашата се катурва. Все още горещото капучино се разлива по плота, плисва върху крака на мъжа. Би трябвало да го опари. Но той не трепва. Сграбчва китката ми, докато се обръщам да си тръгна.

— Дай ми документа.

— Не знам за какво говориш.

Усещам как клиентите зад мен извързват глави. Но той не ги забелязва.

— Не ме разбра — казва той, бавно и търпеливо. — Аз не съм неприятност, от която можеш просто да си отидеш.

Пуска китката ми. Очаква да си тръгна. Но вместо това аз се навеждам, така че лицето ми е на сантиметри от неговото.

— Не ме интересува какво ще правиш. Не мога да ти дам проклетото нещо — казвам аз. — Когато загубиш каквото загубих аз, вкопчваш се в каквото ти е останало. В моето положение човек не се защитава, защото вече няма какво да защити. Така че действай. Преследвай ме. И кажи на работодателите си да го духат. Става ли?

И си тръгвам.

Вървя пресечка и половина по Амстердам Авеню, после завивам надясно по моята улица. Не поглеждам назад. Но дори и след като завивам зад ъгъла, той ме наблюдава.

Знам го със сигурност, както знам и кой е бил доктор Марко Яно.

10.

Не го познах, когато беше на стола. Но щом преди броени минути чух името Марко Яно, веднага си спомних за него. Мой колега, който стана свидетел на най-непрофесионалния момент в кариерата ми.

Случи се на една необичайно изискана конференция, проведена в „Йейл“ преди седем-осем години. Носеха се слухове, че Рим тихомълком участвал в организирането ѝ. Темата беше „Бъдеще — Вяра“, сякаш вярата е някакъв овехтял продукт, който се нуждае от пъргаво обновяване и реклама (и може би наистина е така). Водещи учени, философи и прочее умни глави от цял свят се събраха, за да обсъдят „проблемите, пред които застава християнството в новото хилядолетие“. Моята задача беше да представя окастрен вариант на стандартната си лекция за това как Сатаната на Милтън е ранен привърженик на идеята за отмяна на патриархалната власт. „Дяволът има проблеми с баща си“, беше моята шеговита закачка за откриването.

След презентацията ми лампите светнаха за кратка серия въпроси и отговори. Пръв стана един богослов, чието творчество познавах — свещеник (за случая издокаран с расо, бяла якичка и всички останали атрибути), известен като политически съветник на Ватикана за изработване на защита, която да удържи фронта срещу пълзящата модернизация на църковната доктрина. Той беше любезен и започна със съвсем безобиден въпрос за някакъв цитат, който не успял да си отбележи. И все пак нещо в този човек незабавно ме настрои срещу него. Станах необичайно агресивен в отговорите на следващите му въпроси, тъй че само за броени минути се докарах дотам да плюя обиди от катедрата („Може би това стегнато нещо около гърлото ви спира кръвоснабдяването на мозъка, отче!“). Залата сякаш се разширяваше и свиваше, дишаше като духалото на пробуден гигант. Не можех нито да спра, нито да се овладеея. Сякаш неволно играех ролята на човек, напълно различен от мен. Помня вкуса на мед, когато прехапах до кръв вътрешната страна на бузата си.

После стана наистина странно.

Свещеникът се втрени озадачено в мен, сякаш току-що бе забелязал нещо. Той отстъпи крачка назад и се блъсна в краката на седналия зад него. Ръцете му търсеха опора във въздуха.

— Как се казваш? — попита той.

И аз не можах да отговоря. Не можех, защото не знаех.

— Професор Улман?

Нов глас, идващ от дъното на залата. Любезен и съчувствен. Глас с акцент, принадлежащ на един мъж, който вървеше напред с твърда целенасоченост и позната усмивка, така че когато най-сетне застана до мен и ме хвана за лакътя, аз като че ли го познавах откакто се помня.

— Мисля, че времето ни изтече — каза доктор Марко Яно, като кимна на публиката в знак, че ще уреди въпроса, и ме поведе към изхода. — Навярно и ти като мен се нуждаеш от освежаване, Дейвид?

След като излязохме в ободряващия въздух на вътрешния двор, аз дойдох на себе си. Във всеки случай поне дотолкова, че да благодаря на Яно, да го уверя, че съм добре и трябва само да се върна в хотела за кратка почивка. Така приключи едно неудачно представяне, което покъсно наложи да пиша извинителни писма и да се оправдавам с измислена треска. Обезпокоителен инцидент, не ще и дума, но вече отдавна отминал.

Но Яно, когото познавах само от статиите му и щях да видя отново едва в стаята на Санта Кроче, извика след мен, докато аз се отдалечавах и го оставях да стои в зимния студ на Ню Хейвън. Послание, което тогава отхвърлих като погрешно преведено от италиански и си спомних чак когато Преследвача спомена името му.

— Онова, което се случи там... то се е случвало и на мен — каза той. — Вярвам, че може да сме сгрешили, мислейки, че това са просто думи върху хартия, професоре!

Не се прибирам направо у дома. Не от страх, че Преследвача ще ме последва там или ще разбие вратата, след като вляза. Не би имало смисъл: той знае, че каквото търси, няма да е в апартамента. Най-вероятно вече го е претърсил. Прегледал е всички очевидни места и в момента се нуждае от мен, за да узнае каквото трябва. Днес ме попита учтиво. Следващия път ще използва по-убедителни доводи.

Защо просто да не дам „документа“ на Джордж Бароне? Би било съвсем лесно. И вярвам, че ако го направя, ще бъда оставен на мира. Той се тревожеше за следите; убийството на един професор от Колумбийския университет би оставило повече дири от някакъв си паричен превод. Би било най-лесното нещо на света да отведе Преследвача в банката на Четиридесет и осма улица и Шесто авеню след два дни (когато инструкциите ще ми позволят повторен достъп до сейфа) и да му връча лаптопа и камерата, единствените доказателства за моя диалог с покойния доктор Яно.

Но не мога да направя това. Защото ако Преследвача го иска — или ако онзи, който му плаща, така отчаяно се нуждае от записа, — значи той има стойност. Без него може би не си струва да бъда посещаван отново, може би няма да съм възприемчив към новите знаци. Дори ако задържането на онова, което Преследвача нарича „документ“, ме застрашава, нямам друг избор, освен да го задържа и да остана под прицел. Само като издирван ще запазя ролята си в историята. И макар да нямам реална представа защо съм издирван, аз трябва да остана в представлението, ако искам да намеря пътя до Тес.

Едно нещо е ясно, след като Преследвача се появи: разполагам с по-малко време, отколкото предполагах.

Обаждам се на О'Брайън и тя вдига по средата на първия сигнал.

— Дейвид — въздъхва тя с облекчение. — Къде си?

— Тук. В Ню Йорк.

— Тогава защо ме отбягваш? Аз съм ти приятелка, тъпако.

— Съжалявам.

— Какво става?

— Не съм сигурен, че мога да го назова.

— Не си слагай сам диагнозата. Просто ми кажи с какво си се захванал. Защото знам, че става нещо. Изненадващото пътуване до Венеция, бедата с Тес. И никакви обаждания от теб, дори след като се прибра. Това не си ти, Дейвид.

— Вече нямам представа на кой свят съм.

— Много ясно. Такава загуба. Немислимо е.

— Не е само Тес. Има някои... аспекти на нейното изчезване, които не мога да обясня.

— Изчезване? Било е самоубийство, Дейвид.

— Не съм сигурен, че е така.

Тя осмисля последните думи.
— Имаш предвид как се е случило?
— Имам предвид защо.
— Добре. Какво друго?
— Имах... посещения.

Почти чувам как О'Брайън преценява това. Дава ми възможност да споделя всичко. Но изведнъж почвам да се тревожа, че казаното на улицата, по телефона, не може да остане в тайна. Подслушване. В днешно време го правят съвсем лесно, нали? А последното, което бих искал, е да застраша приятелката си. Има си предостатъчно грижи и без да пращам Преследвача на прага ѝ.

— Наистина звучиш смахнато — казва тя.

— Права си. Просто необработен емоционален материал, преминаващ в объркани, параноични неща. Неща, неща, неща.

О'Брайън мълчи. Сякаш разбира, че нежеланието ми да споделя повече не се дължи на бягство от темата, а на загриженост всичко да си остане между нас. Във всеки случай, когато проговаря отново, тя ползва код, известен само на нас двамата.

— Е, просто бих искала да се видим — казва тя. — Но точно сега съм затънала до гуша в оценки на дисертации. И имам да оценявам цял куп закъснели съчинения на първокурсници. Същински пандемониум.

Пак тази дума. Дворецът на демоните. Нашето място за срещи.

— Жалко. Щеше да е хубаво да се съберем.

— Определено. Друг път. Скоро, бива ли? Бъди здрав, Дейвид.

— Благодаря. Ти също.

Тя затваря.

А аз спирам такси.

— Централна гара — казвам на шофьора и се вливаме в автомобилния поток към центъра.

Поне би трябвало да се насочим към центъра. Шофьорът навярно е новак. Или надрусан. Или и двете. Той подкарва на юг към Кълъмбъс, преди да направи агресивен, спонтанен десен завой, който ме отхвърля срещу вратата. После обикаля квартала и точно когато има шанс да коригира посоката, продължава направо чак до Западен Сентрал Парк.

— Поръчах да караш до Централна гара. Откъдето тръгват влаковете — викам към него през процепа за пари в плексигласовата преграда. — Знаеш ли нещо, което не знам?

Той не отговаря. Спира до тротоара на Седемдесет и някоя си улица.

— Защо спря?

Чукам по пластмасата. Той не се обръща.

— Трябва да продължим натам — настоявам и соча право напред.

— Пристигнахте — казва шофьорът. Гласът му едва се чува, но определено звучи размазано, като че току-що излиза от зъболекарска операция и устата му е останала разлигавена и вцепенена.

— Отивам в центъра.

— Тук е мястото, където... трябва да отидете.

Той не помръдва. В огледалцето виждам само част от лицето му. А и то е почти изцяло закрито от грамадни слънчеви очила и дълга, черна далекоизточна брада. С една дума, изглежда като шофьор на такси.

С изключение на езика. Изплезен през устните му, лъскав и безсрамен. Връхчето потрепва. Изпробва вкуса на въздуха.

Веднага щом слизам, аз затръшвам вратата и той подкарва. Опитвам се да запомня номера, но след миг останалите коли го закриват. Очукан жълт седан сред безброй други като него.

Сега съм тук. На половин пресечка северно от Седемдесет и втора улица. Там, където великата старинна сграда „Дакота“ се извисява над парка. Не откъм по-известната южна страна, където застреляха Джон Ленън (привлекателно място за неизчерпаем брой кръвожадни туристи), а до северния ъгъл, който с нищо не се е прославил. Ако шофьорът е искал да видя едно от най-популярните кървави петна в Ню Йорк, значи дори в това е сгрешил.

Решавам, че в цялата работа има нещо.

Това е колкото догадка, толкова и целенасочено решение от моя страна. Вече няма случайности, само знамения и пророчества. За броени часове съм се превърнал във фанатичен тълкувател, който приема за потвърждение на някакъв Велик план появата на лицето на Богородица в очертанятия на облак или случайните съчетания на буквичките фиде в супата.

Шофьорът ме остави пред северния ъгъл на сградата. На север от „Дакота“.

Северна Дакота.

Картата върху стената на Тес. Щатът, който си бе избрала за училищния проект. Или всъщност, след като си припомням по-точно — щатът, който ѝ беше разпределен.

— Защо Северна Дакота? — попитах я в деня, когато домъкна картата у дома и започна да рови за тиксо, за да я закрепя на стената.

— Не знам. Това ми избраха.

— Кой? Учителят ли?

— Не — каза тя, като се преструваше на увлечена в ровенето из кухненското чекмедже.

— Тогава кой, скъпа?

Тя не отговори. Но дали раменете ѝ не се стегнаха, когато отговорът увисна в ума ѝ, преди да измъкне тиксото от чекмеджето и да избяга в стаята си? Със сигурност така си го спомням сега, макар че по онова време не изглеждаше нищо друго, освен тийнейджърско раздражение от досадното разпитване на баща ѝ.

Сега ми изглежда далеч по-важно.

Ако смисълът на моето скиталчество е да търся поличби и знаци, може би това е един от тях. Независимо дали беше от добрите или от лошите, шофьорът ме доведе тук неслучайно. Трябвало е като апостолите да видя смисъл в съпадението. Трябва да го сторя заради Тес.

Сляпа вяра. Въпреки че в моя случай вярата е не в Бога, а в онези, които воюват с него.

11.

Не се обаждам на никого. На кого да звъня? Няма смисъл да казвам на Даян. А Тес, макар да я няма, може би вече знае.

Остава О'Брайън. Която вече подложих на риск. Бих й пратил есемес, че няма да дойда, но в момента съм под земята — пътувам с метрото към кабинета си в студентското градче. Там набързо събирам единствените неща, които смятам, че могат да бъдат полезни, освен кредитните карти в портфейла ми. Книги. Набързо съставена лична библиотека по демонология, смъкната от лавиците и натъпкана в кожен сак. „Изгубеният рай“. „Анатомия на меланхолията“. Библията на крал Джеймс. Заедно с несвързания, но също толкова необходим „Пътен атлас на Съединените щати“.

Напускам университетското градче и отскачам пеша до Харлем да си купя кола. Да взема под наем със сигурност би излязло по-евтино, но се боя, че ще е по-лесно да ме открият, ако съм задължен по някое време да върна колата на фирмата. А на Сто четиридесет и втора улица има автокъща за автомобили втора ръка, край която съм минавал на път към един добър мексикански ресторант (или поне там правят добра „Маргарита“), където на няколко пъти сме засядали с О'Брайън. Оказва се, че приемат пълно заплащане с кредитна карта и не искат личен документ, когато подписвам формулярите с името Джон Милтън.

Вероятно най-доброто решение би било да избира нещо банално, например надеждна японска кола в сиво или бежово. Вместо това купувам изискан черен мустанг. Не ретро модел, а масивен и нов — само на една-две години и тринайсет хиляди километра, ако може да се вярва на километража, — с хромирани тасове и леопардова тапицерия на седалките. Не би привлякла погледа в наркочилърските среди, но все пак ще бие на очи по провинциалните магистрала и пътища на днешна Америка. Никога не съм карал такава кола — всъщност никога не съм си падал по автомобилите — и сега, докато вървя през паркинга с препродадени мерцедеси и дебелогъзи джипове, се изкушавам от мисълта колко нелепо бих изглеждал, излизайки с телените си очила и

протрити дънки (приличаш на вечен студент, казваше Даян) от подобно луксозно чудо. Направо смешно. Ако Тес беше тук, и тя щеше да го намери за смешно. Щеше да напират да се качи първа, да седне на шарената седалка от изкуствена кожа и да ми викне: „Дай газ!“. Давам газ в нейна чест. Изхвърквам от паркинга със свистене на гуми, после подкарвам на юг до апартамента, където мятам малко дрехи в сака. Заедно с дневника на Тес.

След това отново на север към моста Джордж Вашингтон, който ме извежда от острова. Оттам на запад по 1–80 навлизам в мрежата от магистрали, която със своите закусвални (ДОБРА ХРАНА!) и мотели (ДЕЦАТА СЕ НАСТАНЯВАТ БЕЗПЛАТНО!) представлява един съвсем отделен свят, осеян с удивителни знаци. Асфалтирана порта към все по-обширни пространства и все по-малко хора. Напускаща твърдите уверености на Ню Йорк и водеща към щурите възможности на непознати градчета и забравени равнини. Северна Дакота. Пренебрегнатият щат.

Не че днес ще стигна дотам. Докато пресичам щатската граница с Пенсилвания, натрупаната умора се стоварва върху мен и аз започвам да търся къде да спра за почивка. И да се обадя на О’Брайън. Тя не заслужаваше днешната ми грубост, а и навярно е притеснена, след като не се появих. Но имах чувството, че трябва незабавно да напусна града. Чувство за спешност, подхранвано от мисълта за Преследвача, както и от тъй навременно откритото парченце от пъзела край сградата „Дакота“.

Мястото изглежда добро. Зона за пикник без избуяли плевели, само няколко смачкани хартии от хамбургер около препълнените кофи за смет. Спирам в крайния ъгъл на паркинга и натискам бутона за бързо набиране.

— Добре ли си? — пита О’Брайън, когато вдига слушалката. Тревогата в гласа ѝ утроява вината ми.

— Нищо ми няма. Виж, извинявай, че не дойдох днес следобед.

— Значи разбра моя код.

— О, да. Между другото, беше много добър.

— Изчервявам се.

— Пътувах към центъра, когато... наложи се да променя решението си.

— Какво стана?

Как да отговоря?

— Получих знамение — казвам.

— Знамение. Като онези от небесата?

— Не, не от небесата.

— Дейвид, би ли ми обяснил какво става с теб, по дяволите?

А на това как да отговоря? С истината ли? С невъзможната истина, в която съм на път да повярвам, но досега не си позволих да я изрека на глас или дори да мисля сериозно за нея.

— Мисля, че Тес може да е жива — казвам аз.

— Чул ли си нещо? Италианските полицаи... намериха ли я? Била ли е забелязана?

— Не, не е била забелязана.

— О, боже мой! Дейвид! Да не се е свързала с теб?

— При следващата мисъл гласът на О'Брайън става помрачен. — Отвлечане ли е? Държи ли я някой?

Да, някой я държи.

— Никой не ми се е обаждал — отвърщам. — Полицайте не са открили нищо. Всъщност почти са зарязали търсенето. Сега само чакат останките ѝ да се появят. Мислят, че е мъртва.

— А ти не?

— Част от мен знае, че трябва да е мъртва. Но има и още една част, която започва да мисли другояче.

— Къде е тогава?

— Не е в Италия. Не е и тук.

— Добре. Представи си, че държа карта. Къде да търся?

— Добър въпрос.

— Не знаеш ли?

— Не. Но усещам нещо. Че е жива, но не живее. Че чака да я намеря.

О'Брайън тихо ахва. Това е нещо като въздишка на облекчение. Или може би с този дъх събира необходимата енергия за психиатричен сеанс с приятел, който с последните си думи потвърждава, че е луд за връзване.

И все пак се оказва нещо друго. Тя нагажда посоката на ума си, така че да може да следва моята линия на мислене. Не че приема каквото съм казал. Просто преминава в диагностичен режим.

— Да не би да говориш за нейния дух? — започва тя.

— Като призрак?

— Не, не мисля така. Това би означавало, че тя вече е напълно изчезнала.

— Значи имаш предвид чистилицето.

— Нещо такова.

— Тя ли ти го каза?

— Вчера се опитах да сложа край на живота си — казвам аз, и това прозвучава простичко, делнично, като споделяне, че току-що съм си измил зъбите.

— О, Дейвид.

— Всичко е наред. Тес ме възпря.

— Споменът за нея, искаш да кажеш? Помисли си за нея и не можа да го направиш.

— Не. Тес ме спря. Събори една снимка от стената, за да ми покаже, че е там. Че имам работа за вършене.

— И каква е работата?

— Да следя за знаци.

— Как точно става това?

— Няма нищо точно.

— Добре, как неточно става?

— Мисля, че чрез отваряне на съзнанието. Чрез използване на това, което знам за света, за себе си. Всичко, което съм учил и преподавал, всичко, което съм чел. Мисъл и чувство едновременно. Отвинтване на капака на въображението, за да видя какво съм се обучил — какво сме се обучили всички ние — да не виждам.

— Зрима тъмнина — отбелязва тя.

— Може би. Може би ме подмамват към ада. Но ако е тъй, може и Тес да е там.

О'Брайън въздъхва отново. Само че този път знам защо. Потръпнала е.

— Плашиш ме — казва тя.

— Коя част от мен? Вярващата, че Тес иска да я потърся в подземния свят? Или другата, избягалият психично болен пациент?

— Мога ли да посоча и двете?

Тя се размива лекичко. Не защото е смешно, а защото току-що е чула неща, на които всеки нормален човек би се разсмял.

— Къде си сега? — пита тя.

— В Пенсилвания. Пътувам.

— Мислиш ли, че Тес може да е там?

— Просто шофирам. Търся знаци, които ще ме отведат по-близо.

— И ще ги намериш в Пенсилвания?

— В Северна Дакота, надявам се.

— Какво?

— Сложно е. Ще се чувствам малко идиотски, ако ти кажа.

— Дейвид? Искаш ли истината? Вече ми звучиш малко идиотски.

— Благодаря.

— Сериозно. Не знам какво да мисля за всичко това.

— Че съм луд.

— Може би не съвсем луд. Но трябва да призная, че ме разтревожи. Чуваш ли се какво говориш?

— Да. Аз самият съм адски разтревожен.

Мълчание. О'Брайън се готви за решителната крачка.

— Дейвид?

— Да.

— Какво всъщност се случи във Венеция?

— Тес падна — отговарям, решавайки, че вече съм казал твърде много. — Загубих я.

— Не говоря за това. Питам какво изобщо те заведе там. Защо Тес постъпи така. Ти знаеш, нали? Не вярваш, че е самоубийство.

— Да, не вярвам.

— Е, разкажи ми.

Искам. Но историята за Мършавата жена, мъжа на стола и гласа на Безименния не подлежи на споделяне. Така бих рискувал да разкъсам крехката връзка, която все още имам с О'Брайън, а аз се нуждая тя да е на моя страна. А и възниква въпросът за нейната безопасност. Колкото повече знае, на толкова по-голям риск я подлагам.

— Не мога — казвам.

— Защо?

— Просто не мога. Все още не.

— Добре. Но отговори ми поне на един въпрос.

— Слушам те.

О'Брайън си поема дъх. Бавно и дрезгаво. Не иска да зададе следващия въпрос, но не може да остане до мен, ако не го направи.

— Имаш ли някаква вина за онова, което стана с Тес?

— Някаква вина? Не те разбирам.

— Нарани ли я, Дейвид?

Колкото и зашеметяващ да е този въпрос, аз веднага разбирам откъде идва. Приказките ми за поличби, духове и чистилице може да са породени от чувство за вина. О'Брайън несъмнено е виждала такива неща в своята практика. Непоносимите мъки на съвестта търсят спасение във фантазията.

— Не. Не съм я наранил.

Още щом изричам това, осъзнавам, че в много отношения не е съвсем вярно. Нали точно аз доведох Безименния в хотела от Санта Кроче 3627? Нима днес Тес нямаше да е тук, ако не бях приел парите от Мършавата жена? Аз не нараних дъщеря си. Но все пак имам вина.

— Прости ми — казва О'Брайън. — Но трябваше да попитам, нали разбираш? За да сме на чисто.

— Не се извинявай.

— Просто е трудно за възприемане.

— Разбирам. Но... О'Брайън?

— Да?

— Не се обаждай на момчетата с бели престилки да ме приберат. Моля те. Знаем как звучи. Но не се опитвай да ме спреш.

Не й е лесно. Разбирам по това, колко време й трябва, за да пресметне риска от подобно обещание и отговорността, която поема, ако нещо лошо се случи с мен. Или, хрумва ми изведнъж, ако аз сторя нещо лошо на някого.

— Добре — съгласява се най-сетне тя. — Но трябва да ми се обаждаш. Ясно ли е?

— Ще се обаждам.

Тя иска да знае повече, но не пита. Това ми дава възможност да я попитам как се чувства, какво казват лекарите, боли ли я нещо. Тя докладва, че се чувства добре, само сутрин била „малко скована“.

— На кого му пука за лекарите? — казва. — Дадох ми толкова рецепти за опиати, че мога цял месец да снабдявам десетина наркоклиники. Лекарите ме отписаха. И аз ги отписах.

Знам, че О'Брайън не хвърля думи на вятъра. Тя ще командва болестта си, а когато му дойде времето, и смъртта, предизвикателно и достойно. И все пак, когато говори за рака, долавям зад думите ѝ да се спотайват и зъбците на гнева. Също като при мен. И двамата сме решили да не търпим невидимите крадци, които се прокрадват в живота ни.

— Трябва пак да потеглям — казвам аз, когато усещам, че тя не желае да се разпростира по темата.

— Надявам се да намериш каквото търсиш.

— Макар да си мислиш, че е мираж.

— Понякога миражите се оказват истински. Понякога има вода в пустинята.

— Обичам те, О'Брайън.

— Каж ми нещо, което не знам — отвърща тя и затваря.

Навлизам в „железния пояс“ на Пенсилвания, където магистралата минава покрай градчета на дървопреработватели и металурзи, рекламирани от избелели билбордове като ЧУДЕСНО МЯСТО ЗА ЖИВЕЕНЕ!, плюс някой съвет от рода на АЗ СПИРАМ РЕДОВНО ТУК... СЪВЕТВАМ И ВАС! Но аз не спирам. Продължавам напред в ранната привечер, докато слънцето дреме зад комини и дървесни корони.

По някое време на таблото кацва калинка. Прозорците са затворени и не съм я забелязал преди. И все пак тя е тук и ме гледа.

Това ме кара да се замисля — както почти всички неща напоследък — за Тес. Паметта ме изненадва с възможностите си за нов прочит. Какво казва за нея. За нас. Какво бих могъл да видя почти от самото начало, ако не се стараех да бъда сляп.

Веднъж, малко след като навърши пет, Тес ме помоли да оставя нощната лампа да свети, когато я сложих в леглото. Дотогава никога не бе проявявала страх от тъмното. Когато я попитах, тя раздражено поклати глава в стил „ама, тате, ти не разбираш“.

— Не ме е страх от тъмното — поправи ме тя, — а от онова, което е в него.

— Добре. Какво е това в тъмното, което те плаши?

— Тази вечер ли? — Тя се замисли. Затвори очи, сякаш призоваваше в ума си видение. И след като го получи, пак ги отвори. — Тази вечер е калинка.

Не призраци. Не Страшко изпод леглото. Дори не паяци или червеи. Калинка. Опитах се да удържа смеха, но тя ме усети.

— Какво ти е толкова смешно?

— Нищо, скъпа. Просто си помислих... калинки? Та те са толкова малки. Не хапят. И имат толкова милички петънца.

Тес ме изгледа тъй втрещено, че усмивката ми посърна.

— Не това как изглежда нещо го прави добро или лошо — каза тя.

Уверих я, че в апартамента определено няма калинки, били те добри или лоши. (Беше средата на зимата. Да не говорим, че откакто живеехме там, не бях виждал нито една, както впрочем и никъде другаде в Манхатън.)

— Не си прав, тате.

— Така ли? Защо си толкова сигурна?

Тя издърпа чаршафа до брадичката си и обърна очи към нощното шкафче. Когато проследих погледа ѝ, забелязах една самотна калинка. Преди малко я нямаше.

Като си мислех, че е играчка или изсъхнала обвивка от някоя отдавна умряла буболечка, намерена под килима — и сложена сръчно от Тес върху шкафчето, докато съм се разсейвал, — аз се наведох да я огледам. Отдалечена само на няколко сантиметра, тя изтопурка и се завъртя към мен. Разтвори черупка, за да изпробва черните си крилца.

— Понякога чудовищата са истински — каза Тес, после се завъртя и ме остави насаме с вторачената калинка. — Дори и да не изглеждат като чудовища.

Когато мустангът започва да друса, аз ахвам, събуждам се и откривам, че съм излязъл върху чакълестия банкет. Крайно време е да си потърся място за пренощуване. Кой е следващият град? Милтън, население 6650. Нов знак. Или случайно съвпадение. Твърде съм уморен, за да реша.

Точно до магистралата има мотел (БЕЗПЛАТНА ЗАКУСКА! КАБЕЛНА ТВ!) и аз се регистрирам, купувам шест бири и хамбургер,

и вечерям в стаята си зад спуснатите завеси. Навън магистралата бръмчи и се прозява. Иззад стените долита звукът на телевизионни реклами.

Когато Тес беше по-малка, обичахме да си играем на „топло-студено“. Тя избираше нещо в апартамента и го прошепваше на Даян — куклата принцеса, кухненската сокоизстисквачка, — а аз трябваше да го търся, разчитайки само на нейните викове „Топло!“ или „Студено!“. Понякога тайното нещо се оказваше самата тя. И аз пристъпвах бавно към нея, опипвайки въздуха като слепец. Топлооо! Още по-топлооо! Горещо! НАЖЕЖЕНО! Моята награда беше прегръдка и отчаян кикот, докато безмилостно гъделичках жертвата си.

Сега съм тук, в Милтън, щат Пенсилвания. Опипвам в тъмното.

— По-топло ли е? — питам стаята.

Мълчанието поражда нова вълна от безпокойство. И мъчителна тръпка в червата, неутолена от двойния хамбургер с бекон и сирене. Когато някой ти липсва, усещаш го като глад. Ненаситна празнота в центъра на самото ти съществуване. Ако продължа да мисля за нея, тя ще ме погълне.

А все още не мога да изчезна.

Вземам дневника на Тес от колата. Този път започвам от самото начало. Повечето записки са каквито може да се очаква. Нормалността на нейните наблюдения — „смахнатите“ момчета от класа, загубата на най-добрата ѝ приятелка, която се премести в Колорадо, униженията пред черната дъска на „вмирисаната на лук“ учителка по математика — е истинско облекчение за мен. Колкото по-дълго записките запазват този характер, толкова по-лесно мога да се надявам, че тя е била каквато изглеждаше. Умно, начетено и малко заваяно момиче, защитничка на другите зубрачи, щастлива във всяко едно отношение.

Но дори и споменът за щастие може да има страничен ефект. Да знаеш, че един момент е не само отминал, но и никога няма да се повтори, носи съвсем нов вид болка.

Аз навярно съм единственото дете в училище, което обича да ходи при лекаря, зъболекаря и онзи, който проверява очите. Не защото харесвам стоматолозите или

очните лекари. А защото, когато татко ме запише за тези неща, най-често бягаме от училище.

Започна се може би преди година-две. Татко трябваше да ме заведе на зъболекар и когато приключихме, вместо да ме върне в училище, взехме си свободен ден и посетихме Статуята на свободата. Спомням си, че докато пътувахме с ферибота, вятърът беше толкова силен, че отвя в реката онова негово спортно каскетче с емблемата на „Мете“ и петна от пот по ръба, то направо ВБЕСЯВАШЕ мама. Татко се престори, че иска да скочи след него, а една стара госпожа си помисли, че наистина ще го направи, и се разнищя до небесата! След като я успокоих, татко ми каза, че само идиот би скочил в река Хъдсън заради някакво си каскетче с емблемата на „Мете“. „Ами ако беше на «Рейнджърс»? Е, тогава може би...“

Оттогава почнахме нарочно да бягаме от училище.

Ето как става измамата:

Татко ме взема от училище — появява се изневиделица, така че никога не знам кога ще стане — и решаваме какво да правим едва след като сме си плюли на петите. Най-често просто ходим и ходим из града, зяпаме разни неща и говорим, говорим... Татко го нарича „игра на туристи в задния двор“. Аз го наричам скитане из Ню Йорк. Няма значение. Много е ЯКО.

Досега тази година веднъж посетихме онази улица в Челси с шантавите художествени галерии (там имаше една скулптура на човек с цветя, поникнали на задника!), не един, не два, а ТРИ пъти се возихме с файтон около Централ Парк, и си направихме пикник с виетнамска юфка от татък Бруклинския мост.

Тази седмица се наредихме на опашка, без да знаем за какво е. Оказа се за Емпайър Стейт Билдинг. Никога не се бях качвала там. Татко също.

— Виждал съм снимки — каза той.

— Снимките никога не са същите като истинското — казах аз.

След около час се изкачихме с асансьора до място, откъдето се виждаше цял Манхатън. Паркът, двете реки и нещо като мънички телевизорчета на Таймс Скуеър.

Беше изумително колко тих изглежда градът оттам. Онова, което на улицата е шум, става тихо бърмчене. Сякаш нещо се настройва. Не можеш да разбереш дали се готви да завие като звяр, или да запее като ангел.

Продължавам да чета. Нямам представа какво търся. Повече, предполагам. Повече за нея. Повече за онова, което знаех, както и за онова, което не знаех.

И го намирам.

Има едно момче, което често ме навестява напоследък. Не в този свят, а на Другото място. Момче, което вече не е момче.

Името му е ТОБИ.

Толкова е тъжен, че ми е много трудно да бъда с него. Но той казва, че е предназначен за нас. Защото там, откъдето идва, нещо много зло има съобщение за татко. И ТОБИ трябва да го предаде.

ТОБИ казва, че съжaliaва. Че би желал просто да се помотае наоколо, да ми покаже, че все още е само дете като мен. Веднъж каза, че иска да ме целуне.

Но аз знам, че ако нещото му нареди, той ще ми изтръгне езика със зъби.

Не познавам никакъв Тоби. Но колкото и да не искам да опозная този, мисля, че скоро ще ми се наложи.

Тя — това си ти, каза О'Брайън. Но Тес признаваше своите демони — нашите демони — така, както аз никога не успях.

До този момент.

На следващата страница има рисунка. Също като мен, Тес си пада повече по писането и приказките, отколкото по рисуването, и картинката е съвсем елементарна. Същевременно изображението става

още по-впечатляващо със своята простота. Малкото характерни подробности, които го правят нещо повече от картинка тип „къщичка и човек“, разкриват явна целенасоченост. От пръв поглед разбирам, че Тес е виждала тази сцена и преди. Или са ѝ я показвали.

Плосък хоризонт. Тъй необятен, че се прехвърля от едната страница на следващата, макар че там няма нито една друга част от рисунката, освен тази права линия между земята и небесните висини. Тя само още по-силно изтъква усамотението на образа.

На първата страница има квадратна къща със самотно дърво в двора и права чакълеста алея, водеща нагоре. Тумбесто гнездо на оси под най-горната точка на островърхия покрив. Гребло, подпряно на дървото. И аз. Вървя към входната врата и устните ми са изрисувани с права черта, за да изразят мрачна решителност или може би болка.

Само две думи върху страницата. Зловещо изсечени в земята под мен като плетеница от корени.

Клетият ТАТКО

Затварям дневника с треперещи ръце.

Телевизорът. Сега го включвам. Смазващата самота на мотелските стаи кара всички да пускат телевизора веднага щом влязат.

Сменям каналите, докато не попадам на Си Ен Ен. И ето я великата американска индустрия за отвличане на вниманието. Отварям кутия „Олд Милуоки“ и оставям пред очите ми да се мерзелееят зърнести черно-бели кадри и информационни ленти. Брой на жертвите, разводи и сватби на знаменитости, рекордни печалби на култови филми. Говорителите са с толкова грим, че приличат на оживели вощъчни фигури от музея на мадам Тюсо.

Всъщност не гледам. И почти не слушам. Но нещо ме дръпва поблизо до екрана.

Трябва ми известно време, за да се стегна и да разбера, че не ме е привлякла някоя новина или произнесено име, а числа. Поредица от числа, прелитащи в долната част на екрана. Преди всяко от тях — име на град. Световните борсови индекси при затварянето на 27 април.

... NYSE 12595.37... TSE 9963.14... TSX 13892.57...
DAX 5405.53... LSE 5906.43...

Ню Йорк. Токио. Торонто. Франкфурт. Лондон.

„Светът ще бъде белязан с нашите числа.“

И наистина е белязан.

Но какво означава това? Доказателство. Това обеща човекът на стола. По онова време гласът, който се представяше за колектив от демони, не отговори какво ще докажат числата. Щяло да стане ясно, когато му дойде времето. И то дойде. Правилно предсказаните курсове на борсовия пазар доказват, че гласът беше прав, че предсказа серия от събития без никаква разумна възможност за случайно налучкване или измама — нещо, което един човек на венециански таван никога не би могъл да направи, независимо дали е нормален или не. Така изпълни едно от изпитанията на брат Гуацо. А това утвърждава гласа като нечовешки.

И като реален.

Ставам. Мятам бирата в боклука и тя се опитва да избяга със скок оттам, плюейки пяна. Крача напред-назад, измивам си ръцете на мивката в банята и отивам да надникна през шпионката към крайпътната нощ.

Безименния даде свое собствено обещание.

„Когато видиш цифрите, ще ти остане само до луната.“

Луната сама по себе си не е време. Но тя е част от ритъм, начин за измерване на времето. В началото на цикъла стои новолунието, когато повърхността ѝ е най-тъмна. Най-близо до пълна липса на слънчева светлина, доколкото е възможно в този свят. Затова новолунието играе толкова важна роля във вещерските науки — инструмент е както за библейските чародеи, така и за египетските магове. И за демоните. Между другото, това е и начин да предсказват смъртта на човека. Спомням си един конкретен метод от моите лекции: евреите от Моравия наблюдавали новата луна през чатал на дървесен клон. След време се появявало лицето на любим човек. Ако листата на клона окапели, човекът бил обречен да загине.

Значи следващото новолуние ще бъде най-тъмният час и за мен. Мигът, когато Тес ще стане недостъпна веднъж завинаги.

„Детето ще бъде мое.“

Гребвам телефона си, отварям сайт, който показва подробен лунен календар. Намирам кога идва следващото новолуние. Прочитам резултата на два пъти. После още веднъж, по-бавно. Датата — точният час, минута и секунда — се запечатва в паметта ми.

Ако не успея да я намеря дотогава, дъщеря ми ще умре в 06:51:48 вечерта на 3 май 2011 година.

След шест дни.

12.

Преди много години един мой преподавател в пристъп на безумно отклонение от темата (вероятно под влияние на алкохола) заяви, че ако попитаме средния американец защо сме си направили труда да водим последната война в Европа, и ако средният американец е съвършено честен, отговорът му би могъл да се сведе до нещо от сорта „за денонощна закусвалня във всеки град“. Голям смях падна. Отчасти, защото сигурно беше прав.

Затова да живее гигантският сандвич с топено сирене (от специалното „сиренено“ меню) и с лучени кръгчета в закусвалнята на градчето Ротшилд, щат Уисконсин, половин час преди полунощ. Да живеят кокалестите сервитьорки с кафеници, залепени за дланите им. Да живеят удобствата на чистите, добре осветени оазиси на пържените храни край магистралите с четири платна. Да живее свободата.

Не съм на себе си.

След като съм шофирал цял ден, зървайки през предното стъкло на мустанга поздрави и сбогувания от щатите Охайо, Илинойс и Индиана, след като съм превключвал радиото между беснеещи евангелисти и Лейди Гага, а после съм го изключвал, за да потъна в дълги мълчания, обладани от духове, аз се чувствам прегладнял и самотен. Закусвалнята осигурява лек и за двете страдания.

— Още кафе? — пита сервитьорката, а кафеникът вече надвисва над чашата ми. Имам нужда от кофеин точно толкова, колкото от куршум в главата, но приемам. Иначе би изглеждало грубо, та дори и непатриотично.

Телефонът вибрира в джоба ми. Като мишка, събудена от дрямка в мекото си гнездо.

— Мислех си — казва О’Брайън, когато отговарям.

— Аз също. Невинаги е полезно. Повярвай ми.

— Искам да предложа нещо.

— Палачинки с кленов сироп ли?

— Какви ги говориш?

— Не ми обръщай внимание.

— Дейвид, мисля, че създаваш своя собствена митология.

Отпивам от кафето. Има вкус на ръждива вода.

— Добре.

— Това е самозаблуда, разбира се. Сигурна съм, че преживяването изглежда много реално за теб, но все пак си остава заблуда.

— Значи реши, че съм откачил.

— Реших, че скърбиш. И мъката отклонява ума ти в определена посока, води го към място, където болката може да се преосмисли по разбираем начин.

— Тъй, тъй...

— Ти си професор по митология, нали? Преподаваш тези неща, живееш с тях, дишаш ги: история на усилията на човека да осмисли болката, загубата, загадката. Тъй че там се намираш в момента, това си се заел да създаваш. Фантазия, действаща според традицията на предишни фантазии.

— Знаеш ли какво, О'Брайън? Уморен съм. Дай направо съкратения вариант за двойкаджии.

О'Брайън въздъхва. Изчаквам и гледам през стъклото на сепарето. Паркингът грее сякаш в очакване на голямо спортно събитие, футболен мач между пикапи и микробуси. Но все пак има тъмни кътчета, където светлината не стига. В най-отдалеченото е паркирана полицейска кола без отличителни знаци. Над седалката едва се различава главата на шофьора. Кратка полицейска дрямка.

— Помниш ли Цицерон? — започва О'Брайън.

— Не лично. Живял е няколко хилядолетия преди мен.

— И той е бил баща.

— Тулия.

— Точно така. Тулия. Любимата му дъщеря. Когато тя умряла, той бил смазан. Не можел да работи, не можел да мисли. Дори Цезар и Брут изпратили съболезнователни писма. Нищо не помогнало. Тогава той изчел всичко, което успял да намери, за превъзможването на скръбта, за преборването със студения факт на смъртта. Философия, теология, вероятно и малко черна магия за по-сигурно. В крайна сметка обаче...

„Моята скръб побеждава всички утехи.“

— Получавате бонус за верния цитат, професоре. Никакво четене не помогнало на Цицерон. Нямамо заклинание, за да върне Тулия. Край на историята.

— Само че това не е краят.

— Не е. Защото там се раждат митовете. На мястото, където фактите свършват и ги замества въображението, маскирано като факт.

— Горящата лампа.

— Точно така. През петнайсети век някой в Рим разкопава гроба на Тулия и намира... лампа! Все още запалена след всичките тези векове!

— Безсмъртната обич на Цицерон.

— Невъзможно, нали? Истински огън не може да гори толкова дълго. Но въображението може. Символът е достатъчно мощен и достатъчно полезен за всички, които някога са загубили любим човек, а това сме всички ние, за да подхранват мита. Може би дори да му вярват.

— Искаш да кажеш, че аз съм Цицерон. Само че в моя случай, вместо да запаля вечен пламък, аз си измислям зли духове, които ме пращат да гоня вятъра.

— Не е там работата. Важното е, че си баща. Чувствата, които изпитваш, са нормални. Дори тайните знаци и поличби трябва да се приемат като нормални.

— Ако и да не са истински.

— Не са. Почти със сигурност не са.

— Почти. Каза, че почти със сигурност не са.

— Налага се.

— Защо?

— Защото става дума за теб.

Навън на паркинга задрямалото ченге се събужда. Надига глава, протяга ръка да намести огледалото за обратно виждане, разтрива сънените си очи. Но все още не завърта ключа на таблото. Не излиза от колата.

— Има един проблем с твоята аналогия — казвам аз.

— Да?

— Аз не твърдя, че съм намерил лампа, горяла стотици години. Всичко, което видях, го видях с очите си. И строго погледнато, в него няма нищо невъзможно според науката.

— Може би. Нямам представа. Ти не ми каза какво си видял. Но виж докъде се докара. Препускаш из страната по дири, оставени от... от кого? От Тес? От църквата? Дяволи? Ангели? И с каква цел? За да изтръгнеш дъщеря си от лапите на смъртта.

— Не съм казал това.

— Но си го мислиш, нали?

— Нещо такова.

— А аз не казвам, че е грешно. Казвам, че всичко е наред. Колко пъти си изнасял лекции за Орфей и Евридика? Десет? Двайсет? Логично е в дни на беда мозъкът ти да призове тази стара история и да я преобрази по свой образ и подобие.

— Тръгнал съм на пътешествие към подземния свят. Това ли е?

— Не го казвам аз. Ти го казваш. За да намериш онази, която е най-близка до сърцето ти. Прастарият човешки копнеж да прекрачим отвъд границите на смъртта.

— Орфей имал арфа, с която омаял Хадес. А аз какво имам? Глава, пълна с есета.

— Ти имаш знание. Познаваш територията. Макар тази територия да е изцяло измислена.

— Много си умна, О'Брайън.

— Значи ще се върнеш в Ню Йорк?

— Казах, че си умна. Не и че си права.

Лампичката в колата на полицая светва. Виждам достатъчно подробности вътре, за да разбере, че съм сгрешил. Макар че е една от любимите марки на цивилните полицаи, колата не е тяхна. И зад волана не седи полицай. Това е Бароне. Преследвача. Усмивва ми се в огледалото за обратно виждане.

— Пак ще ти се обадя — казвам, ставам и пускам в движение петдесетачка на масата.

— Дейвид? Какво става?

— Орфей трябва да бяга.

Затварям телефона, излизам и тръгвам към колата си. Но преди да стигна, сервитьорката подвиква след мен. Шегува се, но грубоватите маниери на Средния запад превръщат шегата в команда.

— Да ви е лек пътят!

Но не е лек.

Цяла нощ карам, уморен като куче, отбивам напосоки, спирам пред фермерски къщи с изгасени фарове, за да се уверя, че не ме следят.

Изглежда, че съм успял. Когато първите лъчи на зората надникват иззад хоризонта, вече няма никаква следа от Преследвача. Това ми позволява да се консултирам с картата и да набележа пътя си към Северна Дакота. Решавам да се придържам към второкласните пътища и да избягвам магистралите. Да се лиша от сън и просто да карам. Да използвам нервната енергия на нощните птици и да видя докога ще ми стигне.

Проблемът е, че тия неща си имат странични ефекти. Лепкава пот. Лошо храносмилане. И разни видения.

Например човек отпред. Момиче, вдигнало палец в универсалния жест на стопаджиите. Само че момичето е Тес.

Давам газ просто за да оставя видението зад себе си. Полагам усилия да не я гледам, тъй като знам, че не може да бъде тя, а ако не е тя, значи най-вероятно ще е нещо гадно. Кошмарна маска, надяната от Безименния просто за развлечение. За да ми причини болка.

И все пак, когато рискувам да надникна в огледалото, след като съм профучал покрай нея, тя все още е там. Не Тес, а момиче с няколко години по-голямо от нея. Изглежда по-уплашена и от мен.

Спирам мустанга и тя изтичва по банкета; покрай бедрото ѝ се подмята вехта изцапана раница. Обзема ме желание пак да дам газ. Дори да не е замесена в онова, което О'Брайън смята за мое смахнато митотворчество, едва ли може да излезе нещо добро от прибиране на човешки отрепки по селските пътища на Айова. Нарушавам основното правило на нюйоркчанина — не привличай внимание.

Но още докато става по-ясна в огледалото и вече не тича, а ходи, аз разпознавам безизразното лице на човек, който твърде дълго е бил сам. Опитващ се да избяга. С всяка стъпка напред тя все по-малко и по-малко прилича на Тес. Но заприличва на мен.

Тя отваря дясната врата и се тръшва на седалката, преди да ме погледне. И гледа не лицето, а ръцете ми. Преценява дали са способни да сторят зло.

— Къде отиваш? — питам я.

Тя се взира напред.

— Направо.

— Това не е място.

— Май не съм сигурна къде отивам.

— Загазила ли си?

Тя за пръв път ме поглежда в лицето.

— Не ме предавай на полицията.

— Няма. Не и ако не искаш. Просто искам да знам дали са те наранили.

Тя се усмихва, разкривайки изненадващо голям брой жълтеникави зъби.

— Не чак като за болница.

Извърща глава да погледне през задното стъкло, като че и нея я следят. Потеглям и изминавам два километра, преди да я погледна отново.

— Приличаш на баща — казва тя.

— Заради прошарената коса ли?

— Не. Просто приличаш. — После добавя: — Приличаш на баща ми.

— Странно, защото и ти малко приличаш на дъщеря ми. Но тя е по-млада. На колко години си?

— Осемнайсет — отговаря тя. И сега, отблизо в колата, изобщо не прилича на Тес, от което излиза, че съм излъгал.

— Още ли живееш при вашите? — питам аз.

Но тя не ме слуша. Взела е телефона ми от поставката за чаши, където го бях пхнал, опипва екрана и стреснато отдръпва пръсти от действията, които причиняват, сякаш никога не е виждала подобен предмет.

— Това е телефон — казвам. — Искаш ли да говориш с някого?

Тя се позамисля.

— Да.

— Давай тогава. Знаеш ли номера?

— Те нямат номер.

— Телефонните линии не стигат ли до мястото, където живеят?

Тя засмуква въздух през зъби, може би в сдържан знак на веселие. Продължава да си играе с екрана, сменя приложенията все по-бързо, като че ли проучва в движение възможностите на апарата. Това ми дава възможност да я огледам незабелязано. Рижава коса, вързана

на конска опашка, едри лунички, мръсна лятна рокля на розови точки. Кукла. Една голяма, оживяла парцалена кукла. Леко се изчервявам от срам, като осъзнавам, че тя е говорещ, дишащ фетиш. Луничавото селско момиче. Мръсната Ани Парцаливката. Нещо в нея липсва и е заместено с лекичко сексуални, стандартни данни.

Тя затваря един прозорец на телефона, извърта глава и ме засича да я гледам. За пръв път очите ѝ придобиват блясък, когато срещат моите. Това ме кара да се чувствам така, сякаш ме е хванала насред някакво неприлично действие, сякаш съм се отдал на някаква лична перверзия. И очите ѝ казват: няма нищо. Тя ще опази моята тайна.

— Вярваш ли в Бог? — пита тя.

Новопокръстена. Може би това е всичко. Просто безобидна библийска пропагандистка, пътуваща на автостоп до някое религиозно сбирание край пътя. Това би обяснило безизразния глас, както и очите — едновременно наблюдателни и замъглени. А странният кукленски вид е придобит допълнително. Страничен продукт на вярата.

— Не знам дали има Бог или не — отговарям. — И да има, никога не съм го виждал.

Тя ме гледа. Не изглежда засегната от моя отговор. Просто чака да чуе останалото.

— Но съм виждал дявола. И те уверявам, че той несъмнено е истински.

Това не стига веднага до нея. Сякаш води далечен разговор с много лоша връзка и чака смисъла да пристигне. Когато проумява, отново издава онзи звук през зъби.

Насочвам поглед към пътя. Коригирам лявото отклонение, което е изкарало мустанга в насрещното платно.

— Как изглежда? — пита тя.

Като никого. Като теб, понечвам да отговоря.

Когато усещам топлината в скута си, първо помислям, че съм подмокрил гащите. Преумора, твърде много кафе. Неудържим поток от топлина по крака ми.

Но когато поглеждам надолу, очаквайки да зърна дънките си потъмнели, вместо това виждам там ръката на момичето. Ципът ми смъкнат. Ръката ѝ вътре.

— Ти вярваш, тук — казва тя, притискайки слепоочието ми с показалеца на свободната си ръка. Само че гласът вече не е нейният.

Това е гласът, който излезе от устата на Тес на покрива на „Бауер“.
Едновременно жив и безжизнен.

— Сега трябва да вярваш тук — казва Безименния.

И при тия думи тя стиска.

Грубо изтръгвам ръката ѝ навън, но при това воланът почва бясно да се върти, така че колата изскача от пътя, после рязко кривва обратно, лъкатушейки през двете платна. Ако ударя спирачка, ще се завъртим в кръг и при тази скорост — стрелката сочи 110 километра в час — вероятно ще изхвъркнем в близката нива. Най-добре би било да овладеем колата и след това да намалим скоростта. И аз се справям, като пускам момичето, за да хвана волана с две ръце и да укротя своенравната задница на колата, извъртайки предните гуми в обратна посока.

Тъкмо изравняваме и аз слагам крак на спирачката, когато момичето впила нокти в бузите ми. Колата приплъзва и почва да се върти.

Небе.

Асфалт.

Дневна луна.

Въртеливо, мигащо зрелище.

Спираме по средата на пътя. Ако някой изскочи иззад гърбицата пред нас, ще ни помете, преди да разбере какво става.

А момичето дере, крещи и дърдори като бясно животно, като човека на стола във Венеция. Отблъсквам я към вратата и главата ѝ с пукот се удря в рамката. Тя изобщо не усеща. Просто пак се хвърля към мен. Този път се цели в очите.

Замахвам с юмрук отново и отново — слаби удари в челюстта, в ребрата, точно попадение в ухото. После, когато ми се струва, че тя губи сили, аз се привеждам над краката ѝ и отварям вратата.

Тъкмо се надигам, когато тя захапва.

Зъбите ѝ с ръмжене се впиват отзад във врата ми. Не знам дали последвалият писък е мой или неин. Парливият шок на болката ми дава нови сили. Достатъчни, за да изхвърля момичето през вратата. Задникът ѝ звучно шляпва на пътя.

Връщам се зад волана. Включвам на скорост.

Но момичето идва с мен.

През двете секунди, които ми трябваша, за да потегля, тя е успяла да се надигне и да вкопчи ръце в отворения страничен прозорец. Сега се влачи покрай колата. Вратата се отваря широко и краката ѝ застъргват по чакъла на банкетата. После вратата пак се затваря и тялото на момичето се блъска в колата.

Мустангът прелита над гърбицата.

Момичето вие.

Натискам педала до дъно.

— Моля те!

Нов глас. Не фалшивият, който принадлежеше на Ани Парцаливката, не и онзи на Безименния. Истинският глас на момичето. Гласът, който е имала приживе. Сигурен съм в това. Една-единствена дума се е прехвърлила над стената на смъртта, за да ме помоли за помощ, която не мога да дам.

Това впечатление се потвърждава, когато поглеждам назад. Момичето се мята край колата, вкопчено в отворената врата. Но аз не намалявам скоростта. Защото тя вече си е отишла. Вече е негова.

— Помогни ми!

Тя знае, че не мога. Изплувала е чак до повърхността само за да открие един непознат, който се дави също като нея.

Но все пак посягам към нея. И тя посяга. Пуска дръжката на вратата, протяга лявата си ръка над седалката и за миг докосва моята. Кожата е студена като месо от фризера.

Въпреки това продължаваме да посягаме един към друг.

Това измества тежестта ѝ назад и вратата се разтваря широко. Окървавените ѝ крака се влачат по асфалта, подскачат бясно като наниз консервени кутии зад автомобил на младоженци. Тя ме поглежда и още преди да пусне вратата, виждам как мракът се завръща в очите ѝ. Която и да е била приживе, сега отново потъва към дълбините. Остава само тази оживяла марионетка, тази куха черупка с луничави бузи.

После изчезва и тя.

Ноктите на едната ръка стържат по ламарините на колата в търсене на опора. Задното колело на мустанга я прегазва с ужасяващ глух тропот.

Спирам.

Скачам от колата и изтичвам отзад. Падам на колене, за да проверя под шасито, надничам в канавките от двете страни на пътя. От момичето няма и помен.

Плъзвам ръка по врата си и когато я отпускам, тя е омазана с кръв. Сещам се за телефона. Все още работи. Все още съхранява изминалите минути, откакто тя откри приложението за запис и натисна бутона.

Връщам назад. Натискам бутона за възпроизвеждане.

— Вярваш ли в Бог?

Която и да бе тя, наистина е била тук. Не е част от моето митотворчество. Не е видение. Целият разговор е записан.

— ... И те уверявам, че той несъмнено е истински. Спирам записа, за да не чуя как истинското момиче вика за помощ. Този звук е по-страшен дори от кухия глас на Безименния.

Минава ми мисълта да изтрия файла. Искам го повече от всичко друго.

Но вместо това въвеждам име. Наричам файла „Ани“. И го запазвам.

13.

Редовно отбивам от пътя да поспя двайсетина минути. Каране. Сън. Каране. Следобед пресичам щатската граница на Северна Дакота, без никой да забележи. Аз самият почти не забелязвам.

В Ханкинсън, след жилав сандвич с шунка и сирене, и цяла кана кафе, се чувствам безсмислено освежен. Ето ме в Северна Дакота. Сега какво? Да чакам телеграма? Да обикалям от врата на врата, да отварям портфейла си със снимката на Тес отпреди пет години и да питам дали някой е виждал дъщеря ми? Представям си какво ще стане.

ЛЮБЕЗНА СТАРА ДАМА:

Божичко. Колко ужасно. По нашия край ли е изчезнала?

МЪЖ:

Не, не тук. Всъщност във Венеция.

И никой, освен мен не вярва, че може изобщо да е жива.

ЛЮБЕЗНА СТАРА ДАМА:

Разбирам. И какво мислите, че се е случило с нея?

МЪЖ:

Аз ли? Мисля, че я отвлече демон.

ЛЮБЕЗНА СТАРА ДАМА:

Хенри! Обади се на 911!

ТРАС!

Мрежестата врата се затръшва в лицето на мъжа.
Той разтвива ударения си нос и си тръгва, а от далечината долита вой на сирени.

Решавам, че след като съм изминал целия този път, мога да разгледам забележителностите на Ханкинсън. Не ми отнема много време. Кафене със специалитет горещи палачинки. Бар „Златният фазан“. Клон на щатската банка. Няколко бели дъсчени църкви, отдръпнати доста назад от тротоара. Най-голямата гордост на града, ако се съди по една табела е олющена боя, е ОКТОБЕРФЕСТ... ПРЕЗ СЕПТЕМВРИ. Иначе няма и следа от Тес или Безименния. Няма и следа от следа.

Когато стигам до градската библиотека — временна на вид сграда от сгуриени блокчета, с малки прозорци, — влизам вътре с идеята да поема нещата в свои ръце. В края на краищата аз съм професионален изследовател. Трябва да мога да открива някоя заровена препратка, някое скрито намигване в текста. Но в кой текст? Единствената книга, с която работя, е реалният свят около мен. Материал, в чието тълкуване никога не съм бил твърде добър.

Купувам си библиотечна карта за долар и петдесет и заемам един от компютърните терминали. Решавам, че мога да започна оттам, откъдето днес всичките ми мързеливи студенти вадят материал за курсовите си работи. От „Гугъл“.

Натраквам „Северна Дакота“ и получавам стандартните сведения от „Уикипедия“ за население (672 591, което я поставя на четиридесет и седмо място по плътност на населението сред всички щати), столица (Бисмарк), действащи сенатори (един демократ и един републиканец), най-висока точка (Бялата гърбица, което сигурно е станало източник на безброй майтапи).

Но по-надолу в справката има списък на местните вестници. „Фарът на Бойла“. „Фермерска преса“. „Вестник на област Маклийн“. И едно заглавие, което бие на очи: „Всекидневник на Дяволското езеро“. Там ли трябва да отида сега? Името е подходящо, но ми се

струва твърде недодялано за Безименния, чийто характер (ако мога да смятам, че има характер) изглежда доста по-изтънчен и доволен от хитрината си. Значи не, няма да потегля към Дяволското езеро. Няма да потегля за никъде, докато не открия защо съм тук.

Може би точно там е цялата работа. Може би от мен не се очаква ново движение, ново скитане, а да пристигна.

Това ме кара да се запитам дали съм дошъл в Северна Дакота не за да срещна друга гатанка за разгадаване, а история. Както Исус срещнал в Гадарина човека, обладан от цял легион демони; както аз отлетях да видя свой учен колега, завързан за стол в Санта Кроче. Може би сега съм тук, за да стана свидетел на друго „явление“. Поредните доказателства за демонични нашествия в нашия свят. Може би моята роля — и моят път, за да стигна до Тес — не е на изследовател или преводач, а на хроникьор. Събирач на антиевангелия. На доказателства.

Такава е била задачата на апостолите. Но те са заслужили тази чест едва след като изповядали безусловната си вяра в Христос. Ами аз? Аз не следвам Божия син, а скверен представител на противниковия отбор.

Но заради Тес ще го направя. Заради нея ще видя онова, което изобщо не ни се полага да виждаме.

Един проблем. Ако съм тук, за да търся нов „случай“, той със сигурност няма да изскочи пред мен от слънчевите, твърде широки улици на Ханкинсън. Но пък от друга страна, признаците за демонично присъствие едва ли ще са на открито; по-скоро ще бъдат забулени като нещо друго, маскирани под различна форма, точно както стори Безименния, когато ме посети в облика на момичето в колата, мъжа в църквата, стареца в самолета. Това ще бъде събитие, което може да се обясни рационално, но с нещо объркано в него. От онези истории, които попадат в мрежата и се преразказват заедно с други чудати случки по страниците на интернет. Мимолетна щуротия от последните страници на провинциалните вестници. Каквито в Северна Дакота явно има немалоко.

Ново търсене. „Северна Дакота дяволи“. Кое то ме отвежда директно към порното.

Опитвам отново.

„Северна Дакота необяснимо“.

„Северна Дакота загадка“.
„Северна Дакота изчезване“.
„Северна Дакота явление“.

След известно време забелязвам, че една история се появява по-често от другите. Малка статия, изглеждаща на пръв поглед не толкова тревожна, колкото отчайващо банална притча за крайната участ на забравените души.

Историята се появява за пръв път на 26 април във „Вести от окръг Емънс“, издаван в градчето Линтън. Само преди три дни.

77-ГОДИШНА ЖЕНА ОТ СТРАСБУРГ
ЗАПОДОЗРЯНА В СЛУЧАЯ С ИЗЧЕЗНАЛАТА
БЛИЗНАЧКА

Делия Рейс твърди, че сестра ѝ Пола Рейс последвала „гласове“

От Елджин Голт
Линтън

Делия Рейс, 77-годишна, работила цял живот в малка ферма в областта Страсбург заедно с близначката си Пола Рейс, бе наречена „обект на интерес“ от шерифа, разследващ изчезването на сестра и.

Делия Рейс се свързала с полицията преди шест дни, на 20 април, за да обяви сестра си за изчезнала. Полицейският разпит на жената обаче разкрил версия на събитията, която озадачила властите.

„Според Делия от известно време Пола е чувала гласове, идващи от мазето — сподели с нашия вестник шериф Тол Гейнс. — Гласовете я викали да слезе и да се присъедини към тях.“

Делия каза на полицията, че тя самата не чувала тези гласове и се тревожела за психическото състояние на сестра си. Тъй като се бояла, че Пола може да си навреди, тя я накарала да обещае, че няма да слиза там сама.

Според Делия една вечер Пола не устояла. В показанията си тя твърди, че видяла как Пола отворила вратата на мазето и слязла надолу по стъпалата. Докато Делия — която има някои физически ограничения — успее да я последва, Пола била изчезнала.

„Повече нито тя, нито някой друг е виждал Пола Рейс“, каза шериф Гейнс.

С разрешение на госпожа Рейс следователите старателно претърсили имота на двете сестри, но досега не са открили никакви следи от изчезналата старица.

На въпроса, дали има признаци за престъпление, шериф Гейнс отговори отрицателно. „Това е случай на изчезване с малко необичаен аспект, нищо повече“, каза той.

Въпреки многократните опити за контакт госпожа Рейс отказа да коментира текущото разследване.

Старческото слабоумие не е сигурен знак за демони. И все пак в тези гласове, призоваващи някого да се присъедини към тях в една стара изба, има нещо, което може да се окаже полезно. Поне за тази седмица това е най-близкото подобие на следа, оставена от Противника, което може да ми предложи четиридесет и седмият по гъстота на населението американски щат.

Мисля си дали да не позвъня направо на репортера Елджин Голт, но се отказвам. Не е необходимо във „Вести от окръг Емънс“ да знаят, че един професор от Ню Йорк е дошъл да разговаря с оцелялата сестра Рейс. По-добре да не знае никой. Без предварително обаждане, без молба госпожа Делия да ми отдели няколко минути.

Така или иначе, аз не търся информация. Не това очаква Безименния от мен. Той очаква от мен да свидетелствам. Да документирам. Да съставя мрачна хроника на неговите деяния.

Книгата на Улман.

14.

Пътуването от Ханкинсън до Линтън е тъй тотално лишено от забележителности и интересни места, че напомня вариант на самия ад. Не претърпканите с души огнени пещери от картините на Джото, а място за мъчение, където скуката е основното наказание.

И все пак, когато завивам на юг по шосе 83, за да стигна до Линтън, у мен нараства усещането, че съм бил прав да дойда тук. Тоест, че жестоко съм сбъркал да дойда.

Безобидният пейзаж с раззеленени житни ниви и дълги фермерски пътища не може напълно да прикрие тревогата. Тя е като някакъв звук. Висока, едва доловима нота, която никога не изчезва съвсем.

Отначало я вземам за бръмчене на цикади, но дори когато затварям всички прозорци, тя все още се чува. Бих я сметнал за някаква разновидност на шум в ушите, ако понякога не долавям нещо в нея. Думи. Неразбираем монолог или рецитиране на предела на човешкия слух. Съскащ глас, който се обръща към света. И с приближаването до фермата на Рейс аз развивам нежеланото умение да разбирам посланието.

Когато се добирам до Линтън, над града пада сив, пращен здрач. Редките светлини сякаш подчертават униетието на изоставените знамена пред половината магазини и фирми, на грамадните панделки ПОДКРЕПЕТЕ НАШИТЕ ВОЙСКИ, закрепени по верандите и дънерите на брястовете. Вече е твърде късно да търся къде живее Рейс. Затова най-напред си вземам пица „Хавай“ за вкъщи от близката пицария. Наемам стая в най-далечния край на мотел „Дон“. Горещ душ. После щракам телевизионните канали, зяпам жертвите на глада и конкурсите за таланти. Лягам си.

Заспивам и се събуждам веднага. Поне така ми се струва, макар че радиобудилникът на нощното шкафче показва 03:12. Единствената бледа светлина откъм паркинга се промъква в процепа под спуснатите

завеси и плъзва надолу по стената. Пълна тишина. Няма никаква причина да се събудя от сън.

Още преди мисълта да е свършила, аз го чувам. Скърцане на метална пружина. Плясък на кожа по гума. Детски звук от задния двор.

Някой скача на батут, отново и отново. Безрадостна игра, без смях или викове.

Ставам и надничам през предния прозорец, макар да знам, че няма да видя нищо. Звукът идва иззад пристройката на мотела.

... Скръбъц-ПЛЯС. Скръбъц-ПЛЯС. Скръбъц-ПЛЯС...

Скачащият продължава да скача. Звукът е дори по-силен тук, в банята. Батутът е някъде близо до отвореното вентилационно прозорче. Найлоновите завеси непрестанно се люшкат напред-назад, сякаш тези скокове са самият дъх на нощта, нейното ръждиво вдишване и издишване.

Дръпвам завесите от прозорчето. Вятърът нахлува в лицето ми. Рамката на прозорчето е твърде тясна, за да ми позволи да видя много, без да се приближа. За да видя нещо, освен част от тревата в задния двор и блатата отвъд нея, трябва да притисна нос в мрежата против комари.

... Скръбъц-ПЛЯС. Скръбъц-ПЛЯС...

Поглеждам надясно. Там няма нищо.

Натискам по-силно, докато мрежата изхвърква от рамката. Главата ми се подава навън. Шията ми докосва перваза.

... Скръбъц-ПЛЯС...

Поглеждам наляво. И тя е там.

Ръцете на Тес висят неестествено вдървени край тялото. Краката се сгъват само в коленете при всяка среща с ластичното платно, което всеки път я изстрелва точно на същата височина. Босите ѝ крака са плоски като отрязани парчета шперплат.

Нейното тяло, но не в нейна власт. Нейното лице. От брадичката нагоре това е моята дъщеря, която ме гледа с объркване, с паника. Не знае защо е тук и как да спре. Не откъсва очи от мен, защото знае само това. Единствено то я удържа на този свят.

Устата ѝ се отваря. Не издава нито звук. И все пак чувам.

„Татко...“

Опитвам да се изтласкам навън през прозореца, но отворът е твърде тесен за раменете ми. Тогава издърпвам глава и хуквам към

вратата. Босите ми крака пляска по паркинга, после се хлъзват по роената трева, докато завивам зад ъгъла.

Дори когато виждам, че тя не е там, аз продължавам да тичам. Отпускам длани върху повърхността на батута, търся следа от нейната топлина.

Обикалям сградата, за да видя дали няма пак да я зърна. Нагазвам в блатото и затъвам до кръста в тиня, воняща на сярра.

Разбира се, тя не е тук.

Разбира се, аз продължавам да търся.

Крача още около час из покрайнините на мотела. На всеки няколко минути я викам, дори след като един гост отваря вратата и ме съветва да си затворя устата, за да не го стори той. По някое време нейното име се превръща в ридания в гърлото ми. Един окалян безумец броди из нощта и вие срещу полумесеца.

Определено не бих го нарекъл спокойна нощ.

На сутринта се отправям към града да закуся в „Жътварският ресторант“. Паркирам на улицата отвън. Докато вървя към вратата, един уличен пес идва с размахана опашка да го погалья. Пожелавам му добро утро, а той ме близва по китката.

— Ще ми държиш под око колата, нали? — питам аз, а той отпуска задница на тротоара и ме гледа с наострени уши, сякаш е разбрал какво му заръчвам.

Влизам и сядам в едно сепаре близо до кухнята, с гръб към вратата. Затова изпървом не забелязвам човека, който сяда срещу мен и хвърля на масата вчерашния брой на „Ню Йорк Таймс“.

— Реших да ти донеса малко спомени от дома — казва Преследвача.

Озъртам се. Нито един от останалите клиенти не е забелязал нещо странно във внезапната му поява. А и какво толкова? Двама чужденци, пътуващи заедно, се събират на масата за закуска. Още повече, че това почти отговаря на истината.

— Ти ме намери — казвам аз.

— Изобщо не съм те губил.

— Глупости.

— Добре де. Наложил се да завъртя няколко телефона.

— На кого?

Той вдига пръст пред устните си.

— Професионална тайна.

Сервитьорката идва да ни налее кафе. Пита дали сме готови да поръчаме. Посочвам специалистет №4, „Фермерски празник“.

— Препечена филийка — казва Преследвача и връща менюто, без да откъсва очи от моите.

Хрумва ми, че сега, след като ме намери отново, този човек възнамерява да ме убие. Не тук в закусвалнята, не в момента. Но със сигурност тук, в Линтън. Странно, но съм потресен не толкова от идеята за предстоящото ми убийство, колкото от идеята да умра в Северна Дакота. Винаги съм смятал, че ще срещна края на скучния си живот у дома в леглото, упоен и без болка, цитирайки за сбогом класическите поети. Да ме застрелят нейде на задника на географията е история за съвсем друг човек. Но, разбира се, в момента живея историята на друг човек.

— Хей, Дейв — казва той. — Насам. Погледни ме.

Трябва ли да избягам? Просто да стана, да побягна навън и да се надявам, че ще се добера до мустанга по-бързо, отколкото Преследвача до неговата кола?

Ще загубя. Мога да избягам от този човек за известно време — веднъж вече му се изплъзнах, иначе нямаше да съм тук, — но в крайна сметка той ще ме намери. И ще направи каквото сметне за необходимо.

— Няма да се предам — заявявам.

— Всичко е наред. Моят клиент промени инструкциите.

Не мога повече да се вирам в гравюрата с ловец на патици, закачена на стената над витрината с пайовете. Обръщам се към Преследвача. Изглежда почти дружелюбен.

— Как така?

— Станал си интересен — отвърща той.

— А да ме видиш след няколко питиета...

— Моят клиент би искал да знае накъде си тръгнал.

— И аз не знам.

Той отпива кафе. Преглъща. Вкусът очевидно му напомня за язвата, тъй като почти захвърля чашата в чинийката, сякаш е зърнал вътре удавен паяк.

— Инструкциите — напомням аз. — Ти каза, че са се променили.

— Временно. Разбира се, основният ни интерес си остава да получим документа.

— А ти още не си го споменал.

— Знаем, че не пътуваш с него. Знаем, че си наясно с неговото местонахождение и рано или късно ще ми го разкриеш. Засега обаче този момент се отлага.

— Колко време ми остава?

— Не много, предполагам.

— Клиентът ти е нетърпелив.

— По това си приличаме.

Фермерският празник пристига. Гнездо от бъркани яйца, пълно с всички налични меса за закуска: наденица, увита в бекон, върху канапе от шунка. Преследвача гледа с нескрита завист.

— Искаш ли малко? — предлагам аз.

— Това е шибано лепило за артериите.

— Всички ще си отидем един ден.

— Да. Но къде ще отидеш на следващия ден, професоре?

Той отхапва от препечената филийка. Дъжд от трохи по пластмасовата маса.

— Какво правиш тук изобщо? — питам аз. — Ако само ме следиш, следи ме.

— Тук съм, за да ти внуша колко сериозна е ситуацията. Защото не съм сигурен дали вече го схващаш.

— Вече го схващам.

— Наистина ли? Тогава ми кажи. За какво си дошъл тук?

— Не те засяга.

— Лично е. Разбирам. Моят клиент е виждал хора в подобни ситуации. Хора, пред които се е отваряла врата. Такава врата, която човек трябва да затвори. Или да бяга. Повечето бягат. Но понякога хората си мислят, че могат да прекратят вратата, да поогледат наоколо и на излизане да си вземат сувенир от местния магазин за подаръци. Никога не завършва добре.

— Чакай малко — прекъсвам го, пресмятайки дали мога от мястото си да улуча яката на ризата му. — Знаеш ли кой я държи?

— Ето, виждаш ли? Точно това ти разправях. Ти преследваш нещо, което не бива да се преследва.

— Това съвет на клиента ти ли е?

— Не, мой. Клиентът се интересува само да получи каквото имаш, и по възможност да узнае каквото знаеш.

— Значи тази загриженост, която проявяваш към мен... тя идва лично от теб?

— Ще направя това, за което ми плащат, професоре. Ще направя всичко, по дяволите. Но както казах и преди, в дъното на сърцето си аз съм просто момче от църковния хор.

Той взема нова препечена филийка, но вече е загубил апетит.

— Затова хайде да опитаме пак, Дейвид — казва той. — Какво те води в Линтън?

— Ловният сезон.

— Отиваш на лов за детето си. Тес.

— Знаеш ли къде е тя?

— Честно казано, не бих искал да знам.

— А какво знаеш?

— Че си е отишла. А ти си мислиш, че можеш да промениш това. Не е нещо нечувано, от гледна точка на моя клиент. Макар да признавам, че теб те разглеждат като малко специален случай.

— Заради документа.

— Защото онова, което си мислиш, че държи дъщеря ти в момента, се интересува от теб. Точно затова си получил документа.

— Искаш да кажеш, че ми е било писано да го получа?

— Да не мислиш, че ти се полага само защото си толкова умен?

Сервитьорката спира да ни долее кафе. Това ѝ отнема няколко секунди повече, отколкото би трябвало. Вглежда се внимателно. Не в наемника отгатък масата, а в мен — изведнъж облян в пот и стиснал вилицата с трепереща ръка.

— Ти и аз може да имаме различни цели — започва Преследвача отново, след като тя се отдалечава. — И все пак, ако потърсиш общия знаменател, ако простиш избора на някои средства, ние и двамата сме откъм добрите, Дейвид.

— Но не можеш да ми върнеш дъщерята.

— Мислиш ли, че той може?

— Той?

— Той. Тя. То. Те. Лично аз винаги съм мислил за дявола в мъжки род. А ти?

— Какво общо има дяволът?

— Всичко. Заради него си тук и обикаляш селските пътища. Заради него не ми даваш каквото искам. Заради него Тес вече не е с теб.

Сякаш целият свят изведнъж се стоварва върху главата ми. Обзема ме тъй жестоко главозамайване, че се вкопчвам в ръба на масата само за да не падна от седалката. Казвам твърде много. Слушам другите твърде много. И Безименния не е доволен.

— Той...

— Кажеш ми, професоре.

— Той държи дъщеря ми.

— Може би. — Преследвача свива рамене. — Ако е тъй, никога няма да си я върнеш.

— Трябва да говоря с него.

— Той е лъжец, Дейвид. Дяволът лъже. Той иска нещо от теб. И в момента, каквото и да правиш, ти си почти готов да му го дадеш.

— И ти искаш нещо от мен.

— Да. Но може би мога да ти помогна.

— Можеш ли да ми върнеш дъщерята?

— Не.

— Значи не можеш да ми помогнеш.

Ставам от масата. И с всеки нов сантиметър между мен и Преследвача, равновесието ми се възвръща. Какво ще направи? Ще ме спре тук, насред сутрешната навалица в „Жътварският ресторант“?

Точно това прави.

Докато отварям вратата, ръката му се впира в рамото ми. Това ме завърта на сто и осемдесет градуса. Устните му са толкова близо, че почти докосват ухото ми.

— Тази сутрин бях джентълмен — казва той и забива пръсти под мускула на рамото ми. Усуква го. — Но когато ми се обаждат, няма дори да трепна. Разбираш ли?

Пуска ме само миг преди да извикам от болка. Избутва ме настрана, за да излезе пръв.

Сигурно съм вървял до мустанга с наведена глава, защото забелязвам кучето едва когато изваждам ключовете и отварям шофьорската врата. Тялото му е проснато върху предния капак. Гъста

струя кръв се стича по фаровете. Очите са отворени, ушите все още стърчат.

„Ще направя всичко, по дяволите.“

Приплъзвам ръце под тялото, свалям го долу на улицата и оставам подгизнал в кръв. Топла е като вода от банята по бузите и шията ми.

Мисля да го прибера в багажника, да отскоча до железарския магазин за лопата и да го погребя някъде, но в крайна сметка го оставям, където е. Сгушено до бордюра, безизразно втренчено в прерийното слънце.

„Колко време ми остава?“

„Не много, предполагам.“

Докато сядам зад волана, рискувам и аз да хвърля поглед нагоре към слънцето. То пари.

Подкарвам обратно към мотела, сядам на ръба на леглото и се питам какво правя тук, по дяволите. Не е точно така: знам какво правя тук, въпросът е как да го направя. При нищожната вероятност да съм прав, да преследвам истински демон из американските равнини, с какви средства си мисля, че мога да го победя? Нямам нито светена вода, нито разпятие, нито златен кинжал с одобрителен печат от Рим. Аз съм преподавател с изтекла карта за фитнес салона. Определено не приличам на архангел Михаил, долитащ с рев от висините.

И все пак Преследвача имаше право. Демонът, когото преследвам, явно се интересува от мен. Направи си труда да приеме човешка форма, за да размени няколко думи с мен, последния път под облика на онази топкотрошачка в колата. Поемата на Милтън предупреждава точно за такива неща.

Защото духовете приемат този или онзи пол, или и двата.

И какво бе посланието на Ани Парцаливката? Че все още имам да овладявам вярата. Не само с главата, но и с тялото си.

„И Словото стана плът, и живя между нас...“ (Йоан. 1:14).

Словото на евангелията разказва историята на Бога и Светия Син. Но разказва и история за изкушение, грях, препятствия, демони. Ами ако всичко това не е просто намек, а буквална история, описание на участници, извършващи доказуеми действия, както в далечното минало, така и в настоящето? След всичко, което видях, несъмнено ще бъда принуден да приема, че това е възможно. Да си представя, че всички думи и истории, които съм изучавал, съществуват реално в този свят. Че не са истории.

Сега трябва да вярваш тук.

Съдба. Факторът, определящ какво ще се случи с героя в древните произведения, които преподавам, макар да се смята, че оставя нашата съвременност недокосната. Ами ако съвременните изследователи грешат? Ами ако този лов на демони е бил моя съдба още откакто академичната кариера ме откъсна от тюркоазния свят, където живеех, и ми позволи свободата да водя духовен живот?

Несъмнено е вярно, че когато постъпих в университета, учуди ме не толкова изобилието на богаташки синчета и красиви момичета, колкото безбройните възможности за избор. Знаех, че моята страст е литературата. Но по кой от многото й тунели да тръгна? Имах кратки флиртове с Дикенс, с Джеймс, с романтиците. После, за моя голяма изненада, макар да бях атеист, Библията зае непоклатимо място в учебната ми програма. И скоро след нея — Милтън. Неговият бял стих, който сякаш защитава незащитимото. Поемата, която при първото четене ме накара да плача от усещането за самопознание, когато злодеят се опитва да отмени миналото си, да намери изход от мрака и да използва само ума си, за да открие чрез слово изхода от страданието.

Какво, че бяхме бити?

Не всичко е загубено...

Спомням си вечерите като аспирант в старата библиотека „Юрис“ в „Корнел“, когато четях тези редове и си казвах: „Това е то“. Боен зов, насочен пряко към мен — събрат по неволя, търсец триумфа не чрез оптимизъм, а чрез отричане. Реших да се посветя на каузата на

този образ, този Сатана, както бих го сторил за себе си — също низвергнат и също сам.

Макар че завинаги го запазих в тайна, през тези вечери ми се случваше да виждам и още някого. Едно присъствие, което сякаш ме подтикваше по-напред в моята преданост към избрания курс на обучение. Или поне така тълкувах виденията на удадения си брат, ръсещ вода по пода, докато седеше с изпружени крака на някой стол в края на масата или се появяваше иззад библиотечните рафтове, оставяйки след себе си кръг от зеленикава речна вода. Но може би онова, което приемах за насърчаване, всъщност беше предупреждение. Може би брат ми се явяваше, за да покаже, че мъртвите — както познатите от живота, така и въображаемите от книгите — никога не са чак толкова мъртви, колкото ни се иска да вярваме.

Ако това пътешествие, на което съм тръгнал, е моя съдба, то каква е моята роля в него? Винаги съм се виждал като човек извън нещата, безвреден експерт по история на културата, преводач на забравен език. Но може би Мършавата жена бе по-точна в наименоуването на истинското ми призвание. Демонолог. За да стигна до Тес, ще трябва да използвам наученото през целия ми живот по практичен начин, за който не съм и помислял никога досега. Да започна да приемам сериозно митологията на злото.

Първата стъпка в такава игра е да се определи с коя версия на демонологията си имаме работа. Със Стария завет или с Новия? Еврейските шедим на Талмуда или Платоновите демони (междинни духове, нито богове, нито смъртни, а нещо по средата)? Всъщност, като се сещам за Платон, той определя думата *daímon* като „знание“. Демоничната сила идва не от злото, а от познанието.

В Стария завет сатаните (защото техните появи са почти винаги в множествено число) са надзиратели на земята, подлагащи на изпитания човешката вяра в качеството им на предани Божии служители. Дори и в Новия завет самият Сатана е едно от Божиите творения, ангел, кривнал от правия път. Как? Чрез злоупотреба със знания. Не тъмнината е онази материя, от която се е създал Антихристът, а разумът. Ясновидството.

Като например да знаеш данните от световните фондови борси една седмица предварително.

Явно моят демон искаше да демонстрира властта си по този начин. За да докаже както своя интелект, така и способността си да обсебва, да заграбва.

То.

Той. Тя.

Безименния.

През цялото време, при всяка среща, от Мършавата жена до Ани, съществото отказваше да се представи с име. Това е още един начин да ми се подиграе. Но и едно от слабите му места. Според официалния екзорсистки ритуал на католическата църква използването на името на демона срещу самия него е основно средство за отхвърляне на неговата власт.

Аз трябва да разбера самоличността на демона. Оттам мога да открия какво иска. Да намеря Тес.

Ако подходя към въпроса, като използвам цялата библиотека от възможности, като хвърля в казана всяка демонична фигура от всяка вяра или фолклорна традиция, би било невъзможно да посоча заподозрения. Но моят демон избра мен. Специалиста по Милтън. Многократните му цитати от „Изгубеният рай“ не може да са случайни. Именно чрез тази версия на демоничната вселена желае да бъде видян.

Което ни води към Пандемониум, чертога за съвещания, където според Милтън Сатаната сбира последователите си, за да обсъдят най-добрите начини за подкопаване на Божията власт.

Знаем имената им.

Молох.

Хамос.

Вааловци.

Астартити.

Тамуз.

Асторет.

Дагон.

Римон.

Озирис.

Изида.

Хор.
Велиал.

Моят Безименен е сред тях. И разполагам само с три дни, за да разбера кой е.

Самият Сатана може да бъде елиминиран, ако вярвам на гласа, който ми проговори чрез Марко Яно. Всъщност фактът, че Безименния уреди предварително въведение, един вид фанфари преди появата си, подсказва нещо за характера му. Гордост. Самонадеяност. Перчене. И използването на Милтън дава нещо повече от обикновени улики. То показва, че съществото смята и себе си за учен. Близост — и същевременно конкуренция — с мен.

Ще трябва да открия името на Безименния чрез прочит на личността му. Милтън приписва определени характеристики на членовете на Стигийския съвет като начин да ги отличи един от друг, да ги „хуманизира“.

Значи това ще бъде. Профайлър на демони.

15.

Да намеря фермата на Рейс се оказва толкова лесно, колкото да отворя телефонния указател в мотелската стая и да извадя на телефона си карта на пътя дотам. Не е далече. Само на 9,9 километра от мястото, където седя. Ако потегля сега, ще съм там много преди обяд.

Разбира се, остава проблемът с Преследвача. Ако отида до фермата Рейс, следван от него, това не само ще го предупреди за малката загадка на двете близначки, но може и да се окаже достатъчна провокация за клиента му, за да нареди елиминирането ми. Трябва да разбере дали бях прав да дойда в Линтън. Без него.

Това силно ме затруднява, докато накрая поглеждам през прозореца и виждам колата на Преследвача, паркирана само на пет-шест метра от моя мустанг. Оказва се, че той също е гост на мотела. И няма нищо против да го зная.

Осъзнавайки, че той вероятно дебне всеки мой ход, аз отивам до офиса на мотела и вземам назаем отвертка и кофичка за лед. Напълвам кофичката с вода. Тръгвам обратно към стаята си (съвсем като човек, готов да си пусне няколко кубчета лед в безалкохолното) и спирам до колата на Преследвача. Строшавам с отвертката ключалката на резервоара, развинтвам капачката. Сипвам водата от кофичката.

После побягвам.

Вече съм зад волана на мустанга и давам на заден ход, когато Преследвача излиза от стаята си — без да бърза отначало, а сетне, като вижда капачката на земята, изпълнен с целенасочена тревога — така че успявам да зърна цялата ярост в погледа му.

Вече всичко се промени, казва ми той. Край на мъртвите кучета, край на предупрежденията. Когато поръчката дойде, той не само ще я изпълни, а и ще го стори с удоволствие, без да бърза.

Но не мога да мисля за това, най-вече защото той също се затичва. Към мен. С протегнати ръце, сякаш е готов да раздере с нокти предното стъкло.

Кракът ми натиска газта, аз профучавам край него, нарочно правя грешен завой, после обикалям квартала и незабелязано потеглям

на юг от града. Няма да му отнеме много време, за да се снабди с нови колела.

Но моите вече се въртят. Вече избягаха.

Пътят не е дълъг — на юг от Линтън до кръстопътя и селцето Страсбург, после три-четири километра на запад до фермата Рейс. Не че в момента там расте каквото и да било. Нивите от двете страни на отбивката към имота са разорани, но незасяти, така че от земята стърчат само редки плевели. Това откроява фермата на Рейс далеч по-ясно, отколкото би било иначе. Бяла дъсчена играчка на фона на безкрайния хоризонт.

Същата къща — същия хоризонт — както ги е нарисувала някога Тес в дневника си.

Пред сградата расте самотно дърво с подпряно на него гребло; дръжката се е пукнала от дългия престой на слънце. Високо под стряхата се е лепнало сиво гнездо на оси и черната дупка в дъното му кипи от трескаво движение. На земята плевелите са избуяли тлъсти и трънливи като ролки бодлива тел покрай пътеката. Сякаш цялата ферма и работата в нея внезапно са спрели преди години, а сега са на път да се преобразят в нещо друго, да се върнат към състоянието на див пущинак.

И аз. Сега вървя към верандата и лицето ми е застинало от тревога.

Тес е виждала всичко това. Знаела е, че ще дойда.

Клетият ТАТКО.

Входната врата зее отворена. Полицията? Или някой съсед е донесъл кошница яйца? Кой знае защо, не очаквах наплив на посетители при Делия Рейс. Докато почуквам на рамката на мрежестата врата, аз започвам мислено да редактирам планираните любезности. Колкото повече се забавя с влизането, толкова по-голяма е вероятността някой друг да се появи и да ме задържи навън.

Каня се да почукам отново, когато вътрешната врата се отваря и виждам жилава жена, облечена в няколко слоя стари пуловери и джинсова пола до глезените. Дългата ѝ коса е стегната на тила с ластик и краищата стърчат настръхнали и чупливи като вехта метла. В кафявите очи, широки и живи, потрепва насмешка.

— Госпожа Рейс?

— Да?

— Казвам се Дейвид Улман. Не съм от полицията. Не работя за вестниците.

— Радвам се да го чуя.

— Дойдох, за да поговоря с вас.

— Доколкото виждам, вече го правите.

— Тогава ще говоря направо. Разбрах, че през последните няколко дни нещо необикновено се е случило с вас в тази къща.

— Би могло да се каже.

— Нещо подобно се случи и с мен. Чудех се дали мога да ви задам няколко въпроса, за да видим дали можете да ми дадете някои отговори.

— И на вас ли ви изчезна някой?

— Да.

— Някой близък?

— Дъщеря ми.

— Господи!

— Затова си позволих да дойда неканен на прага ви.

Тя дръпва мрежестата врата.

— Смятайте се за поканен.

Кухнята е голяма и хладна, с масивна месарска маса в средата, очевидно използвана както за приготвяне, така и за консумиране на храна. Допотопен хладилник въздиша и пъшка в ъгъла. Двойна емайлирана мивка. Едно растение в саксия на перваза прави всичко възможно да затули светлината от прозореца. Всичко това създава усещането за чиста музейна кухня във ферма от стара Дакота. Ободряващо място, ако не бяха тюркоазните стени. Цветът на меланхолията. На скръбта.

Докато стоя до масата, старицата провлачва нозе покрай мен, за да седне, където е била, когато почуках. Поне така предполагам, като съдя по самотната чаша за кафе до ръцете ѝ. Но когато се вглеждам, тя ми се струва не само празна, а чиста, сякаш току-що свалена от лавицата.

— Пола Рейс — казва старицата и протяга ръка. Едва когато я стискам, осъзнавам чие име съм чул.

— Пола? Мислех, че сте изгубена.

— Бях. Но сега съм намерена, нали?

— Какво стана?

Тя плъзва пръст по ръба на чашата за кафе.

— Не знам точно. Забавно, нали? — казва и сама си отговаря с кратък изблик на смях. — Трябва да съм си ударила главата, или нещо такова. Бабешка простотия! Помня само, че тази сутрин влязох през мрежестата врата, а Делия седеше точно на този стол, на който се подпирате, пиеше кафе точно от тази чаша, и двете се прегърнахме, и Делия ми изпържи яйца като че нищо не е имало между нас.

— Тази чаша на Делия ли е?

— Ъхъ.

— Празна е.

— Тя я допи.

— Но изглежда недокосната.

Тя надниква в чашата, после пак се обръща към мен.

— Така е.

— Добре ли сте?

Старицата сякаш не чува въпроса.

— Имате ли сестра, господин Улман? — пита тя.

— Не. Но имах брат. Когато бях малък.

— Е, тогава сигурно знаете какво място заемат подобни близки в сърцето ти. Такова петно не се изтрива, нали? — Тя поклаща глава. — Кръвта попива дълбоко.

При споменаването на кръв за първи път забелязвам петната по най-горната дреха на жената, жилетка с провиснали джобове. Гъсти и ситни пръски по средата. Заедно с бучици пръст от полето. Петна тук-там по дрехите и под ноктите ѝ.

— Какво е това?

Тя поглежда надолу. Избърсва кръвта и пръстта с опакото на китката си.

— Право да си кажа, не знам как съм се омърляла — казва тя, макар и с леки тръпки в гласа, може би тръпки на неувереност. — Но когато работиш във ферма, преставаш да се чудиш откъде идва цялата мръсотия по теб.

— Не ми се вижда тук да е работено от доста време.

Очите ѝ ме поглеждат и топлината в тях незабавно изчезва.

— Мързеливки ли ни наричате?

— Прозвуча малко грубо. Простете ми.

— Не съм в бизнеса с прошките, господин Улман — казва тя и изведнъж пак се усмихва. — Това ли искаш? На колене.

Не мога да реша дали има предвид буквално, или не. Нещо твърдо зад нейната усмивка подсказва, че последната забележка не е шега, а заповед. Нямам друг избор, освен да се правя на разсеян.

— Гласовете, които чувахте — подемам отново. — Които ви викаха в мазето...

— Да?

— Какво казваха?

Тя се замисля. Рови се със сбръчкано чело из някакво минало, което вече изглежда далечно, сякаш съм я попитал за името на момчето, до което е седяла в детската градина.

— Странна работа — отговаря накрая. — Макар да знам, че бяха думи, не си ги спомням като думи. По-скоро като усещане, нали разбирате? Звук, който създава усещане вътре в теб.

Моят шум в ушите по пътя към Линтън. Звук, който създаде усещане вътре в мен.

— Можете ли да го опишете? — питам аз.

— Ужасно нещо. По-добре да си издрайфаш червата. По-добре сам да си забиеш пирон в ръката.

— Защото беше болезнено?

— Защото те преобръщаше наопаки. Правеше нещата толкова ясни, че се очертаваха с чиста тъмнина, вместо със светлина. Тъмнина, която виждаш по-добре от всяка светлина.

*Не жива светлина струи, а зрима тъмнина,
в която само най-печални гледки се откриват...*

— Въпросът може да ви се стори странен — казвам аз. — Но случвало ли ви се е да четете Джон Милтън? „Изгубеният рай“?

— Не си падам много по четенето, съжалявам. Освен Светото писание, разбира се. Твърде съм заета с всекидневната работа.

— Разбира се. Може ли да се върнем към онова чувство, което споменахте? Какво видяхте в онази видима тъмнина?

— Каква може да бъде истинската свобода. Без правила, без срам и обич, които да те удържат. Свобода като студен вятър през нивите. Като да си мъртъв. Като да си нищо. — Тя кимва. — Да, мисля, че това е най-точно. Свободата да бъдеш нищо.

Знам нещо за това. Същото чувство носех със себе си от Санта Кроче 3627 до хотел „Бауер“. Болестта, с която заразах Тес. Която я накара да падне. Като да си мъртъв. Но по-лошо. Неестествена гибел, защото е по-окончателна от смъртта. Като да си нищо.

— Къде е сега Делия, Пола?

— Слезе в мазето точно преди да дойдете.

— В мазето?

— Каза, че имала да оправи нещо. След като вече съм се прибрала и тъй нататък.

— Имате ли нещо против да сляза и да поговоря с нея?

— Моля. Не че и аз ще дойда.

— Защо не?

— Защото ме е страх. — Тя ме гледа така, сякаш съм малоумен.
— А вас?

Не отговарям. Просто се отдръпвам от масата и се насочвам към затворената врата, за която някак си знам, че води не към килера, дрешника или стълбището за втория етаж, а надолу към широката яма под къщата.

Пола ме гледа как хващам дръжката и я завъртам. Усещането за поглед върху гърба ми ме тласка да прекрача на първото стъпало. Пръстът ѝ се плъзга все по-бързо по ръба на кафената чаша, тъй че керамиката издава колеблива предупредителна нота.

Щраквам ключа за лампата и долу светват две крушки, макар че от тази височина виждам само два жълти кръга по бетонния под. И после, докато съм по средата на стълбището, онази отляво изгасва. Няма пукот като от изгаряне, а пращане на хлабаво завита крушка. Мога да прекрача в тъмното и да я наместя с едно завъртане. И все пак това не е толкова привлекателна перспектива, колкото да се взирам в оцелелия кръг светлина отдясно.

Когато краката ми стъпват на пода, аз различавам някои подробности в тази светлина. Работни маси до стените, отрупани с инструменти, ножици, буркани с винтове и гайки. Стари кутии боя, подредени на нестабилни кули. Книжни торби за смет, струпани в най-

далечния ъгъл. Дъната им са почернели от бавното втечняване на съдържанието.

Именно тези торби излъчват миризмата. Отчетлив мирис на органично гниене, всепроникващ и силен. Дразни гърлото като пушек от прегоряла захар.

Делия не се вижда. Може би е в тъмнината отляво. Но дори ако седеше на пода и плетеше чорапи, не бих могъл да я видя. Едва сега се сещам, че преди да щракна лампата, тя трябва да е била в пълен мрак. Ако изобщо е тук.

С кой акъл се доверих на една старица, омазана с кръв и пръст, която току-що се е върнала от десетдневно изчезване, без да знае какво е правила? Една старица с дарбата да чува неща, които целият свят се моли никога да не чуе? Лъжкия — защото в чашата тази сутрин не е имало и капка кафе. Нямаше миризма на кафе, нямаше и кафеник на печката.

Аз не ѝ повярвах, разбира се. Трябваше да се отърва от разсъжденията, които изисква доверието. Нямах време. Главоломното препускане обаче си има и лоша страна — можеш да хлътнеш направо в капан. А това е капан. Навярно точно сега Пола затваря вратата горе. Нямаше ли резе от външната страна, сребристо и ново? Навярно провира катинара през халките, докато аз отстъпвам назад към най-долното стъпало. Щраква го и заключва...

— Насам.

Глас като на Пола — но не нейният — ме кара да спра. Виждам, че вратата в горната част на стълбището е полуотворена, точно както я оставих.

Докато се обръщам, чувам нещо метално да стърже по пода. Ето я и нея. Делия Рейс. Издърпва преобърнато корито в светлия кръг и сяда на ръба му с уморена въздишка.

— Добро утро — казвам аз.

— Утро ли е? Като се скриеш от слънцето, губиш представа за времето тук.

— Не сте включили осветлението.

— Не съм ли? Като поживееш повечко на едно място, някои неща май се виждат по-добре на тъмно.

Отначало приех прегърбването и премрежените очи за умора — характерната поза след приключването на тежък физически труд. Ала

след последното изречение ми хрумва, че греша. Въпреки дружелюбния тон нейните думи са пропити с неизмерима тъга, крехка и тънка. Знам, защото точно така чувам сега и собствения си глас.

— Казвам се Дейвид Улман. Дойдох да...

— Чух — прекъсва ме тя и вдига очи към тавана. — Подочух.

— Сигурно много се радвате. За Пола.

Тя връща поглед към мен.

— Вие истински ли сте?

— Да, доколкото знам.

— Какво направихте?

— Моля? Не съм сигурен, че...

— Щом сте тук, трябва да...

Старицата не довършва. Плъзва длан по лицето си, сякаш за да избърше паяжина.

— Студено ли ви е тук? — пита тя.

— Малко — казвам, макар всъщност да имам чувството, че през последните няколко минути температурата в мазето е спаднала поне с десетина градуса.

Делия разтрива раменете си.

— Тази къща винаги е била студена. Дори през лятото никога не се загрява, не чак до ъглите. Сякаш самите стаи мразят да ги докосва слънцето.

Тя изглежда готова да се изправи, после променя решението си. Умът ѝ се е пренесъл в едно точно определено късче от миналото.

— Двете с Пола винаги ходехме с дълги палта през август — казва тя. — А за Коледа си връзвахме шалове около ушите!

Нейният смях напомня този на сестра ѝ, но за разлика от Полиния не излъчва веселие, а печал.

— Добре е, че сте заедно — казвам аз.

— Може и тъй да е. А може би има такова нещо като прекалена близост с някого.

— Как така?

— Близначки сме. След шейсет години в една студена къща можеш да загубиш представа кое какво е. Имаш само още едно аз за разговори. И за гледане.

Пристъпвам една крачка по-близо. Имам чувството, че тя се нуждае от това. Някой да я прихване за лакътя и да ѝ помогне да се

изправи. Някой да ѝ каже, че всичко е свършило, че няма нужда да предъвка отдавна отминали опасения тук, в зловонната тъмнина. Но когато се приближавам, тя вдига пръст да ме спре. Обзема ме странното впечатление, че иска не само да довърши мисълта си, но и да ми попречи да се приближа прекалено.

— Молех се на небето да я отведе — казва тя. — Срамота, но е истина. Откакто бях малка, имаше дни, когато ми се искаше сестра ми да падне във вършачката или да заспи зад волана на връщане от града, или да ѝ влезе парче яхния в кривото гърло и да няма въздух да го изплюе. Виждах точно как може да стане. Толкова просто. Ужасно е да пожелаваш такива неща! Но всичко изглежда съвсем естествено. Злополуки.

Тя се разплаква. Грозен, раздърпан звук, който остава отделен от гласа ѝ, сякаш изпълнява представление на вентролог, съчетавайки едновременно риданията и разговорния си глас.

— Защо ви е било да искате злополука?

— За да мога поне веднъж да бъда сама! Не половинка от едно цяло, не както ни наричат хората цял живот. Не Страховитата двойка или Близначките Рейс, или Момичета. Да съм си само аз. — Тя преглъща, но продължава, без да се изкашля, така че гласът ѝ става още по-тих. — Молех се. Но небето не стори нищо. Тогава почнах да се моля на другата страна. И този път нещо ми отговори.

— Трябва да се качим горе — казвам аз.

— Да се качим? Защо?

— Сестра ви се прибра. Не помните ли?

— Аз убих сестра си.

— Не, Делия. Тя е добре.

Старицата поклаща глава.

— Аз я убих.

— Но аз току-що говорих с нея горе. Пола вече не е изчезнала. Тя е тук.

— Онова... нещо. То не е Пола.

— А кой е?

— Онзи, който отвърна на молитвите ми.

Старата жена вдига ръка, за да посочи през рамото ми едно място в тъмнината зад мен.

Нямам избор. Не мога да си позволя да избирам.

Обръщам ѝ гръб и тръгвам напред, воден само от собствената си сянка като още един слой тъмнина. Повдигам ръце, за да напипам шнура на другата крушка, Точно когато ми се струва, че съм я отминал, тя ме погъделичква по бузата. Пръстите ми я следват до фасонката. Завинтвам я здраво. Топлината ми подсказва, че съм се справил, още преди да зърна светлината.

Сестрите седят една до друга в ъгъла. Подпрели са гърбове на стената в дъното, в самия край на светлия кръг, така че лицата им са осветени, но едва-едва. Достатъчно, за да видя, че са истинските. Че пушката в скута на Делия, тъмната, прясна влага по тухлите зад изходната рана в тила ѝ, зейналата уста, където е било пъхнато дулото — всичко това е реално. Че посинелите, подпухнали останки на Пола, осеяни с полепнала пръст, коренчета и камъчета от земята, откъдето е била изровена, са реални.

Не знам колко секунди са минали между зърването на тази картина и първото осъзнаване какво означава тя. И в този момент, докато мозъкът бърза да навакса, тялото самovolно се хвърля напред. Това ме кара да се опомня. Предпазва ме от призляване точно тук, точно сега.

— Защо я донесе тук? — питам аз Делия, която сега седи и разтрива с пръст лъскавия си сополив нос.

— То ме помоли.

— Каж ми името му.

— Няма име.

— Ще си помислят, че ти си го направила.

— Аз го направих.

— То те е накарало.

— То ми каза, че мога.

— Но всичко, което ти ми каза, както и нещото, с което говорих горе, и твоите молитви — никой никога няма да го узнае.

— Ти знаеш.

Сега другата крушка на свой ред трепва и изгасва. Онази Делия, с която разговарях, отново потъва в мрак.

— Знаеш, че и ти ще убиеш, нали? — казва тя, вече много по-близо.

— Не...

— Това иска то. Да знаеш какво прави. Да покаже как можеш да го направиш и ти. Да повярваш. Да убиеш.

Старицата е толкова близо, че дори в тъмнината мога да различа контурите на лицето ѝ, само на сантиметри от моето. Усмивката ѝ с цвят на зацапана слонова кост.

— Някой е наблизил — шепне тя.

Правя крачка назад и тръгвам нагоре по стълбището. Отначало бавно, търсейки сигурна опора по тесните стъпала. После побягвам нагоре. Дъхът ми отеква в ушите като напън на претоварен ковашки мех. Прекосявам с два скока кухнята — самотната чаша за кафе все още е там, столът е празен — и побягвам навън към колата.

Изкарвам я от селския двор, давам газ по алеята към пътя, рязко завъртам волана, за да направя завоя, и бронята блъска пощенската кутия с надпис РЕЙС. Вратичката се отваря, така че когато след стотина метра поглеждам назад, пощенската кутия прилича на прегърбена фигура, залитаща подир мен със зейнала за писък уста.

16.

Карам на юг. Това изглежда най-непредсказуемата посока. Дойдох от изток, значи натам е логичната посока за отстъпление. А на север е Канада. Нежелан вариант за мен. Напуснах я много отдавна, за да тегля черта между онова, от което идвах, и онова, в което можех да се преобразя. За момента си имам предостатъчно неприятности с духовете дори и без да ми идват на гости някои отдавна забравени призраци.

Значи, сбогом, Северна Дакота, здравей, Южна Дакота. Точно когато си мисля, че никога не е имало по-ненужна причина за прокарване на граница, аз преминавам в Небраска, която прилича на Северна Дакота повече от самата Северна Дакота. Накрая се озовавам в Канзас. Не е особено различен от предишните щати, но с лек полъх на слава. Дороти, Тото и жилищни каравани, премазани от торнадо. Има и нещо в гледката на полетата (или гледката на деня), което ми напомня за епизода с пръскането от филма на Хичкок „Север-северозапад“. Кари Грант заляга под бръмчащите атаки на самолета, чудейки се в какво, по дяволите, са го въвлекли. Един от любимите филми на О'Брайън.

При мисълта за нея сърцето ми изведнъж се свива. Колко ми липсва. Как шофирането из равнините може да удвои самотата на едно самотно пътуване.

Колко ужасно, непреодолимо съм изплашен.

Пътят може напълно да заличи мисълта. Може също да вади спомени на случаен принцип, безредни и нехайни, да ги хвърля срещу предното стъкло с такава сила, че неволно да отскачаш назад в седалката от удара.

Току-що например. Моят първи къмпинг с Тес.

Даян не си падаше много по онова, което наричаше „живот на открито“. Тъй че, когато Тес навърши пет години, веднъж взехме колата и потеглихме сами нагоре из планините Адирондак, за да ѝ преподам някои от уменията, които бях научил на младини в северната част на Онтарио: как да запалиш огън, как да криеш храна на дърво, за

да не я докопат мечките, как да извиваш китката за плавен замах с въдицата.

По пътя си играхме на „Шпионин“ и съчинявахме заедно забавните неприлични стихчета, които Даян забраняваше у дома (Имало малко момиченце, дете/ пръцкало както седи на гърнето). Истината е, че се притеснявах по целия път нагоре. От дъжда, от комарите, от липсата на забавления. Не исках Тес, нийоркчанка по рождение, да превърти от неудобствата на няколко нощи в гората. Нещо повече, не исках да се проваля. Да се прибера у дома с дете, подпухнало от отровен бръшлян, и с тържествени обещания вече никога да не пробвам отново.

Но вместо това си прекарахме разкошно. Пеперуди кацнаха върху обувките на Тес, след като тя стоя цял час като статуя в един боровинков храст и се представяше за „грамадно цвете“, докато спечели доверието им. Нощем плувахме в езерото и движението на телата ни изкривяваше лунното отражение по тихата водна повърхност. Усъвършенствахме уменията да се върти пръчка за равномерно изпечени бонбони.

Но всичко това идва по-късно. След спомена, който ме кара да се задавя за въздух, докато карам през безкрайните полета.

След втория ден Тес ме помоли да я събудя посред нощ, за да види онова, което ѝ бях описал като „истински звезди“. Тя не вярваше на разказите ми за Млечния път, за небосвода, където искриците светлина се преборват с мрака. Нагласих часовника за три часа сутринта. Когато дойде времето, разкопчахме палатката и застанахме с вирнати глави сред малкия лагер. Небесният купол пламтеше.

Не изрекохме нито дума. Просто по някое време се върнахме в палатката и отново заспахме. А на сутринта се събудихме едновременно. Спогледахме се и избухнахме в смях. Не смях на нещо или заради нещо. Не от безмълвно споделена мисъл. Просто посрещяхме зората със спонтанна благодарност.

Точно заради това едва не спирам, за да си поема дъх и да успокоя ръцете си върху волана — спомням си, сякаш бе вчера, как ми мина ясната мисъл: Никога не си бил по-щастлив.

И наистина беше така.

Все още е така.

Около час преди Уичита спирам на една бензиностанция и влизам в телефонна кабина, която мирише на горчица и пръдня.

— Виж ме докъде стигнах — казва О'Брайън, когато вдига слушалката. — Седя до телефона като хлапачки без кавалер за бала.

— Ще дойдеш ли на бала с мен, Илейн?

— Няма начин. Изобщо не съм ти простила.

— Защо?

— Не ми се обаждаш, тъпако.

— Отдавна не са ме наричали така.

— Тъй ли? Тогава да наваксаме. Къде си, тъпако?

— В Канзас.

— Къде точно в Канзас?

— Малко преди Уичита. Сигурно ще ноцувам тук. Преди няколко километра минах покрай една реклама за „Хан на шотландеца“. Та си рекох да видя дали правят шотландски пудинг със свински дреболии.

— Шотландски свински пудинг в Канзас?!

— Хайде сега, кажи го три пъти бързо.

— Как мина в Северна Дакота?

Добре, предполагам. Разговарях с един демон в облика на мъртва старица, после с призрака на близначката й. Пръв открих останките от тяхното убийство-самоубийство и избягах, без да уведомя властите. А, и един наемен убиец — или нещо от сорта — ме гони, защото си мисли, че притежавам безспорни доказателства за съществуването на демони. Кое то си е чистата истина.

— Странно — отвърщам.

— Беше ли ти... разкрито още нещо?

— Мисля, че да.

— Какво например?

Например, че демонът, когото търся, се нуждае от мен като свидетел за неговото влияние в човешките дела. Нуждае се от мен като апостол.

— Не знам дали ще разбереш — казвам аз.

— Пробвай.

— Мисля, че Тес опитва да се свърже с мен, както и аз опитвам да се свържа с нея.

— Добре. Това е хубаво, нали?

— Освен ако не успея да стигна до нея.

Настава мълчание. И двамата се мъчим да оценим истинското значение на последните думи.

— Нещо друго? — пита накрая тя.

— Мисля, че ми беше показано как действа онова същество — Безименния. Търси врата, път към сърцето ти. Тъга. Скръб. Завист. Меланхолия. Намира отвор и влиза.

— Демоните нападат слабите.

— Или тези, които молят за помощ, без да се интересуват кой е готов да им я даде.

— После какво?

— То разбива стената между това, което можеш да си представиш, че вършиш, и онова, което никога не би сторил.

— Разбираш, че току-що описа своето собствено положение, нали?

— От къде на къде?

— Скръбящ мъж. Вършец в момента нещо, което никога не би извършил при нормални обстоятелства.

— Не отговаря напълно на моя случай.

— И разликата е...

— Безименния не иска да ме притежава. Той иска аз — или поне по-голямата част от мен — да си остана непроменен.

— С каква цел?

— Все още не знам напълно.

— Добре — казва О'Брайън и я чувам как си поема дъх.

— Има и още нещо.

— Казвай.

— Аз съм прав.

— За кое?

— За всичко. Вече съм още по-сигурен, че макар около мен да се случват луди неща, аз не съм луд.

— Илюзиите сами по себе си не те правят луд.

— Може би. Но аз си мислех, че съм. До този момент. — Поемам си дъх. Това изведнъж влива умора в костите ми, така че опирам длан в стъклото на кабината, за да запазя равновесие. — Не съм сигурен къде трябва да отида сега.

— Чакаш знак.

— Можеше поне да се опиташ да скриеш сарказма си.

— Не съм саркастична. Просто е трудно да се говори за тези неща, без гласът ти неволно да прозвучи саркастично.

Мълчание. Когато О'Брайън проговаря отново, досегашната закачливост е заменена от нейния лекарски глас. Щом не може да си прави майтап с мен поне за минута, значи съм по-зле, отколкото си мислех.

— Виждаш ми се грохнал, Дейвид.

— Грохнал съм.

— Не мислиш ли, че би било добра идея да позабавиш този твой поход? Да си починеш. Да събереш сили.

— Това би имало смисъл, ако давах пет пари за собственото си благополучие, но не е така. Стискам края на една изтъняла нишка. И не мога да я пусна.

— Дори и да те води на лошо място.

— Вече ме отведе.

Извън телефонната кабина колите влизат и излизат от паркинга. Всички шофьори хвърлят поглед към мен. Аз, с набола четина по брадата, говоря по уличен телефон. Само преди пет години бих изглеждал като изморен пътуващ търговец, водещ междуградски разговор с жена си. Сега, в ерата на клетъчния телефон, съм куриоз и дори може би престъпник. Заможен наркоман, търсец стока. Хомосексуалист, уговарящ среща. Самоук терорист.

— На този свят има неща, които повечето от нас никога не виждат — чувам собствения си глас. — Ние сме се научили да не ги виждаме или да се преструваме, че не виждаме, ако случайно ги зърнем. Но неслучайно всяка религия, била тя най-сложната или най-примитивната, си има демони. Някои вероизповедания имат ангели, други не. Бог, богове, Исус, пророците — образът на върховната власт е променлив. Има най-различни видове създатели. Но разрушителят винаги приема една и съща основна форма. От самото начало човешкият прогрес се осуетява от изкусители, лъжци, осквернители. Творци на чума, лудост, отчаяние. Демоничното е единствената истинска обща точка в целия човешки религиозен опит.

— Това може и да е вярно от антропологична гледна точка.

— Вярно е, защото е всеобщо. Защо тъй много хора споделят тъй дълго време този единствен аспект на вярата? Защо демонологията се среща по-често от прераждането, от жертвоприношенията, от начина, по който се молим, от храмовете, където се сбираме, или от формата, под която ще дойде апокалипсисът в края на времето? Защото демоните съществуват. Не като идея, а тук, на земята, в ежедневието.

Дъхът ми засяда в гърлото и аз осъзнавам, че се задъхвам, като че току-що съм изплувал от дълбока вода. И през цялото време О'Брайън не казва нищо. Няма начин да разбере дали това е осмисляне на чутото, или тревога от мисълта колко дълбоко съм затънал. Нещо в тази тишина подсказва категорично, че през последната минута или съм я спечелил, или съм я загубил.

— Много си мислех за теб — казва най-сетне тя.

— Аз също. Как се чувстваш?

— Смачкана. Малко ми се гади. Най-много прилича на махмурлук. Хроничен махмурлук без веселбата от предната вечер.

— Съжалявам, Илейн.

— Не съжалявай. Просто ме изслушай.

— Слушам те.

— Не се опитвам да те виня или нещо подобно, но не знам колко време ми остава. А ти си най-добрият ми приятел. Трябва да бъдем заедно.

— Знам.

— Но си в Уичита.

— Да.

— Уичита е много далече.

— Аз съм скапан приятел. Знам го. А ти знаеш, че щях да бъда с теб, ако можех. Но трябва да...

— Трябва да го направиш. Съгласна съм. Приключих с опитите да те разубедея. Само искам да те попитам нещо.

— Питай.

— Хрумвало ли ти е, че силите, с които си убеден, че се бориш, искат да те изолират?

— Какво искаш да кажеш?

— Ти си мислиш, че постъпваш правилно, като ме държиш настрана. Но това може и да не е в твоя полза. Разстоянието между нас... то може да е част от плана на демона. Помисли върху това. Ако

въпросът беше само да повярваш, то можеше да стане и в Ню Йорк. Но те отведеха далеч от дома. От мен.

— Какъв избор имам?

— Вземи ме със себе си.

— Не мога да те подлагам на риск.

— Аз умирам, за бога. Късничко е да ме пазиш.

— Илейн, чуй ме. Ще те помоля да ми обещаеш нещо.

— Обещавам.

— Не ме моли повече да дойдеш с мен. Много ми е трудно да ти отказвам. Но трябва.

— Сега е мой ред.

— Добре.

— Каж ми нещо. Какво им става на мъжете, та когато дойде беда, смятат, че трябва да постъпват като нещо средно между супергерои и самоубийци?

— Не познаваме друг начин да проявим обичта си.

Колите минават и заминават. Един от многото символи на Америка. Дават на задна, паркират, отново се връщат в потока. Би било известна утеха, ако в някоя от колите, нейде далече сред безкрайната нощ на прерията, не беше Преследвача.

— Трябва да затварям — казвам аз.

— Няма да ми кажеш кой те преследва, нали?

— Няма.

— Но някой те гони?

— Да.

— Истински човек. Човешко същество.

— Истински човек, доколкото е възможно.

— Там ли е?

— Все още не. Но ще дойде.

— Тогава върви, Дейвид. И да се пазиш — заръчва тя и за моя изненада затваря. С никакви думи не би могла да докаже убедително, че ми вярва.

Сядам в мустанга и продължавам към Уичита. Вечерта пада над магистралата рязко, сякаш някой е дръпнал шалтера. Мисля си дали да не пусна радиото, но всеки път, когато чувам нещо — песен, реклама на автокъща, прогноза за времето, — това ми напомня за Тес.

Адът е нощно препускане в търсене на изгубено дете.

Намирам „Хан на шотландеца“, без да го търся. Подходящо място без изглед, без чар, без нищо шотландско в него. Идеален е.

Поръчвам си пица, изяждам само едно парче и изхвърлям останалото в боклука, после на три пъти включвам и изключвам телевизора с намален звук, за да избягна неминуемите писъци и ридания на филмите в най-гледаното време. Бих се опитал да поспя, но щом затворя очи, Делия и Пола се връщат пред мен. А едва ли бих издържал още една изненада от дневника на Тес. Не и тази вечер.

Накрая отивам до колата, отварям багажника и вадя старото томче на „Изгубеният рай“. Хартията е подпухнала от многогодишни бележки с молив и вмъкнати листчета за отбелязване. Единственият ми приятел в Канзас.

Но тази вечер и това не помага. Всеки опит да навляза в познатия език само ме изхвърля отново, думите се реят като лодки без пристан. Сякаш самата книга е оживяла, насочена към някаква нова цел. Както се вирам в страницата, поемата се пренаписва сама, взема буквите като плочки в игра на скрабъл и изписва случайни ругатни и богохулства.

Ставам от стола и оставям отворената книга върху седалката. Пъхвам се под завивките и чакам съня да дойде. Той идва скоро.

Или може би изобщо не съм заспал, когато отварям очи и я виждам.

Тес.

Седи на същия стол, от който станах преди малко. „Изгубеният рай“ е разтворен в ръцете ѝ.

Тя гледа право към мен. Устата ѝ се отваря, устните изричат думи, които не мога да чуя, само разчитам безмълвното им оформяне. Някак си нямам чувството, че говори, че се опитва да води разговор с мен. Затова държи книгата. Макар че не поглежда надолу към нея, тя чете на глас от нейните страници.

Тес...

Звукът на собствения ми глас ме събужда. И я кара да си отиде. Книгата лежи върху стола с корицата нагоре, точно както съм я оставил.

В съня — ако е било сън — тя ме гледаше. Но думите идваха от книгата в ръката ѝ.

„Изгубеният рай“ лежи отворен на стола до вратата, на същото място, където го сложих, преди да си легна. Но страницата е друга. Докато съм спал, някой е вдигнал книгата, за да отгърне на седемдесет и четвърта страница.

Чета страницата и почти мигновено се натъквам на редовете, които преди малко разчитах по устните на Тес.

*О, слънце, за да чуеш колко мразя твоя зрак,
че той ми спомня от каква сияйна висота
пропаднах...*

Прочувствената жалба на Сатаната срещу слънчевата светлина, една от многото утехи, на които е обърнал гръб в своя амбициозен бунт срещу Бог и неговите творения. Усещането за светлина само му напомня какво е имал някога. Метафора за скръбта. Всъщност може да се твърди — поне от мен, сега и тук, в стая 12 на „Хан на шотландеца“ в Уичита, Канзас, — че цялото стихотворение е разказ за невъзможния гняв на Сатаната против собствената му идваща, неотвратима смърт.

Но именно Тес избра тези редове. Не само Сатаната, но и дъщеря ми живее на място, лишено от слънчева светлина. И именно тя с цената на невъобразими усилия дойде през нощта в стаята ми, за да вземе книгата и да ми проговори чрез единствения шифър, който може да се надява, че ще разбере. Може би е извършила само каквото нарежда нейният похитител. Може би Безименния е приел облика на Тес. Но не вярвам. Той все още не се е преструвал на Тес. Защо? Защото все още не я владее изцяло.

Преди малко тя държеше книгата, която много пъти бе почвала да чете и зарязвала, опитвайки се да разбере какво виждам аз в нея, но разочарована от плътността на думите, кондензираните намеци и многослойните значения. Ала може би е стигнала в опитите си подалече, отколкото предполагах. Защото прочете тези редове, без да погледне страницата. Тя ги знаеше наизуст.

И беше тук. Това е важното. Тя беше тук.

Но мога ли да я намеря отново?

О, слънце...

Слънцето грее навсякъде през деня, независимо дали е ясно или забулено от облаци, независимо колко дълга е нощта. Трябва да има нещо в идеята за „слънце“, което все още не схващам. Нещо, съдържащо думичката „къде“.

Разбира се, в онзи откъс има „къде“. Сатаната не пада от небето, а от „държава“. Това по-скоро е състояние, но в моя случай може би означава и място. Също като Северна Дакота.

Слънчевата държава.

Или Флорида.

Слънчевият щат.

Рехаво е. Но такива бяха и заключенията, които направих, след като ме свалиха край сградата „Дакота“, а ми свършиха доста добра работа. Така или иначе, на какво друго мога да разчитам?

Този път сънят ме поглъща наистина. Не носи образи, само усещане за нарастваща топлина. Тя се сгъстява над тялото ми на вълни като някаква течност, като недосегаема завивка.

И после се събуждам.

Панически изритвам чаршафите. Един кошмар, който не мога да си припомня, стига до своя немислим край. Възглавницата е напоена със смес от пот и сълзи. Късно е. 11:24. Спал съм цяла нощ и почти цялата сутрин. Но се чувствам не толкова отпочинал, колкото смачкан.

Ето защо, когато на вратата се почуква един-единствен път, аз отварям, без да надникна през шпионката. Без да попитам кой е.

Независимо дали идва от света на живите или на мъртвите, аз съм готов да чуя какво иска.

17.

— Кафе?

Отначало не мога да я позная. Отслабнала. Бледа като восък. Промяната е тъй потресаваша, че през първите една-две секунди вземам О'Брайън за Мършавата жена.

— Ти си тук.

— В плът и кръв, доколкото са ми останали.

— Как ме намери?

— Според теб има ли друг „Хан на шотландеца“ в Уичита?

— Летяла си дотук?

— Автобусът ми се видя чиста загуба на време.

— Боже мой! Илейн. Ти си тук!

— Да, тук съм. И ще го вземеш ли най-сетне това кафе или не? Защото ми изгаря шибаната ръка.

Вземам кафето. Достатъчно е горещо, за да изгори и моята шибана ръка.

Но О'Брайън е в стаята ми. Затваря вратата зад себе си, просва се по гръб на леглото и размахва ръце по мокрите чаршафи.

— Нощно изпотяване — отбелязва тя и се надига да седне. — Позната история.

— Как си?

— Как изглеждам?

— Добре. Както винаги.

— Дейвид, ако винаги изглеждах така, много отдавна щях да си метна въжето.

Сядам до нея на ръба на леглото. Вземам ръката ѝ в моята.

— Отслабнала си — казвам.

— А да знаеш как ям. Но вътре в мен има едно лакомо малко чудовище, което поглъща всичко. Би било страшно интересно, ако не се случваше с мен.

— Трябва ли да бъдеш тук? Без лекарите, имам предвид?

— Вече ти казах какво мисля за лекарите. И си нося всичко, което може да ми предложи съвременната медицина. — Тя вади от

джоба на джинсите си шишенце с хапчета. — Морфин. Ако си послушен, ще дам и на теб.

— Засега кафето ми стига, благодаря.

— Това кафе има вкус на варени дардонки от плъх.

— А, ето какво било.

Отпивам още една глътка. И едва не я изплювам, когато О'Брайън се размива, а аз неволно започвам да й пригласям. Докато се овладеем, вече е минала цяла минута. Аз бърша кафето, протекло от носа ми, а О'Брайън изглежда тревожно порозовяла от пристъпа на задавяща кашлица.

— Чакай малко — казвам. — Ти ми обеща, че няма да дойдеш.

— Не е вярно. Обещах, че няма да питам дали мога да дойда.

— Значи се качи на последния самолет...

— ... и се понесох в нощта, за да те спася.

— Нямам нужда от спасяване.

— Това подлежи на обсъждане. Но със сигурност имаш нужда от мен.

Няма какво да възразя.

— Знаеш ли какво, О'Брайън? Трябва да ти кажа. Страхувам се.

— От какво, конкретно?

— Че ще загубя Тес.

— Но не е само това, нали?

— Не, не е само това. От нещата, които видях. От Безименния, до когото мисля, че се приближавам все повече. От човека по дирите ми.

— И от още нещо, обзалагам се.

— От какво?

— Че съм права. Че наистина ти хлопа дъската. Че си просто човек, който се нуждае от сериозна помощ.

— Може би. Може би и това.

— Позволи ми временно да поема тревогите за всичко това, става ли?

— Там е работата. Сега, след като вече си тук, тревожа се и за теб.

Тя отива до прозореца. Отдръпва завесите на сантиметър и надниква към паркинга и ясносиньото небе.

— Дай да си изясним нещо — казва тя, когато се обръща към мен. В полумрака заболяването ѝ се вижда някак по-ясно, отколкото на слънчева светлина. Виждам колко голяма част от нея вече се е разтворила в околната сянка. — Слушаш ли ме?

— Слушам те.

— Това е последното пътуване, което някога ще предприема. Не знам колко ще издържа, но едно мога да ти кажа — ще съм с теб до самия край. Не мога да обясня защо, но за мен е толкова важно, колкото и за теб.

— Искам да живееш. Да се възстановиш...

— Но няма да стане, Дейвид. И това е добре. Просто искам да знаеш, че не търся съчувствие, нито някой да ми бърше челото и да слуша спомените ми от светлото детство. Тук съм по свои собствени причини. И затова колкото повече време прахосвах да се притеснявах за мен, вместо да си използваш ума по предназначение, толкова повече ще ме ядосаш.

Пристъпвам към нея. Прегръщам я.

— Радвам се, че си тук — прошепвам.

— По-нежно. Лесно ми излизат синини.

— Извинявай.

Тя се отдръпва от мен. Поглежда настрани. Издухва си носа.

— Би трябвало да започнем — казва тя.

О'Брайън тръгва към вратата, но аз я хващам за лакътя. Костта е като заоблено топче, стиснато между пръстите ми.

— Защо си дошла? — питам я.

Тя посреща спокойно погледа ми.

— За да ти помогна.

— Да ми помогнеш да се върна в Ню Йорк?

Тя хваща лицето ми с две ръце. Придърпва го към себе си, така че да виждам единствено нея.

— Чуй едно обещание — казва тя. — Край на въпросите, край на съмненията, край на докторските приказки. Вече участвам. Разбра ли?

— В какво?

— В търсенето на Тес. А като я намерим, ще я отведем у дома.

Тес.

У дома.

Да чуя тези две думи заедно в едно и също изречение, казано от човек, който сякаш усеща, че може би е възможно да бъдат свързани, че си струва да се опитваме да ги свържем — това е достатъчно, за да срути бента пред натрупаните емоции от последните дни. Разплаквам се. Плача, както не помня да съм плакал някога. Плача отчаяно и некрасиво, превит на две насред стая 12 на „Хана на шотландеца“ в Уичита.

Сигурно е невероятна гледка. Не че О’Брайън ми позволява да се глезя дълго.

— Дай ми ключовете — нарежда тя. — Аз ще карам.

Докато О’Брайън не откъсва очи от пътя, аз ѝ разказвам всичко. Или почти всичко — пропускам дневника на Тес, който по някаква причина ми се струва твърде личен, за да го споделя. Но ѝ описвам Мършавата жена. Професор Яно на стола във Венеция. Правилното предричане на резултатите от световните фондови борси. Преследвача. Появите на Безименния под различни форми, но винаги в образите на мъртъвци. Сградата „Дакота“. Слънчевия щат. Безмълвния зов на Тес.

И че ни остават само два дни и половина до новолуние.

През цялото време О’Брайън не ме прекъсва, не задава въпроси. Просто ми позволява да говоря безредно и да трупам факти, догадки и абсурди. Когато свършвам, тя мълчи още няколко километра, преди да проговори.

— Към какво мислиш, че те водят тези следи? — пита тя.

— Всъщност не знам. Подозирам, че ме водят по-близо до Безименния.

— За да направи какво? Да те унищожи?

— Вероятно би могъл да го стори по всяко време.

— Сигурен ли си? Онази стопаджийка те е нападнала.

— Не ми напомняй — казвам и неволно се прикривам с длан.

— Тогава откъде си толкова сигурен, че не иска да умреш?

— Сигурно иска. След време. Но все още не.

— Все още не. Не и преди това? — С един замах на ръката О’Брайън обхваща вътрешността на колата, пълна с опаковки от заведения за бързо хранене, чашите от кафе и разгърнатия пътен атлас

в скута ми. — Защо трябва да следваш пътечката от трошици из цялата страна?

Спомням си какво ми каза встъпителният глас от устата на мъжа във Венеция. Че не сме врагове, а съзаклятници.

— За да ме покани да участвам в нещо — казвам аз.

— Искаш да кажеш, че има цел за теб.

— Да. Макар че не каза каква е.

— Документът. Ти разполагаш с него. И ако наистина е такъв, какъвто казваш, той представлява доказателство за нещо, което досега е съществувало само във въображението на човечеството. Опитай да го осъзнаеш поне за секунда.

— Голяма работа е, спор няма.

— Огромна. — Тя плясва с длан по таблото. — Демоните са истински и съществуват сред нас. Не метафорично, а буквално. Това е потресаващо.

— Със сигурност би наложило да си пренапиша всичките лекции.

— Кара ме да се чудя какво са намислили.

— Апостол Йоан би казал, че ни подготвят.

— За какво? За Голямото довиждане?

— Това идва малко по-късно. Първо падението. Апокалипсисът. Антихристът.

— Много ти благодаря, Йори.

— Това е Библията, а не „Мечо Пух“.

Известно време пътуваме мълчаливо. Всеки от нас се опитва да прикрие тръпките, предизвикани от нашите заключения.

— Добре, хайде да не фантазираме — заявява накрая О'Брайън. — Нека просто кажем, че в най-близко време този твой документ може да предизвика най-голямото събитие в религиозната и социалната история поне за последните две хиляди години.

— Главата ме заболява, като си го помисля.

— И според мен точно така и трябва да бъде — казва тя, набирайки скорост. — Ние не можем да се справим с такива неща. То е като онези, уфолозите, или както там се наричат. Теориите на конспирацията и Зона 51.

— Розуел.

— Кой знае? Може би твоите следи ще ни отведат там. Среца ли се Розуел някъде в творчеството на Милтън?

— Накъде биеш?

— Въпросът е какви аргументи изтъкват хората винаги когато вземат да разправят как извънземните били построили пирамидите? Защо вярват, че движението на извънземните е огромна тайна, която правителството отказва да ни разкрие?

— Това би ни побъркало.

— Точно така. Масова паника. Борсите се сгромолясват. Глобална анархия и ужас. Всички изчезват в бомбоубежищата, останалите изнасилват и грабят. Това ще е Страшният съд, сътворен от самите нас. Защо вече да възпираме действията си? Защо да се интересуваме от морал или закон? Те идват! Всички ние очакваме малките зелени човечета да ни сложат на масите за експерименти, да ни изтребят или да ни превърнат в хрусталаци.

— Мислиш ли, че и с демоните е същото?

— Не. Не мисля, че правителството знае за Сатаната и неговите кохорти повече от който и да било посетител на неделно училище.

— Тогава какво трябва да означава документът?

— Проверка. Узаконяване. Има най-различни религиозни текстове, всякакви вярвания. Но няма доказателство. Никой дори не мисли, че може да има доказателство.

— Затова го наричат вяра.

— Точно така.

— Само че сега има доказателство.

— Ще има, ако Дейвид Улман реши да отвори сейфа си в Манхатън. И ако последиците бъдат такива, каквито си мисля, пред тях едно видео на извънземно в чувал за трупове ще изглежда по-скучно от прогнозата за времето.

Навеждам се напред да погледна в огледалото откъм моята страна. Проверявам магистралата за колата на Преследвача.

— Ето защо Преследвача го иска — казвам аз.

— А може би и Безименния иска същото.

— Защо? Той ми показва каквото искаше. Не съм вземал нищо, той ми го даде.

— Може би там е цялата работа.

— Ако е тъй, значи нещо не схващам.

— Трябва да приемем, че Безименния, въпреки цялото си могъщество, има ограничения.

— Не може да приема облика на живи хора, само на мъртъвци.

— Това е голяма пречка. Значи ако има послание за този свят, трябва му пратеник.

— Апостол.

— Нещо такова. А един демон не може да излезе по телевизията и да представи каузата си, както и Господ не може — или поне, доколкото ни е известно, все още не са извършили нещо подобно.

— И то ме вижда като потенциален свой говорител.

— Защо не? Ти си идеалната кандидатура. Професор от Колумбийския университет, специализиран в тези неща. Умен човек. Без връзки с правителството, без начини да извлечеш лична изгода. И аз бих те избрала.

Разказвам на О'Брайън за професор Марко Яно, самоличността на мъжа на стола. Един човек, който много прилича на мен.

— Може да е бил кандидат за същата работа — заключава О'Брайън.

— Безименния е взел нещо от Яно — може би дъщеря му, жена му, любовницата му — и той е тръгнал след тях, точно като мен. Но в крайна сметка не е намерил сили да склучи сделката.

— Или надбягването е станало прекалено грубо за него.

— Какво искаш да кажеш?

— Може би всичко това — да виждаш призраци, да издирваш следи, някой да те преследва, — може би е изпитание. За да видят дали имаш здрава закваска.

— В Стария завет дяволът служи на Бога като изпитател на човешката вяра — казвам аз. — Нещо като сержант от военната полиция на Небесния Отец.

— Книгата на Йов.

— Да, това е най-точният пример. Един добър човек, който понася загуби и страдания, за да види дали може да устои и така да докаже любовта си към Бога.

— Много сурова любов.

— Смисълът на тези истории обаче не е всъщност за онова, с което се сблъсква Йов или някой друг. Всъщност не е дори за вярата.

От демонологична гледна точка урокът се дава на Сатаната, а не на човека.

— И каква е поуката?

— Че човек може да победи злото чрез нещо съвсем естествено — любовта.

— Добре. Значи ти си Йов на новия век.

— Само че в случая няма да страдам от язви или да си загубя воловете и камилите. Изпитанието е дали мога да измина целия път до Тес, без да се сломя.

— И според теб как се справяш?

— Плътта е слаба...

— ... но сърцето силно.

— Не бих го казал чак толкова категорично. Но все още бие. Общо взето, нищо друго не искам.

След още около половин час сутрешните кафета си свършват магията и трябва да пуснем по една вода. Отбиваме към следващата зона за почивка, където сред тополова горичка се спотайва бетонна къщурка с надпис „мъже“ и „жени“. Аз свършвам преди О’Брайън и я чакам отвън да излезе, готов да я сменя зад волана, когато чувам далечни звуци от борба. Глухи удари на крайници срещу закалено стъкло. Мъжки глас яростно шепне команди. Задавени женски писъци.

Паркингът на зоната за отдих е тесен и дълъг като асфалтова змийска кожа, лъкатушеца ненаатрапчиво между дърветата. Затова е трудно да разбере откъде идва звукът, отляво или отдясно. Не толкова преценката, колкото усетът ме дръпва зад тоалетната, където паркингът стига до храстите и завършва с широка поляна, осеяна с маси за пикник. Усещам, че нападението се разиграва в стария пикап додж, паркиран там.

Още докато преодолявам тичешком петдесетте метра между мен и колата, през ума ми прелита вариантът да не обърна внимание на чутото. Каквото и да се случва в доджа, най-вероятно е някакво престъпление. А престъпленията трябва да се докладват, да се дават показания пред полицията, да се оставят документални следи. Престъпленията забавят движението.

Въпреки тези мисли аз не се колебая. Там нараняват някого. Отнемат му нещо.

Когато спирам на няколко метра от колата, звуците стават по-ясни. Пъхтене. Задавени стонове. Прегладнели животни, воюващи за последното месо от плячката.

Онзи вътре не е забелязал моето идване. Това ми позволява да се прокрадна по-близо. Надниквам през полуотворения прозорец от дясната страна.

Мъж и жена. Мъжът е по-възрастен, ако се съди по раираната риза с дълги ръкави и бежовите панталони около глезените му. Прошарената коса се нуждае от подстригване, къдриците по врата му са настръхнали от напъване. От жената под него се виждат само бледите ръце и разпиляната по седалката коса с цвят на мед. Луничавите ѝ ръце стискат здраво, но не може да се разбере дали заради болка, съпротива или насърчение.

Отначало е невъзможно да повярвам, че всичко става по взаимно съгласие. Издаваните от двамата звуци прерастват в крясъци на хиени, безсмислени и жестоки. Преди малко не бях прав, като си мислех, че чувам команди. Няма реч, няма нищо поне малко човешко. Двете тела се сливат в агония.

Вече съм достатъчно близо, за да сложа ръце на ръба на отворения прозорец. Сега трябва да предприема нещо. Ако се задържа по-дълго, това някак ще ме направи съучастник. Воайор.

В мига, когато отварям уста да проговоря, разпознавам кои са те.
— Хей.

При звука на гласа ми те спират. Като че ли точно това са чакали. Не консумирането на акта, защото то вече никога не ще е възможно за тях. Те са мъртви. И са тук само заради мен.

Главата на мъжа се обръща, без да помръдне нито една друга част от тялото. Самодоволното му лице се ухилва победоносно през рамо.

— Клетият Дейвид — казва Уил Йънгър. — Можеш ли изобщо да чукаш оная болна кучка, която е с теб?

Искам да се отдръпна, но ръцете ми отказват да пуснат вратата. Длъжен съм да остана достатъчно дълго, за да чуя каквото трябва да чуя.

Но следващият глас не идва от пепелявите устни на Уил Йънгър, а е на момичето, което подава лице изпод него. Стопаджийката. Ани Парцаливката.

— Поживей, честита двойка, потеши се, докато се върна — казва тя. И разкрива зъбите си с почернели корени.

Сега пускам прозореца. Готов да побягна. Но човекът, който някога е бил Уил Йънгър, започва да се променя и аз оставам да видя в какво ще се превърне. Тънката промяна в чертите на лицето му не го преобразява напълно в нещо друго, но все пак разкрива нещото в него.

— Кой си ти?

Безименния отговаря със същия тон на фалшива ерудиция, с който говореше и преди. Думите са ясно оформени, но крехки, неодушевени.

— Щом мене не познавате, сами сте непознати.

Започвам да се отдръпвам. Но ръката на Безименния стига до моята и я сграбчва. При допира тътнещата болка прелива от него в мен, електрическа и главозамайваща, изблик на дестилирана мъка. Удържа ме не толкова силата, колкото мимолетният поглед към неговата чудовищна загуба.

То изрича точно със същия глас онова, което каза Уил Йънгър, когато го видях за последен път на стъпалата на библиотеката през един топъл пролетен ден в края на семестъра.

— Денят ще е горещ.

Чрез докосването си той ми показва Тес.

Реалният свят — зоната за отдих, буренясалото място за пикник, тополовата горичка, просветляващото небе, — всичко това почернява, като че някой дръпва кадифена завеса пред сцената. После от чернотата прекрачва човешка фигура. С протегнати ръце, за да търси изход. Или да отблъсне нападение.

Тес!

Викът ми долита от хиляди километри. Но тя го чува. Чува ме и побягва...

Черната завеса се отдръпва, за да разкрие отново света. И сега аз съм този, който бяга. Отстъпвам странично от доджа, после се обръщам, за да се втурна към тоалетните. Към О'Брайън, която куцука насреща ми, крещи нещо, което не мога да чуя.

Когато стигам до нея, аз я прегръщам през рамото и я повеждам настрани от пикапа. Но тя ме изненадва с твърдостта на съпротивата си.

— Видя ли нещо?

— В пикапа.

Тя тръгва натам. Бедрата очевидно я болят, коленете ѝ са схванати. Но върви по-бързо, отколкото бих предположил.

— Илейн!

Тя стига до пикапа и веднага пъхва глава в кабината. Нахълтва вътре почти до кръста, преди да е видяла какво я чака.

Изтичвам до нея и се опитвам да я извадя. Не че мога да видя нещо в колата — тя затулва цялата гледка. И нищо не чувам, освен сърдитата препоръка на О'Брайън да си дръпна проклетите ръце от нея.

Пускам я. И тя се измъква, за да разкрие една съвършено празна кабина. На седалката няма нищо, освен смачкана кутия цигари.

— Няма ги — казвам.

— Не видях някой да излиза.

— Не знам как е станало. Но те бяха тук. А сега ги няма.

— Просто така.

— Не съм те канил да гледаш. Всъщност не съм те канил...

— ХЕЙ! Кой сте вие, по дяволите?

Аз и О'Брайън се обръщаме към автора на този въпрос. Мъж на средна възраст с малко тесен бизнес костюм излиза иззад дърветата, придружен от жена, която пригласява полата си, а червилото ѝ се е размазало около устните. Двамата изтръскват листа от дрехите и косата си.

— Ние...

— Маmicата ви, какво търсехте в моята кола?

— Просто проверявахме нещо — казва О'Брайън.

— Така ли?

— Чухме... звуци — добавям аз. — Отвътре.

— Звуци — повтаря мъжът и неволно прави крачка встрани от жената с размазаното червило, която сякаш се чуди дали изпитва спешна необходимост да се разсмее, или да се облекчи.

— Чакайте малко — казва мъжът. — Чакайте малко, по дяволите. За жена ми ли работите?

— Какво?

— Да не е наела детективи или нещо такова?

— Не. Не, не. Всичко това е просто...

— Кучка!

О'Брайън вече отстъпва. Мимоходом ме подхваща за лакътя и двамата се оттегляме, мънкайки беззвучни извинения. После се обръщаме и тръгваме колкото се може по-бързо, без да преминем в бяг.

Когато стигаме до мустанга, аз започвам да обяснявам какво видях в пикапа, но О'Брайън вече отваря дясната врата и хлътва вътре.

— Карай — казва тя. — Можеш да ми разкажеш и без да се притеснявам, че някой съблазнител на секретарки ще ми забие куршум в кльошавия задник.

Отново излизаме на магистралата. Озъртам се за доджа, а О'Брайън проверява електронната поща и гласовите съобщения по телефона си.

— Разговор ли очакваш?

— Нервен тик — казва тя. — Като се разтревожа, почвам да си играя с бутоните на това чудо.

— Всички имат такъв нервен тик.

О'Брайън се окопитва. Пита ме какво съм видял в колата.

— Ани Парцаливката. Помниш ли стопаджийката, за която ти разказах?

— Да. Незабравимата Ани. Но не беше сама, нали?

— Няма да повярваш.

— Малко е късничко да използваш подобно встъпление.

— Ани вършеше лоши работи с някого. Много лоши работи.

— Мислех, че е мъртва.

— Мъртва е. И имам чувството, че мъжът с нея също е мъртъв.

О'Брайън се е съсредоточила в екрана на телефона си. После подсмърква и надига глава. В очите ѝ пламти някаква луда възбуда.

— Каж ми кой беше — казва тя.

— Уил Йънгър.

Тя засмуква въздух тъй рязко, че го приемам за пристъп на болка.

— Нека да те попитам нещо — намира сили да изрече тя.

— Давай.

— Провери ли телефона си днес?

— Не. Нали цял ден седях до теб. Видя ли ме да го проверявам?

— Не.

— Защо се интересуваш?

— Последният имейл, който прочетох, беше от Джанис от Психологическия факултет в университета.

— Какво ти пише?

— Автомобилна катастрофа. Снощи. Удар в опора на мост на автострадата Лонг Айланд — казва тя и отново засмуква въздух. — Уил Йънгър е умрял преди четири часа, Дейвид.

18.

Двама професионални бърбъривци на дълъг път със странни новини за техните университетски колеги, а нито О'Брайън, нито аз казваме нещо повече от „Гладен ли си?“ и „Искаш ли още безалкохолно?“ по целия път от Дентън, Тексас, до Александрия, Луизиана. Може би се опитваме да осмислим нещата. Може би сме изпаднали в шок. Може би се чудим дали някога ще се приберем у дома. Единствената увереност е пътят пред нас, безразличен и лъскав. И слънцето, което нахлува през стъклата да близне лепкавия въздух около вратовете ни. Приветстваме Юга с мрачно мълчание и често подскачане по пешеходни гърбици.

Решаваме да пренощуваме в Опелусас. Мотел „Дъбовете“ предлага стаи „по-евтино от коктейл в Алгонкуин“, както изтъква О'Брайън, така че наемаме две стаи с преходна врата между тях.

Невъзможно е да заспим. Знам го и без да опитвам. Затова пак разгръщам дневника на Тес. Намирам друг запис, който доказва, че дъщеря ми е знаела много повече за света, където навлизам, отколкото мога да си представя.

Знам откъде идват биячите.

Има една такава в нашия клас. Казва се Роуз.

Роза. Сигурно най-сбърканото име на света.

Всички се страхуват от Роуз. Дори момчетата. Не че е толкова яка или нещо такова. Ако я видиш на снимка, няма да я наречеш СТРАХОТИЯ! Но ако е в стаята с теб, го усещаш. Когато те гледа, иска ти се да спре.

(Роуз е малко дебеличка. И вече има цици. Първа в нашия клас. А ноктите ѝ са дълги и мръсни, сякаш ги използва, за да копае. Тя е едно дебеличко момиче с цици и мръсни нокти.)

Тя никога не ме закача. Понеже знам защо е такава. Дори веднъж ѝ го прошепнах в ухото.

„Мислиш си, че имаш таен приятел, но той не е приятел.“

И след като ѝ го казах, тя ме погледна. Като че искаше да попита: Как е възможно да знаеш това?

Вече не ме закача. Сякаш тя се страхува от мен.

Госпожица Грийн ни проведе специален урок за биячите в началото на годината. Каза, че те правят лоши неща просто защото са уплашени и самотни. Беше само наполовина права.

Биячите са уплашени. Но не са сами.

Вътре в тях има таен приятел. Нещо, което отначало им казва хубави неща, прави им компания и обещава никога да не си отиде.

А после казва други неща. Дава идеи.

Ето откъде знам за Роуз. Аз виждам нейния таен приятел.

След още две страници стигам до друг тревожен пасаж. Тревожен отчасти защото описва какви ужаси е преживяла. И отчасти защото написаното е било предназначено да го прочета сега, когато я няма.

Те са навсякъде около нас.

Отвориш ли съзнанието си към тях, те са с теб. Вътре в теб. След като го направиш няколко пъти, става почти лесно. И дори да не ти харесва, трудно е да спреш.

Какво искат? Да ни показват разни неща. Каквото знаят или искат да си мислим, че знаят. Бъдещето. Как да подготвим света за тях.

Те са навсякъде около нас.

Препрочитам пасажа. После пак. Още преди жалостта, преди вината идва увереността, че е права. За всичко. Аз отворих съзнанието си и затворих очи, и сега също виждам някои от нещата, които искат да ни покажат. Но все още ми е разкрито много по-малко, отколкото на

нея. Дори и когато вървахме през Сентрал Парк да храним патиците през почивните дни, когато ѝ четях „Тайната градина“ преди лягане, когато ме целуваше за довиждане и обвиваше шията ми с крехките си ръчички пред училищната врата, тя е знаела.

Почукване на междинната врата. Когато отворям, след като съм скрил дневника, О'Брайън застава на прага с изплезен език, имитирайки смъртна жажда.

— Хайде да пийнем по нещо — предлага тя. Отскачаме отсреща до „Медният парапет“ и си поръчваме „Будвайзер“ на една маса в ъгъла. Бирата е безвкусна, но пенлива и студена, и сътворява класическата магия на алкохола да развърже езиците.

— Той трябва да е бил на път към Даян или се е връщал оттам — започвам аз.

— Вероятно си прав.

— Може би трябва да ѝ се обадя.

— Искаш ли?

— Не. По около осемнайсет различни причини не искам.

— Тогава недей. Струва ми се, че не е най-доброто време за лицемерие.

— Не съм искал да умре.

— Наистина ли?

— Да пострада, може би. Нещо, което да изтрие самодоволната усмивка от лицето му — разбира се. Но не и да умре.

— Е, със сигурност вече е мъртъв.

— И първата му работа от другата страна е да ме намери.

— Струва ми се, че не е било само негово решение.

— Безименния.

— Избрал е Уил да разговаря с теб. Какво ти каза?

Аз не повтарям жестокия коментар за състоянието на О'Брайън. Но отново си го отбелязвам наум. Не заради безсрамието му, а заради факта, че Безименния заговори направо за О'Брайън. Това означава, че сме под наблюдение. Но съществено е и друго. О'Брайън може да има право, че съм подмамен тук, далеч от Ню Йорк, за да бъда лишен от подкрепата на приятелката си. Във всеки случай за стотен път през днешния ден изпитвам благодарност, че тя хвана полета до Уичита и дойде при мен.

— Всъщност Ани заговори първа — излъгвам аз. — „Поживей, честита двойка, потеши се, докато се върна.“

— Чакай да позная. Милтън.

— Кой друг?

— Защо този стих? Теб и Тес ли има предвид?

— Не. Теб и мен. Но тонът беше отчетливо саркастичен.

— Теб и мен — повтаря О’Брайън и обгръща раменете си с длани.

— Това е от Четвърта книга. Сатаната е пристигнал в Едем и замисля падението на Адам и Ева. Той люто завижда на всичко, което имат — радостта от телата, естествения свят, Божието благоволение. И затова им казва да се забавляват, докато все още могат, защото това няма да трае дълго. „Поживей, / честита двойка, потеши се, докато се върна, / с наслади кратки, че след тях те чака дълга скръб.“

— Заплаха.

— Разбира се. Както и шега. Той ни сравнява с Адам и Ева в Райската градина.

— А ние сме тук, в Луизиана. На средна възраст, единият от нас търси изгубено дете, другият вехне от неизлечима болест. Трудно може да се намери двойка, по-далеч от безгрешната радост.

— Но в това има нещо — казвам с нарастващо вълнение. — Нещо, което да използваме.

— Какво?

— Знак за неговата чувствителност.

— Комедиант.

— Любител на иронията. През цялото време цитира един каноничен текст, шедьовър на поетичната форма, но с иронично намерение. Това подсказва нещо за личността му.

— На кого му пука за неговата личност?

— На мен. Налага ми се.

О’Брайън се обляга назад, повдига бутилката към устните си и с изненада открива, че е празна. Размахва ръка към бармана и разперва два пръста. После се коригира, като добавя още два пръста.

— За всеки случай — пояснява тя.

Когато бирите идват, разказвам на О’Брайън как, когато попитах Безименния кой е, той отговори с друг цитат от Милтън.

„Щом мене не познавате, сами сте непознати.“

— Добре, професоре — казва О'Брайън. — Разтълкувай ми го.

— Това е пак реплика на Сатаната. Когато ангелите, охраняващи земята, го спират и искат да узнаят неговата самоличност, той не им дава пряк отговор. Гордостта му е твърде голяма. Дяволът чувства, че трябва да знаят кой е той заради всичките му постижения, славата му и страха, който предизвиква.

— Значи нашият демон чувства, че трябва да знаем кой е.

— По-скоро иска аз да се досетя.

— Още едно изпитание.

— Да, струва ми се.

— Защо му трябва да разгадаеш името му?

— И аз се чудех. Мисля, че е свързано с близостта. Ако съм в състояние да изрека името му, това ни сближава. А то иска да бъдем много близки. — „Не приятели, може би — спомням си отново мъртвешкия глас, вещаещ от гърлото на Тес. — Не, със сигурност няма да сме приятели. Но безспорно ще бъдем близки.“

— Може би той не може пръв да каже името си — предполага О'Брайън и удря с шишето по масата. — Трябва ти да го изречеш, за да му дадеш по-голяма власт. Анонимността е един от недостатъците на демоните. Тя ги лишава от определено ниво на мощ. Помисли за това. „Легион ми е името.“ Сатаната не се представя пред портите на Едем.

— Първата стъпка на екзорсиса е да открие името.

— Точно така! Имената имат власт, а това е нож с две остриета. В случая с демоните — с нашия демон, той не казва кой е, защото не е в състояние да го стори. Но ако ти си в състояние да разбереш името му и да го кажеш на глас, това му отваря някакъв канал. Чрез теб.

О'Брайън поставя ръка върху моята. Кръвта пулсира тъй силно под изтънялата като хартия кожа, че усещам всеки удар на сърцето й.

— Мисля, че може да си права — казвам. — Само че аз бих направил още една крачка напред.

— По-добре направи крачка встрани.

— „Щом мене не познавате, сами сте непознати.“ Това е улица с две посоки. Ние ще бъдем обединени само щом открия кой е той и кой съм аз.

— Стихът казва: „сами сте непознати“, Дейвид. Множествено число. Мисля, че и аз съм част от това себепознание.

Пийваме още малко. Начеваме третите бири „за всеки случай“.

— Ето го въпроса за един милион долара — казва О'Брайън и избърсва внезапно избилата пот от челото си. — Кое е името на Безименния?

— Все още не съм сигурен. Но мисля, че е един от участниците в Стигийския съвет, който според Милтън се е състоял в Пандемониум.

— Със сигурност ли не е Сатаната?

— Не е. Макар че ламти за славата на своя господар.

— Амбициозен. Добави това към неговите характеристики.

— И литературно мислещ. Използва „Изгубеният рай“ като своеобразна кодова книга.

— Езикът. Той споделя страстта ти към думите, Дейвид.

— Така изглежда — признавам аз. — И изглежда, че иска да си поговори с мен не по-малко, отколкото аз с него.

О'Брайън отваря широко уста във внезапна прозявка.

Дори и тук, в крайпътното заведение, осветено само от неоновите реклами за бира и старите флипери, болестта на О'Брайън е ясно изписана по лицето ѝ. За кратки отрязъци от време нейната бодрост и енергия прикриват неспирното зло вътре в нея, а после то изведнъж изплува наяве. Също както Безименния преобрази лицето на Уил Йънгър в пикапа или както мъжът във Венеция се превърна в баща ми. Ракът също е нещо като обсебване. И също като демон, преди да те обсеби, той изгризва малко по малко твоята самоличност, изтрива лицето, което винаги си представял на света, за да покаже нежеланото нещо вътре.

— Да те отведем в леглото — казвам аз, ставам и протягам ръка на О'Брайън.

— Бих си помислила, че ме сваляш, ако не беше тази твоя физиономия на притеснено момченце.

— Аз наистина съм притеснено момченце.

— Ето нещо, което научих по трудния начин — казва тя и се изправя, но без да докосва ръката ми. — Всички сте такива.

Връщаме се в мотела, но когато стигам до вратата си, О'Брайън стои точно зад мен. Обръщам се към нея и тя прибира в джоба си ключа от своята стая.

— Може ли да остана при теб тази вечер?

— Разбира се — отвърщам. — Но има само едно легло.

— Затова питам.

Щом влизаме, тя смъква дънките и пуловера, така че остава само по тениска и бельо в светлината на самотната лампа. Не искам да зяпам, но го правя. Отслабнала е и костите изпъкват под кожата, заменят извитите линии с издатини и хребети. Но въпреки това тя все още е красива, елегантна жена, способна да изкушава с позата си, с обещанията на телесните форми. Може би утре болестта ще открадне и това. Но не още. Тази вечер тя е жена и очите ми се задържат на нея по-скоро с желание, отколкото с жалост.

— Сигурно изглеждам ужасно — казва тя. Но не се крие, не ляга под чаршафите.

— Напротив.

— Наистина ли? Не съм ли грозна?

— Мисля, че си красива.

— Тогава люби ме.

— Аз не...

— Утре може да не съм в състояние. Или ти да не искаш — казва тя, сякаш е прочела мислите ми отпреди малко.

— Сигурна ли си?

— Помисли след какво сме тръгнали, Дейвид. И какво върви подир нас. Ние с теб сме престанали да бъдем сигурни в каквото и да било.

— Илейн...

— Недей да мислиш. И стига с това „Илейн“. Просто ела тук.

Тя разтваря ръце и след миг аз съм между тях. Целувам я по бузата. Притискам я към себе си в прегръдка, от която тя се изтръгва, защото твърде много напомня на каквото сме правили преди — нежния, но благовъзпитан контакт, с който приключват нашите нюйоркски вечери. Искане й се сега да бъде различно. Затова разкопчава колана ми, после копчето. Плъзва ръка надолу.

— Добре — шепне тя. — Добре. Хубаво е.

Щраква лампата и ме дръпва надолу върху леглото. Сваля дрехите ми по-майсторски, отколкото бих се справил сам. После е мой ред.

Кожата й е хладна, ухае на трева и по-лекичко на настъргана кора от лимон. Тя е жена, която познавам толкова добре, и все пак сега

мигновено става напълно непозната. Вълнуваща непозната. Шеметно откриване на нови жестове, на нови начини да даваш и получаващ удоволствие.

Тя ме обръща по гръб, яхва бедрата ми и постепенно плъзва нагоре, като ме гали с две ръце. Подготвя ме.

През цялото време бяхме толкова близо, че нямаше какво друго да видя, освен очите на О'Брайън, лицето, тялото ѝ. Но сега, когато тя се надига, стаята пак става отчасти видима.

И в нея има нещо, което не бе тук преди.

Нюанс на черното, по-тъмен от другите сенки в стаята, обгръща О'Брайън като ореол. И все пак без никаква светлина, освен онази, която се процежда през завесите и под вратата, тя изобщо не може да хвърля сянка. Значи не е сянка, а нещо сътворено от сянка. Застанало до таблата на леглото, точно зад нея.

Докато тя се надига, нещото помръдва. Прави крачка встрани, за да покаже лицето си в профил. Един мъж гледа захласнат нещо съвсем близо до него. Неподвижен е, само ръцете му треперят от неотдавнашно напрежение. Може би пресмята някаква загуба, може би чака допълнителни указания. Бялото на очите му излъчва свое собствено бледо сияние, разкриващо сплъстената му коса и водата, която се стича по брадата му. Разпознавам формата на устата и носа — тя е моя, наследена от него.

Татко?

Не го казвам на глас. Но го чувам. Гласът ми на шестгодишно момче изрича една и съща дума — изрича я със същото неизмеримо недоумение, както в деня, когато брат ми се удави. Баща ми, дошъл твърде късно, за да го спаси, стои във вода до кръста, точно както стои в сянка до кръста сред тази стая.

— Дейвид?

О'Брайън коленичи над мен, дъхът ѝ вече е по-бавен. Тревожното ѝ изражение се превръща в нещо друго, когато вижда как се променя моето лице. Ужасът, който изпитах като дете, когато в деня на смъртта на брат ми татко се обърна към мен и аз видях един непознат.

Точно както непознатият се обръща към мен сега.

НЕ!

Събарям О'Брайън от себе си, тя пада настрани и стиска чаршафа, за да не се търкулне от леглото.

— Какво има?

— Виждаш ли го? — питам със затворени очи, но соча мястото, където стоеше баща ми.

— Кого да виждам? — О'Брайън включва нощната лампа. — Тук няма никого.

— Баща ми беше тук — казвам аз, след като отварям очи, за да се уверя, че е изчезнал.

— Всичко е наред. Вече сме в безопасност.

— Не. Не мисля така.

О'Брайън пак си облича тениската. Застава на същото място, където преди малко стоеше баща ми.

— Хвърли ми това, ако обичаш — казва тя, сочейки „Изгубеният рай“ на масата.

Подхвърлям книгата и тя полита към нея, размахва страници като подплашени крила. Дори когато О'Брайън я хваща, книгата продължава да се вълнува в ръцете ѝ, корицата непрестанно напъва да се разтвори като уста, която се задъхва за въздух.

О'Брайън тръгва към банята. Подпира се с ръка на стената, за да не загуби равновесие.

— Добре ли си?

— Отлично — отговаря тя, но не звучи добре. — Просто трябва да се изпишкам.

— И си вземаш леко четиво за в тоалетната?

— Искам да видя за какво е целият този шум.

Тя затваря вратата зад себе си. Миг преди това зървам отражението ѝ в огледалото. Очаквам да видя разочарование от нашия провал. От моя провал. Или може би разочарование от това докъде стигнахме, как тя сама буквално се въвлече в една ситуация, която би избягвала на всяка цена, ако не ставаше дума за мен и ако не ѝ оставаха толкова малко дни. Но вместо това виждам, че е уплашена. Няма нужда да отиде до тоалетната. Просто не иска да видя страха ѝ.

Почти веднага я чувам да плаче. Никога не съм подозирал, че О'Брайън може да издава такива звуци, и ми трябва малко време, за да съобразя какво става. Подсмърчане, пъшкане и тихо хлипане като на удавник, измъкнат от водата.

— Какво правиш там? — питам и заставам до вратата.

— Погледни ме. Аз съм като момиче, което си е загубило девствеността на купон в занималнята.

— Формално погледнато, ние не го направихме.

— Формално погледнато, не съм девствена.

— А, значи е аналогия.

— Помислих си, че може да си чувал за тези неща.

— Може ли да вляза?

— Водиш ли и баща си?

— Не, доколкото мога да преценя.

— Тогава заповядай.

О'Брайън седи на тоалетната, но капакът е свален. „Изгубеният рай“ лежи разтворен в скута ѝ, ръцете ѝ бършат бузите и носа с хартиени кърпички. През последните три минути е остаряла с двайсет години. И все пак седи като малко дете — със събрани колене и разперени пръсти на краката.

— Съжалявам, че стана така — казвам. — Беше ми много хубаво.

— И на мен.

— Изглежда, че нашият приятел не иска да се забавляваме.

— Или е така, или ти имаш сериозни сексуални проблеми.

Тя се размива дрезгаво. Смехът преминава в кашлица. Едната ѝ ръка стиска седалката, другата се притиска в стената, за да крепи тялото, което отчаяно се бори с някаква нова преграда в гърдите. За броени секунди кожата ѝ се оцветява. Не в розово или червено, а в синьо.

Падам на колене и се приближавам до нея, без да знам как да помогна. Потупване по гърба? Изкуствено дишане? И двете не ми изглеждат подходящи.

Изведнъж О'Брайън спира да кашля. Спира да диша. Очите ѝ са диви, умолителни. Ръката ѝ полита към лицето ми с тъй силен замах, че едва не ме събаря по гръб.

Тя засмуква на дълга глътка малкото въздух, който може да поеме, като се принуждава да бъде спокойна. Това трае много дълго. Внезапно настава тишина, нарушена само от книгата, която пада разтворена на пода. Двете ѝ ръце се подпират на раменете ми.

Издиша.

Нещо се разхлабва в гръдния кош с ясно доловимо прецраковане. Киселият дъх на мляко от най-дълбоките кътчета на белите й дробове излита навън изведнъж. И заедно с него, точно в самия край — ситни пръски кръв. Топли точки поръсват бедрата, гърдите и лицето ми.

И после тя диша отново. Попива петната по мен с килимчето от банята.

— Божичко, съжалявам. Това беше ужасно — казва тя.

— Здравата се изплаших за малко.

— Ти ли си се изплашил? Та аз се давех.

Брат ми. Реката. Баща ми стои в течението като вцепенен. Удавяне. Дори и тази единствена дума изглежда умишлена. Но аз никога не съм казвал на О'Брайън друго за Лорънс, освен че е умрял при нещастен случай, когато бях малък. Ако ме свързва с давенето, то връзката идва от някакъв друг източник.

— Трябва да те отведем в болница. Да те прегледат.

— Никакви болници — заявява тя. — Дори не споменавай за болници. Разбра ли?

Пролазвам назад от нея, докато тя застава пред огледалото, за да си наплиска лицето. Каня се също да стана, когато забелязвам, че томчето с „Изгубеният рай“ се е плъзнало до ръба на ваната. Разгърнато е на страница 87, където Сатаната взема решение да съсипе човечеството, като съблазни Ева със знание.

Та грях ли е да знаеш, и смърт ли е?

Това е на същата страница, където се появява „Поживей, / честита двойка, потеши се, докато се върна“. Заедно с една точка от кръвта на О'Брайън в долната част на страница 86.

Сред цялата червена мъгла, която изригна от гърдите й, само една частица е улучила книгата. Малка блестяща звездичка до „Юпитер“.

Усмихна се с любов по-висша — както на Юнона се смее Юпитер.

— О'Брайън?

Тя се обръща и аз ѝ подавам разтворената книга. Виждам как мозъкът ѝ минава през същите тълкувания, каквито направих току-що.

— Ти не използваш червен химикал, нали?

— Не.

— Значи това тук е част от мен — казва тя. — Не прилича на случайност.

— Вече нищо не прилича на случайност.

— Слънчевият щат.

— Има един Юпитер във Флорида.

— Да, има.

След съвсем кратко мълчание тя минава край мен. Пъхва се в леглото ми и дръпва чаршафа до брадичката си.

— Най-напред един час сън — казва тя.

— Не знам дали ще мога да заспя.

— Тогава лягай тук да ме топлиш, за бога.

Притискам я към себе си и сега тя изглежда някак по-студена и костелива, отколкото преди броени минути. Всеки дъх е една малка битка. Около мен тъмнината обмисля каква форма ще възприеме тепърва.

Сгреших, като си мислех, че няма да заспя.

Трябва да си заспал, за да се събудиш и да осъзнаеш, че нещо се е променило в стаята. Че леглото вече е празно. Че звукът, който ме събуди, е бил щракване на вратата, затворена отвътре.

— О'Брайън?

Не мога да видя нищо. Което означава само, че очите ми все още трябва да се пригледят към тъмнината, но не и че в стаята няма нищо.

Защото там има нещо.

Тихият шепот на кожена подметка, притискаща килима. Метален блясък, който плавно се рее в мрака все по-високо. По-близо.

— Недей да пициш — казва Преследвача.

Гласът е спокоен, дори би могъл да изглежда любезен. Както лекарят предупреждава, че от иглата малко ще заболи.

— Няма да ти помогне — добавя той и опира коляно върху матрака до мен.

Смътно различавам лицето му. Съвършено спокойно, почти унесено, мислите му са нейде далече. Ловджийският нож виси във въздуха, неподвижен като лампата над масата зад него.

— Моля те. Не още. — Мисля си, че го казвам, но не мога да съм сигурен, ревът на кръвта в ушите ми заглушава всичко. — Вече стигнах толкова близо.

— Затова съм тук.

Гърбът му се изпъва. Кракът на пода се подготвя за тласък напред, докато той замахва с острието надолу.

Но когато ножът стига до мен, Преследвача идва заедно с него. Тялото му тежко рухва отгоре ми, така че трябва да положа доста усилия, за да се измъкна изпод него.

След като се изправям, посягам към нощната лампа. Но преди това светва онази от другата страна. Самотната шейсетватова крушка разкрива поредица от елементи, които не мога да съчетая.

От косата по темето на Преследвача се процежда кръв, оставяща влажен ореол около главата му върху чаршафите.

Ловджийският нож, лъскав и сух, лежи на възглавницата, където е паднал.

О'Брайън стои зад нападателя и керамичният капак на казанчето в тоалетната е подпрян до изтънелите ѝ като вейки крака. В единия му край тъмнее кървав полумесец.

Срещам погледа ѝ, но тя не ме вижда. Прекалено е заета да вдигне отново тежкия капак, да ритне настрани краката на Преследвача, за да може да застане между тях, и да стовари оръжието си върху черепа му още веднъж.

Тежестта я повлича със себе си. За един дълъг миг тя лежи върху гърба на Преследвача, като че ли е заспала, докато го масажира. Но после засмуква въздух. Размахва ръце, докато осъзнавам, че иска да ги хвана.

О'Брайън се надига, заедно залитаме към стената и се свличаме на пода. Гледаме трупа в очакване да се раздвижи. Той не помръдва.

— Можеш ли да ме отнесеш до колата? — пита О'Брайън досами ухото ми.

— Разбира се. Да.

В стаята е тихо. С онази зееща тишина, която идва след рязко прекратен шум. И все пак събитията от последните секунди се

разиграха в почти пълно мълчание. Жесток сенчест танц на шепот, шумолене и въздишки.

— Дейвид?

— Да?

— Имах предвид веднага.

19.

Редуваме се цяла нощ. Единият дреме, другият кара, после спираме и се сменяме. Не разговаряме, поне отначало. Топлият въздух от Мексиканския залив ръси по прозорците ситни капки. Гумите напяват някаква забравена мелодия.

— Това беше той, нали? — пита накрая О'Брайън.

— Да.

— Щеше да те убие.

— И теб също, след като приключеше с мен.

— Значи можем да си проведем малък съдебен процес и да го обявим за самозащита?

— Не ни трябва съдебен процес.

— Моля те.

— Добре. Делото се закрива.

— Само ми обещавай едно.

— Каквото речеш.

— Не ме питай какво е чувството. Да го извършиш.

— Добре.

Но по-късно, след като по молба на слушатели радиото е изпълнило „Хотел Калифорния“, тя поставя ръка върху моята.

— Най-ужасното е, че става толкова лесно — казва тя. — Стига само да си намериш причина, и убийството става адски лесно.

И се размива насила, докато слушаме „Изгрява зла луна“. После плаче до средата на „Стълба към небето“.

Повече не говорим за това. Което означава, че сме си простили, признали сме необходимостта от нашите действия. Или че демонът, който търсим, вече е станал по-голяма част от нас, отколкото ни се иска да вярваме.

На зазоряване вече сме навлезли дълбоко в континенталната част на Флорида и спираме да закусим в една палачинкова къща малко преди Талахаси. Докато аз дъвча френска препечена филийка с глазура, О'Брайън е окупираля моя телефон и се рови из интернет, опитвайки да разбере защо Юпитер може да е нашата цел.

— Всъщност какво точно търсим? — пита тя, отпивайки от кафето си, и поклаща глава от горчивия вкус, докато преглъща. — Култови ритуали? Бебета, родени със зверски нокти?

— Нищо толкова очевидно. Просто някаква история, която не се връзва.

— Както гледам, трупат се все повече и повече от тези истории. Винаги съм си мислила, че е просто резултат от пощуряването на интернет.

— Може би. Или пък наистина стават все повече и повече.

О'Брайън чете на глас някои от най-новите истории, които е събрала от източното крайбрежие на Централна Флорида. Много от тях наистина са забавни и странни. Котка, която се прибрала у дома, след като я захвърлили край пътя на петнайсет километра от вкъщи („Вече никога няма да се разделим с нея“, заявил собственикът). Един мъж спечелил две милионни награди от лотарията в две поредни седмици („Какво ще направя най-напред ли? Ще си изплатя проклетия камион!“). Акула сдъвкала крака на гостуващ австралийски турист („Разбрах, че нещо не е наред, чак когато излязох от водата и хората се разпищяха“). Но не забелязваме нищо, което да носи печата на Безименния.

— Просто ще трябва да се разровим, след като стигнем там — казвам аз. Но О'Брайън не ме слуша. Погълната е изцяло от нещо върху екрана на телефона.

— Намери ли нещо?

О'Брайън довършва четенето, докато аз махам с ръка на сервитьорката за още кафе.

— Станало е само преди два дни.

— Докато бях в Уичита — изтъквам. — В деня, когато получих следата „О, слънце, за да чуеш колко мразя твоя зрак“.

— Което означава, че е станало по същото време, докато си бил насочван натам. Едновременна връзка.

— Ще ми преразкажеш ли, или трябва сам да си го прочета?

О'Брайън вдига чашата портокалов сок, намръщва се на пяната по повърхността и я оставя, без да отпие.

— Всички казват, че били добри деца — започва тя.

— Което само прави случката още по-невероятна. Още по-грозна.

Начално училище в западните покрайнини на град Юпитер, известно с активното си участие в общинските инициативи, висока успеваемост и тесни връзки с местните църковни групи. Повечето деца се познавали още отпреди училището. Синове и дъщери на заможната средна класа „от сърцето на богоизбрана Америка“, както се изразява О’Брайън.

Третокласници. Осемгодишни. Щуреели на детската площадка зад училището преди вечеря, след като учителите са се прибрали у дома. По-големите деца се били изнесли натам, където обикновено прекарвали сумрачните часове. Вечерта не се отличавала от останалите по какъвто и да било начин. Но по някое време между 3:40 и 4:10, когато първият възрастен пристигнал на мястото, всички деца — общо седем на брой — нападнали едно от своите другарчета. Момче, чието име полицията не споменава. Момче, което родителите, учителите и самите нападатели твърдят, че са харесвали; момче без расови, религиозни или демографски различия, израснало в Юпитер също като всички останали. Но използвайки камъни, клони от близкия явор и собствените си юмруци и крака, приятелите му спонтанно го пребили и вкарали в кома.

Животни. Тази дума се среща често в описанията. „Те се държаха като животни“, казва еди-кой си съсед или градски съветник. Но както изтъква майката на един от обвиняемите, „Животните не постъпват така едно спрямо друго без причина“.

Следователите проучили възможностите за употреба на наркотици, за насилие, вдъхновено от банди. Но били принудени да стигнат до извода, че насилието е било безпричинно. Най-малко един местен смахнат размахал плашилото на отравяне от някакъв газов облак, който причинил временна невменяемост на едно точно определено място, макар че (и в това няма нищо учудващо) липсвали доказателства в полза на такова твърдение. Училищната психоложка заявява, че станалото надхвърля нейния опит. О’Брайън се съгласява с нея.

— Осемгодишни деца не вършат подобни неща с връстниците си — казва тя и този път се заставя да преглътне малко сок, за да отблъсне кашлицата, която дращи гърлото ѝ.

— Ами онези две момчета в Англия? Които подмамили малко дете в търговския център и го убили?

— Това е динамика между две деца. И жертвата е чужденец, когото смятали за обект на своя експеримент. Тук става дума за седем деца — три момчета и четири момичета, — всички еднакво замесени. А жертвата е техен приятел.

— Какво казват самите хлапета за станалото?

— Никой не помни друго, освен че са го направили. Колкото до въпроса защо, всички предлагат същото обяснение.

— Тоест?

— „Тоби ми каза да го направя“.

Стаята се завърта. Мазна въртележка от безформени оранжеви и жълти петна.

Тоби. Този, който дошъл да посети Тес от Другото място. Този, който има съобщение за мен.

„Момче, което вече не е момче.“

— Кой е Тоби? — намирам сили да изрека, след като се престорвам, че кашлям, защото нещо ми е заседнало на гърлото.

— Добър въпрос. Никой не знае.

— А какво знаят за него?

— Всички деца казват, че бил нов в града, не посещавал тяхното училище, но през онзи следобед се появил и разговарял с тях. И само за десет минути Тоби убедил всички, че трябва да разкъсат приятелчето си.

— Търси ли го полицията?

— Разбира се. Но нямат следи. Мислиш ли, че ще открият?

— Не.

— Защото...

— Защото няма Тоби. Или поне вече го няма.

Двамата се взират един в друг през масата. Помежду ни минава мълчаливо признание. Ако някой от нас е бил луд досега, вече и двамата сме ненормални.

— Дават ли децата някакво описание на Тоби? — питам аз, докато оставям пари за сметката.

— Поредната странност. Нито едно от тях не е дало достатъчно точни подробности, за да може полицейският художник да състави портрет. Но всички били съвсем сигурни за гласа му. Идвал от дете, но използвал думи на възрастен. Звучал като глас на възрастен.

— Глас, на който не можеш да откажеш — казвам аз. — Да, чувал съм го.

Пресичаме щата до Джаксънвил по магистрала 1–10 — четири платна, издигнати върху чакълести насипи, които ни предпазват от потъване в блатата или непроходимите гори от двете страни. После на юг по 1–95, покрай безброй изходи към курортни градове и „невероятно изгодни“ пенсионерски селища. Атлантическият океан е само на няколко километра на изток от нас.

Това отнема остатъка от днешния ден.

А аз дори все още не знам какво се очаква да направя. Къде да се срещна с Безименния.

Затова караме чак до Юпитер, без да спираме за друго, освен за бензин и тоалетна. Прекосяваме целия град и на пътя ни се изпречва океанът — вече безспорен факт, диплещ кафяви вълни по пясъка. Спираме и О’Брайън безмълвно излиза от мустанга, захвърля си обувките до колата и тръгва със скована походка надолу към водата, а аз я гледам, седнал на предния капак. Въздухът носи смес от аромати на солена вода, водорасли и вечно присъстващия, както в колата, така и отвън, лек дъх на пържена храна.

О’Брайън нагазва във водата, без да се съблече, без дори да си запретне крачолите. Просто куцука навътре като човек, който няма никакво намерение да излиза. Минава ми мисълта, че трябва да отида при нея за в случай, че я дръпне подводно течение или просто се подхлъзне. Но тя спира, нагазила до гърдите, всяка нова вълна повдига краката ѝ от дъното и пак ги отпуска, а пяната минава и отминава около нея.

Трябва ѝ доста време, за да се добере обратно до колата. Подгизналите дрехи висят около тялото ѝ, разкриват колко е измършавяла — прилича на човек, излязъл току-що на брега, след като дни наред се е вкопчвал в останки от корабокрушение.

— Това е последният път, когато усещам морето — казва тя, след като сядат до мен.

— Не говори така.

— Не правя драма. Просто слушах водата, и тя ми го каза. Утеши ме всъщност. Сбогуване между стари приятели.

Искам да отрека това — че се случва точно на нея, докато се припичаме след дългото шофиране, че тя умира дори и сега, в този момент на почти забравено удоволствие, — но тя има право, не е време за напразни утехи. И тогава, точно докато се каня да извадя от багажника кърпата, открадната след прибързания и не твърде успешен опит да се избършем в снощния мотел, О'Брайън ме хваща за китката.

— Най-вероятно ще се провалим. Знаеш го, нали?

— Никога не съм се зальгвал.

— Искам да кажа... помисли с какво си имаме работа — то е по-силно от нас, Дейвид. То е прастаро, почти вездесъщо. А какво сме ние?

— Двойка книжни плъхове.

— Идеални за смачкване.

— Това ободряваща реч ли трябва да бъде? Защото, ако е тъй, значи хич не те бива.

Вместо да се разсмее, О'Брайън стиска ръката ми още по-силно.

— И аз чувах глас — казва тя. — Всичко започна, след като ти се върна от Венеция, но през последните дни, докато пътувах с теб — дори през последните двайсет и четири часа — той стана по-ясен.

— Да не би...?

— Не е Безименния. Нещо добро е, въпреки всичко. И макар да го наричам глас, той не говори с мен. Просветлява ме. Звучи абсурдно, знам, но няма друг начин да го кажа.

— И какво ти казва?

— Че човек може да издържи на всичко, ако не е сам.

Тя ме целува по бузата. Изтрива мокрите следи, които оставя по кожата ми.

— Дяволът — или във всеки случай онзи, за когото говорим — не разбира чувствата ти към Тес — казва О'Брайън почти шепнешком. — Той си мисли, че познава любовта. Проучил е всичко написано, изчел е всички поети. Но това е само имитация. Това е нашето — съвсем нищожно — предимство.

— Това ли казва онзи твой глас?

— Горе-долу.

— А случайно да е споменал как да използваме това единствено нищожно предимство?

— Не — казва О'Брайън, после се смъква от предния капак на колата и потреперва въпреки жегата. — Все още и дума не е обелил за това.

Началното училище в Юпитер е ниска сграда от жълти тухли със задължителния национален флаг, провиснал безсилно над зоната за паркиране (ПРЕСТОЙ ДО 5 МИН. НАРУШИТЕЛИТЕ СЕ ОТСТРАНЯВАТ ПРИНУДИТЕЛНО). Самото възплъщение на една нормална Америка. И в същото време — фон за нови задъхани телевизионни репортажи от други места, изпълнени с необясним ужас. Самотникът с торбата. Прощалната бележка на жертвата на побойника. Отвлеченото дете по пътя към дома.

Тук е по-различно. Изглежда още по-безсмислено.

На улицата са спрели няколко местни новинарски микробуса, макар че отначало не забелязваме камери. Но после бие звънецът. В същото време вратите се разтварят и децата провлачат нозе навън, изтощени от цял ден общуване с психолози и мрачни сбирки в гимнастическия салон. Конкументните телевизионни екипи се появяват изневиделица, хукват към родителите, очакващи тревожно да приберат децата си, и размахват микрофони пред лицата им.

— Какво е настроението в училище днес?

— Как се справяте със станалото?

— Познавате ли децата, които го сториха?

И отговорите, в които униинето се смесва с пресилен гняв.

— Това е като на кино.

— Много хора наистина страдат.

— Те бяха просто нормални деца.

След като пресичаме улицата и се вливаме в тълпата, аз тръгвам към едно момиченце на около осем-девет години. Приклякам в стойката на дружелюбен възрастен или съчувстващ полицаи. И детето реагира както са го научили. Тръгва право към мен сякаш съм показал служебна значка.

— Името ми е полицаи Улман — казвам. — Просто искам да ти задам един-два въпроса.

Малката поглежда нагоре към О'Брайън, която ѝ се усмихва.

— Добре — казва момичето.

— Познаваше ли онези деца, които пребиха другарчето си?

— Да.

— Можеш ли да ми напомниш името на пострадалото дете?

— Да ви напомня ли?

— Да — потвърждавам, като се преструвам, че ровя из джобовете си за бележник. — Паметта ми вече не е каквато беше.

— Кевин.

— А фамилията, скъпа?

— Кевин Лили.

— Точно така! А помниш ли онези деца от класа, които нараниха Кевин? Чувала ли си ги да говорят за момче на име Тоби?

Момичето преплита ръце и ги задържа над кръста си. Срамува се.

— Всички разговаряха с Тоби — казва тя.

— Какъв беше той?

— Същият като нас. Но различен.

— Различен с какво?

— Не беше ничий. Не ходеше на училище. Правеше каквото си иска.

— Нещо друго?

Тя се замисля.

— Миришеше малко особено.

— Така ли? На какво?

— Като нещо в земята.

Ноздрите ѝ потръпват от спомена за миризмата.

— На теб казваше ли ти разни неща? — питам аз. — Да.

— Лоши неща?

Тя присвива очи.

— Не. Но ме караха да се чувствам зле.

— Спомняш ли си нещо, което ти е казвал?

— Не съвсем — отговаря тя и ръцете ѝ се напрягат от усилието да си припомни конкретни думи. — Той като че ли не говореше. Все едно сам си говориш.

Момичето вдига отново очи към О'Брайън. Разплаква се.

— Не плачи. Всичко е наред — казвам и посягам да прегърна детето. — Няма нищо...

— Не я пипай!

Обръщам се и виждам един мъж да крачи през моравата пред училището. Едър, ядосан мъж с лятна риза размер XXXL. Тюркоазният плат играе на вълни по размаханите му ръце.

— Няма нужда... — започва О'Брайън, но оставя изречението недовършено. Как би могло да свърши? Няма нужда да смазваш приятеля ми с ритници?

Момиченцето изтичва към баща си. След като спира, за да я вземе, той се извисява над мен. Някои от другите родители и деца вече се озъртат към нас, дори пристъпват по-близо, за да виждат по-добре.

— Кой сте вие? — пита ме той.

— Репортери.

— Откъде?

— От „Хералд“ — намесва се О'Брайън.

Бащата се обръща към нея, после отново към мен.

— Вече говорих с човека от „Хералд“ — казва той. — От което излиза, че вие двамата сте мръсни лъжци.

Не възразяваме. О'Брайън не е в състояние да предотврати онова, което е на път да се случи, а аз не се сецам как да скоча на крака и достатъчно бързо да се оттегля от обсега на ритниците и юмруците му. Тримата сме застинали в единодушно приемане на неизбежното.

И точно в този момент виждам, че съм разбрал погрешно накъде е насочена яростта на мъжа. Той не се ядосва, че разговаряхме с детето му. Всъщност изобщо не е ядосан. Изплашен е от разказите на дъщеря си за Тоби — момчето, което не съществува. Момчето, което казало на съучениците й да измислят най-ужасното нещо, което може да се направи, а после да го извършат наистина.

— Дъщеря ми изчезна — казвам толкова тихо, че да чуят само той и детето му. Това го кара да застине още по-неподвижно. — Търся момиченцето си.

Нещо в лицето му подсказва, че той не само ми вярва, но и разбира, че търсенето ми има нещо общо с Тоби, с побоя на детската площадка и нещата, които незнайно как са нахлули с трясък в неговия не чак толкова лош крайбрежен свят. Човекът схваща това, без ни най-малко да го разбира. Затова прегръща дъщеря си още по-здраво и отстъпва назад.

Това ми дава възможността да се оттегля към мустанга, плътно следван от О'Брайън. Лицата на родители, деца и репортери следят отстъплението ни с благодарността на хора, които знаят, че колкото и зле да стоят нещата за нас, тяхното положение е още по-лошо.

Може би е защото О'Брайън прилича на пациент повече, отколкото мнозинството истински пациенти, но се оказва съвсем лесно да отидем до дежурната стая в местния медицински център, да се сдобием с поверителната информация в коя стая е настанен Кевин Лили, да уверим, че сме близки роднини, и да получим достъп до леглото на най-прочутия пациент в Централна Флорида.

Докато се изкачваме с асансьора към третия етаж, и двамата се питаме какво очакваме да узнаем от едно дете в кома.

— Белег, може би — подхвърля О'Брайън.

— Като числото 666? Пентаграм?

— Не знам, Дейвид. Ти ни доведе тук. Какво търсиш?

Още един знак. Последният.

— Ще разбере, когато го видя — отговарям.

Късметът продължава да бъде с нас, когато стигаме до стаята на Кевин, без да заварим тълпа от разтревожени родители и близки, както се боях. Само една сестра сменя венозната система и ни обяснява, че всички роднини са си тръгнали преди броени минути.

— Вие не сте ли с тях? — пита тя.

— Ние сме от Лодърдейл — казва О'Брайън, сякаш това обяснява всичко, което някой би желал да знае за нас.

Миг по-късно оставаме насаме с Кевин и прикрепените към него писукащи, пъхтящи машини. Детето изглежда толкова подпухнало и посиняло, сякаш му е израснала нова кожа, която скоро ще падне изцяло, разкривайки новото момче отдолу. Главата му е най-страшна. Черепът е обвит с плетеница от пластири и марли, защитаващи мозъка от контакт на местата, където костта е била откъсната. Но най-трудни за гледане са клепачите му. Дебели и лъскави като линолеум.

— Кевин?

О'Брайън ме изненадва, като се обръща първа към момчето. През целия път насам тя смяташе, че няма смисъл да идваме, и може би е права. Но жалостта към детето я кара да се опита да влезе в контакт.

Да стигне до него на място, далечно и непознаваемо като онова, където е Тес.

Машините писукат. Кевин диша, тръбите в ноздрите му свистят като сламки в празна чаша. Но той не чува.

— Защо? — шепне О'Брайън, бършейки бузите си.

За да докаже, че те са с нас. Че винаги са били с нас.

— Не знам — казвам гласно.

— За да видим това ли бяхме доведени тук?

Човешката поквара. Тяхното най-голямо постижение. Шедьовър в прогрес.

— Не знам.

О'Брайън отива да погледне навън през прозореца. Късните следобедни облаци се събират като объркани мисли над океанския хоризонт. След няколко часа ще дойде вечерта и болницата ще остане под грижите на намаления нощен персонал. А Кевин ще бъде тук сам, с купчинка благопожелателни картички на нощното шкафче и грозд омекнали балони на перваза.

— Ти не ме познаваш — прошепвам му аз, пристъпвайки отстрани на леглото. — Но Тоби е разговарял и с мен.

Някаква част от мен — неразумната част, ставаща все по-дръзка в детинското си магическо мислене — очаква това да предизвика реакция на момчето. Щом съм в центъра на този поход, на който ме прати Безименния, значи съм и ключът за всяка ключалка. Но истината е, че всеки губи някого, без когото си мисли, че не би могъл да живее. Всички имаме подобни моменти, когато вярваме, че молитвата към небесата или мрачното заклинание ще сътвори чудо.

— Кевин? Аз съм човекът, за когото ти е говорил Тоби — казвам, като се привеждам до ухото на детето. Кожата му мирише на дезинфектант. — Имам момиченце, не много по-голямо от теб. Нещо лошо се случи и с нея. Затова дойдох от много далече, за да те видя.

Нищо. Може би дори по-малко от нищо. Отблизо дишането му звучи още по-немошно. Неговата връзка с живота се оказва още по-слаба, отколкото изглеждаше отначало.

Тогава го докосвам.

Поставям ръката си върху неговата и я повдигам с един-два сантиметра. Държа я, без да притискам. Предавам на китката му простичкото движение, което едва ли някога вече ще извърши сама.

Но когато аз спирам движението, ръката не спира.

Един пръст. Полусвитият показалец се надига, за да ме посочи.

Привеждам се по-близо. Ухото ми почти докосва устните му. Достатъчно близо, за да чуе гласа на Кевин. Толкова тих, че само някой, който отдавна помни наизуст тези редове, може да ги чуе и разбере.

Още докато той оформя думите — колебливо, борейки се да си припомни точната им последователност, — аз осъзнавам, че и Кевин ги е запаметил. Тоби е поискал това от него, и за да запази надеждата си да изплува жив нагоре към светлината, той е бил най-прилежният ученик.

*Зандан страхотен и отвред, додето поглед стига,
пламтящ като гигантска пещ, ала от този плам не жива
светлина струи, а зрима тъмнина.*

За минута носът му засмуква тръбите малко по-силно — почти безшумно възстановяване от усилията. После той отново потъва в съня, който не е сън.

О'Брайън докосва рамото ми. Когато се надигам, виждам, че тя не е чула каквото чух аз.

— Трябва да си вървим — казва тя.

Тръгва към вратата, но аз още се бавя. Връщам се до леглото и прошепвам в ухото на Кевин думи от една друга книга.

„Сърцето ми няма да се уплаши, ако се подигне
против мене война.“

След като напускаме болницата, казвам на О'Брайън какво е изрецитирал Кевин. Тя не пита какво означава това според мен, накъде ни насочва сега. Просто сяда зад волана и потегляме по оградените с палми улици на Юпитер, един свят с удобни места за паркиране и грамадни пътни знаци. Минувачите са малцина. Опитвам се да засека някой да влиза или излиза от колата си, но не успявам. Уличното движение е единственото свидетелство за живот. Мудни старци карат последните грамадни модели на американската автомобилна промишленост и си дирят занимание, търсят какво да правят. Единственият израз на човешката им същина са безвкусните шеги на персонализираните регистрационни номера.

— Уморена съм — обявява О'Брайън.

Наистина изглежда уморена. Дори нещо повече — уморена до кости. Гледам я и осъзнавам, че новият поглед към света изцежда цветовете от кожата ѝ по-силно, отколкото болестта.

— Да се върнем в мотела — предлагам. — Трябва да почиваш.

— Няма време.

— Просто си полегни за половин час. Всичко ще бъде наред.

— А ти какво ще правиш?

— Ще продължа да карам наоколо.

След като оставям О'Брайън, аз потеглям право към едно място, за което допреди малко не бях и помислял. Към детската площадка. Мястото, където седем деца са пролели кръвта на свой връстник върху пясъка под люлките.

Там няма никого. Дошъл е часът за миене на зъбите. Любимата ми част от деня с Тес. Ритуалът на банята, пижамата и книгата. Поредица от утехи, които можех гарантирано да предлагам вечер след вечер. Дори само чрез тези простички повторения можех да направя живота малко по-хубав.

Не и тази вечер. Сега тя е на място, недостъпно за мен. Където не може да чуе как шепна: „Имало едно време...“ или „Ти си моето слънце“.

И все пак аз ѝ пея въпреки всичко. Сядам на една от люлките и се мъча да запазя мелодията. Пресеклива приспивна песен в здрача.

Ти ме правиш щастлив, когато небето е сиво...

Едно момче върви по тревата.

То е на същата възраст като Кевин Лили и неговите съученици. Хубаво дете, само че отдавна не е подстригвано. Носи тениска на „Ролинг Стоунс“ — онази с големия изплезен език на черен фон. Движи се неуверено, сковано, сякаш наскоро е станало след дълъг сън в неудобна поза.

Момчето сядна на съседната люлка. Забива поглед в краката си. Почти като да не е забелязало, че съм тук.

— Ти си Тоби — казвам аз.

— Бях.

— Но сега си мъртъв.

Това, изглежда, го обърква. После обмисля нещо и по лицето му се изписва пронизваща скръб, преди да се опомни и изражението му да стане просто безнадеждно.

— Аз принадлежа на него — казва той.

— Кой е той?

— Той няма име.

— Има ли едно момиче там, където си? — питам. — Едно момиче на име Тес?

— Много сме.

— Той ти е наредил да казваш така. Ти обаче знаеш повече, нали? Кажи ми истината.

Той се размърдва и примижава болезнено, сякаш е глътнал нож за пържоли и напразно се мъчи да открие най-безболезнената поза за сядане.

— Тес — казва той. — Да. Разговарял съм с нея.

— При теб ли е тя?

— Не. Но е... близо.

— Можеш ли да я намериш сега?

— Не.

— Защо?

— Защото не ѝ е писано да бъде намерена.
Затварям очи. Плъзвам влажен ръкав по лицето си.
— Какво стана с теб, Тоби? — питам го аз. — Когато беше жив.
Той подритва пясъка с връхчето на обувката си.
— Имаше един човек, който ме нарани — казва той.
— Кой?
— Един приятел... който не беше приятел.
— Възрастен?
— Да.
— Как те нарани?
— С... ръцете си. С нещата, които правеше. И с това, което казваше, че ще направи, ако разкажа.
— Съжалявам.
— Трябваше да сложа край, това е. Майка ми имаше едни хапчета. Трябваше да сложа край.
Поглежда ме. Той е само едно момче. Неописуемо уплашено, счупено, преди да е имало възможността да бъде цяло.
Сетне изведнъж лицето на Тоби става безжизнено. Без всякаква друга физическа промяна, без преливането, което съм виждал в лицата на другите обсебени от Безименния, частта, наречена Тоби, изчезва и остава само празна черупка. Това, което някога е било човешко момче, седи на люлката по-безжизнено и от смъртта.
После се раздвижва отново.
Очите се завъртат и срещат моите. Когато проговаря, чувам гласа, който вече познавам така добре, сякаш е част от мен. Той извира нейде от вътрешността на главата ми, както се говори, че някои хора чували радиопредавания с пломбите си.
— Здравей, Дейвид — казва гласът.
— Знам кой си.
— Но знаеш ли името ми?
— Да.
— Кажете го.
— Кажете го сам.
— Тогава няма да е проверка, нали?
— Не го казваш, защото не можеш.
— Би било грешка да си въобразяваш, че знаеш какво мога и какво не мога.

— Ти имаш нужда от мен, за да се опознаеш.

— Наистина ли? И защо така?

— Ако аз изрека твоето име, това ще ти даде същината на самоличност, макар и съвсем плитка. Когато получиш име, можеш да претендираш за по-цялостна човечност.

Момчето се навъсва. И макар че подобно изражение на капризно дете би било почти смешно при всички други обстоятелства, върху лицето на това момче то е достатъчно, за да вледени сърцето ми.

— Тес плаче, Дейвид — казва то. — Не я ли чуваш?

— Чувам я.

— Тя вече не вярва, че ще дойдеш. Което означава, че ще ми принадлежи, когато луната...

— Не!

— КАЖИ ИМЕТО МИ!

Този път гласът разкрива омразата, която е неговата истинска същина. Думите прелитат през напуканите устни на Тоби с бели мехурчета от слюнка.

— Велиал.

Това казвам аз. Името на демона изхвърква от устните ми и полита във въздуха като някакво крилато същество, което се е спотайвало в мен, а сега бърза да се върне при своя повелител.

— Много съм доволен — казва момчето. И наистина е доволно, гласът му става същият както преди. Разсеяна усмивка разтегля устата му като с невидими куки. — Кога го определи?

— Мисля, че една част от мен го знаеше още като те чух да говориш чрез Тес във Венеция. Трябваше ми доста време, за да го потвърдя. Да го приема.

— Интуиция.

— Не. Помогна ми твоята арогантност. Твоите претенции за цивилизованост. Фалшива изтънченост.

Момчето пак се усмихва. Но този път не от удоволствие.

— Това ли е всичко?

— И твоята реторика — продължавам. Не мога да устоя на стремежа да удържа вниманието му. — Ти си бил най-убедителният от всички на Стигийския съвет.

От другата страна се вдигна Велиал, по-кротък, а и по-любезен; по-личен дух не бе изгубвал раят — сякаш той за подвизи създаден бе и за дела достойни, но всичко бе неистинско и кухо.

Изящният глас, който успокоил бесните призови на Молох за сражение, предлагал да изчакат, докато Божият гняв стихне, преди да предприемат изненадваща атака срещу рая. „Върховният ни враг след време може да отслаби / гнева си и отблъснал ни така далече, може / да ни остави в мир, щом ний мируваме.“ Любител на славата и празната ерудиция. „Речта му галеше ухото... той беше с низък ум.“ В края на краищата това е значението на името ти. Велиал. Недостоен.

Лицето на момчето отново се съсредоточава. Неизменно, неподвижно. Макар че краката му се отблъскват от прашната земя под люлката. Бавно полюшване напред-назад, което ме принуждава да въртя глава, за да го следвам. Главозамайващо махало.

— Ти и Джон имате много общи черти — казва то.

— Изучавал съм творчеството на Милтън. Това е.

— Никога ли не си се питал защо така те влечеше към него?

— Всяко изкуство е достойно за изследване.

— Но далеч не е само това! Той е създал най-красноречивото описание на несъгласието в цялата човешка история. Бунт! Ето защо в своите стихове Джон представя с такова съчувствие делото на моя господар. Той е на наша страна, макар и тайно, неосъзнато. Също като теб.

— Грещиш. Аз не съм навредил никому.

— Не става въпрос за вреда, Дейвид. Насилие, престъпления — това са отпадъците от злото, дреболии в сравнение с делата на духа. А онова, което споделяте с Джон, е духът на съпротива.

— Съпротива срещу какво?

Момчето не отговаря. Люшка се напред-назад, без да размахва крака, без да докосва земята, без да откъсва очи от моите. Веригите скърцат като повторение на причиненото тук зло.

— През целия си съзнателен живот ти си изучавал религия, християнство, деянията на апостолите — и все пак не вярваш в Бога — продължава то след известно време, после пак млъква.

Не, това е повече от мълчание. Зейнал пробив във времето. Пропадане.

Преди миг ние седяхме върху брезентовите седалки на люлките сред една обгорена от слънцето детска площадка във Флорида. Сега, като вдигам очи, виждам, че макар да си оставаме на люлките, непосредствено отвъд нашия малък пясъчен квадрат започва гора. Дърветата са голи, израсли твърде близо едно до друго, умиращи поради липса на вода в покритата с пепел и прах земя. Опитвам се да надникна през стволите, но там има само още и още криви дървета, земята е плоска и без край. Това е видението на гората отвъд реката, от която с брат ми се страхувахме като деца. Недокоснато от въздух, птича песен или друг глас, освен гласа на момчето, шепнещ в главата ми редове от светите писания.

И Господ рече на Сатана: От где идеш?

Не мога да го видя, но знам, че нещо дебне откъм дърветата. Плътноста му е тъй голяма, че огъва въздуха като някаква странична гравитация, която притегля и изкривява всичко около себе си. С безмерното си, подпухнало мълчание то не излъчва нищо друго, освен желание, безвременно и ненаситно. Това е територията, из която се скита навеки. Освирепяло от скръб.

А Сатана в отговор на Господа рече: От обикаляне на земята и от ходене насам-натам по нея.

Погледът ми се връща към пясъка на детската площадка. Опитвам се да го задържа там. Да не приемам нищо, освен думите на момчето, вече изречени на глас.

— Защо не? — продължава то, сякаш съм спрял времето и сега отново го пускам. — Защото не можеш да приемеш идеята за абсолютната му доброта! Страдал си твърде много по своя път — в своята меланхолия, — за да служиш безпрекословно на един вселюбящ и всемирничен Господ. Неговата доброта е другото име на Властта,

писмена заповед от един отсъстващ баща. Твоят критичен ум не ти дава друг избор, освен да го видиш. И по това ми напомняш за Джон.

Момчето поглежда към небето. Отначало съм благодарен, че откъсва очи от мен. Но след това то проговаря с друг глас — истинския му глас, влажно и противно съскане — и аз знам, че ще запомня навеки именно това, а не погледа му. Този глас, цитиращ поета, ще бъде разказвачът във всички кошмари през остатъка от живота ми.

Целта ни никога не ще е да творим добро, а зло да вършим ще е наша най-велика радост, бидейки в разрез с волята върховна на тогова, с когото сме противници.

Когато свършва, момчето пак ме поглежда. Гласът е отново този, който избра, за да говори с мен.

— Храбрата съпротива. Това е, което ни свързва, Дейвид.

— Аз не съм с вас.

— Напротив! — прекъсва ме момчето, преди да изрека последната дума. — Ти винаги си го знаел. Джон беше с нас от самото начало, точно както и ти.

— Това е лъжа.

— Така ли? Най-добрият му приятел от детството загива в морето. Първата му съпруга го напуска скоро след брака. Изгонен от Кеймбридж заради спор с наставника си. Лежал в затвора за несъгласие с общоприетите възгледи. Той беше като теб и мен — като господаря ми, неговия най-великолепно обрисуван герой — борец срещу робството. Бунтовник, чувствителен към всички загуби и несправедливости в своя живот. „Изгубеният рай“ е най-прекрасното изопачаване, не мислиш ли? Уж възхвалява Божието господство над хората, но всъщност е зов за независимост, за свобода. За ония времена то е най-добрият образец на това, което можем да наречем демонична пропаганда. Моят шедьовър.

— Твоят шедьовър?

— Всеки поет си има муза. Аз бях музата на Джон. Дори нещо повече. Дадох му думите. Той просто се подписа отдолу.

— Надменността те прави сляп.

— Сляп! Джон беше сляп, когато пишеше поемата си! Забрави ли? Точно тогава се помоли за помощ. Помоли обгръщащия го мрак за вдъхновение. И аз дойдох! Да! Дойдох да нашепвам мили слова в ухото му.

Дяволът лъже, Дейвид.

— Глупости.

— Не бъди груб, професоре. Никога няма да спечелиш едно състезание по сквернословие с мен.

На ръба на пясъчната площадка две чайки се боричкат за нещо, което на пръв поглед напомня купчина пилешки кости. Мъничък гръден кош, мъничък череп. Нямаше го преди. И не са пилешки кости.

Птиците си кълват очите, хапят се по шиите, скубят пера и плът. Дърветата се струпват по-близо, за да видят първите струйки кръв.

Тоби размахва ръка из въздуха. Чайките отлитат с плясък. Към техните кръсци се присъединяват други от вътрешността на гората.

— Знам какво си мислиш — казва момчето. — Ако аз съм бил гласът в ухото на Джон, защо ни е изобразил така неблагоприятно? Знаеш отговора, професоре. Той бе ограничен от своето време. Да възхвалява открито Сатаната и неговите паднали ангели би било незаконно, невъзможно. Затова той ни представи като противниците в поемата, макар че симпатиите му открито са на наша страна. Отговори ми: кой е истинският герой на поемата? Бог? Адам?

— Сатаната.

— Както сам многократно и страстно твърдиш в прекрасните си есета.

— Чисто академична теза.

— Не вярвам! Защо иначе посвети живота си на тази позиция? Защо хвърли толкова труд да убеждаваш колегите и студентите си в нещо, което по времето на Джон би се наричало богохулство? Защото си на наша страна, Дейвид. И далеч не си сам.

Речта му — коварната логика на неговата реторика — е тъй объркваща, че аз непрестанно поглеждам надолу, за да се уверя, че краката ми остават на земята, че ме държат на място. Но какво е „земята“ тук? Какво е „остават“? Стига ми само да погледна момчето отново и чувството за движение се връща. Морска болест на сушата.

— Защо Тес? — питам с пресъхнало гърло. — Защо аз?

— Държа я при мен, за да ти дам цел. Всеки поет — всеки разказвач — се нуждае от мотивация.

— Като такъв ли ме виждаш?

— Това, което наричате „документ“, е доказателство за нашето съществуване. Но ти, Дейвид, си моят вестносец. А вестта е твоето свидетелство. Всичко, което видя, всичко, което почувства.

Не от люлеенето се чувствам така замаян. Целият свят, цялата изсъхнала градина се върти.

— Ще ми позволиш ли да я видя? Да поговоря с нея?

— Все още не е дошъл краят на пътуването ти, Дейвид.

— Тогава кажи ми къде да отида.

— Ти вече знаеш.

— Кажи ми какво да направя.

— Зарежи жената. Довърши скиталчеството си.

— Защото скитниците в крайна сметка намират пътя към теб.

— Аз не искам да се предаваш! Не съм твой поробител, а освободител. Не разбираш ли? Аз съм твоята муза, както бях муза на Джон.

Една част от мен знае, че в аргументите му има слаби места. Но не мога да се захвана за същината на казаното, като че съм погълнал някаква вредна храна и сега тя само тежи болезнено в стомаха ми. Нямам друг избор, освен да продължавам да говоря, да продължавам да питам. Да се опитвам да не мисля за гладната твар в гората, която и без да поглеждам, знам, че е излязла да се покаже. Че приближава.

— Пропаганда — казвам. — Така виждаш документа, нали? Така виждаш и мен. Мога да ти помогна да създадеш кауза там, където не можеш сам да се справиш.

— Войната срещу рая никога не се е водила в ада или на земята. Бойното поле е във всяко човешко съзнание.

„Умът е място в себе си и в себе си той може / от рая да направи ад или от ада — рай.“

— Джон разбра това. Както и неговият съименник, Йоан.

— Откровението.

— Книга, която не бива да се приема твърде буквално.

— Какво е твоето тълкувание?

— Антихристът ще дойде с оръжия за убеждаване, а не за унищожение — изрича момчето с все по-могъщ и твърд глас. —

Звярът ще се надигне не от морето, а вътре във вас. Във всеки от вас, един по един. И по начин, подходящ за вашите собствени опасения и разочарования. За вашата скръб.

— Вие готвите военна кампания.

— Кръстоносен поход!

Момчето отваря уста сякаш да се разсмее, но не издава нито звук. Някогашният Тоби би притежавал това умение, но онзи, който заема тялото му сега, никога го е нямал.

— Откровението е видение за бъдещето на човека — импровизирам в движение. — Но Матей предлага видение за вашето бъдеще. „Какво имаш Ти с нас, Сине Божий? Нима си дошъл тука да ни мъчиш преди време?“ Вашият кръстоносен поход ще се провали. Предречено е. Времето. Вие сте обречени да умрете в огненото езеро.

При тези думи момчето примигва. И изведнъж под очите му потъмнява, сякаш се готви да заплаче. За пръв път прилича на истинско момче.

— Дотогава има толкова много за вършене — казва то.

— Но това ще се случи. Не отричаш.

— Кой може да отрече волята на Небесния Отец? — изсъсква момчето.

— Ти ще загубиш.

— Ще умра! Това е, което имам общо с теб, с цялото човечество. Ние всички носим знанието за собствената си смърт. Но Бог? Разбира се, той продължава! Вечен. Безразличен. Чистата доброта е студена, Дейвид. Затова прегръщам смъртта. Прегръщам теб.

За един ужасен миг ме обзема страх, че той се кани да ме притегли към себе си. Искам да стана и да се отдръпна извън обсега му, но седя замръзнал на люлката със стиснати до бяло юмруци около веригите.

Но момчето не се опитва да ме задържи. Само отново изпробва празната си усмивка.

— Надявах се да оцениш моя подарък.

— Не те разбирам — казвам аз, макар че в същия миг проумявам какво иска да каже.

— Мъжът, който се радваше на жена ти така, както не си и сънувал. Не се притеснявай. Професор Йънгър вече не ще достави удоволствие никому.

Момчето се ухилва.

— Денят ще е горещ — казва то с гласа на Уил Йънгър.

Нейде не много далече отеква трополене и трясък на нещо тежко, крачещо през падналите дървета. Може би много неща, макар и с един ум.

— Помогни ми да разбера — казвам, надявайки се, че един нов въпрос може да изтрие ужасната зейнала усмивка на момчето. — Като кръстоносец ли ме виждаш? За теб? За господаря ти?

— Времената се промениха, откакто Джон написа поемата си — шепне момчето с носталгично съжаление. — Днес живеем в Документалната епоха. Хората искат достоверност. Непосредствената истина. Вече не е време да представяме каузата си чрез поеми, а с доказателства. И все пак само това не е достатъчно. Имаме нужда от теб, Дейвид. От личното свидетелство. От човешки глас, говорещ за нас.

— За да каже, че на света има истински демони.

— Това е стара история — казва то и скача от люлката. — При това вярна.

Момчето си тръгва. Пространството между нас се втвърдява от студа, който остава след него.

— Ще го направя! Моля те! Само я пусни!

Вдигам очи и мрачната гора е изчезнала. Остава само площадката, оградена с телена мрежа, а отвъд нея евтини градски къщи със спуснати завеси. Климатици гърлено тананикат като григориански хор.

Момчето се обръща. Макар че нищо видимо не се е променило в изражението му, силата на омразата се усеща още по-остро от разстояние, когато завесата на чара му е паднала, за да разкрие нещо по-близко до истинската му същност. Ослепителното страдание на скалпел, разцепващ нерв. Остър мирис на разложение.

На нещо в земята.

— Имаш да направиш едно последно откритие. Една последна истина. Твоята истина, Дейвид.

Момчето се отдалечава. Гледа ме дори и с гърба си. Дете, чиято сянка се разпростира като на страховит звяр, извисен над тревата.

21.

Едва когато пресичаме щатската граница между Флорида и Джорджия, О'Брайън събира смелост да попита защо съм толкова сигурен, че Тоби ни е насочил към Канада.

— Не беше Тоби — отговарям.

— Тогава откъде знаеш?

— Кевин Лили ми каза.

— Дейвид, това не е възможно.

— Защо не?

— Онова момче не може да говори.

— На мен проговори.

— Е, аз не го чух.

— Не ти се полагаше.

За момент О'Брайън се навъсва завистливо. Тя се опитва да прикрие това изражение, гледайки настрани през прозореца, но аз все пак го зървам. Няма как да спечелиш толкова стипендии, субсидии и изследователски програми като нея, без да си надарен с дух на съперничество.

— Велиал бе накарал Кевин да наизусти нещо. Нещо, което той успя да ми прошепне — казвам, надявайки се да привлече обратно О'Брайън с примамката на един неизречен въпрос. Хитрината успява.

— „Изгубеният рай“ — досеща се тя. — Кой стихове?

— „Зандан страхотен и отвред, додето поглед стига,/ пламтящ като гигантска пещ...“

— „ала от този плам / не жива светлина струи, а зрима тъмнина.“

— Точно така.

— Не разбирам. В тъмница ли отиваме? В пещ?

— Във всеки случай няма да е на пикник.

Обяснявам ѝ как отначало и аз не разбрах. Нямахше дума, която да прилича на направление, нямахше град или държава, забулени като поезия. Ала почти бях уверен, че каквото и да е то, има някаква връзка с мен. И тази идея се потвърди от прощалните думи на Тоби.

„Твоята истина, Дейвид.“

— Ако за теб е лично, значи трябва да бъде лично и за мен — замислено промърморва О'Брайън. — „Щом мене не познавате, сами сте непознати.“ Спомняш ли си?

— Спомням си.

— Как може нашите два живота да доведат до една и съща истина?

— Не знам. Но мисля, че знам къде ще се случи.

Стиховете на Кевин разказват как Сатаната оглежда ада — своя дом. И затвор. Тъмница по име, макар и не непременно по същество, тъй като мястото често бива наричано „огнено езеро“.

— Щом си помислих за това, веднага разбрах — казвам аз.

— Чудесно. Но аз все още не съм наясно.

— Езеро. Огън. Когато бях малък, около две години живяхме в хижа. Един от многото периоди на безработица, вдъхновени от пианството на баща ми.

— Хижа край езеро — казва О'Брайън и удря с юмрук по таблото. — Нека да позная. Изгоряла е.

— Позна само наполовина. Хижа край реката. Река, която се влива в Огнецветното езеро.

— Реката, където се е удавил брат ти.

— Никога не съм казвал, че се е удавил.

— Но съм права, нали?

— Да.

— Добре — казва тя и гласът ѝ стихва до дрезгав шепот. — Смятай ме за убедена.

Помолвам О'Брайън да кара за известно време и се преструвам, че дремя на задната седалка. Но вместо това разгръщам дневника на Тес там, докдето бях стигнал последния път. Чета нейните думи както заради смисъла им, така и заради самата форма на буквите. Заради нейната ръка, работила над тези страници. Това е следа от присъствие, която мога почти да докосна, почти да призова към живот.

Татко често ми разказва разни истории от времето, когато съм била дете. Не ги помня истински, защото съм била много малка. Но съм ги чувала толкова много пъти, че сега ми изглеждат като истински спомени.

Този например:

Когато още не бях навършила две години, всяка сутрин се пъхвах в леглото при мама и татко. Татко винаги се събуждаше пръв. Опитваше се да остави мама да поспи още малко, така че обикновено той ме водеше в банята, правеше ми закуска и тъй нататък. Казваше, че това е любимата му част от деня. Но съм го чувала да казва същото и за четенето на приказки за лека нощ.

И за моментите, когато вижда лицето ми при идването си да ме вземе от детската градина. И за отбиването ни в закусвалнята да ядем сандвичи с риба тон. И за времето, когато ми сресва косата след баня.

Както и да е, той се събуждаше пръв, а аз бях там и го ГЛЕДАХ. На десетина сантиметра от лицето му. (Татко винаги казва, че от толкова близо усещал вкуса на дъха ми. И какъв е на вкус? Като топъл хляб, казва той.)

Всеки ден му задавах един и същ въпрос:

— Щастлив ли си, татко?

— Сега съм щастлив — отговаряше той всеки път.

Смешното е, че все още искам да го попитам за същото. Дори и сега. Не само защото се интересувам от отговора. Искам да мога да го направя щастлив, като попитам. Да дишам до него, а той да усеща и това да бъде достатъчно.

И после сред други подобни записки изниква нещо странно.

Вмъквания, които не са в тон с писаното преди или след тях. Намесва се втори глас, по-силен от първия.

Татко си мисли, че може да избяга от онова, което го следва. Може би той дори не го вижда или си казва, че не го вижда. **НЯМА ЗНАЧЕНИЕ.** То все пак идва за него. Както идва за мен.

Веднъж гледах документален филм за мечките гризли. Казват, че ако срещнеш мечка сред пущинака, не

бива да бягаш, а да стоиш на място. Да ѝ говориш. Бягството те превръща в плячка. В храна.

Който бяга, никога не се спасява.

Но може би ако застанеш срещу звяра, можеш да му покажеш, че не се страхуваш. Можеш да спечелиш малко повече време. Да намериш начин наистина да избягаш.

Когато дойде времето, аз няма да бягам. Ще го погледна В ОЧИТЕ. Може би това ще е достатъчно, за да дам шанс на татко.

Защото ако мечката не грабне един от нас, ще грабне и двама ни.

Откъде е узнала Тес всичко това? Как е могла да види онова, което криех така добре, че сам не го виждах? Винаги съм бил наясно с нашата близост, с количеството неизречена информация, която можехме да обменим с един поглед над кухненската маса или в огледалото за обратно виждане. Но си мислех, че не сме нещо по-особено от баща и дъщеря, имащи щастieto да са настроени на еднаква вълна.

Оказва се, че тя е можела да разчита далеч по-дълбоки сигнали. Споделеният нежелан дар на меланхолията, тежестта на Черната корона — това е отворило вратата, през която могат да идват и да си отиват други неща. Същества, които обикновено наричаме духове, но далеч по-тежки и по-разрушителни от безплътните видения, обозначавани с тази дума. Същества, отдавна откъснати от телата си, но тъй свирепи в търсенето на нова плът, че са безразлични към страданията, които причиняват, дори се наслаждават на тези страдания, когато за кратко време се промъкват отново сред живите. Каквото оставят след себе си, вече никога не е същото — хора, които ходят сред нас, но погледите им не ни виждат, устремени към пустотата.

Това ме кара да се замисля за баща ми. Онова, което бележи Тес и мен, бе белязало и него. Един мъж, скърбящ още преди да е загубил нещо, страдащ без никакви явни поводи за страдание. Чрез откъсването от нас, неговото семейство, чрез скитането от град на град, чрез алкохола той се опитваше да избяга от мечката, която го

дебнеше. И в крайна сметка Тес се оказа права. Който бяга, никога не се спасява.

Може би оттогава и аз не спирах да бягам. Но вече не.

Обаждам се на жена си от тоалетната на Кей Еф Си.

Не че имам какво да кажа — тоест имам твърде много за казване, — но ме мъчи неустойимо желание да опитам. Струва ми се странно неуместно да й звъня, седнал върху капака на тоалетната, докато чета разсеяно някои от най-мръсните драсканици по стените.

После чувам гласа на Даян. Не е сменила записа в телефонния секретар, тъй че в гласа й все още звучи безгрижност и едва ли не кокетно обещание.

„Свързахте се с гласовата поща на Даян Инграм. Моля, оставете съобщение.“

— Здравей, Даян. Аз съм. Не знам дали ще мога пак да ти се обадя след...

След какво? Нещо окончателно, каквото и да е то. Значи трябва поне да се сбогувам. Или може би вече е твърде късно.

— Съжалявам. По дяволите. Безброй пъти си ме чувала да го казвам, нали? Просто май няма друг начин да се изразя. Това покрива всички посоки. Тес. Теб и мен. Уил. Чух за злополуката и ако щеш вярвай, но съжалявам и за него.

Вратата на тоалетната се отваря и някой влиза да си измие ръцете. Пуска крана докрай и капки вода се посипват върху частта от пода, която виждам през процепа под вратата на кабинката.

— Даян. Слушай, има... — започвам аз, снишавайки глас.

Но идеята някой да чуе какво ще кажа, когато аз самият още не го знам, ме кара да млъкна. Изчаквам човека до мивката да свърши. Той обаче не свършва. Водата бучи в мивката. Капките се сливат в локвички по плочките.

— Просто се надявам да намериш начин отново да бъдеш щастлива — прошепвам накрая. — Надявам се поне това да не съм ти отнел.

Поне това? Какво искам да кажа? Че съм й отнел щастието заедно с пражосаните години на брака ни? Заедно с дъщеря й?

Човекът на мивката кашля. Дрезгаво си поема дъх. Разсмива се.

Рязко отварям вратата на кабинката. Водата продължава да се лее, облаци пара замъгляват огледалото. Но няма никого.

С несигурни крачки излизам в коридора, притискам се към стената, за да усетя с буза нейната хладна реалност. Пред очите на всички, които седят зад пластмасовите маси, човъркат в картонени кофички с пилешко и някои от тях ме зяпат. Докато дъвчат, по челата им сякаш се изписват мислите: „Наркоман“ или „Луд“, или „Пази се от тоя“.

Проверявам телефона и го затварям. Изпратил съм почти триминутно съобщение. Първата половина — мънкащо извинение, втората — шум от течаща вода, смесен със смеха на нещо мъртво. Какво ли ще си помисли Даян? Сигурно същото като тукашните любители на пилешки крилца и кълки. Тоя е безнадежден.

Смешното е, че наистина исках да я утеша. Исках да говоря като разумен човек.

Докато навлизаме в Тенеси, О'Брайън пее няколкото реда от „Чатануга чучу“, които си спомня. Реалният град Чатануга прелита край нас с поредните гроздове от крайпътни мотели, заключени фабрики и паянтови складове. Разбира се, отвъд тези извънградски улички съществува истински град. Квартали със семейства, окриляни от същата обич или раздирани от същите престъпления, както онези други квартали, в които сме живели и затова ги смятаме за по-реални. Знаем ли, може би там дори има хора, изправени пред подобни непосилни задачи. Говорещи с мъртвите и молеци се на всеки, който е готов да ги изслуша.

„На гарата ще падне щур купон“, пее О'Брайън.

Скоро асфалтовата лента завива нагоре към Апалачите, но никой не намалява скоростта въпреки връхлитащите насреща тежки камиони и зейналите пропасти отстрани. Пет пари не даваме за това. Цяла нощ се редуваме зад волана, дъвчем такос и пилешки сандвичи, прием кафе, тъпкано с безумни дози синтетичен подсладител.

От време на време О'Брайън пита за баща ми. Това ме подсеца за повече неща, отколкото ѝ разказвам.

Тъй като бях много малък, когато той умря, мога да си припомня само отделни мигове, вкуса на въздуха, останал от мрачните му

настроения през месеците преди злополуката с брат ми. Разгледано в светлината на собствените ми преживявания напоследък, това поведение поражда далеч по-силен отзвук. Как той, който никога не си бе падал по религията, изчете Библията от кора до кора, а след това започна пак отначало. Дългите мълчания, когато той спираше с каквото се беше захванал — да коси тревата, да разбърква разтворимото кафе в чашата си — и сякаш се вслушваше в указания, които никой от нас не чуваше. И погледите му. Най-вече те. Как го засичах да гледа мен, неговия син, но не с гордост и обич, а с някакво странно възжеление.

Описвам на О'Брайън само повърхността на нещата. Неговата депресия, пиенето му. Уволненията. Настояването му да не бъде като него. И доскоро си мислех, че съм успял.

— Но в теб все още има повече от него, отколкото си предполагал — заключава О'Брайън. — Затова отиваме при него.

— Въпреки че е мъртъв.

— Това явно не му пречи да се връща, нали?

— И не само на него.

Не казах всичко на О'Брайън.

Не защото се притеснявам, че няма да ми повярва. Не й казах, защото е само между мен и Тес. Да го разкрия, би означавало риск да разкъсам тънката нишка, която все още ни свързва. Ако го изрека на глас, Велиал би могъл да узнае, че съществува такава нишка.

Например, не казах на О'Брайън всички основания за увереността ми, че трябва да отидем в старата къща край реката. Не й казах за онзи текст от дневника на Тес, където тя разказва за съня, който не е сън.

„Стоя на брега на огнена река.“

Тес, отведена на отсрещния бряг, където аз и брат ми така и не посмяхме да идем. Не говорехме за това, но все пак знаехме, че е лошо място. Дърветата там растяха накриво, листата им никога не израстваха докрай през лятото, така че гората изглеждаше гладна.

Същото място, което Велиал ми показва на люлката в Юпитер. Детската площадка, обкръжена от тъмна гора. Идващият звяр.

„Границата между това място и Другото място.“

И дъщеря ми е откъм погрешната страна. Чува ме, че я търся, че викам нейното име. Гледа как тялото на брат ми плава по течението.

„Нечии ръце ме дърпат назад. Кожата има вкус на кал.“

Тес ме моли да я намеря.

„Не думи от устата през въздуха, а от сърцето през земята, тъй че само ние двамата да ги чуем.“

Не знаех, че е това. Че звукът, който понякога разпознавам под звънящия шум в ушите, под брътвежа по радиото и бученето на въздуха край отворения страничен прозорец, е нейният глас.

Стигаме до Охайо. В Толидо се прехвърляме на магистрала 1–90, така че сега се носим покрай корема на езерото Ери, плосък като алуминиево фолио в нощта. Иронията на една табела с надпис „Едем“ ни отклонява от магистралата, за да спрем в края на паркинга пред една закусвалня и да подремнем, но само О’Брайън отпуска седалката си назад и затваря очи.

Докато тя тихичко пъшка и хъхри в съня си, аз прелиствам „Анатомия на меланхолията“ на Бъртън. Слагам палеца си отстрани на страниците и ги пускам да прелитат надолу, но изведнъж книгата се разтваря на място, отбелязано с нещо, за което дори не знам, че е там. Снимка. Огънатата по краищата, бялата рамка е пожълтяла от времето. Моя снимка.

Или поне така си мисля отначало. В следващата секунда обаче виждам, че е на баща ми. Единствената негова снимка, която имам. Знам това, защото отдавна вярвах, че съм я унищожил заедно с всички останали. Шокът от приликата спира дъха ми и аз се боря за въздух точно както О’Брайън до мен.

Трябва да е бил приблизително на моята днешна възраст, когато излезе в гората с пушката „Мосберг“, подарък от неговия баща, лапна дулото, протегна свободната си ръка и натисна спусъка. На снимката, направена само няколко седмици преди злополуката с брат ми, по лицето му е изписано едва ли не бащинско задоволство. Уморена усмивка на баща, когото съпругата му е откъснала от работата, за да го настани в креслото пред камината и да щракне портрет на главата на семейството в разцвета на силите му.

Но едно по-внимателно взирание разкрива усилията както на обекта, така и на фотографа: безрадостно изцъклените очи, ръцете и раменете, нагласени в „спокойна“ поза. Невзрачен мъж, чиято почти отчаяна печал се проявява в подробностите — от провисналите торбички под очите до зачервените от псориазис кокалчета на пръстите.

Мисля си да отворя вратата на колата и да пусна снимката вън на бетона, когато забелязвам единствения подчертан текст на страниците, между които е била пъхната.

„Дяволът, той е дух и има средства и възможности да се смесва с нашите духове, и понякога по-лукаво, друг път по-грубо и открито да подсказва подобни дяволски мисли в сърцата ни. Той оскърбява и властва в меланхолията, и най-вече в унилите ни фантазии.“

Защо този пасаж? Не си спомням да е имал по-особено значение в изследванията ми, нито пък да съм го цитирал в някоя лекция. Но все пак трябва да ме е впечатлил. И съм сложил между страниците единствената снимка на баща ми, за да го отбележа, макар че с години не съм се връщал към него.

Предусещане. Това трябва да е било. Прочел съм тези думи — меланхолия, унили фантазии, дявол — и съм изпратил до себе си в бъдещето послание, което сам не съм разбирал по онова време. В наблюденията на Бъртън съм разпознал диагнозата на баща ми. Един многообещаващ мъж, благословен с по-голям късмет от мнозина други, но все пак развалина, свидетел на смъртта на детето си, и накрая самоубиец.

Откъде Робърт Бъртън е знаел толкова много за тези неща? Един усамотен академичен автор в самото начало на седемнайсети век? Ето един отговор: може би е узнал по същия начин, както узнах аз — усамотен академичен автор, живеещ четири столетия подир него. От личен опит.

О’Брайън кашля и се събужда. Пъхвам снимката между страниците и рязко затварям книгата.

— Искаш ли аз да карам? — пита тя, забелязвайки мрачните облаци в очите ми.

— Не. Почивай си — отговарям и включвам двигателя. — Аз поемам останалата част от пътя.

Не знам дали мислите на О'Брайън се насочват към Преследвача, но аз със сигурност мисля за него. Така или иначе, не го споменаваме нито веднъж. Вероятно защото няма смисъл. О'Брайън спаси живота ми, като извърши нещо, което само преди дни би било немислимо. Станала от леглото при звука на човъркане в ключалката и намерила единственото възможно оръжие в мотелската стая, после се скрила с него зад вратата, надявайки се да остане незабелязана, когато той я отвори. След това, когато той извадил ножа, тя сторила каквото трябва.

Трудно ми е да си представя колко ѝ тежи този акт. Може би тя се притеснява кого ще пратят сега подир нас. Или може би, също като мен, само пресмята колко малко време ни е останало.

По тъмно пресичаме границата край Ниагарския водопад. По настояване на О'Брайън спираме колата и отделяме няколко минути, за да отидем до ръба на водата и да надникнем през парапета. Широката река плавно пропада в избухващ облак мъгла, но устремената нагоре сивота изглежда тревожна по-скоро като дим, отколкото като водни пръски.

— Това сме ние, нали? — казва О'Брайън и се визира надолу. — Скачаме с бъчва във водопада.

— Само че нямаме бъчва.

О'Брайън хваща ръката ми.

— Каквото и да намерим, където и да отидем, аз съм готова — заявява тя. — Не съм безразсъдна, просто съм... наясно.

— Ти винаги си наясно.

— Не говоря за ума. Говоря за всичко останало.

— Значи ставаме двама.

— Не е вярно. Ти имаш Тес.

— Да. С изключение на Тес. Тя е единственото, с което съм наясно. — Придърпвам О'Брайън към себе си. — И ти също.

Когато мъглата пронизва дрехите и плъзва хладно по кожата ни, връщаме се в мустанга и отново излизаме на магистралата. Заобикаляме западния край на езерото Онтарио през овощните градини и лозята на полуострова, после навлизаме във все по-гъсто населения район на сателитните градчета и индустриалните градове преди Торонто. Зърваме кулите му и завиваме пак на север. Новите предградия изглеждат стари. По-нататък започват безкрайни нивя.

Няколко часа по-късно магистралата се свива до невзречен път, криволичещ през гористи възвишения и внезапно надвисващи отвесни скали. Отминаваме езерата Мускока с техните милионерски летни имения и частни игрища за голф, после по-малките и по-евтини езера след тях. Скоро навлизаме в хилядите завой из незаселените области. Асфалтова нишка, прокарана сред пейзаж от безкрайни гори, тъй че няма друг избор, освен напред или назад. Коего в нашия случай означава, че изобщо нямаме избор.

Зазорява, когато отбиваме настрани и аз се измъквам вдървено, за да отворя металната порта на пътя към Огнецветното езеро. Макар че думата „път“ едва ли е най-подходяща за неподдържаната пътека през гъсталака — просто два коловоза в земята и клони, които се ръкуват над тях. Дървесните корони са тъй гъсти, че обгръщат пътя в зеленикава нощ.

— Колко остава? — пита О'Брайън, когато се връщам в колата.

— Около километър навътре. Може би малко повече.

О'Брайън се навежда към мен. Отначало си мисля, че иска да прошепне нещо в ухото ми, но вместо това тя ме целува. Истински, почти топло, по устните.

— Време е да видим каквото той иска да видим — казва тя.

Само за последните няколко часа кожата ѝ се е обтегнала още по-силно по бузите и брадичката. Губи тегло въпреки постоянната диета от чийзбургери и ванилов шейк. Но тя все още е тук. Последните остатъци от същността на Илейн О'Брайън ме поглеждат в очите.

— Аз...

— Казах ти. Знам вече — прекъсва ме тя и се връща на мястото си, загледана в сенчестите дървета. — Сега да вървим.

22.

Мустангът отбива от пътя и зеленината тутакси ни поглъща. Спомням си как минавах по този път, седнал отзад в грамадния буик на баща ми — същинско чудовище с дървена ламперия, което с лекота прегазваше калните локви и по-едрите камъни, без да трепне върху почти новите си амортизъори. Мустангът обаче ни кара да усещаме всяко друсване и да се тревожим при всяко буксуване на колелата.

Най-сетне преодоляваме последната завеса от шубраци и пред нас се разкрива старата вила на семейство Улман. Не че някога наистина е била наша. Не че е истинска вила.

Бунгало с алуминиеви стени и две тесни, запердени прозорчета, по едно от всяка страна на входната врата. Сглобяема къщичка, каквато можеш да намериш в бедняшките квартали на индустриалните градове, само че в случая тръсната насред северните гори край Онтарио, домъкната сякаш от торнадо и отдавна забравена.

Слизаме от колата и за момент се подпираме на нея, дишайки изненадващо студения въздух. По осеяния с листа двор няма други следи от гуми. Никакви признаци, че някой е бил тук от седмици, а може би и по-отдавна.

— Какво ще правим сега? — пита О'Брайън.

— Ще огледаме наоколо, предполагам.

— Какво трябва да търсим?

— Няма значение. То ще ни намери.

Мрежестата врата отпред, закрепена само на долната панта, се разтваря от порив на вятъра и отронва ръждив стон. Откривам, че вече вървя натам без ясното намерение да отворя вратата зад нея. Но точно това се опитвам да направя. Дръпвам дръжката, после блъскам вратата с рамо за в случай, че е заяла.

— Заключено — оповестявам аз.

— Има ли задна врата?

— Вероятно и тя е заключена.

— Да погледнем все пак.

Заобикаляме зад ъгъла и реката изведнъж се разкрива пред нас в подножието на седемдесет метра склон, обрасъл с млади дръвчета и буйна трева. Течението изглежда по-силно, отколкото го помня, в средата се вихрят водовъртежи, покрай брега плават откършени клони. Не е много широка — може би около трийсет метра — но не бих искал да я преплувам. Не знам дали някой някога е опитвал.

На отвъдния бряг — мрачната гора. Чепата и суха.

— Прав беше — обявява вляво от мен О'Брайън, която стои върху почерняла от мухъл дъсчена площадка и разтръсква задната врата. — Заключено е.

Наблизо лежи камък с размерите на футболна топка. Хващам го с две ръце и заставам до О'Брайън.

— Просто трябва да си послужим с шперц — казвам и стоварвам камъка върху дръжката. Вратата се открява на около педя.

О'Брайън влиза първа. Дръпва завесите и позволява на оскъдната светлина да се разлее по пода. Пробва ключовете на лампите, но нито една не свети. Надниква в банята, която знам, че е точно зад ъгъла след кухнята. Прави всичко това, преди да съм прекрачил вътре.

— Изглежда ли ти познато?

— За последен път бях тук като хлапе — отговарям.

— Не отговори на въпроса ми.

— Всичко е различно. В подробностите. Но да, познато ми е.

— Тогава защо не влезеш?

— Защото мирише на минало.

— Според мен просто мирише зле.

— Точно така.

Все пак влизам. И наистина мирише зле. Миризмите на влажно дърво и борови иглички заедно прикриват някакво неясно зловоние — останки от някакво живо същество, хванато в капан или отровено под дъските на пода или зад стената. Гадна изненада за сегашните собственици, когато решат да се върнат, ако изобщо някога дойдат отново.

И тюркоазните стени на кухнята. Оригиналният цвят на загубата.

— Излизам навън — казва О'Брайън, докато минава край мен. Изглежда още по-зле отпреди.

— Добре ли си?

— Просто ми е малко трудно да дишам.

— Знам. Тук е доста задушно.

— Не само вътре, но и навън. — Тя ме хваща с две ръце за лакътя. — Има нещо нередно в това място, Дейвид.

Винаги е имало, едва не отвърщам. Но преди да я подкрепя, О'Брайън ме пуска и изкуцуква през задната врата. Чувам я как пъхти на дъсчената площадка, подпряла ръце на коленете си.

Сега, след като вече съм тук, вдишвам това място. И животът, който бях погребал, изпълва дробовете ми в един миг, така че си спомням отвътре навън.

Първото, което се появява, е брат ми. Лорънс. Стои малко подалеч от обсега на ръката ми и ме гледа със същата смес от обич и дълг, както приживе. Две години по-голям от мен и височък за възрастта си, заради което често го смятаха за по-зрял, по-способен „да се справи“, както се изразяваше баща ми, особено когато нещото за „справяне“ беше самият той.

Понякога другите го наричаха Лари, но не и аз. Нито той беше Лари, нито аз Дейв — и двамата бяхме твърде сериозни, твърде мрачни и сдържани, за да ни подхожда съкратено име. Не че Лорънс беше плашливо хлапе. Докато се местехме от училище на училище, той ме пазеше от всеки побойник, защитаваше ме от подигравките на всяка хлапашка банда, жертваше собствените си възможности да се включи в тях (той беше атлетично момче и го канеха), за да не оставам самичък.

Кой знае колко щастлив би могъл да бъде — колко щастлив би могъл да бъде всеки от нас, — ако имахме друг баща. Такъв, които не пие тъй необуздано, дори с гордост, сякаш някой го предизвикваше на саморазрушително състезание и той бе готов да пукне, но да не се предаде. Освен уискито, основният му интерес се състоеше в издирването на все по-евтини и по-евтини наеми на все по-отдалечени места, за да намали нашите и бездруго бедняшки разходи със същото упорство, с което други бащи търсят по-добри работни места в по-добри градове.

Майка ми остана, защото го обичаше. През следващите седемнайсет години, преди да умре и тя (от пушачески емфизем, както го наричаха по онова време), не чух от нея друга причина. Макар че може би я държеше и самосъжалението, вкусът към трагичното, сладката сърцераздирателна мъка на несбъднатите мечти.

Колкото до баща ни, макар че така и не успя да намери начин да ни обича — беше твърде зает да бяга от събирачи на дългове и да изкопчва аванси при всяко хващане на временна работа, — той не беше особено жесток. Нито шамари, нито пердах с колана, нито заключване в стаята. Всъщност изобщо никакви наказания, освен неговото отсъствие от живота ни. Подвижна пустота, която заемаше място на креслото в хола, на кухненската маса или в банята на поредната квартира, която плащахме за няколко месеца и оставахме, докато не ни изгонят.

По онова време никой не наричаше депресията заболяване. Не я наричаха и депресия. Казваха, че човек бил „нервен“ или че „вятър го веел“, или че вехнел от „разбито сърце“. Баща ни, който все още мъкнеше пет-шест кашона книги, закупени през ранните години на обучение и кратката му кариера като учител, и се смяташе за човек с подценена ерудиция, предпочиташе термина „меланхолия“ в редките случаи, когато говореше за това. Пиенето му бе оправдано, тъй като не знаеше друг начин да удържи меланхолията си в управляеми граници. Едва сега осъзнавам, че съм научил тази дума от него.

Отвън заварвам О’Брайън да седи на ръба на площадката и да размахва крака из тревата.

— По-добре ли се чувстваш?

— Де да имах такъв късмет — казва тя.

— Искаш ли да ме изчакаш в колата?

— Добре ми е тук. Просто трябва да се постегна.

— Ако ти потрябвам, викни ме.

О’Брайън вдига очи към мен.

— Къде отиваш?

— Просто ще сляза до реката. Да поогледам — казвам аз.

— Недей.

— Какво те смущава?

— Реката.

— Какво й има?

— Чувам го. Гласове. Хиляди гласове. — Тя неуверено протяга ръка и хваща връхчетата на пръстите ми. — Боли ги, Дейвид.

„Пръстите на краката ми докосват реката и тя пее от болка.“

Тес също го е чувала. И макар аз да не чувам, вярвам на О’Брайън. Което означава, че точно натам трябва да тръгна. Още преди

мен О'Брайън стига до същия извод, защото пуска пръстите ми, без да се налага да ги отдръпна. Пак свежда поглед към собствените си крака.

На слизане склонът се оказва по-стръмен, отколкото изглеждаше от къщата. В резултат стигам до водата по-бързо, отколкото ми се иска, сякаш ме влачи невидимо подводно течение. Тази част на имота е разчиствана години наред, така че макар гората да се опитва да я превземе отново, мястото все още си остава свободно от сенки. Слънцето ме заслепява по целия път до брега. Реката оживява от яростната му светлина и пламналата ѝ повърхност сякаш посяга към мен.

И все пак това е само една река. Съдържаща спомени и гласове само доколкото те са в самите нас.

— Умът е място в себе си — казвам на глас.

Вълшебни думи, които връщат брат ми. Или ако не него, то поне спомена за писъка му.

Когато бях на шест години, аз слязох надолу по същия склон и застанах на същото място както сега. Търсех Лорънс, на когото майка ми бе позволила да стане от масата за закуска преди мен. Знаех, че той ще е тук. Може би да лови риба или да събира жаби в буркан, или да разиграва сцени от импровизиран театър, в който исках да участвам и аз. Реката бе мястото, където идвахме, за да се освободим от нашите родители, от домашните звуци и миризми, които са утеха в живота на другите деца.

Оттук Лорънс можеше да тръгне наляво или надясно. Тясна пътека минаваше по брега на километри в двете посоки, и ние си имахме любими тайни места покрай нея. Аз, шестгодишният, стоях тук, изтръсквах трохи от брадичката си и гадаех коя посока да опитам по-напред. И тогава чух Лорънс да пищи в далечината на изток. Точно както го чувам сега.

Тичам с приведена глава под сводове от върбови клони, чиито опашки шибат гърба ми. На два пъти едва не се подхлъзвам по влажната пътека в реката, но размахвам ръце и успявам да запазя равновесие. И докато тичам, в ума ми нахлува същият въпрос, както някога.

Така ли крещиш, когато се давиш?

Бях се съмнявал тогава. Не че брат ми може да се е подхлъзнал във водата или да е претърпял друга опасна злополука, а че би издал

такъв звук. Защото в писъка имаше по-скоро тръпки на потресение, отколкото зов за помощ. Ужас от нещо друго, освен от прегръдката на реката.

Отговорът идва сега. Като дете не знаех достатъчно, за да го разпозная.

Така крециш само когато вече си се удавил.

Лорънс ме гледа как излизам от дърветата и спирам на един широк, плосък камък. Държи се заради мен. Бясно рита камъните на две педи под повърхността, изпъва шия, за да не позволи на устата си да вдъхне студеното течение. Момент, който при първото ми идване навярно е траял секунда или дори по-малко. Но сега, при неговото завръщане, всичко се забавя. Разкрива истината, която тогава прелетя твърде бързо, а аз бях твърде малък, за да я разчета. Две истини.

Лорънс среща погледа ми от другата страна на реката. Другото място, където никога не отидохме. Брегът, от който се страхувахме и където Тес е стояла в истинските си сънища.

Второто нещо, което виждам, е, че баща ми стои над Лорънс. Една от едрите му ръце притиска кръста на брат ми, другата е стегната около врата му.

Не се опитва да го извади. Иска да го притисне надолу.

И после го прави.

Баща ми е чакал да дойда. За да бъде свидетел. За да остави отпечатъка си върху душата ми.

Лорънс се мятта в плитчините. Притиснат надлъжно, сякаш това е неуспешен урок по плуване, а баща ми — негов нехаен учител. Точно тази конфигурация ме накара навремето да изтълкувам погрешно нещата. Баща ми не може да хване здраво, за да го измъкне, мятането на брат ми пречи да бъде спасен. Достатъчно обърквашо, за да се изгради около това алтернативна история. Лъжа, която да си повтарям от онзи момент до днес.

Но когато Лорънс застива неподвижно и баща ми вдига поглед към мен, няма съмнение какво излъчват изхвъркналите му очи. Победоносна омраза. Самодоволството да отнемеш три живота наведнъж.

Моят баща притиска Лорънс надолу, но това е баща ми само по тяло. Пред очите ми неговото лице се променя, за да разкрие съществуването отвътре. Череп с остри ръбове. Брадичка като връх на нож.

Скулите — твърде широки, твърде високи — изпъкват под кожата му. Това е истинският вид на Безименния. Лицето на Велиал.

Ала дори и това не задоволи злобата на демона.

Той освободи баща ми от своята власт и аз го видях как идва на себе си. Как вижда какво е направил. След това ме погледна.

Баща ми. Вече не Велиал, не дух. Точно баща ми погледна в очите на по-малкия си син и изрече истината в сърцето си.

„Трябваше да си ти.“

От тъмнината долита гласът на О'Брайън. Далечен писък.

— Дейвид!

Тичам обратно по пътя, по който дойдох. Не повече от двеста-триста метра, макар че на връщане изглеждат много по-дълги, реката прелива по брега и жвака под краката ми. Сърцето ми е възел от болка, търсец път да изхвъркне между ребрата.

Отново нейният глас. Този път по-слаб. Дори не вик, а глухо ехо.

— Бягай!

Дали ме зове да дойда по-бързо, или ме предупреждава да се спасявам? Не че има значение. Велиал е тук. Знам това. Видях го. Но отчаяният зов на О'Брайън е подкопал властта му, поне за момента.

Когато излизам от върбите и тръгвам нагоре по склона, най-напред забелязвам микробуса. Бял, нов. Под наем. С номер от Онтарио. Едва се вижда зад ъгъла на къщата и е паркиран пред мустанга.

После виждам О'Брайън. Просната на прага на задната врата, с неудобно подпряна глава на рамката, останалата част от тялото лежи като разпиляна. Краката ѝ спазматично треперят. Езикът ѝ непрестанно облизва побелелите устни, сякаш напразно се готви да произнесе реч.

Виждам раните най-накрая, когато съм коленичил до нея, и в същото време забелязвам, че оръжието, с което са били нанесени, е изрисувало кръст върху гърдите ѝ. Кръвта обагрят плата на блузата ѝ.

— Трябва да си вървиш — казва тя. Гласът ѝ звучи като тихо пращане.

— Никъде няма да ходя. Трябва да те заведем в болница.

— Никакви болници.

— Това е различно.

— Дори да опиташ, няма да издържа дотам.

Тя си поема дъх и заедно с него раните се отварят широко, пулсират навън. Покривам ги с длани, но отворите са твърде много. Тялото ѝ е топло, но мигновено изстива при допир с въздуха.

И все пак тя е спокойна. Очите ѝ гледат някъде мъничко над главата ми. Не се страхува, не личи и да я боли. Един последен изблик на адреналин. Последно прозрение или видение, вярно или измамно.

— Виждам я, Дейвид.

— Кого? — питам аз, макар вече да знам.

— Тя... те чака.

— Илейн...

— Тя се държи. Но от това... боли. Тя...

— Илейн. Недей...

— ... се нуждае и от твоята вяра.

О'Брайън свежда очи и ме поема в себе си. Няма друг начин да го опиша. Очите ѝ ме държат така, сякаш тя ме е вдигнала на ръце и ме притиска по-близо, за да почувствам последните удари на сърцето ѝ. Няма сили да вдигне ръка, камо ли да ме прегърне, затова го прави с очи. Гаснеца усмивка.

Докато успея да я притисна към себе си, тя вече си е отишла.

Тихо е. Не в смисъл, че от почит птиците са спрели своите песни или вятърът е спрял да вее, а тихо както беше през цялото време. Шуми само реката зад мен. Водата тече над камъните с неспирни аплодисменти.

Облягам се на рамката на вратата срещу О'Брайън. Из небето гъмжат облаци от онези, в които можеш да видиш животни или лица, но аз не виждам нищо подобно. Имам чувството, че сега трябва изпитам нещо — нещо съвсем ясно. Тъга. Ярост. Но изпитвам само плоското безразличие на изтощението.

И разбирането, че онзи, който причини това на О'Брайън, все още е тук.

Сякаш призована от тези мисли, пред очите ми се появява човешка фигура, която не бях забелязал досега, нагазила до глезените в реката. Наведена, с ръце във водата. От мястото си не мога да видя какво точно върши.

За съвсем кратък миг ми хрумва мисълта да се опитам да бягам. Може би е възможно да стана незабелязано, да се промъкна покрай къщата, да стигна до мустанга и пръв да подкарам назад по пътеката

към пътя. Но той знае, че съм тук. Знае точно какви мисли ми минават през ума и те го тревожат не повече, отколкото развързана връзка на обувката.

Преследвача се обръща едва когато слизам по склона и спирам на десетина метра зад него. Достатъчно близо, за да видя зацапаната превръзка около главата му. Да видя, че мие нож. С дълго острие и гумена дръжка. Ножът, който оставихме до него на възглавницата в мотела.

Той се озърта през рамо и като ме вижда, се усмихва приветствено. Но в усмивката няма топлина. Такъв поглед хвърля едно животно на друго, за да приспи бдителността му, преди да нападне.

Той бавно измества тяло, така че да е обърнат към мен. Краката му все още са в реката. Водата отнася бледорозови струйки, отмити от острието на ножа, от крачолите на панталона, от връхчетата на пръстите му.

— Само да се измиеш ли слезе тук, или за да ми дадеш шанс да избягам?

— Никъде няма да бягаш — казва той. — Извадих свещите от колата ти.

— Мога да тичам.

— Няма да стигнеш далеч.

— Остава твоят микробус.

— Да — съгласява се той и вади ключовете от джоба си. Разтръсква ги подигравателно във въздуха. — Остава.

Изведнъж от краката ми нагоре плъзва ясното разбиране за намеренията му и макар да опитвам, не мога да се удържа от тръпки на страх. Преследвача вижда това. Пак се усмихва безрадостно.

Изважда единия си крак от водата и стъпва на брега.

— Защо микробус? — питам, виждайки, че е по-добре да говорим, отколкото да мълчим.

— За телата.

— Това място ми се вижда идеално за отървяване от някой и друг труп.

— Заравянето не е за предпочитане — пояснява той и поклаща глава сякаш разочарован да чуе, че хората правят подобна грешка. — И знаеш ли какво? Тук не ми харесва.

Преследвача вади другия си крак от водата и застава изправен. За пръв път забелязвам кръв по сакото му. Не пръските от О'Брайън — макар че те са навсякъде по него, по бузите, по върха на носа му, — а рана в хълбока, точно над бедрото. Тъмен, нарастващ овал се процежда през памучния плат.

Той забелязва погледа ми. Кимва към дупката в тялото си сякаш е малко досадна задача, за която ще трябва да се погрижи по-късно. Като да вземе дрехи от химическо чистене. Или да изтегли пари от банкомат.

— Приятелката ти се би доста добре за болна жена — отбелязва той.

— Харесва ли ти да убиваш жени?

— Няма значение какво харесвам или не харесвам.

— Твоите работодатели — казвам аз. — От какво се страхуват?

— Не са длъжни да ми обясняват решенията си.

— Опитай да отгатнеш.

— Бих казал, че си твърде близо до нещо — казва той и пристъпва нагоре по склона. Все още стои под мен, но с една крачка е преполовил разстоянието помежду ни.

— Не би ли трябвало църквата да одобри, ако нещо като документа стане обществено достояние? — питам, а умът ми работи трескаво, търси някакъв невъзможен план за спасение. — Само от паниката могат да спечелят няколко милиона новопокръстени.

— Те не си падат по промените на ума. Гледат да запазят каквото имат. Да поддържат равновесието. Ако не е счупено, не оставяй някое тъпо копеле да го прецака — такъв е девизът им.

— И ти с радост ще им помогнеш в това.

— Аз съм наемник — казва той така уморено, че сякаш сам се изненадва. — Правил съм го много пъти.

— Убиец за църквата. Това не смуцава ли съвестта ти на момче от църковния хор?

— Католик ли си, Дейвид?

— Родителите ми бяха. Формално.

— Бива. Знаеш какво е да изпълняваш Божиите заповеди.

— Не убивай.

— Най-честото изключение. Но хей, ти си експертът, нали?

Този път смехът му е истински, но веднага го прекъсва пареща болка в хълбока и той се прегъва за миг, преди отново да се изправи.

— Можеш да им кажеш, че си ме изтървал — предлагам.

Нищо в изражението му не подсказва, че е чул думите ми. Само още една плъзгаща стъпка нагоре. И още една.

Той очаква от мен да побягна. Леко разперва ръце настрани и свива колене, готов за скок, когато хукна нагоре по склона. Навярно си мисли, че ще ме догони още преди да направя и крачка.

Затова се сепва, когато връхлитам срещу него.

Аз дори не мисля за ножа. Не мисля за нищо друго, освен за скоростта. Да стигна до него, преди тренираните му реакции да имат шанс да се задействат.

Почти успявам. Дланите ми се стоварват върху гърдите му, докато повдига ножа, така че острието минава напреко, вместо да ме прониже. Срязва ризата ми. Червена черта от рамо до рамо.

Той замахва отново — непоколебим, за разлика от мен, който губя четвърт секунда за безполезни размисли, — а аз го блъскам още веднъж. Всъщност едва го побутвам, подобен сблъсък се случва често, ако използваш метрото в час пик. Но и това е достатъчно, за да залитне леко и единият му крак да потърси стабилна опора точно отзад. Вместо това кракът му изкоренява туфа трева и се плъзга настрани. А аз връхлитам отново.

Падаме и двамата. Тромава прегръдка, която никой от нас не може да разхлаби. Той отдолу, аз отгоре. И така си оставаме, когато рухваме във водата.

Диво мятане. Удари напосоки. Повръщане.

Няма бой, само рефлекс да държим главите си над повърхността. Усещам под себе си страха на Преследвача също тъй остро, както и собствения си страх. Вместо да ме разколебае, неговият ужас ми дава цел. Искам той да изпита още. Надеждата за това ускорява всичко.

Коляното ми притиска лакътя му, така че, макар ударите на ножа да не достигат червата или гърдния ми кош, той все още има достъп до ръцете ми, които сега стискат гърлото му. Напипват гръкляна. Натискам надолу с цялата си тежест, ръцете ми стискат като менгемета. Нещо меко прещраква в шията му. Но той продължава да размахва ножа, докато накрая острието улучва основата на палеца ми. Впива се надолу, бликва кръв. После започва да реже. Равномерно

движение през плътта. Сетне през костите. Докато лицето му се променя от червено през лилаво до почти черно, той продължава методично да реже. Но аз не пускам. Болката крещи като животно, заключено вътре в мен, хапе и драска, за да се измъкне на свобода. Но аз не пускам. С едно рязко движение ножът на Преследвача прорязва докрай и палецът ми пада в течението. Отдалечава се, като подскача игриво и оставя мазно петно по повърхността. Аз го гледам. Усещам как сега животът се изцежда от мен, както току-що е престанал да се изцежда от мъжа, чиято глава потапям под водата. Задържам я там. Гледам как от ноздрите и устните изригват мехурчета, после стават побавни. После спират.

Белотата на безсъзнанието забулва очите ми. Аз не пускам. Дори когато пропадам напред или назад, или надолу, или не знам накъде.

Не пускам.

III ПРЕЗ ЕДЕМ

23.

Бяло.

После светът се завръща парче по парче.

Седя в кола край реката. Пред мен има микробус с номера от Онтарио.

Кръв.

Видът на кръвта ускорява потока от подробности — волана с надпис Ford върху клаксона, телефона върху таблото, мокрия ловджийски нож, паднал върху празните чаши от кафе край нозете ми — заедно с болката. Докато нараства, тя придобива характер. Импровизира.

Палецът ти е отрязан. Превържи го.

Глас в главата ми. Услужлив, но настоятелен.

Спри кръвенето, иначе пак ще припаднеш и повече няма да се съвземеш.

Гласът на Тес. Никога не е била експерт по първа помощ, никога не е умеела да се справя със злополуки. Но сега изглежда, че знае какво говори.

Поглеждам към задната седалка и виждам пътната си чанта широко отворена. Бельо, памучни тениски и развинтена тубичка паста за зъби, разливаща син гел върху чорапите. Грабвам една от тениските и я стягам здраво около чуканчето. Гледам как кръвта се процежда през нея. Като карта на нарастващи острови.

С другата ръка посягам към телефона и набирам 911. Той отговаря с тихо писукане — сигнал за липса на обхват. Няма връзка.

Нещо ме кара да отворя друг прозорец на екрана на телефона. Включвам функцията за диктофон, където има списък на записите. Избирам. Натискам бутона за възпроизвеждане.

Рев на прелитащ въздух. Бързо шофиране с отворен прозорец. После глас. Прорязва фоновия шум, сякаш има власт над него.

— Вярваш ли в Бог?

Гласът е млад, женски, но не принадлежи на момиче. Глас, съставен от липси — без интонация, без колебания. Нищо не може да се каже за него и това го прави нечовешки.

— Не знам дали има Бог или не. И да има, никога не съм го виждал.

Това съм аз. Познатият рязък тон, който е ръждата на скръбта. Заедно с нещо ново. Сухата хватка на страха.

— Но съм виждал дявола. И те уверявам, той несъмнено е истински.

Ключовете висят на таблото и аз ги завъртам, но двигателят не пали. Свещите. Преследвача не е блъфирал.

Отварям с коляно вратата и опитвам да стъпя долу. Има нещо, което не мога да изоставя. Нещо, което трябва да науча.

С първите три крачки се справям добре. После коленете ми омекват, падам и бузата ми изравя бразда в чакъла. Но отново съм на крака още преди да осъзная, че се изправям. Завивам зад ъгъла, за да намеря тялото до задната врата.

Моята приятелка.

Лицето ѝ е тъй съсредоточено, сякаш иска да съобщи какво е усетила преди края. Нещо като блаженство.

Макар че може да е поредното ми погрешно тълкуване. Защото... няма ли някаква скрита подигравка в нейните широко отворени очи, загледани към слънцето? Не може ли усмивката ѝ да е остатък от жесток смях? Веселие при мисълта какво ме очаква на брега?

Защото натам ме водят сега краката ми. Носят се през тревата към сивото течение. Водата мляска и бълбука около камъните, които надничат на повърхността като избелели черепи.

*... ала от този плам не жива светлина струи, а
зрима тъмнина...*

Мъртвецът е само на няколко метра надолу по течението. Краката му се полюшват наляво-надясно в преминаващата вода, сякаш за да се разхладят от жегата.

Коленича до тялото. Вадя ключовете от джоба му, след това слагам длан върху неподвижните гърди. Търся пулс, който знам, че

няма да открия. Ала със същата сигурност знам, че той ще говори с мен.

Очите на мъртвеца се отварят.

Бавно плъзгане на мокрите клепащи, в което отказвам да повярвам, макар да го виждам с очите си. Устните му също. Разтварят се със звука на залепнали страници.

Навеждам се и приближавам ухо до тях. Чувам влажното шумолене на дъха, напомнящо звук на пясък в дълбок кладенец.

Той проговаря. Вече не със своя глас. С гласа на лъжец, който не ми оставя друг избор, освен да вярвам.

Мъртвецът произнася една-единствена дума и всичко се връща.

— Пандемониум...

Пътувам на юг с микробуса на Преследвача. Мисля само как да остана на пътя. Да не допусна бялото пак да ме погълне.

Знакът за най-близката болница ме посреща в Пери Саунд и аз влизам, залитайки, в спешното отделение с ръка като от филм на ужасите и нелепа история за злополука при домашен ремонт. Питат ме за подробности, а аз отговарям уклончиво, че съм изтървал ъглошлайфа. Лекарят отбелязва, че раната изглежда прекалено „сдъвкана“ за това, но аз просто моля за морфин и го размивам с отговора си, че няма представа колко сдъвкан ще бъде, когато жена ми научи.

Питат ме къде е палецът и аз едва успявам да се удържа, преди да отговоря: „Сигурно течението вече го е отнесло в езерото“. Заявявам, че не помня. Вече няма полза от него, нали? Като го няма, няма го. Просто палец. Така или иначе не се справяше много добре с есемесите.

Докато ме зашиват, лекарят предлага да остана за през нощта, тъй като съм загубил доста кръв. Измислям си брат, който живее близо до града. В момента идва да ме вземе. Може ли да остана при него?

Двайсет минути по-късно излизам на паркинга при микробуса на Преследвача с надеждата никой от хората вътре да не види как скачам в кабината и потеглям.

Докато търся изхода към магистралата, очаквам да чуя зад себе си воя на полицейска сирена, но улиците са пусти. После бясно

подкарвам назад към града и продължавам към границата. Стига да издържа дотам.

Защото скоро ще ме подгонят. Не защото някой ще открие през нощта телата на О'Брайън и Преследвача (нито дори на сутринта, а може да не ги намерят чак до ловния сезон през есента), а защото работодателите на Преследвача ще чакат обаждането му, че работата е свършена. Като не получат вест, ще пратят някого да провери. А като разберат истината, ще преминат към план Б и ще ме търсят с всички налични средства. Които ще включват полицията. И по-лошо.

От намереното в хижата ще знаят, че съм близо до онова, което демонът иска от мен. Навярно съм стигнал по-далеч от всеки друг преди мен. И макар че отначало искаха да ме следят, за да узнаят каква е моята мисия, сега ще имат само една цел — да ме унищожат.

Мога да се укривя. Да изчакам, докато нещата се уталожат. Но този план има някои очевидни недостатъци. Първо, ще ме намерят. Второ, поради липсата на документа сега работодателите на Преследвача отчаяно ще удвояват усилията си с всеки час, в който съм на свобода.

И трето, ако имам някакъв шанс да си върна Тес, това трябва да стане сега. Защото в 06:51:48 тази вечер тя ще си отиде.

Което означава да се добера час по-скоро до Ню Йорк.

Пандемониум.

Може би ще успея да се добера до летището в Торонто и да хвана първия полет за „Ла Гуардия“. Но летищата са по-строги гранични пунктове от мостовете. Камери, паспортни проверки, митници. Когато бягаш — независимо от кого, — летищата не са добра идея.

Което ме оставя на пътя. Макар че в момента карам колата на мъртвец. На човек, когото убих.

Заобикалям центъра на Торонто и небостъргачите му почват да се смаяват в огледалото, когато излизам на магистралата „Кралица Елизабет“. На два пъти минавам покрай спрели полицейски коли, дебнещи нарушители, но те не потеглят след мен. Този късмет едва ли ще трае дълго, ако се опитам да вляза в Щатите по моста Рейнбоу с микробус, нает под името Джордж Бароне или някакъв друг псевдоним. Не ми се вярва да ме пуснат просто така. Особено с окървавено яке и наскоро отрязан палец.

В Гримсби спирам до един денонощен магазин и си купувам тилебол, шест кутии „Ред Бул“, слънчеви очила, готов сандвич с яйчена салата, а от щанда за облекло, който всъщност е само една закачалка до рафта с дъвки — каскетче на „Ред Сокс“, тениска и яке с емблемата на „Гудиър“. Все полезни неща. Но все още трябва да се отърва от микробуса.

Отвъд Сейнт Катрин отбивам към един селски кръстопът и правя няколко случайни завоя. Излизам от пътя и зарязвам микробуса наред черешова градина до напоителен канал. Закривам го както мога с откършени клони. После се промъквам през овощките до една селска къща с очукана тойота отпред. Пристъпвам на пръсти към страничната врата и безмълвно се моля (на О’Брайън, както установявам по някое време).

Молитвата помага. Вратата скръцва, отваря се и аз попадам в стая с нахвърляни палта и ботуши, детски плетени ръкавици, хокейни стикове до стената.

Фермерите обичат да гледат кучета, нали? Ако и тук е така, за секунди ще ме надушат. Няма да имам друг избор, освен да опитам да бягам три километра до магистралата, а след това... какво? Автостоп през границата?

Още една молитва отлита към О’Брайън.

Не намирам ключове в джобовете. Коего ме принуждава да се изкача по няколко стъпала в кухнята. Търся във фруктиерата, в паничката с дребни монети до телефона, опипвам в тъмното ръбовете на кухненския плот.

На горния етаж нечие едро тяло се преобръща в леглото. Друго, също тъй едро, се прилепва до първото. Или може би пролазва по-близо, за да прошепне: „Чу ли това?“.

Хладилникът.

Мисълта идва внезапна и сигурна. Но кой пази ценности в хладилника?

Никой. Понякога обаче лепват магнитни кукички на вратата и закачат там ключовете.

Отново навън. Колата запалва и аз бавно потеглям.

Когато се добирам до пътя в края на алеята, свалям страничното стъкло, но все още няма кучешки лай или гърмежи. Тъй като не искам да пробвам ново влизане с взлом, казвам си, че трябва да приема опита

за успешен, поне за следващите няколко часа, когато господин и госпожа Черешови ще се събудят и ще открият, че вехтата им тойота се е изпарила в нощта.

Обикновено на моста има опашка, преди да се приближиш до митническия служител в кабинката, да подадеш паспорта си, да изтърпиш изпитателния му поглед, който те кара да се чувстваш така, сякаш не криеш една-две бутилки в багажника, а си натъпкал седалките с хероин. Разчитам на чакането, за да си измисля история, да подготвя отговори на най-вероятните въпроси.

„Тази кола не е ваша, сър.“

„Работя в черешова градина. Пратиха ме да свърша една работа, преди да започнем брането.“

„Работа в Съединените щати?“

„Да.“

„Каква?“

„Стълби. За бране на череша.“

„Нямате ли си стълби в Канада?“

„Имаме, разбира се! Просто не са толкова добри като американските.“

Този път дори не си правя труда да се моля.

Когато пристигам, изобщо няма опашка. Свалям страничното стъкло и поглеждам нагоре към мъж на петдесет и няколко години с пергаментовата кожа на пушач. Освен подозрителен, той изглежда и дълбоко нещастен.

— Гражданство?

— Американско. И канадско. Двойно.

— Така ли? — Той примигва. — Какво се е случило с палеца ви?

Привежда се над ръба на гишето и оглежда с интерес превързаната ми ръка.

— Отрязах го, по дяволите — казвам аз.

— И как успяхте?

— При бране на череша.

Човекът кимва и мигновено потъва отново в скука. Сякаш води точно същия разговор по десетина пъти на нощ.

— И умната — казва печално той и затваря прозорчето, за да не влиза студен въздух.

Отказвам се от магистралата и потеглям по второкласните щатски пътища към Готам. Зарязвам тойотата зад една пицария в Батавия. Автокъщата за употребявани автомобили малко по-нагоре по улицата тъкмо отваря, когато влизам там с моята маскировка — слънчеви очила, каскетче, яке на „Гудиър“ с вдигната яка — и използвам кредитната си карта, за да купя червения додж чарджър, изложен отпред на тревата. Десет минути по-късно мятam на задната седалка пътната карта на щата и ускорявам по 1–90, смятайки, че е по-малко рисковано да ме спрат по най-прекия път към Манхатън, отколкото да се загубя нейде из лабиринта от второкласни пътища в северната част на щата Ню Йорк.

Лошата новина ме догонва в един сервизен център край Шенектади, когато спирам и проверявам по телефона какво има за мен в „Гугъл“.

Първият резултат кара стомаха ми да се свие на топка: „Професор от Колумбийския университет заподозрян за зловещи убийства“. Каня се да отворя историята, но осъзнавам, че вече я познавам по-добре от всеки друг.

Излизам от доджа и се отдалечавам.

За автомобил на старо вече не може да става и дума — кредитната ми карта ще е под наблюдение. Остава ми само едно. Да вляза в най-близкия жилищен квартал и да отворя входната врата на първата къща, без дори да надникна през прозореца дали вътре има хора. Ключовете са на масата в трапезарията. Шум на тоалетно казанче в сутерена ми подсказва, че разполагам със секунда, може би две.

Повече не ми трябва.

След по-малко от час и половина вече съм достатъчно близо до Ню Йорк, за да зарежа и тази кола, и да хвана влака по линията Хъдсън. Укривам се сред другите обедни пътници с шлифери и делови костюми, които бързат да седнат и да се скрият зад вестник или смартфон, докато пътуват към канцелариите и кабинетите си.

Държа яката си вдигната и каскетчето ниско нахлупено. Гледам през прозореца, така че само редките пешеходци, край които прелита влакът, могат да видят лицето ми.

С всеки километър съм по-близо до теб, Тес.

И разтреперан от студ, който се е вкопчил в мен като вирус,
идвам все по-близо до похитителя ти.

24.

Централна гара Ню Йорк в пет следобед, час пик. Провирам се по горещите тунели през плътната човешка маса, половината от която търси такси, но когато излизаме навън, заслепени от слънцето, такситата са се изпарили. До изхода две ченгета стоят на сянка под металния навес и се взират в минаващите с ритуална бдителност. Дали този следобед в приоритетите им влиза да се оглеждат за някой си Дейвид Улман, видян за последно с нелепи дрехи от денонощния магазин и без палец на дясната ръка? Ако е тъй, тези момчета хич не си гледат работата. Забелязват ме, че ги зяпам, и отвръщат с класическия поглед на нюйоркските ченгета в стил „не спирай, мой човек, движи се“, после продължават да си шушукат мръсни вицове, а очите им дебнат за терористи и къси полички.

И все пак не ми се вярва, че имам много време, преди да бъде разкрит. Скъпоценен дар е всяка минута, в която крача по нагорещения тротоар към банката на Четиридесет и осма улица, без някой да изкрещи „Видях този човек по новините!“ или от черни автомобили да наизскачат мъже в бронирани жилетки с надпис ФБР. И вместо да се промъквам в сянката до стените на сградите, аз непрестанно скачам от бордюра и размахвам ръка към всяко такси, без да се плаша от минаващите полицейски коли. В крайна сметка обаче решавам, че рискът при хващане на такси е по-голям, отколкото просто да продължа пеш към банката, като се прикривам, доколкото мога сред облечените по същия начин туристи. Жегата буквално ме пържи в найлоновото яке, но аз не го свалям — боя се, че може да ме познаят, ако престана да крия челюстта си с вдигнатата яка.

На влизане в банката забелязвам всяка видеокамера по тавана, всеки охранител със слушалка в ухото. А после, на гишето за клиенти, стомахът ми отново се свива, когато трябва да кажа името си и да поискам да взема съдържанието на сейфа. Помощник-управителката излиза да ми стисне ръката (малка досадна демонстрация на връзки с обществеността) и шеговито ми пожелава „Постояйте си долу на хладно“. Но докато върви по коридора към кабинета си, дали случайно

се озърта към мен и касиера, който ме води в трезора? Когато спира да размени няколко думи с човека на външното бюро, дали погледът му към мен е съвпадение или не?

Така или иначе, вече няма път за отстъпление. Наближава шест вечерта. По-малко от един час до... до какво? Мъча се да не мисля за това, а просто да премина към следващата стъпка. В момента тя е да взема документа.

Касиерът донася голямата кутия, затваря вратата на кабинката и ме оставя да извадя куфарчето. Проверявам дали лаптопът и дигиталната камера все още са вътре. Две обикновени устройства, които могат да се купят за две хилядарки поне от пет-шест магазина за електроника в кръг от стотина метра около банката. Досега не са записвали нищо по-сериозно от студентски курсови работи и кадри от пролетния балетен рецитал на Тес. Сега съдържат една цяла нова история на света.

Щраквам куфарчето и излизам, кимвайки мимоходом на касиера. Не откъсвам поглед от въртящите се врати, зад които трепти маранята на улицата. Ако не гледам друго, освен вратите, няма да ме спрат.

И не ме спират. Все още не.

Едно такси заковава точно пред банката и аз хлътвам на задната седалка още преди клиентът да е довършил плащането. После се отпускам надолу, така че само каскетчето ми да бъде видимо за околния трафик. Свеждам очи към обувките си, за да избегна погледа на шофьора в огледалото.

— Централна гара — казвам, когато се вливаме в плътния автомобилен поток. Изведнъж осъзнавам, че последния път, когато дадох това указание на таксиметров шофьор, попаднах до сградата „Дакота“.

Но не и този път. Не отиваме никъде. Заседнали сме в задръстване. Цялото движение към центъра по Пето авеню се е превърнало в дълъг и тесен паркинг, претъпкан с черни лимузини, жълти такситата и камиони за доставки.

— Опитайте друг път — казвам аз на шофьора.

— Какъв друг път?

Пъхвам петдесетачка през процепа в плексигласовата преграда, за да покрия сметка от девет долара. Излизам и се провирам между

броните до тротоара. Озъртам се в двете посоки, не забелязвам полиция и хуквам.

Задъхано спринтирам на изток по Четиридесет и шеста улица до Парк Авеню. Хората на тротоара откъсват погледи от телефоните си точно навреме, за да отскочат от пътя ми. Някои са леко развеселени („Хо-хо!“) или умерено впечатлени, доколкото е възможно за врелите и кипели нюйоркчани („Ега ти пък тоя!“), други се стряскат и гневно размахват юмруци („Върни се бе, задник!“). Но никой не се опитва да спре един осемдесет и пет килограмов брадясал безумец.

Завивам зад ъгъла, без да намаля скоростта, и една болногледачка изпищява, когато едва не повалям нея и стареца в инвалидна количка, когото вози. Докато се разминаваме, очите му грейват, сякаш цял ден е чакал да види такъв като мен — с лудешки поглед и размахани ръце.

Не спирам да тичам, докато не минавам през вратите на гарата. И едва вътре осъзнавам, че съм забравил портфейла си в таксито. С кредитните карти, личните документи и всичките ми пари в брой до последния долар. Вече е твърде късно да тичам назад, за да видя дали таксито още е там. Не че има значение. Каква полза от всичко това? Скоро ще отида на съвсем друго място. Там, където парите са безполезни. Където дори името ми няма смисъл.

Спускам се по каменния наклон и влизам в главната зала заедно с всички останали, бързащи да намерят изхода към своя влак или да се щракнат на фона на гигантското национално знаме, провиснало от тавана. Никой не подозира, че някъде между тях има дъвен дух, който обсебва телата на мъртвите. И че един жив човек е пропътувал над дванайсет хиляди километра, за да се срещне с него.

Спирам близо до средата на залата, обръщам се и най-напред оглеждам горното ниво с барове и ресторанти, за да видя дали Велиал стои на парапета и ме чака. Но какво търся? Каква форма е избрал да приеме? Озъртам се за повторения. Уил Йънгър. Тоби. Една от близначките Рейс. Ани Парцаливката. Но не виждам нито един познат, бил той жив или не.

С внезапна вълна от гадене ме връхлита мисълта, че аз съм сбъркал.

„Следите“ никога не са били следи, „пътят“ е бил само мое собствено лутане. Демонът, ако изобщо е реален, просто се забавлява

да гледа как тичам в кръг по континента. Един загубен човек във всеки смисъл на думата.

Кое би означавало, че и Тес е загубена.

Скоро полицията ще дойде. И ще ме намерят тук. Да ридая сред тълпата на партера, проклинайки изрисуваните по тавана звезди и онзи жесток архитект, който ги е завинтил в небето, подмамвайки хората на Земята да търсят модели и съчетания, каквито изобщо никога не е имало.

„Тогаз, надеждо, сбогом! Сбогом, страх.“

Той стои под златния часовник на същото място, където стоеше О'Брайън, когато дойдох тук да се срещнем. Гледа ме с изражение на задоволство, на което изглеждаше неспособен приживе.

Баща ми. Последната шега на Велиал.

Приближавам се и усещам злонамерения триумф, излъчван от него, оскверняването на въздуха, който навлиза в дробовете ми — без вкус, но някак отблъскващ. И все пак чертите на лицето му си остават същите. Маска на бащинско задоволство да види сина си след дълга раздяла. Завръщането на блудния син.

— Нямах представа колко дълго чаках някого като теб — казва баща ми със собствения си глас, но интонацията, макар и безжизнено приглушена, принадлежи на демона. — Други почти успяха, но им липсваше силата да издържат. Но ти, Дейвид, си изключително целенасочен. Истински ученик.

— Не съм твой ученик — отговарям едва чуто.

— Не отговори ли, когато бе призван? Не си ли свидетел на чудеса? — Той свежда очи право към куфарчето в ръката ми. — Не притежаваш ли ново Евангелие?

Аз не помръдвам. Боря се да не загубя съзнание. Точици сянка се роят около главата на баща ми. Черна корона.

— Дай ми го — казва той.

Машинално отстъпвам назад от протегнатата му ръка.

— Мислех, че искаш да го оглася публично — казвам. — Да говоря от твое име.

— Наистина ще говориш от мое име! Документът обаче ще те изпревари. И после, когато му дойде времето, ще разкажеш историята си. Ще придадеш човечност на документа, ще разкриеш на хората начин да го приемат.

- Полицията ме гони. И не само тя.
- Покори ми се, Дейвид, и аз ще те пазя.
- Да се покоря? Как?
- Пусни ме да вляза.

Баща ми пристъпва половин крачка по-близо, но някак си преодолява повече от разстоянието на моето отстъпление, така че сега той е всичко, което мога да видя, всичко, което мога да чуя.

— Как ще бъде представена нашата история, е също толкова важно, колкото и самата история — изтъква той. — Разказвачът трябва да има свой собствен вълнуващ разказ, а няма нищо по-вълнуващо от саможертвата. Милтън също е бил арестуван. Сократ, Лутер, Уайлд. И разбира се, никой не разбира по-добре от самия Христос, че ако изпратиш едно послание окован, то става по-лесно за чуване.

— Искаш да стана мъченик.

— Това е начинът да спечелим нашата война, Дейвид. Не от позицията на господство, а чрез съпротива! Ще спечелим сърцата на жените и мъжете, като им покажем как Бог е потиснал диренето на знания от самото начало. Забраненият плод.

— „Щом е тъй, аз в тях ще подстрекавам / по-остро жаждата да знаят и да се отвърнат / от завистливите повели.“

— Да! Ти ще подхраниш желанието на хората да узнаят истината за моя народ, за нашето незаслужено падение, за жестокостта на Бога и за еманципацията, която предлага Сатаната. Равенство. Не е ли това най-благородната кауза? Демокрация! Това нося аз. Не чума, не произволно страдание. Истината!

Баща ми се усмихва с топлота, тъй чужда за лицевите му мускули, че бузите му потрепват.

— „Решителност да не склоним пред вражи меч глава.“

— Така е! — казва той, широко усмихнат. — Оброкът на Нашия Господ Сатана.

— Но забравяш предишните редове. „Не всичко е загубено — остава твърда воля, усърдие за мъст, безсмъртна жилава омраза.“

— Както ти казах — изрича гласът на баща ми, но вече без празния хумор отпреди малко, — Джон трябваше да прикрива истинските си симпатии.

— Това не е прикриване. Мъст. Омраза. Те са единствената ти мотивация. „Доброто е загубено завинаги за мен. Зло, ти си моето

добро.“

— Игра на думи.

— Това е единственото, което правиш! Преобръщаш думите наопаки. Не можеш да им позволиш да изразят какво чувстваш, защото не чувстваш нищо. Добро за зло, зло за добро. Тази разлика е извън твоето разбиране.

— Дейвид...

— Велиал. Недостоен. Най-голямата ти лъжа е, че си същество, съчувстващо на човечеството. Затова онзи, който ще донесе документа, е също толкова важен, колкото самия документ.

Баща ми пристъпва още по-близо. Сега мощта и размерите на снагата му стават също тъй очебийни, както когато бях малък. И все пак не мога да спра да говоря. Убеждения, до които стигам, докато минават през устните ми.

— През цялото време си мислех, че съм бил избран заради моя опит. Но това е само фасада. Ти ме избра, защото моята история е история на човек, който обича детето си. А твоята е история на нищото. Без дете. Без любов. Без приятел. Във всяко едно значимо отношение ти не съществуваши.

— Внимавай.

— Защо? Ти не можеш да ми върнеш Тес. Това беше лъжа от самото начало. Аз открих твоето име, донесох документа тук преди новолуние. Но това изобщо няма значение.

— Дейвид...

— Ти имаш силата да унищожаваш, но не и да твориш, да обединяваш. Където и да е тя сега, не можеш да я върнеш.

— Как можеш да бъдеш сигурен?

— Защото дойдох тук по друга причина, а не за да ти помогна.

— Наистина ли? — пита той, изведнъж отново самоуверен, защото знае, че с този обрат е спечелил. — Тогава ми кажи.

Не мога да отговоря. Той ме оставя да се озъртам из гъмжащата зала. Да чуя, сякаш за първи път, не нейната какофония, а хор от човешки гласове. На кого измежду тях ще липсвам, ако змията успее? Какво ще означава краят без Тес? Без нея аз също съм недостоен.

И все пак, макар аз да съм сам, минаващите около мен не са. Млада майка бута количка с едната ръка, а с другата стиска за китката малко дете, което рецитира азбуката. Застаряваща двойка се целува за

сбогом, изкривените пръсти на мъжа гаят бръчките по бузата на жена му. Две жени с бурки минават покрай двама ортодоксални евреи и човешкият поток ги обединява за миг, като че има някаква тайна среща на нийоркските богомолци в черно. Наблизо потраква с токчета мъж в червена коктейлна рокля, чиято перука в стил „Мерилин“ малко се е изкривила.

Непознати, устремени по своите пътища, пресичат пода на залата. Но да ги виждам само така, би означавало да приема гледната точка на демона. Да залича имената им — техните собствени причини за саможертва.

— Това не е твое — казвам, стискайки дръжката на куфарчето с две ръце.

— Дъщеря ти...

— Няма да...

— Дъщеря ти СТРАДА!

Оглушителен, раздиращ писък. Ехото му се разбива в каменните стени на голямата зала. Но сякаш никой около нас не го чува. Както никой не чува следващия му крясък.

— Тя ГОРИ, Дейвид!

Пристъпвам по-близо до лицето на мъртвия си баща. Взирам се през очите му към онова в него.

— Ако Тес е в ада, кажи ѝ, че скоро ще дойда.

Той се кани да отговори с някаква непредсказуема сила. Усещам намотките на готовността за насилие. Раменете се вдигат, пръстите се разперват като зверски нокти. Но още нещо, освен моята предизвикателност го удържа. Той извързва глава, сякаш е чул предупреждаващ вик.

Правя крачка назад, а баща ми гледа как се отдалечавам. Омразата му е чиста като неудържима потребност, като гладен звяр, поглъщащ своите малки.

Обръщам се и писъкът на Велиал ме следва, докато си отивам. Стържещ, метален. Нечут от когото и да било, освен от мен.

Ако продължа да го гледам, ще бъде погубен. Не защото той ще ме преследва, а защото аз ще отида при него. Усещам това като тежест, по-голяма от тази на куфарчето, което се плъзга надолу покрай краката ми и съдържанието му изведнъж натежава като гранитна плоча.

Затова тръгвам. Обръщам гръб на баща си и усещам как ме обгръща задушаваша мъка — отчасти негова, отчасти на нещото в него.

Вече съм на половината път към ескалаторите, когато забелязвам полицаите. Две двойки униформени се появяват от тунела, който слиза надолу към „Ойстър бар“. Само след секунда по стълбите в другия край на залата слизат трима мъже в костюми, които тихичко си говорят и дават инструкции за разгръщане. Мъже, които идват за мен.

Засега не личи някой от тях да ме е забелязал. Което означава, че трябва да се измъквам.

Но аз стоя неподвижно на място. Замръзнал от страдалческия вик на Велиал. Повърхността му е звукът на хаоса. Но под него чувам в главата си мъдрия му глас.

„Ела, Дейвид.“

Звучи по-бащински, отколкото някога е говорил баща ми. По-измамно нежен, по-измамно любящ.

„Ела при мен.“

Вече няма избор, няма отказ. Обръщам се да тръгна назад към баща си, все още застанал под златния часовник, когато зървам една жена, напомняща някого, когото познавам. Когото познавах.

Само в гръб. Само един мимолетен поглед. Но в следващата секунда това ми стига, за да разбера, че е О’Брайън. Не жената с крехката, прегърбена стойка на О’Брайън от последните дни, а високото и атлетично момиче от Кънектикът, което никога не престана да бъде високо и атлетично момиче от Кънектикът по своя умен, ироничен и блестящ начин.

Тя не ме поглежда. Просто върви към билетното гише с гръб към мен. Прорязва потока от пътници с решителна и твърда походка.

Аз тръгвам след нея, което превръща писъка на Велиал в гръмовен вой.

Жената, която прилича на О’Брайън, купува билет, после отново хлътва в тълпата и се отправя към изходите. Това ме принуждава да променя посоката, за да я следвам, да пресека полезрението на униформените полицаи, които подскачат, за да видят нещо над хорските глави, трептящи пред тях като вълнички по езеро. Не правя усилия да се прикрия — смятам, че едно бягство с приведена глава крие по-голям риск да привлече вниманието им, отколкото забързаната

походка на човек, закъсняващ за среща. Мъча се да не изпусна от поглед тъмнокосата жена.

Както я приближавам, риданието на Велиал изведнъж се надига с няколко октави, преди да се разцепи на две, отхвърляйки част от шума в регистър, по-нисък от гръмотевицата — отвращаващ подбасов звук. Тъй мощен, сякаш всеки момент ще събори звездите от тавана върху всички нас. Инстинктивно вдигам очи нагоре.

А когато отново поглеждам тълпата, О'Брайън е изчезнала.

Или поне не е там, където бе преди малко. Но почти веднага я забелязвам пак, може би десетина метра по-наляво. Как може да е преодолела това разстояние за секунда или най-много две? Нямам време да преценявам кое е възможно. Вече я следвам отново, разбутвам хората с извинително мънкане, докато тя някак си минава през същите тези хора, без да ги докосва.

Когато я догонвам, изведнъж го усещам, но вече е твърде късно, за да отдръпна ръка от рамото на жената.

Животинският мирис на обор. На влажна мухлясала слама.

Тя се обръща. Тоест главата ѝ се завърта равномерно върху шията, макар че всичко останало изглежда замръзнало като частично оживяла восьчна статуя. Сякаш е нормално да има лице на тила и просто разтваря косата, за да ми покаже изпъкналите си очи, щръкналите кости на скулите и брадичката, зъбите с почернели корени.

— Да тръгваме ли, професоре? — казва Мършавата жена.

Започвам да се отдръпвам от нея, преди да осъзная, че ме държи за китката. Хватката е студена като гривна на белезници. Всеки опит да се изтръгна ражда взрив от болка в лакътя и рамото, от който костите там се разделят, а ставните връзки се изпъват като гумени нишки.

— „И двамата ръка в ръка, със стъпки колебливи — рецитира със спокоен глас Мършавата жена, докато ме влачи назад към златния часовник, където стои Велиал — поеха бавно през Едем самотния си път“.

Движа се, без да стъпвам, сякаш танцувам с крака, пристегнати върху тези на партньорката ми. Над нейното рамо виждам през разширяващата се пролука в тълпата, че баща ми ме чака. Страдалческите му писъци сега се превръщат в нещо друго. Смях на хиляди деца, гледащи болката на избраната жертва.

Опитвам се да си припомня молитва. Свято име. Стих от Светото писание. Но никоя дума не изглежда способна да бъде изречена и приета с вяра в същото време. Нищо, освен нейното име.

Тес.

Отначало е само мисъл. После го казвам. С шепот, който дори самият аз едва чувам. И все пак това кара Мършавата жена да трепне, забавя плаващия ѝ полет напред. Позволява ми да сграбча пленената си ръка със свободната и да я дръпна назад, като в същото време ритам краката ѝ.

Нещо изпуква в основата на шията ми. Това е ключицата, изрича нечий глас, преди да осъзная, че е моят. Следва болка, превиваща и гореща.

Но аз съм свободен.

Пак усещам каменните плочи под нозете си и отстъпвам назад, а Мършавата жена изглежда озадачена за миг, преди да си върне безжизнената полуусмивка. Тя поглежда към часовника над главата на Велиал. Минутната стрелка сочи петдесет.

Две минути до луната. Докато тя стане негова.

„Ела — предлага отново баща ми. — Време е, Дейвид.“

Обръщам им гръб и зървам другата О’Брайън да изчезва през арката към Четвърти перон. Крачката ми прераства в бяг. И писъкът на Велиал се завръща. Още по-моцнен отпреди.

Ако се добера до изхода, ще бъда извън полезрението му. Нищо друго няма значение, освен да се приближа до нея. Защото с всяка нова крачка между мен и баща ми — и с всяка крачка по-близо до изхода — воят на демона отслабва. Губи властта си, сякаш отстъпва пред някой друг.

Тишина.

Мигновена и пълна. Излизам от общата зала и се озовавам на перона заедно с другите, които довършват разговорите си или хвърлят кутии от безалкохолно в кошчетата за смет, преди да се качат и да си потърсят удобна седалка. И отново мога да чуя живия свят. Тропотът на обувките им по каменния под, обещанията им скоро да се завърнат.

Няма я. Жената, която помислих за О’Брайън — но не беше, не можеше да е тя, — е изчезнала. Въображаема двойничка. Неволно призован спомен за вида ѝ в онези времена, когато се чакахме тук за срещи, които не бяха срещи.

Колкото и полезна да беше илюзията, вече не може да ми помогне. Няма връщане назад. Ако имам шанс да избягам, той не е на гарата, а във влака. Но аз нямам билет — няма как да си купя билет, — което означава, че ще ме свалят на първата спирка или ще повикат охраната. И все пак ще съм се измъкнал оттук. Поне за няколко минути ще съм далеч от полицията. От онова, което усещам, че все още ме чака под часовника.

Ръка на рамото ми. Твърда и уверена.

— Страхотни дрешки, професоре.

Завъртам се и я откривам да стои на сантиметри от мен. Изглежда здрава и отпочинала. Нещо повече. Развеселена.

— Илейн. Боже Господи.

— Какво? И той ли е тук?

Искам да я прегърна, но изведнъж студена вълна ме залива и едва не ме отмъква към дъното.

— Моля те. Кажи ми, че не си...

— Не се притеснявай — отвърща тя и пощипва кожата на лицето си. — Тук няма никой друг, освен мен.

— Но ти не можеш да бъдеш тук.

— Разполагам с категорично опровержение. — Тя се привежда тъй близо, че усещам мириса на парфюм по шията ѝ. — Съвършено очевидно съм тук.

— Да не би да си...?

— Не дават крила, ореол или нещо подобно. Но доколкото мога да преценя, бих казала „да“.

Стотици въпроси напират в главата ми, а О'Брайън прочита всичките и ги отхвърля с поклащане на главата.

— Слез на гара Маниту — съветва ме тя, като ми подава билета, който е купила. — На паркинга ще има бял линкълн с ключове точно под предната лява гума.

— Документът. Трябва ми време, за да го скрия на сигурно място. Или да го унищожа.

— Изборът си е твой.

— Все пак ще ме догонят.

— „Север-северозапад“.

— Не разбирам...

— Ти си Кари Грант, помниш ли? Добрият човек, попаднал в лоша история. Сбъркана самоличност. Преследвача е известен на полицията, много неща е направил. А ти? Ти си професор, който дори не е глобяван за превишена скорост. Защитил си се по единствения възможен начин.

— Ще свърши ли работа?

— Основателно съмнение. Доста често върши работа на виновните. Трябва да предположим, че за невинен шансовете са още по-добри.

О'Брайън обгръща лицето ми с длани.

— Ти се справи много добре — казва тя. — Не само след Венеция. През целия си живот. Мисля, че го знаех и преди, но сега мога да го видя. Бориш се още от детството.

— За какво?

— Трудните неща, за които повечето от нас се преструват, че са лесни. Да бъдеш добър. Никога не се предаде. Беше подложен на изпитание и издържа, Дейвид.

Няма време за прегръдка, виждам това в трепването на усмивката ѝ. Но въпреки всичко тя ме прегръща. Мощна освободена сила преминава през мен и облекчава товара на куфарчето в ръцете ми.

— Трябва да се качиш на този влак — казва тя и внезапно ме пуска. — Този влак. Незабавно.

— Аз...

— Да бе, да. Знам.

Подчинявам се. Влизам през най-близката врата и я чувам как се затваря зад мен. Влакът вече потегля.

Задният вагон е пълен и аз тръгвам напред по коридора, като се привеждам да хвърля по някой поглед към перона, но О'Брайън вече не е там. До изхода един полицай гледа как влакът се вмъква в тунела и души след него, сякаш се опитва да улови издайнически следи в застоялия въздух на перона.

Вече нямам какво друго да правя, освен да си намеря място. Минавам в следващия вагон и откривам, че е само една четвърт пълен. Спирам, за да погледна през редовете, над стърчащите глави, и да се опитам да преценя къде е най-малко вероятно някой приказлив пътник да се лепне за мен на следващите гари.

Въздухът засяда в гърлото ми.

Някъде по средата на вагона едно момиче седи само до прозореца, загледано в мрака край прелитащите стени на тунела. Плитката с цвят на ризлинг едва се вижда в пролуката между седалките.

Трябва ми сякаш безкрайно много време, за да се приближа и да седна до нея. Още по-дълго никой от нас не помръдва. Познатият портокалов аромат на нейната кожа се смесва с чезнещия дъх на мокро сено, на животни, държани в нечист обор.

Ако се съди по мълчанието, би трябвало да е заспала. Но очите на отразената в прозореца Тес са отворени. Гледат и двама ни. Восъчнобели фантоми в стъклото. Дъхът на гласа ѝ обгръща отраженията в мъгла.

— Татко?

— Да.

— Ако се обърна да погледна, още ли ще си тук?

— Ако ти си тук, и аз съм тук.

Влакът вихрено лети през земята, под един остров с милиони жители. Скоро ще излезем от другата страна на реката.

Тя се обръща и виждам, че е тя.

Тя е, и аз вярвам.

Издание:

Андрю Пайпър. Демонологът

Американска. Първо издание

ИК „Бард“, София, 2013

Редактор: Мария Василева

ISBN 978–954–655–447–5

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.